

FREDERICK FORSYTH
AVENGER A BOSSZÚÁLLÓ

Az egyetemista Ricky Colensót, az önzetlen, lelkiismeretes önkéntest kegyetlenül meggyilkolják az egykori Jugoszláviában. Multimilliomos nagyapja, a Kanadában élő Steven Edmond nem képes megbékélni unokája elvesztésével, és bosszút esküszik. Ricky gyilkosa után kutatva jut el Cal Dexterhez, a Vietnamból megjárt veteránhoz, és abban bízunk, hogy egyedül ő fog igazságot szolgáltatni. A családi tragédia azonban rövidesen a világméretű terrorizmus borzalmaiba torkollik.

Bármerre sodorjon is a történet - Vietnamból a háború gyötörte Szerbiába vagy Közép-Amerika dzsungeljeibe -, A Bosszúálló letéphetetlenül izgalmas, feszült politikai krimi, amelynek főszereplője, Cal Dexter semmivel sem marad alul Forsyth korábbi regényhőseihez képest. Az akciókrimik mestere nem hazudtolja meg magát, e regénye újabb dicsőséget hoz a veterán szerzőjének.

FREDERICK FORSYTH
AVENGER A BOSSZÚÁLLÓ
Fordította Szieberth Ádám
FREDERICK
FORSYTH AVENGER
A BOSSZÚÁLLÓ

Alexandra

A fordítás az alábbi kiadás alapján készült:

Frederick Forsyth: Avenger 2003 by Bantam Press

Copyright © Frederick Forsyth 2003

Hungárián translation © Szieberth Ádám, 2004

Minden jog fenntartva.

Tilos ezen kiadvány bármely részét sokszorosítani, információs rendszerben tárolni, vagy sugározni bármely formában vagy módon, a kiadóval történt előzetes megállapodás nélkül; tilos továbbá terjeszteni másféle összefűzésben, borítással és tördelésben, mint amilyen formában kiadásra került.

Kiadja a Pécsi Direkt Kft. Alexandra Kiadója, 2004

7630 Pécs, Alkotás u. 3.

Telefon: (72) 517-800

www.alexandra.hu e-mail: online@alexandra.hu

Felelős kiadó a kft. ügyvezető igazgatója

Felelős szerkesztő Falcsik Mari

A kiadvány magyar változatát Császár András tervezte Nyomdai előkészítés Biró Péter, Médiaprint Kkt.

A* Alagútpatkányoknak. Olyasmit tettetek, fiúk, amire én soha nem szántam volna rá magam.

1

ELŐSZÓ

A gyilkosság

Miután hetedszer is belenyomták az ürülékkel teli pöcegödörbe, az amerikai fiú nem rúgkapált tovább. Valamennyi testnyílása megtelt a leírhatatlan szennyel, és meghalt.

Miután végeztek, lerakták a karókat, leültek a fűre, és nevetgélve rágyújtottak. Aztán elintézték a másik önkéntest és a hat árvát is, majd beültek a segélyszervezet terepjárójába, és a hegyen át elhajtottak.

1995. május 15-e volt.

ELSŐ FEJEZET

A keménysisakos

A magányos hosszútávfutó előrehajolva kaptatott fel az emelkedőn, és újra megküzdött fő ellenségével, a fájdalommal. Egyszerre volt ez tortúra és terápia. Ezért csinálta.

A hozzáértők gyakran mondják, hogy valamennyi atlétikai versenyszám közül a triatlon a legbrutálisabb. A tízpróbázónak ugyan többféle technikát kell

elsajátítania, és a súlylökés miatt nyers erőre is inkább van szüksége, a triatlon viszont olyan mértékben teszi próbára az állóképességet, valamint a fájdalom tűrésének és leküzdésének képességet, hogy ebben a tekintetben nemigen akad párja.

A férfi, aki a New Jersey-i napfelkelésében a kilométereket róttá, már jóval pirkadat előtt talpon volt, ahogy edzésnapokon mindig. Kis teherautójával kihajtott a távolabbi tóhoz, versenybiciklijét útközben letette egy fánál, a biztonság kedvéért hozzá is láncolta. Öt óra után két perccel beállította a csuklójára csatolt stoppert, ráhúzta neoprén vízhatlan ruhája ujját, és becsobbant a jeges vízbe.

Olimpiai távon edzett, ezt még Amerikában is metrikus rendszerben mérik. Ezeröttszáz méter úszás, szinte hajszálra ugyanannyi, mint egy mérföld; aztán ki a vízből, gyorsan trikóra-sortra vetkőzni, és nyeregbe! Negyven kilométer a kerékpár kormányrúdja fölé görnyedve, végig sprintben. A mérföldet már jó ideje kimérte a tó hosszában, pontosan tudta, melyik fánál hagyta a túlsó parton a bringát. A negyven kilométert kis vidéki utakon tekerte le, mindig ilyenkor, amikor nem járt arra senki, és tudta, melyik fánál kell a nyeregből leszállnia és futásnak erednie. Tíz kilométert kellett futva megtennie, az egyik farm kapufélfája jelezte, hogy még kettő van hátra. Ez hegymeneti szakasz volt, könyörtelen, szívszaggató finis.

Azért fáj annyira, mert mindhárom mozgásformánál teljesen más izmok dolgoznak. Az úszókra jellemző erős vállra, mellkasra, karizmokra a versenykerékpárosnak vagy a maratonfutónak nem igazán van szüksége. Inkább csak cipelendő súlytöbbletet jelentenek.

A kerékpáros lábának-csípőjének a sebességtől csak homályosan kivehető mozgása egészen más inakat és izmokat vesz igénybe, mint amikor valaki gyalog fogyasztja ütemesen a mérföldeket. A ritmikusan ismétlődő mozdulatsorok nem ugyanazok. A triatlonos három különböző sportágra specializálódott versenyző produkcióját kísérli meg bemutatni egymás után.

Huszonöt éves korban is kegyetlen megpróbáltatás, azt pedig, hogy ötvenegy éveseket kényszerítsenek ilyesmire, a genfi egyezménynek is tiltania kellene. A férfi januárban töltötte be ötvenegyedik életévét. Megkockáztatott egy pillantást a csuklójára, és bosszúsán összeráncolta a homlokát. Gyenge részidő, percekkel elmarad a legjobbjától. Még elszántabban szállt szembe az ellenséggel. Az olimpiikonok valamivel két órán belül vannak, és ő is teljesített már két és fél óránál jobbat. Most majdnem ennyit mutatott az óra, és még hátra volt két kilométer.

Lakóhelye első házait a 30-as út kanyarulata után pillantotta meg. Pennington már a függetlenségi háború előtt is létezett, a 30-as út két oldalán terül el, egész közel a New Yorkból induló, egész New Jersey-t átszelő, majd Delaware-on és Pennsylvánián ke-resztül Washingtonba vezető 95-ös államközi autópályához. A falun belül a 30-as út neve Fő utcára változik.

Penningtonban nincs semmi különös, az Egyesült Államok lesajnált vagy figyelemre sem méltatott „szíve” ezer meg ezer hasonlóan tiszta, rendes, családias kisvárosból áll. Egyetlen komolyabb útkereszteződés van, a központban, ahol a Nyugati Delaware Sugárút

találkozik a Fő utcával, ezenkívül három keresztény felekezet szépen karbantartott templomai, az Első Nemzeti Bank fiókja, egy-két üzlet, és a főúttól beljebb, a fákkal szegélyezett mellékutcák mentén elszórt lakóházak teszik teljessé a képet.

A futó férfi a kereszteződés felé tartott, fél mérföldje volt hátra. Ahhoz még korán volt, hogy kávézzon az Egy Csésze Joe-nál kávézóban, vagy megreggelizzen a Vito pizzériában, de akkor sem állt volna meg, ha valamelyik már nyitva van.

A kereszteződéstől délre elhaladt a polgárháború idején épült fehér deszkaburkolatú ház mellett, amelynek ajtaja mellett Calvin Dexter ügyvéd cégtáblája volt látható. Az ő irodája, cégére és praxisa volt ez, kivéve, amikor a másik praxisa a várostól távolra szólította. Ügyfelei és szomszédai elfogadták, hogy időnként kivesz egy kis horgászszabadságot, mert mit sem tudtak a New Yorkban más néven fenntartott kis lakásról.

Végigvonszolta sajtó lábait az utolsó ötszáz méteren, hogy a városka déli végén befordulhasson a Chesapeake Drive-ra. Itt lakott, az utcasarok jelentette önmagára kiszabott kálváriájának végét. Lelassított, megállt, egy fának dőlve lehajtotta a fejét, és mohón, zi-hálva szívta be a tüdeje által követelt

oxigént. Két óra harminchat perc. Nagyon messze van egyéni csúcsától. Az lényegtelen, hogy aligha akad bárki is százmérföldes körzetben, aki ötvenegy évesen akár csak megközelítené ezt a teljesítményt. A lényeg, amit soha nem mert elmondani az öt vigyorogva buzdító szomszédoknak, az, hogy a fizikai fájdalmat hívja segítségül a másik, a mindig jelenlévő, soha el nem múló fájdalom, az elvesztett gyerek, elvesztett szerelem, elvesztett élet fájdalomra elleni harcban. Befordult az utcába, ahol lakott, és sétálva tette meg az utolsó kétszáz yardot. Az újságkihordó fiú éppen jókora papírköteget dobott a verandájára. A srác odaintett neki, amikor elbiciklizett mellette, és Cal Dexter visszaintegetett. Később majd felül a mopedjére, és hazahozza a kocsit. A mopedet felteszi a platóra, majd útközben hazafelé a bringát is. Először

azonban még jár neki a zuhanyozás, az energiaszeletek és a narancsok kifacsart leve.

A verandán felvette az újságköteget, és átfutotta a lapokat. Azt kapta, amit várt: a helyi lapot, egy washingtonit, a New York Times vaskos vasárnapi számát, és egy becsomagolt szakfolyóiratot.

Calvin Dexter, a sovány, izmos, homokszínű hajú, barátságos, mosolygós penningtoni ügyvéd nem erre a szerepre született, bár New Jersey államban látta meg a napvilágot.

Newark egyik csótányoktól és patkányoktól hemzsező nyomornegyedében nemzették, itt jött világra 1950 januárjában egy építőmunkás és a helyi étkező pincérnőjének fiaként. Szüleinek, miután a környékbeli táncteremben megismerkedtek, és a silány pálinka túlzásba vitt fogyasztása következtében megfogant Calvin, a kor erkölcsének megfelelően nem volt más választásuk, mint hogy összeházasodjanak. Erről ő eleinte mit sem tudott. Hiszen a csecsemők sosem tudják, hogyan, kinek a közreműködésével kerültek ide. Később kell kideríteniük, és ez nem mindig fájdalommentes.

Apja, saját mércéjével mérve, nem volt rossz ember. Pearl Harbor után önként jelentkezett a hadseregbe, de szakképzett építőmunkás lévén úgy ítélték meg, több hasznát veszi a haza otthon, hiszen a hadviselés New Jerseyben és környékén több ezer új gyár és dokk, no meg a kormányhivatal építését tette szükségessé. Dexter apja kemény ember volt, hamar eljárt a keze, hiszen az ököljog a fizikai munkások között sok helyen az egyetlen hatályos törvény. De mindig megpróbált a tisztesség keskeny ösvényén járni: felbontatlanul vitte haza a fletési borítékját, és kisfiát úgy igyekezett nevelni, hogy szeresse a csillagos-sávós lobogót, az alkotmányt és Joe DiMaggiót.

Később, a koreai háború után azonban megszűntek az addigi munkalehetőségek. Csak a nyomorúságos iparnegyed maradt, a szakszervezeteket pedig a maffia tartotta a markában.

Calvin öt éves volt, amikor elment az anyja. Ahhoz még kicsi volt, hogy felfogja, miért. Nem értette, milyen szeretetlen frigyben

éltek a szülei, a kisgyerekek sokat kibíró, filozofikus világlátásával elfogadta, hogy az emberek már csak így ordítóznak, veszekednek egymással. Mit sem tudott az utazó ügynökről, aki csillogást és szebb ruhákat ígért az édesanyjának. Neki csak annyit mondtak, hogy „elment”.

Elfogadta, hogy attól kezdve apja nem sörözik munka után, hanem rá vigyáz esténként, és közben mogorván bámulja a szemcsés tévéképernyőt. Csak tizenéves fejjel tudta meg, hogy az anyja, miután az utazó ügynök elhagyta, próbált visszajönni, de a világgal haragban lévő, megkeseredett apja kidobta.

Amikor Calvin hét éves lett, apja fejébe vette, hogy egy füst alatt megoldja az otthonteremtés és a munkakeresés problémáját. Kiköltöztek tehát a lift nélküli newarki bérkaszárnnyából, és vettek egy használt lakókocsit. Ez volt Calvin otthona tíz éven át.

Apa és fia mindig odament a lakókocsival, ahol éppen munka adódott, és a mogorva kisfiú mindig abba a helyi iskolába járt, ahová hajlandók voltak felvenni. Elvis Presley, Del Shannon, Roy Orbison kora volt ez, meg a Beatlesé, akiknek hazájáról Calvin még sosem hallott. És Kennedy, a hidegháború, Vietnam kora. A munkák jöttek-mentek – előbb-utóbb mindig felépült, aminek fel kellett épülnie. Végigjárták az északi városokat: East Orange-ot, Uniónt, Elizabethet. Dolgoztak New Brunswick és Trenton környékén is. Egy ideig a Pine Barrensben éltek, itt az idősebb Dexter művezető volt egy kis építkezésen. Ezután dél felé folytatták útjukat, Atlantic Citybe.

Nyolc és tizenhat éves kora között Calvin kilenc különböző iskolába járt. Itt szerzett ismeretei alighanem elfértek volna egy postabélyegen.

Más téren azonban kiokosodott: az utca, a harc törvényeit jól megtanulta. Szökevény anyjához hasonlóan ő sem nőtt magasra, nem érte el a száznyolcvan centit. Nem lett belőle nagydarab izompacsirta sem, mint az apjából, de szikár testében félelmetes szívósság, öklében gyilkos erő rejtőzött. Egy alkalommal kihívta egy vásá-

ri mutatványos „bokszbajnokát”, laposra verte, és zsebre vágta a kitűzött húszdolláros díjat.

Ekkor egy olcsó kölniszagot árasztó férfi odament az apjához, hogy a fiú járhatna az edzőtermébe, mert viheti valamire a bokszban, de ő k továbbálltak egy másik városba, ahol éppen akkor munka akadt.

Nyaralás persze szóba sem kerülhetett soha, így aztán nyaranta a gyerek apjával tartott az építkezésre. Kávét főzött, amolyan lóti-futiként elintézett ezt-azt, kisebb munkákat is rábíztak. Egyszer egy zöld szemellenzős férfihoz kellett épp lótni-futni, aki azt mondta neki, lenne egy kis nyári meló: borítékokat kell kézbesíteni Atlantic Cityben különböző címekre, és senkinek egy szót se. így lett az 1965-ös nyári szünetben egy bukméker küldönce.

Egy okos gyerek a társadalmi ranglétra aljáról is láthat ezt-azt, ha van szeme. Cal Dexter gyakran belógott jegy nélkül egy-egy filmre, és rácsodálkozott Hollywood csillogására, a Vadnyugat dombos tájaira, a filmmusicales kiglancolt világára, a Martin-Lewis-féle régi örült kabarékra.

Látta a tévéreklámokat is, a szép lakásokhoz tartozó rozsdamentes acél konyhákat, meg a csupa mosoly családokat, ahol a szülők, úgy látszott, szeretik egymást. Az út melletti óriásposzterekről pedig csillogó limuzinok és sportkocsik néztek le rá.

Az építkezések keménysisakos népével semmi baja nem volt. Az amúgy durva, faragatlan emberek kedvesek voltak hozzá, legalábbis a többségük. A munkaterületen sisakot viselt ő is, és az volt az általános vélekedés, hogy ha kijárja az iskolát, apja nyomdokain haladva az építőiparban fog dolgozni ő is. Neki azonban más elképzelései voltak.

Szentül megfogadta: bárhogy is alakuljon az élete, a gőzkalapács robaját és a betonkeverő körül szállongó fojtogató port széles ívben kerülni fogja.

Aztán rájött, hogy nincs semmi, amit a jobb, pénzesebb, komfortosabb életért cserébe adhatna a világnak. A filmezés megfordult

a fejében, de úgy vélte, minden filmsztár toronydaru, honnan is tudta volna, hogy többségük még az ő nem egészen száznyolcvan centijénél is alacsonyabb. Csak azért foglalkozott egyáltalán a gondolattal, mert valami csapos lány azt mondta neki, hogy szerintre kicsit hasonlít James Deanre. De az építőmunkások harsányan röhögtek ezen a bókon, így aztán Cal ejtette az ötletet.

Az utcagyerek hírnév felé vezető útja a sporttal is kezdődhet, ő azonban egyik iskolában sem töltött elég időt ahhoz, hogy bármilyen csapatba bekerüljön.

Olyan munka, ami iskolai végzettséghez, pláne szakképesítéshez van kötve, szóba sem jöhetett tehát. Maradtak az egyéb kétkezi munkák: lehetett volna pincér, szállodai boy, kenegethette volna az autóalkatrészeket valami műhelyben, vezethetett volna áruszállító furgont.

Végtelen hosszú volt a lista, de ami a kilátásokat illeti, ennyi erővel akár építőmunkás is maradhatott. Ezt a kegyetlenül nehéz, veszélyes munkát ugyanis - éppen e jellege miatt - aránylag jól megfizették.

Persze ott volt még a bűnözés is mint lehetőség. Aki New Jersey tengerpartján vagy építkezési barakkjaiban nőtt fel, annak nem kerülhette el a figyelmét, hogy a szervezett bűnözés, a bandtagság tágas kéglit, gyors kocsikat és könnyűvérű nőket jelent. És úgy hírllett, alig van, aki börtönbe kerül. Mivel Calvin nem volt olasz származású, eleve nem juthatott volna be a maffia legfelső köreibe, de azért akadtak angolszászok is, akik megtalálták számításukat a szervezetben. Tizenhét éves korában befejezte a tanulást, és másnap munkába állt a Camden melletti középület-építkezésen, ahol apja is dolgozott. Egy hónap múlva megbetegedett a földmozgató gép kezelője. Helyettes nem volt, a munka szakképesítést igényelt. Cal szemügyre vette a vezetőfülkét. Eligazodott benne.

- Meg tudom csinálni - mondta. Az építésvezetőnek voltak kételyei. Minden létező szabállyal ellenkezett a dolog, ha arra téved

egy ellenőr, búcsút mondhatott volna az állásának. Ugyanakkor ott állt munkára készen az egész csapat, és hegyeket kellett volna megmozgatni.

- Baromi sok kar meg pöcök van ám ottan - próbálkozott a főnök.

- Bizza csak rám - felelte a kölyök.

Úgy húsz percig tartott, mire kitanulta, melyik kar mire való. Elkezdte túrni a földet. Kapott érte egy kis pótlékot, de ezt azért még nehéz lett volna karriernek nevezni.

1968 januárjában Cal betöltötte a tizennyolcadik életévét, a Vietkong pedig megindította a Tet (Holdújév) offenzívát. Calvin egy camdeni bárban nézte a tévét. A híradó után reklámok jöttek, majd a hadsereg rövid toborzófilmje. Arról is szó esett benne, hogy aki beválik, azt a sereg iskoláztatja. Másnap Calvin besétált a helyi toborzóirodába, és így szólt:

- Be akarok lépni a hadseregbe.

Akkoriban minden amerikai fiatalra besorozás várt, hacsak nem tudott valami súlyosan komoly gátló körülményt felmutatni, vagy nem vonult önkéntes száműzetésbe. Gyakorlatilag minden tinédzser és kétszerannyi szülő azért imádkozott, hogy valami csoda folytán megússza a háborúsdit. A íróasztalnál ülő törzsőrmester a behívóért nyújtotta a kezét.

- Nincs behívóm - mondta Cal Dexter. - Önkéntesnek jelentkezem.

Erre már felfigyeltek. A törzsőrmester lassan maga elé húzta a szükséges formanyomtatványt, de közben nem vette le a szemét Calvinről.

Úgy nézte, mint a menyét a becserkészett nyulat.

- Hát, az szép, fiam. Nagyon bölcs dolog. Elfogadsz egy tanácsot egy vén csatalótól?

- Persze.

- Jelentkezz három évre, ne csak a kétéves minimumra. Úgy jó esélyed van, hogy jobb helyre kerülsz, jobban alakulhat a karriered

- közelebb hajolt, mintha államtitkot akarna megosztani a fiúval. -És ha három évre jelentkezel, talán még Vietnamba se visznek el.

- De én Vietnamba akarok menni - felelte a mocskos cájgruhás kölyök. Ezen elgondolkodott a törzs.

- Értem - mondta végül nagyon lassan, és akár úgy is folytathatta volna:

„ízlések és pofonok." De csak ennyit mondott: - Emelje fel a jobb kezét...

Harminchárom évvel később a hajdani keménysisakos kifacsart négy narancsot, még egyszer megdörgölte vizes fejét a törölközővel, és bevitte az újságokat meg a dzsúsz a nappaliba.

A repülő szaklappal kezdte. A Vintage Airplane nem valami nagy példányszámú kiadvány, Penningtonban csak rendeléssel lehetett beszerezni. A klasszikus és második világháborús repülőgépek szerelmeseinek folyóirata. Cal Dexter a hirdetési rovathoz lapozott, és tanulmányozni kezdte a „Gépet venne" rovatot. Az egyik hirdetés láttán félúton megállt a kezében a narancslé. Letette a poharat, elolvasta még egyszer:

„AVENGERT keresek. Komoly ajánlat. Ár: nincs plafon. Kérem, hívjon."

Grumman Avenger Pacific-war torpedóvető bombázót nem lehetett vásárolni.

Múzeumban volt valamennyi példány. Valaki megfejtette a kapcsolati kódot. Volt telefonszám is, ránézésre mobil. 2001. május 13-át írtunk.

MÁSODIK FEJEZET

Az áldozat

Ricky Colenso nem arra született, hogy húszévesen egy boszniai pö-cegödörben lelje halálát. Egyáltalán nem így kellett volna végeznie. O arra született, hogy diplomát szerezzen, és Amerikában teljesedjék ki a sorsa. Legyen felesége, gyerekei, érvényesíthesse az élethez, a szabadsághoz és a boldogsághoz való alkotmányos jogát. De nem így alakult, mert túl jószívű volt.

Még 1970-ben történt, hogy egy igen tehetséges fiatal matematikus, bizonyos Adrián Colenso matematika professzori állást kapott a Washington melletti Georgetown Egyetemen. Huszonöt éves volt mindössze, figyelemreméltóan fiatal a pozíciójához.

Három évvel később nyári szemináriumot tartott Torontóban. A résztvevők között ott ült, bár a tananyagból vajmi keveset értett, egy Annié Edmond nevű, ígézően szép diáklány. Belehabarodott az oktatóba, és barátain keresztül összehozott vele egy „vakrandit", azaz Adrián számára „zsákbamacska" volt, kivel fog találkozni.

Adrián Colenso még soha nem hallott Annié apjáról, ami meglepte a lányt, de ugyanakkor le is nyűgözte. Nyakára járt ugyanis már vagy féltucat hozományvadász. A visszaúton pedig azt is felfedezte a kocsiban, hogy Adrián nemcsak a kvantumszámításokhoz ért kiválóan, hanem a csókolózáshoz is.

Az ifjú professzor egy hét múlva visszarepült Washingtonba. Miss Edmond azonban

nem az a fajta ifjú hölgy volt, akit csak úgy le lehet rázni. Felmondott a munkahelyén, szerzett a washingtoni kanadai konzulátuson egy jó kis láblógázó állást, majd lakást bérelt a Wisconsin Avenue közelében, és tíz bőrönddel megérkezett. Két hónap múlva össze is házasodtak. A kanadai Ontario állambeli Windsorban tartott esküvőnek igencsak megadták a módját, nász-útra pedig az Amerikai Virgin-szigetekre, Cancel Baybe utazott az ifjú pár.

A menyasszony apjától hatalmas házat kaptak nászajándékba a Nebraska Avenue közelében, a Foxhall Roadon, Georgetown egyik legrusztikusabb, éppen ezért legkeresettebb negyedében. Egy angol hold területű, erdős birtokon állt az épület, volt uszoda és tenispálya is. Az ifjú feleség apanázsa fedezte a rezidencia fenntartását, a férj fizetése pedig úgy-ahogy elég volt a többi kiadásra. Berendezkedtek a szeretetteli családi életre.

Richárd Eric Steven 1975 áprilisában született meg, és hamarosan megkapta a Ricky becenevet.

Úgy nőtt fel, mint az amerikai gyerekek milliói, akiknek biztonságot és szeretetet adó otthon jut osztályrészül. Azt csinálta, amit általában a fiúk: nyaranta táborozott, idővel felfedezte a lányok és a sportkocsik kínálta izgalmakat, aggódott az osztályzatai, majd a közelgő vizsgák miatt.

Nem volt akkora zseni, mint az apja, de buta sem. Apja huncut mosolyát és anyja vonzó külsejét örökölte. Mindenki, aki csak ismerte, szép gyerekeknek tartotta. Ha valaki a segítségét kérte, megtett mindent, ami tőle telt. Boszniaá azonban nem kellett volna elmennie.

1994-ben végezte el a középiskolát, a rákövetkező ősszel felvették a Harvardra. Télen a tévében látta a távoli Boszniaában zajló szadista etnikai tisztogatást, majd a menekültek kálváriáját, és itt hallott a segélyprogramokról is. Úgy döntött, valamilyen módon segíteni próbál ő is.

Anyja próbált a lelkére beszélni, hogy maradjon az Allamokban. Ha ilyen fejlett a szociális érzékenysége, vannak segélyprogramok otthon is. De Rickyre mély hatást gyakoroltak a felégetett falvak, a zokogó árvák és a menekültek üres tekintetéből áradó mélységes kétségbeesés, ezért ragaszkodott Boszniaához. Könyörgött, hogy engedjék el, részt akar venni a mentésben.

Apja pár telefonhívással kiderítette, hogy a menekültek megsegítését világviszonylatban az ENSZ Menekültügyi Hivatala irányítja, amelynek New Yorkban is van egy nagyobb irodája.

1995 kora tavaszára Boszniaát teljesen kizsigerelte a jugoszláv államszövetséget darabokra szaggató polgárháború. Az ENSZ Menekültügyi Hivatala nagy erővel képviseltette magát a helyszínen, körülbelül 400 külföldi és több ezer helyi munkatárssal. A csapatot Boszniaában egy volt brit katona, a nagy szakállú, kiapadhatatlan energiájú Larry Hollingworth vezette, akit Ricky látott is a tévében. A fiú New Yorkba utazott, hogy érdeklődjön a jelentkezés módjáról. A New York-i irodában kedvesen, de nem igazán túlárado lelkesedéssel fogadták. Zsákszámba jöttek az amatőr önkéntesjelöltek levelei, személyesen is naponta több tucat jelentkező tette tiszteletét. Az ENSZ, az az ENSZ: megvolt a bevett eljárásrend, és mivel a kitöltött űrlapok alatt egy kisebb teherautó is összeroppant volna, lassan örültek a bürokrácia malmai. Ricky hat hónap várakozásnak, és mivel szeptemberre a Harvardon kellett lennie, jó eséllyel elutasító válasznak nézett elébe.

A bánatos fiatalember a hivatali ebédszünet kezdetén a földszint felé tartott a lifttel, amikor egy vele együtt utazó középkorú titkárnő kedvesen rámosolygott.

- Ha tényleg segíteni akar, el kellene mennie a zágrábi regionális irodába - mondta. - Ott is vesznek fel embereket, és ott nincs ekkora örület.

Horvátország is a széthullott Jugoszláviához tartozott, de addigra különvált, független állam lett, és sok nemzetközi szervezet nyitott irodát a biztonságot nyújtó fővárosban, Zágrábban. Köztük a Menekültügyi Hivatal is.

Ricky szülei hosszas telefonbeszélgetés után, ha nem is szívesen, de áldásukat adták az útra, és a fiú New Yorkból Bécsen keresztül elrepült Zágrába. De ott is ugyanaz várta: űrlap űrlap hátán, és igazából csak hosszú távra kerestek embereket. A nyári amatőrök érdemi munkát nemigen tudtak végezni, viszont a szervezetnek felelősséget kellett értük vállalnia.

- Valamelyik civil szervezetnél kellene próbálkoznia - próbált segíteni a regionális vezető. - Itt vannak a szomszédban, a kávéházban.

Lehet, hogy az ENSZ hivatala az illetékes világszervezet, de a katasztrófa

sújtotta területek megsegítésével nem csak ők foglalkoznak. Szabályos iparág ez, sokan főfoglalkozásban üzik. Az ENSZ-en és az adott országok kormányain túl civil szervezetek is részt vesznek benne, Boszniában több mint háromezren képviseltette magát. A nagyközönségnek legfeljebb tucatnyi ilyen szervezet neve mond valamit: a brit gyermekmentőké (Save the Children), az amerikai „Gyermekélelmezés” (Feed the Children), az Age of Concern („A törődés korszaka”), a War on Want („Hadüzenet a nélkülözésnek”), a Médicines Sans Frontières („Orvosok határok nélkül”). Jelen voltak mind, ahogy sokan mások is, vallásos hiten alapuló és világiak egyaránt. A kisebbek közül nem egy kifejezetten a boszniai polgárháború miatt jött létre, a televíziós felvételek hatására, amiket Nyugaton a csatornák a végtelenségig sugároztak. A hierarchia legalját azok a jó húsban lévő fickók jelentették, akik a helyi kocsmában gyors gyűjtést rendeztek, majd ketten-hárman teherautóval nekivágtak Európának. Az út utolsó szakaszának, amely már Bosznia szívébe vezetett, Zágráb, vagy az adriai-tengeri kikötőváros, Split volt a kiindulópontja.

Ricky megtalálta a kávéházat, rendelt kávé meg a csípős márciusi szél ellen egy sligovicát, és körülnézett, kivel lehetne ilyen ügyben beszélni. Két óra múlva belépett egy nagydarab, szakállas, kamionsofőr külsejű férfi. Skótmintás, szőrmebélésű bekecs volt rajta, és Észak- vagy Dél-Karolinát idéző kiejtéssel kért kávé meg konyakot. Ricky odament hozzá, bemutatkozott. Szerencséje volt. John Slack a Loaves 'n' Fishes, azaz „Kenyér és hal” nevű kis amerikai segélyszervezet szállítmányainak célba juttatását és elosztását irányította. A „Kenyér és hal” az „Üdvösség Útja”, a Salvation Road egyik friss oldalhajtása volt. Az utóbbi szervezet a tévéevangelista és (megfelelő adomány ellenében) lélekmentő Billy Jones tiszteletes jótehetségi vállalataként működött ebben a bűnös világban, a dél-karolinai Charleston szép városában. Slack úgy hallgatta végig Rickyt, mint akinek már sokadszor mondják el ugyanazt.

–Tudsz teherautót vezetni, kölyök?

– Igen.

N Ez nem volt egészen igaz, de Ricky abban bízott, hogy a nagyobb terepjáró is majdnem ugyanolyan, mint a kisebb teherautó.

– És térképet olvasni?

– Persze.

/ – És zsiros fizetésre számíthat?

– Nem. A nagyapámtól kapok apanázt. John Slack szeme most már felcsillant.

– Szóval nem akarsz semmi mást, csak segíteni?

– Így van.

– Oké, fel vagy véve. Mi kicsiben dolgozunk. Én itt a térségben, főleg Ausztriában megveszem az élelmet, ruhát, takarókat, miegyebet, lehozom teherautón Zágrába, aztán megtankolok, és irány Bosznia. Travnikban működik a bázisunk, ott több ezer menekült van.

– Nekem tökéletesen megfelel – mondta Ricky. – A költségeimet én fizetem.

Slack felhajtotta maradék konyakját: – Akkor gyérünk, fiú.

Tíztonnás német Hanomag teherautóval mentek, Ricky még a határ előtt belejött a vezetésébe. Tíz óra volt az út Travnikig, egymást váltották a volánnál. Éjfélre érkeztek meg a „Kenyér és hal” közvetlenül a városon kívül levő táborába. Slack odadobott neki pár takarót.

– Most aludj a vezetőfülkében – mondta. – Reggel majd keresünk neked lakást.

A „Kenyér és hal” valóban kicsiben dolgozott. Az övéken kívül még egy teherautójuk volt, amellyel éppen akkor készült újabb szállítmányért északra egy szófukar svéd. A kicsi, más szervezetekkel közösen használt tábor drótkerítés vette körül a tolvajok ellen, a parányi irodát hordozható munkásbódéból alakították ki. A lerakodott, de még el nem osztott élelmiszersegélyeket raktárnak kinevezett fészkerben tartották, és összesen három bosnyák munkaerő segédkezett a telepen. És volt még a kisebb segélyszállítmányok szállítására két fekete Toyota Landcruiser terepjáró. Slack mindenkinek bemutatta Rickyt, és délutánra a fiú szállást is talált a városban, egy bosnyák özvegyasszonynál. A táborba rozoga biciklin járt be, amit a derekán hordott övpénztárcából fizetett ki. John Slack észrevette az övet.

– Megkérdezhetem, mennyit tartasz benne? – kérdezte.

– Ezer dollárt hoztam – felelte gyanútlanul Ricky. – Vészhelyzet esetére.

– A francba. Ne nagyon lobogtasd, mert lesz itt vészhelyzet mindjárt. Errefelé ez elég a gondtalan öregkorra.

Ricky megígérte, hogy diszkréten fogja kezelni a dollárjait. Azt hamar

észrevette, hogy posta nincs, mivel bosnyák postahivatal, bosnyák állam híján, még nem jött létre, a régi jugoszláv postarendszer pedig már összeomlott. John Slacktól megtudta, hogy a Horvátországba vagy Ausztriába tartó sofőrök bárki levelét, képeslapját elviszik és feladják. Ricky gyorsan meg is írt egyet a bécsi reptéren vásárolt lapokból, és a tarisznyájába dobta. A svéd aztán felvitte északra, és Mrs. Colenso egy hét múlva meg is kapta. Travnik valaha virágzó vásárváros volt, a szerbek, a horvátok és a muzulmán bosnyákok vegyesen lakták. A lakosság összetételét a templomok is tükrözték: az elmenekült horvátok katolikus temploma és a szintén elmenekült szerbek ortodox temploma mellett a többségi muzulmánoknak, akiket továbbra is bosnyákoknak neveztek, volt vagy egy tucat mecsetjük.

A polgárháború szétzúzta a háromféle etnikum hosszú éveken át békében élő közösségét. Egyre-másra pogromokról érkeztek hírek, a népcsoportok közötti bizalom semmivé lett.

A szerbek a Travnik fölött húzódó Vlasic-hegységtől északra fekvő területekre, és a Lasva folyó völgyén átkelve a túlsáron lévő Bánja Lukába vonultak vissza. Menniük kellett a horvátoknak is, a legtöbben az onnan tíz mér-földnyire levő Vitéz felé vették útjukat. így kialakult három, etnikailag „tisztá” erődítmény, és mindháromba özönlöttek az illető népcsoport menekültjei.

A világmédia úgy állította be, mintha minden pogromot a szerbek követtek volna el, pedig mészároltak le izoláltan, kisebbségben élő szerb közösségeket is. Az egyoldalú tárlás alapja az volt, hogy az egységes Jugoszlávia hadseregét a szerbek uralták. így amikor az ország széthullott, egyszerűen rátették kezüket a nehézfegyverek 90 százaléka, és ezáltal behozhatatlan előnyhöz jutottak. A horvátok sem voltak restek, ha a köztük élő nem horvát kisebbségek irtásáról volt szó, és miután Kohl német kancellár idejekorán elismerte államukat, szabadon vásárolhattak fegyvert a világpiacon.

A bosnyákok gyakorlatilag fegyvertelenek voltak, és európai politikusok tanácsára azok is maradtak. Ennek eredményeképpen ők szenvedték el a legtöbb brutalitást. Végül 1995 késő tavaszán az amerikaiak unták meg a tétlenséget, ők csaptak oda a szerbeknek, és kényszerítették tárgyalóasztalhoz a feleket az Ohio állambeli Daytonban. A daytoni egyezmény 1995 novemberében lépett érvénybe, de Ricky Colenso ezt már nem érte meg.

Mire Ricky Travnikba ért, a várost már rengeteg szerb lövedék érte a hegy túlsároláról. A legtöbb épület falához deszkaerdőt támasztottak. Ha becsapódott egy-egy „vendég”, a deszkák millió gyufaszálra hulltak szét, de maga az épület épységben maradt. Az ab-

lakok többsége hiányzott, műanyag lemezekkel pótolták őket. Az élénk színekre festett nagymecset valahogy még megúsza közvetlen találat nélkül. A város két legnagyobb épülete, a gimnázium és az egykor híres zeneiskola zsúfolt menekülttáborrá alakult át.

Mivel a város környéki termőterületekre nem lehetett eljutni, és a város népessége a menekültáradat miatt megháromszorozódott, az embereket csak a segélyszervezetek menthették meg az éhhalál-tól. Itt került a képbe a „Kenyér és hal”, meg a városban tevékenykedő tucatnyi más civil szervezet.

A két Landcruiserre viszont még fel lehetett pakolni két és fél mázsa segélyszállítmányt, hogy eljuttassák a Travniknál is nagyobb szükségét szenvedő kisebb-nagyobb félreeső falvakba. Ricky örömmel vállalta, hogy elviszi a terepjárón az élelmiszeres zsákokat a déli hegyvidékre.

Négy hónap telt el azóta, hogy Georgetownban meglátta a tévében az emberi szenvedés képsorait, és most boldog volt. Azt csinálta, amiért odament. Meghatotta a barázdált arcú parasztemberek és tágra nyílt szemű gyerekeik hálája, amikor ledobott néhány zsák búzát, kukoricát, tejport és zacskós levest a teljes hete éhező falu főterére valamelyik isten háta mögötti helyen. Úgy érezte, most visszafizet valamit mindabból a jólétből és kényelemből, amellyel Isten (akiben szilárdan hitt) végtelen jóságában születésekor elhalmozta, egyszerűen azért, hogy amerikainak teremtesse.

Szerbül vagy horvátul egyetlen szót sem tudott, a boszniai nyelvjárást sem értette. A hely földrajzát sem ismerte, nem tudta, melyik hegyi út hova vezet, hol van biztonságban, hol veszélyben.

John Slack az egyik bosnyák munkatársukat adta mellé, egy Fadil Suleiman nevű fiatalembert, aki az iskolában tűrhetően megtanult angolul. 0 lett Ricky

idegenvezetője, tolmácsa és navigátora egy személyben.

Áprilisban és május első két hetében hetente írt szüleinek levelet vagy képeslapot, és küldeményei kisebb-nagyobb késéssel, attól függően, mikor indult valaki észak felé utánpótlásért, horvát vagy osztrák bélyeggel meg is érkeztek Georgetownba.

Május második hetében történt, hogy Rickynek egyedül kellett irányítania az egész lerakatot. Larsnak, a svédnek ugyanis egy elhagyatott horvátországi hegyi úton, még Zágráb előtt, lerobbant a kocsija, John Slack pedig az egyik terepjáróval segítségére sietett.

Ekkor Fadil Suleiman megkérte Rickyt egy szívességre.

Fadilnak, ahogy Travnikban és környékén több ezer sorstársának, el kellett hagynia otthonát, amikor a háború hulláma már készült, hogy elsöpörje. Elmondta, hogy a családja egy farmszerű kisbirtokon élt a Vlasic-hegység egyik magasan fekvő völgyének lejtőjén. Nagyon szerette volna látni, maradt-e valami belőle. Felgyújtották, vagy megkímélték? Áll-e még a ház? Apja a háború kitörésekor egy csűr alatt rejtette el a családi kincseket. Vajon ott vannak még? Egyszer, megnézhetné-e három év óta, először a szülőházát?

Ricky boldogan elengedte volna szabadságra, de nem erről volt szó. A hegyre felvezető földutakat eláztatta a tavaszi eső, csak terepjáróval lehetett feljutni. Tehát kölcsön akarta kérni a Land-cruisert.

Ricky válaszut előtt állt. Segíteni akart, a benzinre is adott volna pénzt. De vajon biztonságos-e a hegyvidék? Egyszer már végigpásztázták a szerb járőr csapatok, és tüzérségi tüzet zúdítottak a völgyben fekvő Travnikra. Annak már egy éve, erősködött Fadil. A déli lejtők, ahol a szülei tanyája áll, már biztonságosak. Ricky habozott, de megindította Fadil könyörgése, arra gondolt, milyen lehet, ha az embert elűzik otthonából. Engedett tehát, egy feltétellel: vele tart ő is.

Tulajdonképpen kifejezetten kellemes volt a kocsikázás a tavaszi napfényben. Maguk mögött hagyták a várost, tíz mérföldet a Donji Vakuf felé tartó főúton tettek meg, majd lefordultak róla jobbra.

A kaptató idővel földúttá silányodott. Tavaszi lombkoronájukban pompázó bükkök, kőrisek és tölgyek gyűrűjében haladtak. Rickynek a Shenandoah folyó vidéke jutott eszébe, ahol egyszer is-

kolai táborozáson volt. A kanyarokban csúszkált a kocsi, el kellett ismernie, hogy négykerék-meghajtás nélkül nem lehetne feljutni. A tölgyest túlelevelű erdő váltotta, majd ezeröttszáz méterre a tengerszint fölött fekvő völgybe értek, amelyet lejjebből nem lehetett látni, titkos rejtekhelynek kiválóan megfelelt. A völgy szívében bukkantak rá a tanyára. A házból a falakon kívül csak a kőből épült kéménye maradt. A régi marhaistállók mellett még állt egy-két szomorú látványt nyújtó, roskatag csűr. Ricky Fadilra pillantott. - Nagyon sajnálom - mondta.

A megfeketedett kémény mellett kiszálltak, és Ricky türelmesen várt, amíg Fadil ide-oda járkált a vizes hamuban, és itt-ott megrugdosta szülőhelye maradványait. Aztán követte az istálló és a sok esővíztől már-már kiöntő, hányingert keltő bűzt árasztó pöcegödör mellett, egészen a csűrig, ahová Fadil apja állítólag elásta értékeiket, hogy ne találják meg a fosztogatók. Ekkor hallották meg a neszezést, a sírós hangokat.

Vizes, bűdös ponyva alatt találtak rájuk. Hat riadtan lapító, négy és tíz év közötti kisgyerek kuporgott ott, négy kisfiú, két kislány, jól látszott, hogy a legnagyobb lány amolyan pótmama szerepet tölt be, ő a csapat vezére. Kővé dermedtek a félelemtől a két férfi láttán. Aztán Fadil halkan beszélni kezdett hozzájuk, és kis idő múlva a nagylány válaszolt is.

- Goricából valók, egy kis hegyi faluból, ide úgy négy mérföldre. Ismertem a falut, „kis hegyet” jelent a neve.

- Mi történt?

Fadil megint átváltott a helyi nyelvjárássra. A lány könnyekre fakadva felelt neki.

- Emberek jöttek, szerb paramilitaristák - fordított Fadil.

- Mikor?

- Tegnap este.

- És mi történt? Fadil felsóhajtott.

- Egészen pici falu volt. Négy család élt ott, húsz felnőtt, meg talán húsz gyerek. Rajtuk kívül mindenki meghalt. Amikor elkezdődött a lövöldözés, a szülei rájuk kiabáltak, hogy fussanak el. Bevették magukat a

sötétbe.

- Tehát mind árvák?

- Mind.

-Jóságos Isten, micsoda ország! Pakoljuk be őket a kocsiba, és vigyük le a völgybe - rendelkezett Ricky.

Kivezették a nagyság szerint, libasorban egymás kezét szorongató kicsiket a fényes tavaszi napsütésbe. Madárdal töltötte be a csodaszép völgyet.

Az erdő szélénél meglátták őket. Tíz férfi, két terepszínűre álcázott orosz GAZ dzsip. Alcaruhát viseltek a férfiak is. És állig fel voltak fegyverezve.

Három héttel később, miután ismét hiába nézte meg a postaládát, Mrs. Annie Colenso egy kanadai számot tárcsázott Windsorban, Ontario államban. Két kicsengés után felvették. Annie megismerte apja titkárnőjének hangját.

- Üdvözlöm, Jean, itt Annie. Apám ott van?

- Igen, itt van, Mrs. Colenso. Máris kapcsolom.

HARMADIK FEJEZET

A mágnás

Az „A” repülőraj barakkjában tíz, a szomszédos „B”-ben nyolc fiatal pilóta volt elszállásolva. Odakint, a reptér élénkzöld fűvén két-három Hurricane gubbasztott a pilótafülke mögötti „dudornak” köszönhető jellegzetes, görnyedt, púpos hatást keltő pózban. Megették már kenyerek javát, és az utóbbi két hétben Franciaország légterében összeszedett harci sebesülések jóvoltából igencsak toldo-zott-foldozott volt a karosszériájuk.

A két barakkban uralkodó hangulat éles kontrasztban állt az 1940. június 25-én a Norfolk megyei Coltishall katonai reptéren tomboló forró nyárral. Az Angol Királyi Légierő, a RAF 242. százada, közismert nevén a kanadai század kötelékébe tartozó pilóták ugyanis lehangoltabbak voltak, mint valaha, és meg is volt rá minden okuk.

A kettőnegyenkettes szinte a nyugati hadszíntéren eldőrdült legelső lövés óta folyamatosan részt vett a harci cselekményekben. A francia hadjáratot az ország keleti határától a Csatorna partjáig végigharcolták. Miközben Hitler villámháborús gépezete a francia hadsereget félrepöckölve nyomult előre, a gőzhengert megállítani igyekvő pilóták bázisát gyakran már a küldetés végrehajtása közben evakuálták, és hátrébb vonták. Maguknak kellett kosztot-kvár-télyt, alkatrészt és üzemanyagot szerezniük, mikor hogy tudtak. Aki valaha is volt visszavonuló hadsereg katonája, pontosan tudja, hogy a folyamat leginkább a „kaotikus” jelzővel írható le.

Mielőtt a La Manche csatornát átrepülve visszaértek Angliába, még végigcsinálták a Dunkerque homokfövenye fölötti második csatát, miközben alattuk a brit hadsereg szárazföldi alakulatai minden kezük ügyébe eső vízi alkalmatosságra lecsapva igyekeztek menteni a menthetőt, és visszaevickélni Angliába. Nyugodt, sima volt a tenger, csábítóan közelinek látszottak a hazai partok fehér sziklái. Mire az utolsó „tommyt” is kimenekítették a szörnyű partszakaszról, és a körkörös védőgyűrű utolsó harcosai is megkezdték öt éves német hadifogságukat, a kanadai repülőszázad a végkimerülés határán állt. Borzalmas veszteségeket szenvedtek: kilenc halott, három sebesült; három pilóta pedig fogságba esett, miután kilőtték a gépüket.

Három hét elteltével még mindig Coltishallban vesztegeltek, alkatrészeik, szerszámaik Franciaországban maradtak. Századparancsnokuk, „Papa” Gobielt hetek óta betegeskedett, tudvalevő volt, hogy nem tér vissza az alakulat élére. De a britek ígértek nekik új parancsnokot, aki bármelyik pillanatban megérkezhetett. A hangárak közül kis, nyitott tetejű sportkocsi bukkant elő, és megállt a két fabarakk közelében. Némely nehézségek árán kimászott belőle egy férfi. Senki nem sietett az üdvözlésére. Sután az „A” barakk felé bicegett. Pár perc múlva kijött, és a „B” épület felé indult. A kanadai pilóták döbbenet nézték az ablakból, ahogy széttett lábakkal kacsázik előre. Aztán nyílt az ajtó, és a férfi megállt a küszöbön. Váll-lapja elárulta, hogy repülőszázad-parancsnok. De nem állt fel senki.

- Ki a rangidős? - tudakolta dühösen a jövevény. Feltápáskodott egy alacsony, tagbaszakadt kanadai, tőle néhány

lépésnyire pedig Steve Edmond terpeszkedett egy széken, és kékes ködfátyolon át méregette a nyitott ajtóban álló látogatójukat.

- Azt hiszem, én - szólalt meg Stan Turner.

Akkor, a hőskorban még csak két ellenséges pilótával végzett bizonyíthatóan, de később ez a szám tizennégyre duzzadt, és Turner szakajtóra való érdemérmet

gyűjtött össze.

A haragos kék szemű brit tiszt sarkon fordult, és az egyik veszteglő Hurricane felé vonszolta magát. A kanadaiak szép lassan kiszállingóztak a barakkokból, hogy lássák, mi készül.

- Ezt nem hiszem el - morogta oda Johnny Lattá Steve Edmondnak. - Ezek a szemetek egy istenverte lábatlan nyomorékot küldtek ide parancsnoknak. Igazat beszélt. A jövevény két mulábon sántikált. Felhúzta magát a Hurricane pilótafülkéjébe, életet lehelt a gép Rolls Royce Merlin motorjába, szélirányba fordult, és felszállt. Az elkövetkező félórán a tankönyvekből ismert valamennyi akrobatikus manővert végrehajtotta a géppel, és néhány olyat is, ami még nem szerepelt a könyvekben.

Részen azért tudta ilyen átkozottul jól csinálni, mert amíg -még jóval a háborút megelőzően - le nem zuhant és el nem vesztette mindkét lábát, élvonalbeli műrepülő volt. Részen pedig éppen azért, mert hiányzott a lába. Amikor ugyanis a vadászpilóta éles kanyart vesz, vagy teljes motorerővel végzett bukórepülésből kapja fel a gépet - a légi harcászatban mindkét mutatvány életfontosságú -, igen erős nehézségi erők hatnak a testére. Ennek hatására a felsőtestből kiáramlik a vér, és emiatt akár el is vesztheti az eszméletét. Mivel azonban neki nem volt lába, a vér a felsőtestében, az agyhoz viszonylag közel maradt, és a század tagjai hamar meggyőződhetek róla, hogy szűkebben tudja venni a kanyarokat, mint ők. A légiparádé végeztével az újdonsült századparancsnok letette a Hurricane-t, kimászott, és a némán bámuló kanadaiak felé bicegett.

- A nevem Douglas Bader - mondta -, és mi leszünk az egész kurva légierő legjobb százada.

Állta is a szavát. Szükség is volt rá, mert az elvesztett franciaországi csata és az egyenlő erők küzdelmét hozó dunkerque-i légi ütközet után jött az igazi, nagy próbatétel: Hitler légierijének főparancsnoka, Göring ugyanis ígéretet tett a Führernek, hogy uralni fogják az égboltot, és ezáltal leigázhatják Nagy-Britanniát. Az ang-

i csata tehát a légtér uralmáért folyt. Mire véget ért, a kanadai 242-esek, akiket minden egyes alkalommal lábatlan parancsnokuk vezetett csatába, a legjobb áldozataránnyal büszkélkedhettek, azaz j veszteségeik elenyészőek voltak az általuk meggyilkoltak számhoz képest.

A német Luftwaffe az ó'sz végére megelégedte a dolgot, és visszavonult Franciaországba. Hitler gyorsan kitöltötte dühét Göringen, majd Oroszországra összpontosította figyelmét.

Az 1940-es év közepén összesen hat hónap leforgása alatt lezajlott franciaországi, dunkerque-i és angliai csatában a kanadaiak nyolcvannyolc ellenséges pilótát lőttek le bizonyíthatóan, ebből hatvanhetet az angliai csatában. Ugyanakkor nekik is elesett tizenhét emberük, és három kivételével valamennyi kanadai volt.

Ötvenöt évvel később Steve Edmond felállt íróasztalától, és, ahogy az évek során már annyiszor, a falon lógó fényképhez lépett. Nem volt rajta mindenki, akivel együtt repült, hiszen az új pilóták a halottak pótlására érkeztek. De ott volt mind a tizenhét kanadai, aki 1940 késő augusztusának azon a forró, felhőtlen napján Duxfordban a századot alkotta.

Majdnem mind elmentek már. A legtöbben még a háborúban, akcióban estek el. A tizenkilenc-huszonkét éves fiúk életteli, vidám, várakozó pillantással néztek az élet elé, többségüknek mégsem adatott meg, hogy végigélje.

Most közelebb hajolt. Benzie-t, aki közvetlenül mellette repült, a Temze torkolata fölött lőtték le, két héttel azután, hogy a fotó készült. Solanders, az újfundlandi fiú pedig már másnap halott volt.

Johnny Lattá és Willie McKnight, akik egymás mellett állnak a J képen, együtt is repültek, és együtt estek el 1941 januárjában, valahol a Vizcayai-öböl fölött.

- Te voltál valamennyiünk között a legjobb, Willie - mormogta az öregember. McKnight volt az ász, a „született zseni”: az éles bevetéseken töltött első tizenhét napja alatt kilenc ellenséges pilótát ölt meg bizonyíthatóan, és amikor első bevetése után tíz hónappal, mindössze huszonegy évesen meghalt, már éppen huszonegy légi diadal fűződött a nevéhez.

Ő Steve Edmond viszont elég szép kort élt meg, és rendkívül gazdag lett, legalábbis ő volt Ontario állam legnagyobb bányamágnása. De ez a fénykép mindig ott volt a falán, akkor is, amikor kunyhóban élt, és a csákánya volt a társa,

akkor is, amikor dollármilliomos lett, és akkor is (akkor aztán különösen!), amikor a Forbes magazin bejelentette, hogy immár milliárdos. Azért tartotta meg a régi fotót, hogy mindig emlékeztesse rá, milyen törekeny valami az, amit életnek nevezünk. A történetekre visszagondolva gyakran nem is értette, hogy élte túl. Miután először kilőtték a gépét, kórházba került, és még akkor is ott ápolták, amikor a 242. század útra kelt a Távol-Keletre. Amikor aztán felépült, a kiképző parancsnokságra helyezték át.

Itt hevesen szaggatta az istrángot, egyfolytában kérelmekkel bombázta feletteseit, hogy újból harci bevetéseken akar repülni. Végül még épp időben teljesítették a kívánságát, hogy odaérhessen a normandiai partraszállásra. Egy új Typhoon vadászbombázót kapott, villámgyors, bivalyerős, a harckocsizok körében különösen rettegett gépet.

Másodszor Remagen közelében lőtték le a gépét, miközben az amerikaiak átözönlöttek a Rajnán. A folyón átkelő csapatokat előőrsként fedező tucatnyi brit Typhoon egyikét vezette. Közvetlenül a motort érte találat, így a robbanásig mindössze pár másodperce maradt, hogy feljebb vigye a gépet, működésbe hozza az ejtőernyőjét, és kivesse magát.

Alacsonyról ugrott, kemény volt a földetérés. Mindkét lába eltört. Ott hevert a hóban, és a fájdalomtól csak homályosan érzékelte a futva közeledő kerek acélsisakokat. Annak már sokkal inkább tudatában volt, hogy a németek különös ellenszenvvel viseltetnek a Typhoonok iránt, ráadásul ő a nem éppen kíméletességükről elhíresült SS páncélos hadosztályok egyikét bombázta szét a levegőből.

Megállt előtte egy homályosan körvonalazódó emberalak. Aztán megszólalt egy hang. „Nézzetek má' ide.” Megkönnyebbülten szakadt ki belőle visszafojtott lélegzete. Hiszen Adolf Hitler üdvöskéi közül nem sokan beszéltek a Mississippi államra jellemző orrhangú akcentussal...

Az amerikaiak bemorfiumozták, visszavitték a Rajna túlsópartjára, és repülőn átszállították Angliába. Amikor a lábai összeforrtak, úgy ítélték meg, feleslegesen foglalja az ágyat a frontról frissen érkezett sebesültek előtt, és elküldték a déli partra, egy szanatóriumnak berendezett vidéki udvarházba. Ott sántikált, amíg haza nem térhetett Kanadába.

Szerette Dilbury Manort, ezt az irdatlan, útvesztőszerű Tudorkori épületet, amelynek minden zegzugát valósággal átítatta a történelem, és amely körül olyan volt a pázsit, mint a biliárdasztal szövetborítása, az ápolónők között pedig igen csinosak is akadtak. Huszonöt éves volt azon a tavaszon, és repülő alezredesi rangot viselt.

A tisztek kétágyas szobákban voltak elhelyezve, de szobatársat csak egy hét elteltével kapott. Vele nagyjából egyidős amerikai volt, egyenruha nélkül. Bal karját és vállát összeroncsolta egy lövedék, amikor Észak-Olaszországban tűzharcba keveredett. Tehát titkos hadműveletben vett részt, az ellenséges vonalak mögött. Különleges Erők.

- Hello - köszöntötte az új fiú. - Péter Lucas. Tudsz sakkozni?

Steve Edmond egy zord ontariói bányásztáborból származott, és 1938-ban a bányászati ágazatot sújtó munkanélküliség előtt menekülve lépett a Királyi Kanadai Légierő soraiba. Akkoriban a világ még nem tudta, hogyan vehetné hasznát Ontario nikkelkészleteinek, nem sokkal később viszont már ott volt a nikkel minden egyes gép motorjában, amellyel Steve repült. Lucas ugyanakkor az új- jP angliai társadalmi elit sarja volt, és születése pillanatától kezdve mindent megkapott.

A két fiatalember akkor is a sakktáblánál ült a pázsiton, amikor a folyosó ablakába tett rádióban az akkori BBC-hírolvasók hihetetlenül sznob kiejtésével bemondták, hogy von Rundstedt tábornagy lunebergi pusztán aláírta a feltétel nélküli kapitulációt. 1945. május 8-a volt. Európában véget ért a háború. Az amerikai és a kanadai fiú a sok barátára gondolt, akik már sosem térhetnek haza, és később mindketten sokszor felidéztek, hogy ekkor sírtak utoljára mások szeme láttára.

Egy hét múlva elváltak útjaik, visszatért ki-ki a saját hazájába. De életre szóló barátság szövődött köztük ott, Anglia déli partján, a szanatóriumban. Kanada már egész más volt, amikor Steve Edmond viszontlátta, és más ember lett ő is. Érdemrendekkel kidekorált háborús hős tért vissza egy virágzó gazdaságba. A Sudbury-medencéből indult el, oda vitt az útja most is. Apja és nagyapja is bányász volt. Sudbury környékén már 1885 óta termeltek ki rezet és nikkelt, és

az Edmond család ebben szinte a kezdetektől részt vett.

Kiderült, hogy Steve Edmondnak igen vaskos boríték jár a légierőtől. Ebből a pénzből fedezte egyetemi tanulmányait, családjából elsőként szerzett diplomát. Talán nem meglepő, hogy a bányamérnöki pályát választotta, és beiratkozott egy fémkohászati kurzusra is. Mindkettőből csaknem évfolyamelsőként diplomázott 1948-ban, és le is csapott rá az INCO, az International Nickel Company, a legtöbb embert foglalkoztató cég a Sudbury-medencében.

Az 1902-ben alapított INCO a világ első számú nikkelexportőrévé tette Kanadát. A vállalat szíve a Sudbury melletti hatalmas lelőhely volt. Edmond bányavezető gyakornokként lépett be a céghez.

És ha nem olyan nyughatatlan az agya, ha nem tör mindig még többre, bányavezető is maradt volna, és máig Sudbury valamelyik kertvárosában élne, egy kényelmes, de átlagos családi házban.

Az egyetemen megtanulta, hogy a nikkel bázisérce, a pentlandit más kémiai elemeket is tartalmaz; előfordul benne platina, palládium, irídium, ruténium, ródium, tellúr, szelén, kobalt, ezüst és arany is. Edmond tanulmányozni kezdte a ritka földfémeket, lehet-

séges felhasználási módjaikat és piacukat. Nem törődött ezzel rajta kívül senki. Olyan kis százalékban voltak ugyanis jelen, hogy kitermelésük nem volt gazdaságos, a salakkupacon végezték. Nagyon kevesen tudták, mik azok a ritkaföldfémek.

II

Szinte mindegyik komoly vagyon alapja egy falrengető ötlet, és 1 a kiaknázásához szükséges bátorság. Ezenkívül a kemény munka és J némi szerencse sem árt. Steve Edmond falrengető ötlete az volt, | hogy amíg a többi ifjú bányavezető a „folyékony árpa” betakarítása-1 ban segédkezett, ő inkább visszament a laborba. Az eredmény a ma j „nyomás alatti savas kilúgozás” néven ismert eljárás lett. Nagy vonalakban az a lényege, hogy a ritka fémek parányi lerakódásait kioldják a salakból, majd fémet csinálnak belőle.

Ha az INCO-hoz viszi a találmányát, megveregették volna a vállát, talán még egy klassz vacsorát is kapott volna. 0 azonban felmondott a munkahelyén, harmadosztályon elvonatozott Torontóba, és megkereste a Találmányi Hivatalt. Harmincéves volt, és elindult a maga útján.

Persze, vett fel hitelt, de nem túl sokat, hiszen amire szemet vetett, nem volt drága. Amikor ugyanis egy-egy pentlanditlelőhely kimerült, vagy legalábbis gazdaságtalan lett volna a további kitermelés, a nagy bányatársaságok hatalmas salakkupacokat, úgynevezett J „meddőgátakat” hagytak hátra. Ez volt az ő szemetük, nem kellett senkinek. Csak Steve Edmondnak. Fillérekekért vásárolta fel. Megalapította az Edmond Metals nevű, a torontói tőzsdén egyszerűen „Emmy's” néven ismert céget, és a fémhulladék ára elkezdett emelkedni. Nem dőlt be a hízlgőknek, soha nem adta el a teljes készletet, soha nem ment bele a bankok, pénzügyi tanácsadók által javasolt hazardírozásba. Kerülte a „bombaüzleteket”, és ennek köszönhetően őt is elérte a „kipukkadt lufi” effektus, a krach. Negyvenéves korára multimilliomos lett, hatvanöt évesen pedig, 1985-ben a nehezen megfogható „milliárdos” címet is ráaggatták.

De soha nem hivalkodott vele, nem felejtette el, honnan indult.

Sokat áldozott jótékony célra, nem politizált, szívélyes viszonyt ápolt mindenkivel, és mindig családszerető embernek ismerték.

Az évek során akadt pár szerencsétlen idióta, aki a viselkedése alapján „puhának” ítélte Edmondot megpróbálta becsapni, félrevezetni, meglopni. Az ilyenek a saját szemszögükből nézve sokszor túl későn döbbsentek rá, hogy Steve Edmondban is van annyi acél, mint bármelyik általa vezetett repülőgépből.

Egyszer nősült, 1949-ben, közvetlenül nagy felfedezése előtt. Szerelmi házasság volt, és az is maradt, amíg feleségét, Fayt 1994-ben el nem vitte a szenzomotoros idegbaj. Egy gyerekük született, Annié, 1950-ben.

Steve Edmond idős korában, ahogy addig is, majomszeretettel csüngött rajta. Nagy örömmel fogadta a családba Adrián Colenso professzort, akihez Annié huszonkét éves korában hozzáment, és rajongásig szerette egyetlen unokáját, a húszéves, egyetem előtt álló Rickyt, aki éppen valahol Európában járt.

Steve Edmondot többnyire elégedettség töltötte el, és meg is volt rá minden oka, előfordult azonban, hogy ingerült, nyugtalan lett. Ilyenkor a magasan Windsor fölött lévő tetőirodája falán lógó fényképhez lépett, és elnézte a fiatal arcokat. A messzi távol, a régmúlt arcait.

Megszólalt a belső telefon. Edmond visszaballagott az íróasztalához.

- Igen, Jean.

- Mrs. Colenso van a vonalban Virginiából.
- Rendben. Kapcsolja be.
- Amíg létrejött a kapcsolat, kényelmesen hátradőlt a párnázott forgószékekben. - Szia, édes. Hogy vagy?
A választ hallgatva lefagyott arcáról a mosoly. Előrehajolt a székben, végül már az asztalra támaszkodott.
-Hogy érted azt, hogy „eltűnt”?... Próbáltál telefonálni?... Bosznia? Hogy nincs vonal... Annié, tudod, hogy manapság ritkán írnak a gyerekek... talán elveszett az ottani postán... igen, tudom,
hogy nagyon komolyan megígérte... rendben, bízd rám. Kinek is dolgozott? Tollat, jegyzetömböt vett elő, és írta, amit a lánya diktált.
- Kenyér és hal? Ez a nevük? Segélyszervezet? Élelmiszer a menekülteknek. Rendben, akkor szerepelniük kell a nyilván tartásban. Muszáj. Bízd csak rám, szívem. Igen, amint van valami, szólok.
Miután letette a kagylót, egy pillanatig elgondolkodott, majd hívta a cége vezérigazgatóját.
-Azok között az ifjútörökök között, akik magánál dolgoznak, van valaki, aki tud keresni az Interneten? - kérdezte.
- Persze - felelte döbbenet a vezér. - Több tucat.
- Szükségem lenne a „Kenyér és hal” nevű amerikai jótékonyági szervezet vezetőjének nevére és otthoni telefonszámára. Nem, más nincs. És gyorsan kell. Tíz percen belül megvolt. Egy óra múlva pedig már be is fejezte hosszas telefonbeszélgetését a dél-karolinai Charleston egyik csillogó-villogó épületében, a szervezete központjában ülő tévéevange-listával. Abból a fajtából való volt, akiket Edmond mélységesen megvetett, akik óriási adományokat gyűjtöttek be hisékeny emberektől, a garantált üdvözlés ígéretének ellenértékéért.
A „Kenyér és hal” a kefehajú „megváltó” jótékonyági üzletága volt, amely a véres boszniai polgárháború szerencsétlen menekültjei számára gyűjtött adományokat. Hogy a befolyó dollárok mekkora hányada jutott el a nyomorultakhoz, és mennyi ment a tiszteletes limuzinjaira, csak találgatni lehetett. Azt azonban elárulta a char-lestoni hang, hogy amennyiben Ricky Colenso a „Kenyér és hal” önkénteseként dolgozott Boszniában, egy Travnik nevű városban kell lennie, az elosztóközpontjukban.
-Jean, emlékszik rá, amikor pár éve Torontóban betörték egy férfi házába, és elvittek néhány régi mesterektől származó festményt? Benne volt az újságokban. Aztán megkerültek. Valaki mondta a klubban, hogy egy nagyon diszkrét nyomozóiroda nyo-
ózta ki és szerezte vissza. Kellene az iroda neve. Hívjon vissza, ha megvan.
Ezt bizonyára nem lehet megtalálni az Interneten, de vannak más hálózatok is. Jean Searle, aki hosszú évek óta Edmond asszisztense volt, a titkárnők hálózatán keresztül jutott eredményre: egyik barátnője ugyanis a rendőrfőnök titkárnője volt.
- Rubinstein? Rendben. Hívja fel nekem Mr. Rubinsteint Torontóban, vagy akárhol. Ez félórát vett igénybe. A műgyűjtőt Amszterdamban érték el, ahova azért utazott el, hogy még egyszer megnézze magának Rembrandt Éjjeli őrzőjét. Vacsora közben zavarták meg, hiszen hat óra az időeltolódás. De hajlandó volt segíteni.
-Jean - hívta ismét titkárnőjét Steve Edmond -, hívja a repteret. Készítsék elő a Grummant. Most. Londonba megyek. Nem, az angliai Londonba. Napfelkeltére ott akarok lenni.
1995. június 15-e volt.

NEGYEDIK FEJEZET

A katona

Cal Dexter szinte még le sem tette az esküt, már útban is volt az alapkiképző tábor felé. Nem kellett messzire mennie, hiszen Fort Dix ott van New Jersey-ben. 1968 tavaszán tízezzel özönlöttek az amerikai fiatalok a hadseregbe. Kilencvenöt százalékukat akarattal ellenére sorozták be. A kiképző őrmestereket viszont ez vajmi kevéssé érdekelte. Nekik az volt a dolguk, hogy ebből a kopaszra nyírt embertömegből katonákra emlékeztető lényeket faragjanak, mielőtt röpké három hónap múlva új állomáshelyükre kerülnek.
Az, hogy ki honnan jött, mi az apja, milyen iskolába járt, abszolút közömbös volt. Az alapkiképző táborénál tökéletesebb egyenlőség talán csak a halálban valósul meg. Az majd később jön el, és nem mindegyikükért.

Dexter rebellis természetű volt, de az utca sok mindenre megtanította. A nem túl komplikált „kincstári” kajánál evett rosszabbat is egyik-másik építkezésén, úgyhogy gond nélkül belapátolta.

A gazdag fiúkkal ellentétben a közös hálókörlettel, a nyitott ajtónál való zuhanyozással és a holmija elvágólagos rendben tartásával sem volt problémája. És ami a legfontosabb, őtána soha életében nem takarított senki, így a táborban sem várt semmi ilyesmit. Mások, akik kiszolgáláshoz voltak szokva, jó pár kört lefutottak, és még több fekvőtámaszt lenyomtak az alakuló téren, valamelyik őrmesterük árgus tekintetétől kísérvé.

Ettől eltekintve Dexter a legtöbb szabálynak, rituálénak az égvi-láeon semmi értelmét nem látta, de volt annyi esze, hogy ezt ne hangoztassa. Teljes értetlenséggel állt szemben azzal is, miért van az őrmestereknek mindig igaza, neki pedig sosem.

Igen hamar kiderült, milyen előnyökkel jár az, hogy önként jelentkezett három évre. A tisztesek és őrmesterek, akik az alapkiképző táborban közvetlenül Isten után következtek a rangsorban, haladéktalanul értesültek Cal státuszáról, és kissé kiméletesebben bántak vele. Végso soron már-már „közülük való” volt. A neheze az anyuci által elkényeztetett gazdag csemetéknek jutott.

Két hete volt bent, amikor sor került az első értékelésre. Ilyenkor az egyébként jóformán láthatatlan lények, a tisztek valamelyike előtt kellett megjelenni. Jelen esetben egy őrnagy előtt.

- Van valami szakképzettsége? - kérdezte az őrnagy, alighanem úgy tízezredszer.

- Tudok bulldóziert vezetni, uram - felelte Dexter.

Az őrnagy, aki az előtte heverő nyomtatványokat tanulmányozta, most felnézett.

- Mikor tanulta meg?

- Tavaly, uram. Azután, hogy kijártam az iskolát, de még azelőtt, hogy jelentkeztem a seregbe.

- A papírjai szerint csak tizennyolc éves. Tehát ez tizenhét éves korában történt.

- Igen, uram.

- Az törvényellenes.

- Úristen, uram, sajnálom. Fogalmam sem volt róla.

Cal érezte, hogy mellette a karót nyelt tizedes kemény erőfeszítések árán próbálja megőrizni komolyságát. Az őrnagy problémája azonban megoldódott.

- Azt hiszem, a műszakiakhoz kerül, katona. Van kifogása?

- Nincs, uram.

Fort Dixtől igen kevesen vettek könnyes búcsút. Az alapkiképző tábor nem nyaralás. A búcsú pillanata mégis elérkezett, a többség egyenes háttal, deltásan, rövidre nyírva, közlegényi egyenruhában érte meg, vállán málhazsákkal, benne a következő állomáshelyre szóló menetlevéllel. Dexter esetében a Missouri államban lévő Fort Leonard Wood bázisra szólt az útiokmány, haladó szintű egyéni kiképzésre.

Alapvető műszaki ismereteket sajátítottak el. Nemcsak bulldóziert, hanem mindenféle kerek és hernyótalpas járművet megtanultak vezetni, javítani, karbantartani, a fennmaradó időben pedig még vagy ötvenféle dologgal tömték a fejüket. Újabb három hónap elteltével Cal megkapta „katonai műveleti szakismeretet” igazoló papírját, és a Kentucky államban lévő Fort Knoxba helyezték.

Fort Knoxot a legtöbben csak az amerikai szövetségi bank aranytartalékát őrző helyként ismerik, erről álmodozik minden bankrabló, számos könyvet írtak, filmet forgattak róla.

Pedig hatalmas katonai bázis is van itt, a hadsereg fegyverzeti kiképzőközpontja. Egy ekkora bázison pedig mindig van folyamatban valami építkezés, tankcsapdaásás, árokbetemetés. Cal Dexter hat hónapot töltött a Fort Knox-i helyőrségi utászoknál, majd hívták a parancsnokságra.

Nem sokkal azelőtt ünnepelte tizenkilencedik születésnapját, immár őrzetöi rangban. A parancsnok komor arcot vágott, mintha gyászhiót készülné közölni vele. Cal arra gondolt, talán az apjával történt valami. - Vietnam - szólalt meg végül az őrnagy. - Nagyszerű - felelte az őrzetö. Az őrnagy, aki boldogan töltötte volna katonai pályafutása hátralevő részét észrevétlenül, a bázis területén lévő szerény otthonában, pislogott párat. - Hát, akkor minden rendben - mondta végül.

Cal Dexter két héttel később összehpakolta a zsákját, elköszönt a bázison szerzett barátaitól, és felszállt a tucatnyi áthelyezett elszállítására érkező

buszra.

Újabb egy hét elteltével pedig már egy C5 Galaxy szállító jármű rámpán baktatott lefelé, egyenesen a saigoni repülőtér katonai oldalának tikkasztó, ragadós forráságába.

A buszon közvetlenül a sofőr mellé került.

-Te mit csinálsz? - kérdezte a hangárok között manőverezve a tizedes.

- Bulldózer vezeték - felelte Dexter.

- Hát, akkor azt hiszem, ugyanolyan HOF SZ lesz, mint mi.

- Hofsz? - csodálkozott Dexter. Még soha nem hallotta ezt a szót.

- Hátországi Faszszopó - segítette ki a tizedes.

Dexter tehát máris ízelítőt kapott a vietnami hierarchiából. Az idevezényelt GI Joe-k kilencven százaléka egyetlenegy Vietkong-katonát sem látott, egyetlen lövést sem adott le éles helyzetben, sőt, nem is nagyon hallott ilyet. A washingtoni „Visszatükröző medence”, a Reflecting Pool melletti emlékfalon szereplő ötvenezer elesett katona csekély számú kivételtől eltekintve a fennmaradó tíz százalékból került ki. Tehát még a vietnami szakácsokból, mosodásokból és üvegmosókból álló „második hadsereg” mellett is kilenc hátországi katonára volt szükség ahhoz, hogy a dzsungelben próbálja megnyerni a háborút.

- Hova szól a vezénylésed? - érdeklődött a buszsofőr.

- A Nagy Piros Egyes első műszaki zászlóaljába.

A sofőr erre olyan hangot hallatott, mint egy esztét vesztett denevér.

- Ezer bocsííí! - vonította. - Túl hamar járt a szám. Az Lai Khe, a Vasháromszög széle. Inkább te, mint én, haver.

- Miért, az rossz?

- Olyan, mint Dante látomása a pokolról, haver.

Dexter soha nem hallott Dantéről, gondolta, biztos ott szolgál ő is valamelyik egységnél. Vállat vont.

Saigon és Lai Khe között volt út is, a Pha Cuongon áthaladó 13-as főúton kellett végigmenni a Háromszög keleti szélén Ben Catig, majd onnan még tizenöt mérföldet. De nem volt bölcs dolog

fegyveres kíséret nélkül nekivágni, éjszaka pedig még kísérettel sem. Végig sűrű erdő szegélyezte ugyanis az utat, és a fák között hemzsegték a lesben álló vietnamiak. Cal Dexter is helikopteren érkezett meg az 1. gyalogos hadosztály, a „Nagy Piros Egyes” körkörösén védett bázisára. A gépmadárból kiszállva újra vállára vetette a zsákját, és megkérdezte, merre van az 1. műszaki zászlóalj parancsnoksága.

A járműtelephely mellett vitt az útja, és meglátott ott valamit, amitől elállt a lélegzete. Megszólított egy arra járó katonát:

- Az meg mi a franc?

- Disznófej - hangzott a lakonikus válasz. - Földmunkára való. A Nagy Piros Egyes a Hawaii-ról érkezett 25. „Trópusi Villám”

gyalogos hadosztállyal együtt az egész félsziget legveszélyesebbnek tartott területével, a Vasháromszöggel próbált megbirkózni. A rendkívül sűrű növényzet itt a támadók számára áthatolhatatlan akadályt, a gerilláknak pedig védelmet nyújtó labirintust jelentett, ezért csak úgy lehetett egyenlő feltételeket teremteni, ha kiirtják az őserdőt.

E célra két félelmetes szerkezetet fejlesztettek ki. Az egyik a tankdózer volt: közepes méretű M-48-as harckocsira szereltek fel elöl bulldózerre való vágólapot. Ezt tolta a tank maga előtt, a bent ülő legénységet pedig a páncélozott lövegtorony védte. Ennél jóval nagyobb volt a „római eke” vagy „disznófej” néven ismert monstrum.

Ez az irtózatosszerű „állat” a cserjék, fák, sziklák réme volt. A D7E nevű hatvantonás vontatott járművet szerelték fel különlegesen kovácsolt, görbe vágólappal. Ennek előreálló, edzett acélból készült alsó fele csaknem egy méter vastag törzsszerű fák is könnyedén felaprított.

Egyetlen gépkezelő ült a jó magasan elhelyezett vezetőfülkében. A lezúduló fáktól - ahogy itt mondták, a „fejfájás ellen” - fedél védte, az orvlövések vagy gerillák golyóitól pedig a páncélozott vezetőfülke.

1

A monstrum nevének semmi köze nem volt az olasz fővároshoz:

Romé nevű georgiai városról keresztelték el, ahol készült. Az volt rendeltetése, hogy azok a területek, amelyeket kitüntető figyelmében részesít, többé ne

szolgálhassanak a Vietkong menedékeként.

Dexter besétált a zászlóaljirodába, tisztelgett, bemutatkozott:

– Jó reggelt, uram. Calvin Dexter őrzető szolgálatra jelentkezik, uram. Én vagyok az új disznófejkezelő, uram.

Az asztal mögött a hadnagy elgyötörtén felsóhajtott. Egyéves vietnami vezénylése a végéhez közeledett, a meghosszabbítását kerekperec elutasította. Gyűlölte ezt az országot, a láthatatlan, de halálosztó Vietkong-harcosokat, a hőséget, a nyirkosságot, a moszkító-kat, és az intim testrészeit és hátsó fertályát újból elborító, hevenyen viszkető hőpörsenést is. Más sem hiányzott neki a harminckét fokban, mint egy Humor Harold.

Cal Dexter azonban kitartó fiatalember volt. Nyakára járt, nem hagyott neki békét. És két hét múlva övé lett a Római Eke. Amikor először ment vele, egy tapasztaltabb kezelő megpróbálta ellátni tanácsokkal. Cal meghallgatta, majd felmászott a magaslati vezetőfülkébe, és nekivágott az egész napos, gyalogsági támogatású kombinált hadműveletnek. A maga módján kezelte a böhm nagy masinát, és jobban, mint aki tanítani próbálta.

Egyre gyakrabban figyelte őt egy szintén műszakis hadnagy, akit a jelek szerint semmilyen harci feladat nem vont el a szemlélődéstől. Csendes fiatalember volt, de igen jó megfigyelő.

– Kemény fickó – morogta magában egy hét elteltével. – Nyakas, magának való és tehetséges. Nézzük meg, van-e vér a pucájában.

A nagydarab géppuskásnak semmi oka nem volt rá, hogy kötekedjen a nála jóval kisebb ekekezelővel, mégis megtette. Amikor harmadszor kezdett szórakozni a New Jersey-ből érkezett őrzető-vel, elkerülhetetlenné vált az ökölpárbaj. De nem nyíltan, hiszen tiltotta a szabályzat. Volt viszont az ebédlő mögött egy kis félreeső terület. Megegyeztek, hogy sötétedés után ott rendezik a nézeteltérésüket.

Járművek reflektorainak fényénél, úgy száz katonatársuktól kör-beállva találkoztak. A nézők többsége a kisebb fickó vereségére fogadott. Az volt az általános várakozás, hogy A Hűvöskezü Luké című filmben George Kennedy és Paul Newman között lezajlott egyol-1 dalú ledöngölés pontos mását fogják látni. De tévedtek.

Azt senki sem mondta, hogy a klasszikus angol ökölvívószabályok szerint kell küzdeni, így aztán a kis ember odasétált ellenfeléhez, lehajolt első', lefejező erejű „parasztlengő'je” elől, és kőkemén' rúgást helyezett el a térdkalácsa alatt. Ezután fél lábon ugrando: ellenfelét kerülgetve benyomott még két ütést a veséjébe, és béta térdelt a lágyékába.

Amikor aztán a nagy ember feje lecsuklott az ő szintjére, jobb keze középső ujjbütykével a bal halántékára sújtott, és a géppuska előtt elsötétült a világ.

– Nem verekszel sportszerűen – mondta a fogadásokat bonyolító katona, amikor Dexter a markát tartotta.

– Nem, de nem is vesztek – hangzott a válasz.

;;

Közben kissé távolabb, a sötétség leple alatt a hadnagy odabic-1 centett a két katonai rendésznek, ők pedig előléptek, hogy letartózz-ji tassák Dextert. A sántikáló géppuskás később megkapta a beígért I húsz dollárját.

\

Dexter pedig harminc napot a hűvösön. Azért ilyen sokat, mert nem volt hajlandó megnevezni az ellenfelét. Tökéletesen jól tudott aludni a cellába e célra betett betonlapon, párna nélkül. Akkor is az igazak álmát aludta, amikor valaki fémkanállal ütogetni kezdte a rácsot. Hajnalodott.

– Talpra, katona! – utasította egy hang. Dexter felébredt, le-csusszant a betonágyról, és haptákba vágta magát. A látogató gal-1 lérván a hadnagyi rangot jelző egyetlen ezüstcsík ékeskedett.

– Dögunalom lehet itt ez a harminc nap – mondta a tiszt.

– Túlélem, uram – felelte a közlegénnyé lefokozott egykori örve-j zető.

– De kijöhet most is.

hiszem, ez valami csapda lehet, uram.

– Az bizony. Itthagya ezeket a bazi nagy vibrátorokat, és átjön az én egységemhez. Aztán majd meglátjuk, tényleg olyan tökös-e, amilyennek képzelet magát.

– És melyik az egysége, uram?

– Úgy hívnak, a Hatos Patkány. Mehetünk?

A tiszt kiírta az őrizettest, majd együtt megreggeliztek az egész 1. hadosztály legkisebb és legexkluzívabb étkezőjében. Ide senki nem léphetett be engedély

nélkül, akkor éppen tizennégy tagja volt az itt étkező egységnek. Dexter lett a tizenötödik, de a létszám egy héten belül tizenháromra csökkent, mert ketten elestek.

A „zugivó” ajtaján, ahogy a parányi klubhelyiséget hívták, fura fegyvernemjel díszelgett. A két lábon álló, vicsorgó patkány kioltott nyelve falloszra emlékeztetett, egyik kezében pisztolyt, a másikban egy üveg piát tartott. Dexter az Alagútpatkányokhoz állt be.

Ez az alakulat hat éven keresztül, egyfolytában változó állománnyal végezte a vietnami háború legpiszkosabb, legéletveszélyesebb és messze legijesztőbb harci feladatát, de működésüket olyan fokú titokzatosság övezte, és olyan kevesen voltak, hogy még Amerikában is alig valamit, vagy egyáltalán semmit sem hallott róluk a többség.

A hatéves időszak alatt aligha fordultak meg az egységnél 350 főnél többen. Egy kis alegység a Nagy Piros Egyes műszaki zászlóaljából, a vele megegyező méretű „Trópusi Villám” (azaz huszonötödik) hadosztályból került ki. Százan soha nem tértek haza. További száz üvöltő, tropára ment idegzetű embert úgy kellett kivonszolni a hadszíntérről, hogy aztán trauma utáni terápiára utalják be őket, és soha többé ne harcoljanak. A többiek visszatértek az Államokba, és mivel rendszerint hallgatag, lakonikus, maguknak való emberek voltak, nemigen beszéltek róla, mivel foglalkoztak.

A háborús hőseit általában egyáltalán nem szégyellő USA pedig nekik nem osztogatott érdemérmét, és nem avatott emléktáblát.

semmből jöttek, megtették, amit megtettek, mert muszáj volt, majd eltűntek a feledés homályában. És az egész történet egy őrmester sajnó hátsójával kezdődött.

Az USA nem az első, hanem az utolsó megszállója volt Vietnammak. Korábban érkeztek a franciák, akik gyarmatosították az északi országrész, Tonkin három tartományát, a közép-vietnami Annamot és a déli Cochinchinát, valamit Laoszt és Kambodzsát is.

A japánok azonban 1942-ben kiűzték a franciákat, majd Japán? 1945-ös háború veresége után a vietnamiak azt hitték, végre egyesülhetnek, és felszabadulhatnak az idegen uralom alól. A franciák azonban nem így gondolták, visszajöttek. A függetlenség élharcosa (kezdetben voltak más vezérek is) a kommunista Ho Si Minh lett. Megalakította a Vietminh nevű ellenálló hadsereget, melynek katonái visszahúzódtak a dzsungelbe, hogy onnan folytassák a küzdelmet. Tovább, egyre tovább, ameddig csak kell.

A Saigontól északnyugatra egészen a kambodzsai határig húzódó erdős mezőgazdasági terület volt az ellenállás egyik központja. A franciák (ahogy később az amerikaiak is) különleges figyelmet szenteltek neki, egyik büntetőexpedíciót indították a másik után. A helyi parasztok azonban nem futva, hanem ásva kerestek menedéket.

Gépeik nem voltak, csak hangyaszorgalmuk, türelmük, helyismeretük és ravaszságuk. Meg bontócsákányuk, lapátjuk és pálmalevélből font kosaraik. Soha senki nem fogja kiszámolni, hány millió tonna földet mozgattak meg. De ástak, hordták a földet szakadatlanul. Mire a franciák 1954-es vereségük után elvonultak, az egész Vasháromszög a föld alatti járatok, alagutak szövevényéből kialakított tömegszállásként szolgált. És nem tudott róla senki.

Ezután jöttek az amerikaiak, és felállították a rezsimet, amelyet a Vietminh az újabb gyarmatosító hatalom bábkormányának tekintett. Visszamentek tehát a dzsungelbe, folytatták a gerillaháborút. És az ásást. 1964-ben már kétszáz mérföldnyi föld alatti alagútjuk, kamrájuk, búvóhelyük volt.

Mire az amerikaiak végre kezdték felfogni, mi van odalent, fel-

őhatatlanul bonyolult lett a vájatrendszer. A bejáratok nyílásokat [van tökéletesen álcázták, hogy már a vadon talajától öt-tíz centi- is láthatatlanok voltak. Alattuk helyenként öt színt mélységig követték egymást a járatok, a legalsó tizenöt méter mélyen. A szűk, kanyargós átjárókban csak a vietnami vagy ugyanolyan alacsony, szikár fehér emberek fértek át.

A különböző szinteket pedig hol felfelé, hol lefelé nyíló szellőzőnyílások kötötték össze. Álcázták ezeket is, az alagút zárófalának látszóttak. Voltak a föld alatt üzletek, hálótermek, javítóműhelyek, ebédlők, még kórházak is. 1966-ban már egész harcoló dandár rejtőzhetett el az alagútrendszerben, erre azonban a Tet-offenzíváiig nem volt szükség.

A behatolni szándékozó agresszor dolgát nem könnyítették meg. Ha függőleges tárnára bukkant, még mindig könnyen ráléphetett az alján ravaszul álcázott

taposóaknára. Az alagutakba belövellődni pedig értelmetlen volt, hiszen pár méterenként kanyarodtak, a golyó csak a falba fúródhatott. Hatástalannak bizonyult a dinamit is, hiszen a szuroksötét labirintus több tucat, egymással helyettesíthető termében csak a helybeliek ismerték ki magukat. Nem működött a gáz sem, hiszen vízzáró betéteket építettek be, mint a véce csőrendszerébe a kettős könyököket.

A hálózat szinte Saigon külvárosától egészen a kambodzsai határig tartott. Máshol is voltak ilyen-olyan hálózatok, de a legközelebbi városról elnevezett Cu Chi-alagúthoz egyiket sem lehetett hasonlítani.

A monszunesőzés után könnyű volt ásni, kaparni, kosarakban szállítani a rugalmas vörös agyagot, a lateritet. A száraz évszakban Pedig megkötött, mint a beton. Kennedy halála után igen jelentős számban érkeztek amerikaiak, 1964 tavaszától kezdve már nem is csak tanácsadóként, hanem valóban harcolni. Megvolt a megfelelő létszámuk, fegyvereik, gépeik, tüzerejük – mégsem jutottak semmire. Nem jutottak semmire, mert nem találtak semmit, csak egy-két Vietkong-harcos holttestét, szerencsájuk volt. De amerikaiak is egyre többen estek el, az emj berveszteség nőttön nőtt.

Eleinte adta magát a feltételezés, hogy a Vietkong katonái nap pal parasztként vegyülnek el a bő fekete nadrágot viselő civilét milliói között, este pedig átváltoznak gerillává. De akkor miért esik el fényes nappal annyi amerikai úgy, hogy még csak nem is lehec visszalőni senkire? 1966 januárjában a Nagy Piros Egyes elhatározta, hogy egyszer s mindenkorra eltörlik a föld színéről a Vashárom-f szöveget. Ez volt az „átfésülő” hadművelet.

Csatárláncban indultak el a háromszög egyik végéről. Annyi ő-i szerük volt, hogy egész Indokínát eltakaríthatták volna az útból. Aztán egyszer csak a terület másik végére értek, és nem találtak senkit. Viszont orvlövészek kezdtek tüzelni rájuk a hátuk mögül, < elvesztettek öt GI Joe-t. Csak régi, zárdugattyús szovjet karabélyok! Kai lőttek rájuk, de a szívlövés az azzal is szívlövés.

A katonák visszafordultak, átfésülték az egész területet még egy-j szer. Az eredmény: újabb áldozatok, és mindig hátulról szedték le őket. Felfedeztek pár lövészgödröt, meg egy sor légiriadós bunkert! Üres volt mind. Megint lőttek rájuk, de feketeruhás, futó alakokat, akikre visszalőhettek volna, nem láttak. A negyedik napon Stewart Green őrmester, akinek társaihoz hasonlóan tele volt mindene az egésszel, leült pihenni. Két másodperc múlva a hátsóját markolászva talpra ugrott. Mérgező hangyák, skorpió, kígyó, volt Vietnamban minden. Green meg volt róla gyé ződve, hogy valami megcsípte vagy megmarta. De egy szög feje volt a tettes. A szög egy kerethez tartozott, a keret pedig a vaksötétbe vezető járat rejtett ajtaja volt.

Az amerikai hadsereg rájött, hová tűntek az orvlövészek. Két éven keresztül masíroztak a fejük fölött.

Távírányítással nem lehetett megküzdeni a sötétben élő, rejtőz-i

I

kódó Vietkong-harcosokkal. Az az ország, amely három év múlva aj Holdra küldött két embert, a Cu Chi-alagút meghódításához nem rendelkezett megfelelő technikával. Csak egyetlen lehetséges mód! volt hogy felvegyék a küzdelmet a láthatatlan ellenséggel.

Valakinek vékony pamutalsóra kell vetkőznie, pisztollyal, késsel, elemlámpával le kell szállnia a szuroksötét, bűzlő, levegőtlen, ismeretlen, feltérképezetlen, taposóaknás, halálos, hátborzongató, klausztrrofóbiát keltően szűk átjárókból álló labirintusba, amelynek kijáratát nem ismeri, és saját barlangjukban kell elpusztítania az ott várakozó vietnamiakat.

Találtak pár embert, néhány különleges fajtát. Nagydarab, tagbaszakadt fickóknak itt nem vették hasznát. Az a 95 százalék, akinek ilyen körülmények között normálisan klausztrrofóbiája van, eleve kiesett. Ahogy a szájhősök, az exhibicionista magamutogatók is. Ide csendes, halk szavú, szerény, félrehúzódo, maguknak való alakok kellettek, akiket az egységüknél rendszerint úgy tartanak számon: a magányos farkas. Hidegvérű, már-már rideg, kötélidegzetű, és a legvalóságosabb föld alatti ellenségre, a pánikra immúnis katonákra volt szükség. A hadsereg bürokráciája, amely soha nem restell tíz szót használni ott, ahol kettő is elég, „ellenséges alagútrendszereket feltáró állománynak” nevezte el őket. Ők pedig magukat Alagútpatká-nyoknak.

Amikor Cal Dexter Vietnamba került, már három éve létezett alakulat, az egyetlen, amelyben a „bíborszívek” száma (azaz a bevetés közben megsebesültek aránya) elérte a 100 százalékot.

Az akkori parancsnok Hatos Patkány néven volt ismert, a többiek is számokat viseltek. Aki ide belépett, attól kezdve nemigen érintkezett másokkal, a többi egység pedig egyfajta zavart tisztelettel viseltetett irántuk, ahogy egy halálraítélt társaságában is kínosan udvarias lesz az ember.

A Hatos Patkány megérzése helyesnek bizonyult. A New Jersey építkezéseit megjárta keményöklű, sokat kibíró kis kölyökről, akinek szeme Paul Newmant idézte, idegei pedig talán nem is voltak, kiderült, hogy született patkánytehetség.

Levitte magával a Cu Chi-alagútba, és egy óra leforgása alatt rá-l jött, hogy kettejük közül az újonc a jobb harcos. A föld alatt, ahol nem voltak rangok és nem volt „igenuram”, partnerek lettek, és csaknem két éven keresztül harcoltak, gyilkoltak a sötétben, egészen addig, amíg Henry Kissinger találkozott Le Duc Thóval, és megállapodott vele, hogy Amerika kivonul Vietnamból. Utána már nem volt értelme folytatni.

A Nagy Piros Egyesben élő legenda volt a nagy páros, suttogva! beszéltek róluk.

A tiszt volt a „Borz”, a frissen előléptetett őrmester pedig a „Vakond”.

ÖTÖDIK FEJEZET

Alagútpatkányok

A hadseregben két fiatalember között hat év korkülönbség egész emberöltőnek tűnhet, az idősebbik szinte az apaszerepét játszhatja a másik életében. Így volt ez a Borz és a Vakond esetében is. A Dex-ternél hat évvel idősebb huszonöt éves tiszt ráadásul egész más társadalmi közegeből érkezett, jóval műveltebb, iskolázottabb volt.

Diplomás emberek gyermekeként a középiskola után egy évig Európában utazgatott, látta az ókori Görögország és Róma emlékeit, Olaszország, Németország, Franciaország és Nagy-Britannia történelmi vidékeit.

Négy évig építő- és gépészmérnöki tanulmányokat folytatott, ekkor szembesült vele, hogy hamarosan besorozzák. Ő is a hároméves önkéntességet választotta inkább, és egyenesen a virginiai Fort Belvoir-i tisztképző iskolába küldték. Fort Belvoir akkoriban futószalagon gyártotta a fiatal tiszteket, havonta százat. Kilenc hónap elteltével a Borz is alhadnagyként távozott onnan, de mielőtt Vietnamba került, a Nagy Piros Egyes első műszaki zászlóaljához, azonnal hadnaggyá lépett elő. Az Alagút-Patkányokhoz verbuválták, és rendfokozata jóvoltából elődje távozása után mindjárt ő lett a Hatos Patkány. Ekkor még kilenc hónap volt hátra egyéves vietnámi vezényleéséből, kettővel kevesebb, mint Dexternek.

Egy hónap alatt kiderült azonban, hogy amint belépnek az alagútrendszerbe, felcserélődnek a szerepek. A Borz a Vakondra bízta magát, elfogadta, hogy fiatal bajtársának a New Jersey utcáin és építkezésein töltött évek jóvoltából igen fejlett a veszélyérzete, jó; érzékkel szimatolja ki a következő sarkon leselkedő fenyegetést, a: taposóaknát. Ezt pedig nem pótolhatja semmiféle egyetemi diploma, és az életük múlik rajta. Az amerikai hadsereg felső vezetése már jóval kettejük Vietnamba érkezése előtt rájött, hogy az alagútrendszer ripityára robbantásával próbálkozni időpocsékolás. A megszáradt laterit ugyanis túl kemény, a vájatrendszer pedig túl komplex ahhoz, hogy ez sikerülhessen. A folyosók folytonos irányváltoztatásai miatt a robbanótöltetek csak kis területen tudják kifejteni hatásukat.

Tettek kísérleteket az alagutak elárasztására, de a víz a járatok padlózatán keresztül elszivárgott. A vízzáró betétek miatt pedig kudarcot vallottak a gázzal is. Eldöntötték tehát, hogy csak úgy kényszeríthetik nyílt harcra az ellenséget, ha behatolnak az alagútrendszerbe, és megtalálják benne a teljes „C zóna” Vietkong főparancsnokságát.

Úgy gondolták, ott kell lennie valahol lent, a Vasháromszög déli csúcsa, azaz a Saigon és a Thi Tinh folyó találkozási pontja és a kambo- | dzsai határnál lévő Boi Loi erdőségek között. Megkeresni ezt a központot, megsemmisíteni a vezetőket, és learatni a minden bizonnyal ott található óriási információhalmazt: ez volt a cél, és siker esetén talán drágakövekben sem lehetett volna kifejezni a vállalkozás hozadékát.

Azonban a főparancsnokságot valójában feljebb, a Saigon folyó partjánál helyezték el, és az amerikaiak soha nem bukkantak rá. De amikor a „római ekék” újabb alagútbejáratot tártak fel, a Patkányok minden egyes alkalommal újra alászálltak a pokolba, hogy tovább keressék.

A bejáratok mindig függőlegesek voltak, ez jelentette az első veszélyt. Ha az ember lábbal előre ereszkedett le, teste alsó fele célpontként szolgált az

oldaljáratban várakozó Vietkong-harcosnak, aki boldogan belevágta tűhegyes bambuszlándzsáját a belógó GI-i, ba, majd eltűnt a sötétben. Amikor a haldokló amerikaiat felnszolták, a lándzsa nyele végig a szűk járat falát karcolta, mérgezett hegye pedig az áldozat beleit szaggatta. Minimális esélye maradt az életben maradásra. Aki pedig fejjel előre mászott be, azt a veszélyt vállalta, hogy a lándzsa, a bajonett vagy a közvetlen közletről kilőtt golyó egyenesen a nyakába fúródik. Még az tűnt a legbiztonságosabbnak, ha az ember szép lassan mászik lefele, és amikor már csak egy-másfél méter van hátra a függőleges járatból, leugrik és villámgyorsan tüzelni kezd, ha a legkisebb mozgást is észleli az alagútban. De azt sem lehetett kizárni, hogy a járat padlózatát borító faágak, levelek alatt bambuszbotokat rejtő verem tátong. Ezek a beásott, szintén mérgezett hegyű bambuszlándzsák átütötték a bakancs talpát és a katona lábfejét. Mivel pedig horogszerűen meg voltak hajlítva, és szögek álltak ki belőlük, kihúzni sem nagyon lehetett őket. Ezt is igen kevesen élték túl. Aki pedig mégis épségben földet ért, és már az alagútban kúszott előre, arra a kanyar mögött lesben álló vietnami harcosnál is nagyobb veszélyt jelentettek a taposóaknak. Igen sokféle volt belőlük, nagyon fortélyosan készítették el őket, és csak akkor lehetett továbbhaladni, ha sikerült őket hatástalanítani. Mindennek a tetejébe akadtak olyan rémségek is, amelyekhez nem is kellett egyetlen Vietkong-harcos közreműködése sem. A nektárdenevér és a fekete szakállú kriptadenevér egyaránt barlanglakók, és mindkét faj szívesen gubbasztott az alagútban, amíg meg nem zavarták. Így volt ezzel az óriás rákpók is, amely úgy ellepte a falakat, hogy úgy nézett ki, mintha maga a fal bocsátana ki pisllákoló fényt. Náluk is többen voltak azonban a tűzhangyák. De ezek közül egyik állat csípése vagy harapása sem volt halálos, ez a dicsőség a bambuszviperaának jutott, amelynek marása félórán belül biztos halált jelentett. A hullót általában a járat mennyezetébe szögben beágyazott, onnan éppen csak egy-két centire kilógó, méteres bambuszrúdban rejtették el a vietnamiak.

A befogott és fejjel lefelé a csőbe húzott, dühödt kígyó útját a cső alsó végén kapokfa dugó zárta el. Ezen horgászszinórt fűztek át, majd átfűzték a kétoldalt a falba vert egy-egy pocok lyukán is. Ha a földön kúszó katona hozzáért a kifeszített szinórhoz, az kirántotta a feje fölött a dugót, és a bambuszcsőből egyenesen a nyakába pottyant a vipera.

És ott voltak még az igazi patkányok is. Számukra valóságos édenkert volt az alagútrendszer, el is szaporodtak rettenetesen. Ahogy ugyanis az amerikaiak soha nem hagytak lent sebesültet, de még holttestet sem, a Vietkong katonái sem szívesen hagyták fönt elesettjeiket, hogy az amerikaiak rájuk találjanak, és előszeretettel fitogtatott gyilkolási statisztikáikat kozmetikázhassák velük. Halott társaikat tehát lehozták a föld alá, és embrionális pózban a falba temették, majd nedves agyaggal elföldelték őket.

A patkánynak azonban nem akadály a vékony agyagréteg. Kiapadhatatlan táplálékforrásra akadtak, macska nagyságúra híztak. A vietnamiak azonban így is heteken, hónapokon át az alagútrendszerben éltek, mintegy biztatva az amerikaiakat, hogy keressék meg őket, és szálljanak velük harcba. Akik ezt megtették, és túl is élték, az iszonyatos szagot és a hely förtelmes állatvilágát is megszokták. Itt mindig hőség volt, minden ragadt, és alig fértek el a szűk, koromsötét járatokban. Nem is beszélve a bűzről. Hiszen a Vietkong-harcosok agyagedénybe végezték szükségüket, majd a megtelt küblit elásták a padlóba, és agyaggal lefedték. A patkányok azonban kikaparták a földből azt is. A földkerekség legjobban felfegyverzett államából érkezett, Alagútpatkánnyá átképzett katonáknak félre kellett tenniük a csúcstechnikát, és ősebberré kellett átvedleniük. Kommandós kés, pisztoly, elemlámpa, tartalék tár lőszer meg két tartalék elem -ebből állt lenti hadifelszerelésük, s ezen kívül semminek nem vehették volna hasznát. Alkalmanként vittek le kézigránátot is, de ez annak is életveszélyt jelenthetett, aki eldobta. A szűk helyen beszakadhatott a dobhártyájuk a robbanástól, vagy ami még rosszabb, a detonáció ereje akár ötven-száz méteres szakaszon is kiszippanthatta a járatból az oxigént, és mire a levegő kintről újból beszivárgott, a betolakodó rég holtan hevert.

Ha pedig a Patkány a pisztolyát vagy a lámpáját használta, azzal egyben el is árulta jövetelét, miközben sosem tudhatta, ki kucorog előtte hangtalanul a sötétben. Ebből a szempontból mindig a vietnamiaké volt az előny. Nekik csak meg

kellett várniuk, hogy a feléjük kúszó ellenség odaérjen.

De a leginkább idegtépő feladat, s egyben a legfőbb halálozási ok a járatokban való közlekedés volt, a haladás egyik szintről a másikra, a rendszerint lefelé vezető csapóajtókon át.

Sok járat bizonyult zsákutcának. Vagy mégsem? Ha igen, miért ásták meg egyáltalán? Amikor a sötétben tapogatózó Alagútpatkány ujjai csak a lateritfalat kaparászták, és se jobbra, se balra nem nyílt oldaljárat, kénytelen volt felkapcsolni elemlámpáját. A lámpa fényénél általában ügyesen álcázott, nehezen észrevehető, padlótól plafonig tartó csapóajtót pillantott meg. Ezen a ponton vagy eredménytelenül zárult az akció, vagy ki kellett nyitni az ajtót. De vajon ki várja odaát? Ha az amerikai a fejét dugja be először, és van vietnami a másik oldalon, átvágott torokkal, vagy halálos, vékony damilhurokkal a nyakában zárul le az élete. Ha pedig lábbal előre érkezik, lándzsa fúródhat a hasába. Ez esetben üvöltő felsőteste az egyik, szétroncsolt alteste a másik szinten vívhatja haláltusáját.

Dexter mandarin nagyságú kis gránátokat készíttetett a fegyvermesterekkel, amelyeknek robbanóereje kisebb volt a normál méretűnél, ugyanakkor több volt bennük a golyóscsapágó. Az első hat hónap során kétszer dobott be az alatta lévő szintre három másodperc múlva robbanó gránátot, majd húzta vissza gyorsan az ajtót. Amikor aztán újra benyitott, és világító elemlámpával bement, szétszakított emberi testekkel elborított valóságos halálkamra fogadta.

Gáztámadás ellen vízzárak védték az alagútrendszert. Az előre-araszoló Alagútpatkány ilyenkor állott vízzel teli gödörhöz ért. Ez pedig azt jelentette, hogy a járat a medence túlsó felén folytatódik.

Csak úgy juthatott át, ha hátára hengeredik, fejjel lefelé belecsúszik a medencébe, és az alján kaparászva a kezével hajtja magát előre. Abban kell reménykednie, hogy bírja szuflával, amíg átjut a vízen. Különben fejjel lefelé, koromsötétben, tizenöt méterrel a föld alatt leli halálát. Az életben maradáshoz a társ segítsége is kellett.

Az elől haladó rögzítőkötelet kötött a lábára, és hátraadta a társának. Ha kilencven másodpercen belül nem jelezte rántással, hogy kijutott a csapda túloldalán a levegőre, a másiknak haladéktalanul ki kellett húznia, különben megfullad.

Miközben efféle szörnyűségek, kifacsart testhelyzetek és a rettegés jegyében telt az életük, az Alagútpatkányok – bányászati szakkifejezéssel élve – néha elérték a „fotelért”. Ez időnként közvetlenül a feltárása előtt sebtében kiürített barlangot jelentett, amelyben nyilvánvalóan valamilyen fontos parancsnokságot rendeztek be. Ilyenkor több ládára való nyomravezető adatot, térképeket és más jelzéseket tartalmazó papírt szállítottak a G2 hírszerzési szakembereinek. A Borz és a Vakond kétszer bukkant efféle „Aladdin-barlangra”. Az „agyasok” nem igazán tudták, mihez kezdjenek ezekkel a furcsa fiúkkal, így aztán érdemrendekkel és meleg szavakkal halmozták el őket. A propagandistákat azonban, akik általában lelkesen tudatták a közvéleménnyel, milyen szépen alakul a háború, ez ügyben figyelmeztették, hogy itt nem kell a reklám. Nem is esett róla egy szó sem. A „lakossági kapcsolatokért” felelős alakulattól valakinek meg is szerveztek egy terepszemlét, de az illető alig öt métert tett meg egy „biztonságos” alagútban, amikor hisztériás rohamot kapott. Innentől kezdve végképp mélységes hallgatás vette körül az ügyet.

De, ahogy a többi alakulatnál, úgy az Alagútpatkányok életében is voltak hosszabb időszakok, amikor nem vetették be őket. Ilyenkor egyesek alvással, levélírással múltatták az időt, így várták epedve a hazautazást. Mások inkább ivással, kártyázással, kockázással!

óbálták lerövidíteni a hátralevő időt. Sokan dohányoztak, és nem • mindig Marlborót szívtak. Voltak köztük, akik drogfüggők lettek. És olyanok is, akik rákaptak az olvasásra.

Cal Dexter ezek közé tartozott. Társával, a hadnaggyal beszélgetve rádöbbsent, mennyire szegényes a műveltsége, belevágott hát az alapoktól kezdve. Azon vette észre magát, hogy szenvedélyesen érdekli a történelem. A bázis könyvtárosa nagy örömmel állította össze számára a „kötelező olvasmányok” hosszú listáját, majd be is szerezte a köteteket Saigoból.

Dexter átrágta magát az attikai Görögország és az ókori Róma történelmén, olvasott Nagy Sándorról, aki harmincegy éves korában világgá kiálthatta, hogy már nincs mit meghódítania.

Olvasott Róma hanyatlásáról és bukásáról, a „sötét középkorról”, a

reneszánszról, a felvilágosodásról. Különösen az amerikai kolóniák születése és az amerikai forradalom nyugozta le, és nagy érdeklődéssel olvasott arról is, miért dült hazájában születése előtt mindössze kilencven évvel véres polgárháború.

De volt még valami, amire időt szánt azokban a hosszú időszakokban, amikor a monszun vagy a parancsnokság döntése miatt tétlenségre voltak kárhoztatva a bázison. A „zugivót” takarító idős vietnami férfi segítségével konyhanyelvi szinten megtanulta a helyiek nyelvét. Végül már tűrhetően ki tudta fejezni magát vietnamiul, mások beszédéből pedig még ennél is többet megértett.

Első éves vezénylése kilencedik hónapjában két fontos dolog is történt: ő megszerezte első sebesülését, a Borz pedig lezárta tizenkét hónapos küldetését. A golyót a Vietkong egy sötét alagútban várakozó harcosa lőtte ki, amikor Cal előbukkant az eggyel feljebbi szintről odavezető tárnából. A lesben álló ellenség megzavarására Dexternek megvolt a maga kidolgozott módszere. Ledobott egy gránátot, majd villámgyorsan lecsúszott. Ha a gránát nem robbantotta el az alsó járat padlóját, az azt jelentette, hogy nincs bambuszcsapda. Ha mégis, akkor még volt ideje lefékezni.

A gránát jó esetben egyúttal széttepte az ott leselkedő vietnamiakat is. Ez a harcos azonban a lejárattól jócskán odébb várt rá Kalasnyikov AK 47-esével a kezében. A robbanás nem ölte meg, csak megsebesült, és kilőtt egy golyót a lezúduló Alagútpatkányra. Dexter, mire padlót fogott, már előrántotta pisztolyát, és háromszor viszonzta a tüzet. A vietnami összeesett, majd elvonszolta magát, de később megtalálták a hulláját. Dextert pedig a bal felkarján csíp-te meg a lövedék. A hússeb jól gyógyult, de azért így is odafent kellett maradnia egy hónapig. Ennél komolyabb problémát jelentett a Borz küszöbön álló távozása.

Minden katona és rendőr megerősítheti ugyanis, hogy az olyan '!' társ, akiben az ember feltétel nélkül megbízik, pótolhatatlan. Mivel a Borz és a Vakond a kezdetektől fogva együtt dolgoztak, nem igazán akartak mással lemenni az alagútba. Dexter kilenc hónapja alatt négy meggyilkolt Patkányt látott saját szemével. Az egyik alkalommal a páros túlélő tagja üvöltve, zokogva jött a felszínre. Soha többé nem volt hajlandó lemenni, több hetes pszichiátriai kezelés után sem.

De miután ő feljött, a társa, akinek ez nem sikerült, még odalent volt. A Borz és a Vakond kötelekkel szálltak alá, megkeresték a holttestét, és kihúzták, hogy haza lehessen szállítani, és keresztény szertartással eltemetni. Át volt vágva a torka, nyitott érckoporsóról szó sem lehetett.

A tizenhárom fős alakulatból további négy ember az egyéves küldetés lejártakor távozott. Nyolcan elestek, hat újonc csatlakozott hozzájuk. Újra csak tizenegy lelket számlált az egység.

-Senki mással nem akarok oda lemenni - mondta társának Dexter, amikor az meglátogatta a bázis kórházában.

- En se akarnék - felelte a Borz.

Végül abban állapodtak meg, hogy ha a Borz hajlandó lehúzni még egy évet, három hónap múlva meghosszabbítja vietnami tartózkodását a Vakond is.

Ezzel meg is oldódott a dolog: mindketten vállalták a „második f rdulót”. A hadosztályparancsnok zavarában két újabb érdemrenddel fejezte ki háláját.

Az alagútrendszerben voltak bizonyos, minden körülmények között betartott aranyszabályok. Egy: soha ne menj le egyedül! A Vakond, tekintettel rendkívüli veszélyérzékelő „csápjaira”, rendszerint elől haladt, a Borz pedig pár méterrel mögötte. A másik szabály: soha ne lődd el egyszerre mind a hat löszert! így elárulod a Viet-kongnak, hogy kifogytál a munícióból, védtelen „agyaggalamb” vagy. A második év második hónapjában, 1970 májusában, Cal Dexter kis híján megszegte mindkettőt, és csak a szerencséjének köszönhetten, hogy életben maradt. Egy újonnan felfedezett járatba szálltak le a Ho Boi erdőségek alatt. Az elől haladó Vakond már csaknem háromszáz métert küszört előre az addigra négyszer irányt változtató alagútban. Ujja hegyével kitapogatott két taposóaknát, és hatástalanította őket. Nem vette észre, hogy közben a Borz az általa szenvedélyesen utált kriptadenevér két példányával akadt össze. A hajába pottyant állatoktól se megszólalni, se továbbhaladni nem tudott.

Az egyedül továbbkúszó Vakond mintha valami halovány fényt látott volna felvillanni a következő kanyarban. Annyira gyengén pislákol, hogy arra gondolt, talán csak a retinája járatja vele a bolondját. Csendben ellopakodott a sarokig,

majd jobb kezében pisztolyával megállt.

A pici fény sem mozdult. A Vakond jó tíz percig várt így, nem tudva, hogy lemaradt társa már nem látja őt. Végül úgy döntött, véget vet az állóháborúnak. Felsőteste előrelelendült.

A négykézláb várakozó vietnami három méterre volt tőle. Kettejük között helyezkedett el a fényforrás, a lapos, apró kanócú kó-kuszolajlámpa. A taposóaknákat ellenőrző vietnami nyilván maga előtt tolta a padlón. A két ellenség egy pillanat feléig egymásra me-redt, s mindketten reagáltak.

A vietnami az amerikai arcába löttýintette a forró kókuszolajat. Azonnal kialudt a fény. Dexter szeme elé kapta bal kezét, a serce-

gó' olaj a kézfejére loccsant. Jobb kezével pedig háromszor tüzelt, és hallotta, hogy ellenfele csoszogva elinal. Erős volt a kísértés, hogy kilője a maradék három lövedéket is, de nem tudhatta, hányan vannak még a közelben.

Hiszen ha tudta volna a Borz és a Vakond, hogy a Vietkong ötven rettenthetetlen harcos által őrzött zónaparancsnoksága felé kúsznak!

Ez idő tájt az Allamokban kis titkos egység működött, az úgynevezett „Behatárolt Térben Folyó Hadviselést Kutató Laboratórium”. Az itt dolgozó tudósok fejéből a vietnami háború alatt végig pompás ötletek pattantak ki az Alagútpatkányok támogatására, bár föld alatti járatban egyikük sem járt soha. Otthonról küldték elgondolásaikat, a Patkányok pedig az alagútban kipróbálták, és miután hasznavehetetlen, eszelős ötletnek találták, postafordultával visszaküldték. 1970 nyarán aztán a Laboratórium újfajta lőfegyvert kísérletezett ki, direkt szűk terekre. Ez végre-valahára nyerő húzásnak bizonyult. A módosított 44-es Magnum kézfegyvernek csak hét és fél centis volt a csöve, hogy ne legyen útban, viszont különleges lőszerrel látták el.

A pisztoly igen nehéz, henger alakú lövedéke négy részből állt. A tár egyben tartotta őket, de amikor távoztak a csőből, elváltak egymástól. Közelharcban igen jó szolgálatot tett az Alagútpatká-nyoknak, hiszen ha a szűk alagútban kétszer elsütötték a fegyvert, nem kettő, hanem nyolc golyó repült ki. így jóval nagyobb eséllyel találták el a vietnamiakat, a lövedékek az alagút egész keresztmetszetét lefedték.

Ilyen fegyverből összesen hetvenötöt készítettek. Hat hónapig használták őket a Patkányok, aztán bevonták az összesét. Valaki ugyanis felfedezte, hogy az ilyesmit alighanem tiltja a genfi egyez-meny. Visszaküldték tehát a hetvennégy fellelhető példányt az Államokba, és soha többé nem látta őket senki.

Az Alagútpatkányoknak volt egy rövid, egyszerű imájuk: „H9I

Ivót kell kapnom, legyen. Ha leszúrnak, az pech. De kérlek, Uram, add, hogy soha ne temessen be elevenen a föld.”

1970 tavaszán történt, hogy a Borzot elevenen betemette a föld.

Vagy a Patkányoknak nem kellett volna odalent tartózkodniuk, vagy a guami B-52-es bombázóknak nem kellett volna kilencezer méter magasból bombázniuk. Valaki mégis parancsot adott nekik erre, és ez a valaki elfelejtette értesíteni az Alagútpatkányokat.

Előfordul. Nem túl gyakran, de azért bárki, aki szolgált valaha a fegyveres erőknél, csalhatatlanul felismeri a FEB, azaz „felismerhetetlenségig elbaltázott” szituációkat.

Új idők új dala volt: az alagútkomplexumot B-52-esekről, nagy erejű robbanóanyagokkal kell szétbombázni. A stratégiaváltás részben lélektani okokkal magyarázható.

Otthon, az Allamokban ugyanis ekkor már határozottan a vietnami háború ellen fordult a közvélemény. A szülők immár gyerekeikkel együtt vonultak fel a háborúellenes tüntetéseken.

A hadszíntéren pedig még mindig érezte hatását a harminc hónappal azelőtt indított Tet-offenzíva. A harci szellemet mintha felszívta volna a dzsungel altalaja.

A főparancsnokságon, bár egyelőre nem mondták ki, hogy ezt a háborút nem lehet megnyerni, egyre inkább ilyen hangulat uralkodott el. Még három évnek kellett eltelnie, hogy az utolsó GI Joe is felszálljon az utolsó hazafelé tartó gépre, de 1970 nyarán már megszületett a döntés, hogy a „szabad csapásmérési zónákban” szét kell bombázni az alagutakat. A Vasháromszög pedig szabad csapásmérési zóna volt.

Mivel itt állomásozott a teljes 25. gyalogos hadosztály, a bombázóknak utasításba adták, hogy minden bombát a legközelebbi amerikai alakulattól legalább három kilométerre kell ledobni. A fő-Parancsnokság azonban

megfeledezett a Borzról és a Vakondról, akik nem ehhez a hadosztályhoz tartoztak.

Éppen Ben Suc mellett tártak fel egy járatrendszer, felülről a második szinten jártak. Inkább érezték, mintsem hallották, hogy elkezdtek záporozni a bombák. A vietnamiakról megfeledezve, kétségbeesetten kúsztak az egyes szintre felvezető szűk függőleges járat felé.

A Vakond feljutott, és már majdnem tíz métert megtett a napvilágra kivezető feljárat felé, amikor valahol beszakadt egy járat teteje. Éppen mögötte. - Borz! - üvöltötte el magát. De nem érkezett válasz. Tudta, hogy úgy húsz méterrel előtte van egy kis beugró, mert lefelé jövet elhaladtak mellette. Verejtékben úszva behúzta magát oda, hogy meg tudjon fordulni, és elindult visszafelé. Ujjaival kitapintotta a lejárathoz zúdult földet. Aztán egy kézbe ütközött, majd még egybe, de más nem lógott ki a kupacból. Asni kezdett, maga mögé hányta, amit kikapart, de így a kifelé vezető utat torlaszolta el a föld.

Öt percbe telt, mire kiásta társa fejét, újabb öt perc alatt a felsőtestét is kiszabadította. Bombák már nem potyogtak, viszont a törmelék eltömte a fenti szellőzőnyílásokat. Fogytán volt az oxigén.

- Menj fel, Cal - sziszegte a sötétben a Borz. - Majd később hozol segítséget. Addig kibírom.

Dexter tovább kaparta a földet. Körmeiből már semmi sem maradt. Ha segítséget hív, egy órába is beletelhet, mire ideérnek, márpedig a társa az eltömődött szellőzőnyílásokkal feleannyi ideig sem bírná. Felkapcsolta elemlámpáját, és a Borz kezébe nyomta.

- Fogd meg. A vállad fölé világíts.

A sárga fénynél már látta a Borz lábára zúdult földet. Még félóra kellett, hogy teljesen kiássa. Aztán átpréselték magukat a kikapart törmeléken, és visszakúsztak a felszínre. A Vakond hevesen zihált, forgott vele a világ, társa pedig csak félig-meddig volt eszméletén. Az utolsó kanyar után arcukba csapott a megváltó fenti levegő.

1971 januárjában lejárt a Borz második vietnami éve is. Harmadik évre már nem lehetett ott maradni, de amúgy is elege volt már. A hazarepülése előtti estére a Vakond eltávozást kért, hogy elkísérhesse társát Saigonba, és méltóképpen elbúcsúzhasson tőle. Fegyveres konvojval mentek a fővárosba, a visszautat illetően pedig

Dexter biztos volt benne, hogy másnap elviszi valamelyik arra tartó helikopter. A fejedelmi vacsora után a bárakat járták körbe. A prostituáltaktól hemzsező helyeket kerülték, az ivásra koncentráltak. Hajnali kettőkor a folyó túlsó partján, a Cholon nevű kínai negyedben találták magukat, igencsak emelkedett hangulatban. Az egyik tetoválószalonn ilyenkor, éjnek éjadán is nyitva volt, és várta a vendégeket, különösen a dollárral fizetőket. A kínai tulaj bölcsen Vietnamban kívül tervezte a jövőt.

A két fiatal amerikai, mielőtt a komp visszavitte volna őket a túlpartra, még tetováltatott valamit a bal alkarjára. Mindketten ugyanazt: patkányt. De nem a Lai Khe-i „zugivó” ajtaján vicsorgó agresszív patkányt, hanem egy kis pofátlant. Letolt gatyával, háttal állt, a válla fölött kacsintott vissza. Egyfolytában röhögtek rajta, amíg ki nem józanodtak. Akkor meg már késő volt.

Másnap reggel a Borz hazarepült az Allamokba. A Vakond tíz héttel később, március közepén követte. 1971. április 7-én pedig hivatalosan is megszűnt létezni az Alagútpatkányok alakulata.

Ezen a napon szerelt le a seregtől Cal Dexter, hiába kapacitálták előljárói, hogy szolgáljon tovább. Visszatért a civil életbe.

HATODIK FEJEZET

A Nyomkereső

Kevés katonai alakulatot övez olyan titokzatosság, mint a brit Különleges Légi Szolgálat. Ha mégis van olyan egység, amelyhez képest; még a síri csendben tevékenykedő SAS is a Jerry Springer showmíi-sorába illő operettalakulathoz tűnhet, akkor az a „Det”.

A 14. Független Hírszerző Század, amelyet a „14-es Hír”, „A Különítmény”, vagy (a különítményt jelentő „detachment” szót rövidítve) egyszerűen csak „Det” néven emlegetnek, a hadsereg teljes állományából válogatja össze katonáit. A csak férfiakból álló SAS ezreddelellentétben itt egész magas a nők aránya.

Az egység szükség esetén halálos hatékonysággal tud harcolni, fő feladata azonban a „rosszfiúk” tartózkodási helyének kiderítése, információgyűjtés a

célszemélyekről, illetve a lehallgatás. Soha nem látja őket senki, telepített lehallgató eszközeik pedig olyan csúcstechnikát képviselnek, hogy igen ritkán fedezik fel őket.

Egy sikeres Det-akció abból áll, hogy kinyomozzák a terrorista fő bűvőhelyét, az éj leple alatt behatolnak oda, elhelyezik a „poloskát”, és napokig, hetekig hallgatják, mit beszélnek a gonoszok. Így jó esély van rá, hogy a terroristák elárulják, milyen akciót terveznek legközelebb.

Ezután a Detnél valamivel több zajt csapó SAS megkapja a forródrótot, elrejtőznek a tetthelyen, és amint az első terrorista elsüti fegyverét, cafatokra lövik őket. Immár törvényesen, önvédelemből.

1995-ig Észak-Írország volt a legtöbb Det-művelet helyszíne. Az ország által titokban megszerzett információk okozták az IRA legnagyobb felszüléseit. Az is a Detnek jutott eszébe, hogy lopózzanak be a temetkezési vállalkozóhoz, ha republikánus vagy unionista terrorista fekszik az érckoporsóban, és a koporsó faanyagában helyezzenek el poloskát.

Azért volt erre szükség, mert a terrorizmus „keresztapái”, tudván, hogy állandóan lehallgatják őket, nemigen találkoznak személyesen, hogy megbeszéljék a haditervet. A temetésen viszont együtt vannak mind, és a koporsó fölé hajolva, szájukat a temető feletti domboldalon felállított, szájról olvasó teleszkópos műszerek előtt eltakarva, konferenciát tartanak. A koporsóban lévő poloska pedig felvesz mindent. Ekeken keresztül jól bevált a módszer.

A rákövetkező években pedig a Det hajtotta végre Boszniában a „célszemélyek közeli történő figyelését”, az ő segítségükkel fogták el a SAS osztagai a tömeggyilkosokat, és juttatták őket a hágai bíróság elé.

A Hazard Management létezéséről Steve Edmond Mr. Rubin-steintől, a torontói műgyűjtőtől szerzett tudomást, aki rejtélyes módon visszaszerezte festményeit. A rendkívül diszkrét cég neve kockázatkezelést jelent, a londoni Victoria kerületben van az irodájuk.

A háromféle dologra szakosodott Hazard Management előszeretettel alkalmazott a Különleges Erőknél megfordult munkatársakat. A legnagyobb bevétel a vagyonvédelemből (VV) származott. Nagyon gazdag emberek fordultak hozzájuk, akik nem szerettek volna megválni hihetetlen értékű vagyonuktól. Az ilyen feladatot csak korlátozott időtartamra vállalták, állandó jelleggel nem.

A második legjövődélmezőbb üzletág a személyi védelem (SZV) volt. Ezt is csak korlátozott időre lehetett megrendelni, de kis iskolát működtettek Wiltshire-ben, ahol a gazdag ügyfelek borsos tarifa ellenében kiképezteztették saját testőrségüket.

A Hazard Management harmadik, legkisebb üzletága az F&V, „felkutatás és visszaszármaztatás” névre hallgatott. Pontosan erre volt szüksége Mr. Rubinsteinnek: hogy valaki kinyomozza az í eltűnt remekművek hollétét, és visszajuttassa őket hozzá.

Steve Edmond a lánya kétségbeesett telefonja után két nappal találkozott a Hazard Management vezérigazgatójával, és elmondta neki, mi lenne a megbízás.

- Keressék meg az unokámat. Ami a költségkeretet illeti, nincs plafon.

A Különleges Erők immár nyugállományban lévő egykori főnökének sugárzott az arca. Ugyanis még a katonáknak is vannak gyerekeik, akiknek iskoláztatni kell. Másnap Phil Graceyt, az ejtőernyős ezred egykori századosát hívta be vidéki házából, aki tíz éve még a Det kötelékében szolgált. A cégnél egyszerűen úgy hívták: „Nyomkereső”.

Gracey is leült a kanadai ügyféllel, és hihetetlen részletességgel kikérdezte. Arra az esetre, ha a fiú még élne, mindent tudni akart a szokásairól, ízléséről, még az árnyoldalait is meg akarta ismerni. Magához vette Ricky Colenso két jó minőségű fényképét, és a nagypapa magán mobilszámát. Aztán biccentett, és elment. Két napig szinte le sem szállt a telefonról. Nem akart elindulni, amíg nem tudja pontosan, hova megy, hogyan, miért, és kit keres. Órákig tanulmányozta a boszniai háborúról, a segélyprogramokról és a helyszínen működő nem bosnyák katonai erőkről megjelent írásos anyagokat. Az utóbbi hozott szerencsét.

Az ENSZ ugyanis most is felállította „békefenntartó” erőt. A szokásos örültség: elküldik őket békét fenntartani oda, ahol semmiféle béke nincs, amit fenn lehetne tartani, majd megtiltják nekik, hogy békét teremtsenek, és utasításba adják, hogy ölbe tett kézzel szemléljék a vérontást. UNPROFOR volt a békefenntartó haderő neve, a brit kormány jelentős kontingenssel járult hozzá. Vitézben, Travniktól alig tíz mérföldnyire állomásoztak.

Az 1995 júniusában odavezényelt ezred új volt, mindössze két hónappal azelőtt

váltotta fel az előzőt. A Nyomkereső megtalálta a korábbi békefenntartó alakulat parancsnokát, aki tanfolyamon vett részt Pirbrightban, a gárdaezred kiképző bázisán. Az ezredes a hasznos információk valóságos aranybányája volt. A kanadai nagypapával folytatott beszélgetést követő harmadik napon a Nyomkereső elrepült a Balkánra. Nem egyenesen Boszniába (az lehetetlen volt), hanem a Horvátország adriai-tengeri partvidékén fekvő kikötővárosba, Splitbe. Szabadúszó újságírónak adta ki magát, ami igen jó fedőtevékenység, hiszen teljességgel lehetetlen akár hitelt érdemlően bizonyítani, akár cáfolni. De azért beszerzett egy levelet az egyik nagy vasárnapi laptól, amelyben a segélyprogramok hatékonyságáról kérnek tőle cikksorozatot. Sose lehet tudni.

Huszonnégy órát töltött a városban, amely annak köszönhetően, hogy a Közép-Boszniába irányuló utazások fő kiindulópontja lett, váratlanul felvirágzott. Ez idő alatt szert tett a használt, de masszív terepjáróra és a pisztolyra. Hosszú, rögzös utat kellett megtennie a tengerparttól Travnikig, de biztos volt benne, hogy helytállóak az információi, és az útvonalán nem folynak harci cselekmények. Így is volt.

Furcsa háború volt a boszniai polgárháború. Frontvonal alig-alig volt, szabályos ütközet pedig soha. Csak elszórtan, félelemben élő, etnikailag homogén közösségek, felégetett, etnikailag „megtisztított” kisebb-nagyobb falvak százai. Ezek között vándoroltak a különböző katonai bandák, amelyek többnyire valamelyik szomszédos állam „nemzeti” hadseregéhez tartoztak, de voltak köztük zsoldoscsapatok, fosztogatók és magukat hazafiaknak kikiáltó pszichopatákból verbuválódott paramilitáris csoportok is. Ezek voltak a legrosszabbak.

A Nyomkereső Travnikban szembesült az első nehézséggel. John Slack ugyanis már elhagyta a várost. Az Age Concern egyik barátságos munkatársa úgy tudta, az amerikai átment a sokkal nagyobb »Gyermekélelmezés“-hez, és Zágrábban van. A Nyomkereső hálózásokban, a terepjáróban töltötte az éjszakát, hogy másnap nekivágjon az újabb kimerítő autóútnak, ezúttal a horvát fővárosba. Itt

71

a „Gyermekélelmezés” raktárában meg is találta John Slacket, aki azonban nem sokat tudott segíteni.

- Fogalmam sincs, mi történt, hova ment és miért - hárította a kérdést a férfi.
- Nézze, jóember, a „Kenyer és hal” múlt hónapban beszüntette tevékenységét. A fiú eltűnt az egyik vadonatúj Land-cruiseremmel, vagyis a szállítóeszközöimnek pontosan a felével. Ráadásul magával vitte a három bosnyák segéderő egyikét. A char-lestoniak nem repestek a boldogságtól, és most, hogy végre elkezdődni látszik a békefolyamat, nem akartak előlről kezdeni mindent. Mondtam nekik, hogy bőven van még teendő, de megszüntették a szervezetemet. Örülhetek, hogy találtam itt szállást.

- És a bosnyák segítője?

- Fadil? Az ő keze nem lehet a dologban. Rendes fiú volt. Sokat siratta a családját. Ha gyűlölt valakit, hát a szerbeket, nem az amerikaiakat.

- Az övpénztárca nem került elő?

- Az nagy hülyeség volt. Mondtam is a srácnak. Túl sok volt nála ahhoz is, hogy a telephelyen hagyja, ahhoz is, hogy magával vigye. De nem hiszem, hogy Fadil azért a pénzért megölte volna.

- Maga hol volt, John?

- Hát ez az. Ha ott lettem volna, ilyesmi nem történik meg. Lefújtam volna, bármit találtak ki. De Dél-Horvátországban voltam egy hegyi úton, és egy teherautót próbáltam bevontatni a legközelebbi városba. Csontszáraz volt a hengertömb. Az az idióta svéd! El tudja maga képzelni, hogy vezet egy teherautót, üres az olaj-teknő, és nem veszi észre?

- És mit tudott kideríteni?

- Amikor visszaértem? Hát, annyit, hogy bement a telepre, fogott egy Landcruisert és elhajtott. Az egyik bosnyák, Ibrahim, látta őt is, meg Fadilt is, de nem beszélt velük. Ez négy nappal azelőtt volt, hogy visszaértem. Egyfolytában próbáltam a mobilján hívni, de nem értem el. Állatira berágtam. Azt hittem, elmentek bulizni. Eleinte nem is annyira aggódtam, inkább dühös voltam rájuk.

- Arról tud valamit, hogy melyik irányba indultak?

- Aha. Ibrahim azt mondta, észak felé. Azaz egyenesen Travnik központjába. A városközpontból aztán mindenfelé mennek utak. A városban senki sem emlékezett rájuk.

- Van valami ötlete, John?

- Van. Szerintem felvett egy telefont. Vagy még valószínűbb, hogy Fadil vette fel, és elmondta Rickynek. A fiút nagyon hajtott a részvét. Értesült róla, hogy valahol a hegyekben vészhelyzet van, és már indult is segíteni. Annyira be volt indulva, hogy üzenetet sem hagyott. Láttá azt az országot, öregem? Autózott arrafelé? Csupa hegy, völgy, folyó. Szerintem szakadékba zuhantak. Majd ha jön a tél, és lehullanak a levelek, valaki felfedezi lent, a kövek között a roncsot. Nézze, nekem mennem kell. Sok szerencsét, haver. Rendes srác volt.

A Nyomkereső visszament Travnikba, kivett egy irodának és szálláshelynek egyaránt alkalmas lakást, és felvette a boldog Ibrahimot helyi vezetőnek és tolmácsnak.

Műholdas telefon, több tartalékelem és zavaró műszer is volt nála. Csak arra szolgált mindez, hogy kapcsolatot tartson a cége londoni központjával. Nekik olyan eszközeik is voltak, ami neki nem.

Négyféle forgatókönyvet vett számba, volt köztük ostoba, elképzelhető és valószínű egyaránt. A legabszurdabb ötlet szerint Ricky Colenso elköthette a Landcruisert, elment vele Belgrádba, ott eladta, leszámolt addigi életével, és beállt csavargónak. Ezt a változatot azonnal elvetette.

Ricky Colenso egyszerűen nem ilyen volt, és különben is, minek lopna el egy terepjárót, ha a nagyapja meg tudná venni neki az egész autógyárat?

Ennél valamivel jobb teória volt, hogy Fadil rábeszélte az ifjú amerikai, hogy vigye el kocsikázni, majd az övpénztárcájáért meg a kocsit meggyilkolta.

Elképzelhető. Ugyanakkor Fadil boszniai muzulmánként, útlevele nélkül nem jutott volna messzire se Horvátor-

szágban, se Szerbiában, hiszen számára mindkettő ellenséges terület, a helyi autópiacon pedig kiszúrnák az új Landcruisert.

Három: összeakadtak egy vagy több idegennel, aki vagy akik ugyanezekért a földi javakért megölték őket. A vidéken minden kontroll nélkül kószáló „szabadúszó” gyilkosok között akadt egy pár kisebb csapat mudzsaheddin, azaz közel-keleti iszlám fanatikus is, akik üldözött boszniai muzulmán testvéreik „megsegítésére” érkeztek.

Közismert volt, hogy addigra már végeztek két európai zsoldossal, bár elméletileg ugyanazon az oldalon harcoltak, ezenkívül egy segélyszervezet egyik munkatársával és egy muzulmán autószerelővel, aki nem akart nekik ingyen benzint adni.

Mégis John Slack elmélete volt a befutó, mégpedig utcahosszal. A Nyomkereső tehát Ibrahim kíséretében nap mint nap gyalogolt pár kilométert valamelyik Travnikból kivezető úton. A bosnyák férfi lépésben követte a kocsival, miközben ő az út szélét pásztázta, és minden egyes meredek lejtőn lenézett a völgybe. Legjobb tudása szerint végezte a dolgát. Semmi nem került el a figyelmét, szép lassan türelmesen kutatott, nincs-e valahol keréknyom, nem sérült-e az útpadka, nincs-e valahol az út szélén megcsúszott járműre utaló jel, letarolt aljnövényzet, lelapított fű. Három alkalommal le is ereszkedett a Lada terepjáróhoz erősített kötélén egy-egy vízmósásba, ahol a sűrű cserjés teljesen eltakarhatta a Landcruiser roncsot. Semmi.

Távcsővel ücsörgött az út szélén, hátha valahol a mélyben fém vagy üveg csillan. Semmi. Tíz kimerítő nap után meggyőződött róla, hogy Slacknek mégsem volt igaza. Ha egy ekkora terepjáró megcsúszik, és szakadékba zuhan, annak még negyven nap elteltével is van valami apró nyoma. Azt pedig ő észrevette volna. A Travnik környéki völgyekben azonban nincs autóroncs.

A nyomravezetőnek igen csábító összegű jutalmat ajánlott fel. A kitűzött jutalom híre elterjedt a menekültek között, és jelentkeztek is reménykedő emberek. De legfeljebb annyit tudtak mondani,

hogy látták aznap a városban a kocsit. Úticélja ismeretlen, hogy melyik úton indult el, nem tudni.

Két hét elteltével a Nyomkereső szedte a cókókját, és Vitézbe tette át a székhelyét, ahol az újonnan érkezett brit katonai kontingens főhadiszállása is volt.

A turistaszállóra emlékeztető, a nagyrészt brit újságírók számára átalakított iskolában kapott szállást. A „TV köz” néven emlegetett utcában volt, közvetlenül a katonai tábor mellett, de olyan helyen, hogy akkor is biztonságban legyenek, ha elfajulnának a dolgok.

A Nyomkereső jól tudta, mit gondolnak a katonák az újságírókról, ezért hagyta a fenébe a „szabadúszó” mesét, és azon az alapon próbált bejutni a parancsnoki

tisztséget betöltő ezredeshez, hogy korábban a Különleges Erőknél szolgált. Ez pedig nem volt mese.

Kiderült, hogy az ezredesnek van egy testvére az ejtőernyősöknél. Megvolt tehát a közös háttér, a közös téma. Semmi probléma, tud-e valamiben segíteni?

Igen, hallott az eltűnt amerikai fiúról. Szar ügy. A járőrei figyeltek is folyamatosan, de semmi eredmény. Az ezredes figyelmesen hallgatta a Nyomkereső nagy összegű felajánlását a hadsereg jótékonyági alapja javára. Nyélbe ütöttek egy felderítő akciót, a Nyomkeresőt egy pilóta elvitte a tüzérség egyik kis repülőgépén. Több mint egy órán keresztül köröztek a hegyek, szakadékok fölött. Semmi nyom.

- Azt hiszem, abból kell kiindulnia, hogy idegenkezűség van a dologban - jegyezte meg vacsoránál az ezredes.

- Mudzsahedinek?

- Elképzelhető. Fura egy állatfajta. Aki nem muzulmán, azt egy pillanat alatt kinyírják, és azt is, aki muzulmán, de nem eléggé fundamentalista. Május tizenöt? Akkor még csak két hete voltunk itt. Még csak ismerkedtünk a tereppel. De az eseménynaplót megnéztem. A környéken nem történt incidens. Esetleg átnézhetné az EKMM jelentéseket. Elég hasznavehetetlenek, de van az irodámban egy halom. Ott kell lennie a május tizenötödikének is.

Az Európai Közösség Megfigyelő Missziója a brüsszeli székhelyű Európai Unió próbálkozása volt, hogy olyasmibe üsse az orrát, amire az égvilágon semmi befolyása nem volt. Bosznia ENSZ-hatáskörbe tartozott, amíg az USA végül meg nem unta, át nem vette és meg nem oldotta a problémát. De Brüsszel is szerephez akart jutni, így aztán létrehoztak egy megfigyelő csapatot, az EKMM-et. Másnap a Nyomkereső átnézte kupacban álló jelentéseiket.

Az EU megfigyelőcsoportja jobbára a tagországok védelmi minisztériumaitól kikölcsönzött katonatisztekéből állt, akiknek éppen nem volt jobb dolguk. Bosznia területén szétszórva tevékenykedtek, kaptak irodát, lakást, autót és illetményt. Helyzetjelentéseik időnként inkább társasági rovatra emlékeztettek. A Nyomkereső a május 15-én és a rákövetkező három napon keltezett anyagokra összpontosított. Egy május 16-i, Bánja Luka-i jelentés felkeltette a figyelmét.

Bánja Lukában, a Travniktól északra, a Vlasic-hegylánc túl elterülő szerb városban Lasse Bjerregaard dán őrnagy volt az EU-megfigyelő. Jelentése szerint előző este, azaz május 15-én a Bosna Hotel bárjában szemtanúja volt két álcaruhás szerb heves veszekedésének. Az egyik szemmel láthatóan nagyon haragudott a másik-ra, ordítva sértegette szerbül. Többször is pofonvágta a fiatalabb férfit, de az nem ütött vissza, ami egyértelműen jelezte, hogy a másik a feljebbvalója.

Amikor a jelenet véget ért, az angolul folyékonyan beszélő őrnagy érdeklődni próbált a csaposnál, hátha az tört angolságával magyarázatot tud adni a történetekre. A férfi azonban, rá egyáltalán nem jellemző módon, megrántotta a vállát, és udvariatlanul elsetált. Az álcaruhások másnapra eltűntek, az őrnagy soha többé nem látta őket.

A Nyomkereső, bár talán soha életében nem indult el ennyire halovány nyomon, most mégis felhívta a Bánja Luka-i EKMM-irodát. Ott is őrsváltás történt, egy görög vette fel a telefont. Igen, a dán a múlt héten hazautazott. A Nyomkereső felhívta Lon-

dönt, hogy érdeklődjenek utána a dán védelmi minisztériumnál. Három óra múlva visszahívták. Szerencsére nem valami tucatnév után kellett nyomozniuk, a Jensen jóval több gondot okozott volna. Bjerregaard őrnagy éppen szabadságát töltötte, egy odensei számot adtak meg nekik.

A Nyomkereső aznap este el is érte telefonon, miután Bjerregaard hazaért családjával a tengerpartról. Az őrnagy készségesen elmondta, amit tudott. Tisztán emlékezett a május 15-i estére, annál is inkább, mivel nemigen tudott mit kezdeni magával Bánja Lukán. Magányos, dögunalmas kiküldetés volt.

Mint minden este, aznap is fél nyolckor ment le a bárba, hogy vacsora előtt még megigyon egy sört. Úgy félóra múlva belépett egy kis csapat álcaruhás szerb. Nem tartotta valószínűnek, hogy a jugoszláv hadsereg katonái lettek volna, hiszen nem látott a váll-lapjukon fegyvernemjelet.

Úgy tűnt, igen büszkéik magukra, egymás után rendelték az italokat. Sligovicát ittak sörrel, ami halálos kombináció. Néhány kör után az őrnagy már éppen készült átvonulni az étterembe az immár fülsiketítő ricsaj elől, amikor újabb szerb lépett be. Úgy tűnt, ő a parancsnokuk, mivel a társaság elcsendesedett. Szerbül beszélt hozzájuk, bizonyára parancsot adott, hogy menjenek vele. A

katonák kiitták sörüket, zsebre vágták cigarettájukat, öngyújtójukat. Aztán egyikük fizetni akart.

A parancsnok ekkor iszonyatosan bedühödött. Üvöltözni kezdett a katonájával. A társai halálos csendben voltak. Ahogy a többi vendég is. És a csapos is. A tiráda két pofon kíséretében folytatódott. Még mindig nem nyikkant meg senki. Végül a parancsnok kiviharzott, a többiek pedig lógó orral, meghunyászkodva követték. Egyikük sem próbálta meg kifizetni, amit ittak.

A dán őrnagy próbált kiszedni valami magyarázatot a csaposból, akivel, miután több hete látogatta a bárt, jó viszonyt alakított ki. A férfi halálsápadt arca láttán Bjerregaard először azt gondolta, dühíti az iménti jelenet, de inkább félelmet lehetett leolvasni róla. Amikor megkérdezte, mi volt ez az egész, a fickó vállat vont, átsétált az elnéptelenedett bárpult másik végébe, és tüntetően másfelé nézett.

- Mással is ordítózott a parancsnok? - kérdezte a Nyomkereső.

- Nem, csak azzal, aki fizetni akart - hangzott a válasz Dániából.

- És miért csak vele, őrnagy? A jelentésében nem említi, mi lehetett az oka.

-Ja, nem írtam bele? Elnézést. Azt hiszem, az lehetett a baj, hogy százdollárossal akart fizetni.

HETEDIK FEJEZET

Az önkéntes

A Nyomkereső összepakolta felszerelését, és elindult Travnikból észak felé. A boszniai muzulmán vidékről szerb kézen levő terület felé tartott. De a Lada terepjárón ott lobogott a brit zászló, ami kis szerencsével elég lehet ahhoz, hogy ne kapják lesből puskavégre. Arra az esetre pedig, ha megállítják, az útlevelében és az újságírói megbízatását igazoló levélben bízott, meg abban is, hogy majd bőkezűen osztogatja azt a virginiai dohányból készült cigarettát, amit a vitézi laktanya boltjában vásárolt!

Ha pedig mindez nem lenne elég, tele volt a pisztolya tölténnyel, ott volt a keze ügyében, és tudott is vele bánni.

Kétszer állították meg, egyszer a bosnyák milícia őrhelyén, amikor elhagyta a bosnyákok által ellenőrzött területet, egyszer pedig, Bánja Lukától délre, a jugoszláv hadsereg ellenőrző pontján. A fedőtörténete, az iratai és az ajándékai mindkétszer beváltak. Öt óra múlva begördült Bánja Lukába.

A Bosna Hotel ugyan nemigen konkurálhatott volna a Ritz-cel, más szálloda viszont nemigen akadt a városban. Bejelentkezett, volt szabad szoba bőven. Úgy látta, egy francia tévéstábot leszámítva ő az egyetlen külföldi vendég.

Este hétkor lement a bárba. Három szerb iszogatót még egy-egy asztalnál, és ott volt a csapos is. A Nyomkereső felült a bárpultnál egy székre.

- Hello. Maga bizonyára Dusko.

Közvetlen, barátságos hangot ütött meg. A csapos megrázta a felé nyújtott kezét.

-Volt már itt?

- Nem, először járok erre. Jó kis bár. Barátságos.

- Honnan tudja nevemet?

- Egy barátom szolgált itt nemrég. Egy dán fickó. Lasse Bjerre-gaard. Mondta, hogy adjam át az üdvözlését, ha erre járok.

A csapos érzékelhetően megkönnyebbült. Látta, hogy a vendég nem veszélyes.

- Maga dán?

- Nem, brit vagyok.

- Hadsereg?

- Úristen, dehogy! Újságíró vagyok. A segélyszervezetekről írok cikksorozatot. Iszik egyet velem?

Dusko töltött magának a legjobb brandyjéből.

- Én is akarok lenni újságíró. Majd egyszer. Utazni. Látni világot.

- Miért is ne? Először gyűjtsön tapasztalatot a helyi újságnál, aztán irány a nagyváros. Én is így kezdtem.

Dusko rezignáltán vállat vont.

- Itt? Bánja Lukában? Itt nincs újság.

- Akkor próbálja meg Szarajevóban. Vagy akár Belgrádban. Hiszen maga szerb, kijuthat innen. A háború nem tart örökké.

- Kijutni innen pénzbe kerül. Nincs munka, nincs pénz. Nincs pénz, nincs utazás, nincs munka.

- Hát, igen, a pénz, az mindig probléma. De lehet, hogy mégsem. Azzal elővett egy köteg százdollárost, és leszámolta a pultra.

- Én régimódi vagyok - mondta. - Hiszek benne, hogy az embereknek segíteniük

kell egymáson. így könnyebb az élet, kellemesebb. Segít nekem, Dusko?
A csapos az ujjai hegyétói alig tíz centire heverő ezer dollárra meredt.
Le sem tudta venni a szemét a pénzről. Suttogóra fogta.

- Mit akar? Mit csinál itt? Maga nem riporter.

- Hát, bizonyos fokig az vagyok. Kérdéseket teszek fel én is. De én gazdag
kérdőző vagyok. Akar maga is gazdag lenni, Dusko?

- Mit akar? - ismételte a csapos. Gyors pillantást vetett az őket bámuló három
vendégre.

- Látott már százdollárost korábban is. Májusban. Tizenötödikén, ugye? Egy
fiatal katona ilyenekkel akart fizetni. De pokolian leteremtették. A barátom,
Lasse, itt volt aznap este. O mesélte. Mondja el, mi történt pontosan, és miért?

- Nem itt. Nem most - sziszegte a riadt szerb. Az egyik vendég felállt az
asztalától, és a bárpult felé tartott. Dusko villámgyors, szakavatott
mozdulattal egy törülőrongyot dobott a bankjegyekre.

- Bár bezár tízkor. Maga jön vissza.

Fél tizenegykor félhomályban ültek a lelakatolt bárban.

- Nem a jugoszláv hadsereg volt, nem katonák - mondta Dusko.

- Paramilitaristák. Rossz emberek. Maradnak három napig. Legjobb szobák,
legjobb étel, sok ital. Elmennek, de nem fizetnek.

- Az egyik megpróbálta.

- Igaz. Csak egy. Jó gyerek volt. Más, mint többi. Nem tudom, mit keresett
náluk. Voltiskolája. A többi gengszter volt. Söpredék.

- Maga nem tiltakozott, hogy három nap után nem fizetnek?

- Tiltakozni, tiltakozni? Mit mondok? Az állatoknak van fegyver. Gyilkolnak, még
szerbeket is. Gyilkosok mind.

- És amikor a jó srác fizetni akart, ki volt az a másik, aki felpofozta?

A Nyomkereső a sötétben is érzékelte, hogy Dusko megmerevedik.

-Nincs fogalmam. Főnökmember volt, csapatvezető. De nincs neve. Csak Főnöknek
hívták.

- Minden félkatonai csoportnak van neve, Dusko. Arkan és tigrisei. Frankié fiai.
Híresek akarnak lenni mind. HENCEGNEK a nevükkel.

~ Éz nem. Esküszöm.

A Nyomkereső tudta, hogy a csapos hazudik. Bárki is legyen a
gyilkos szabadcsapat vezére, szerb honfitársai hideglelő'sen félnek tőle, annyi
szent.

- De a rendes fiú... neki volt neve?

- Soha nem hallottam.

- Sok pénzről van szó, Dusko. Soha többé nem látja se őt, se engem, és ez a pénz
elég lesz az újrakezdéshez Szarajevóban. Tehát a srác neve.

- Fizetett aznap, amikor elment. Mintha szégyellne, hogy ezekkel van.

Visszajött, és fizetett csekkkel.

- Visszajött? Megvan a csekk?

- Nem, váltó volt. Jugoszláv dinárban. Belgrádból. Teljesen kiegyenlítette
számlát.

- Tehát nincs csekk?

- A belgrádi bankban meg kell lennie valahol, de már valószínűleg
megsemmisítették. De felírtam a fiú igazolványszámát, ha esetleg fedezetlen
lenne.

- Hova? Hova írta fel?

- Rendelési tömb hátára. Golyóstollal.

A Nyomkereső utánanézett. A nehezen fejben tartható italrendelések feljegyzésére
szolgáló rendelési tömbben csak két üres lap volt. Ha egy nappal később ér oda,
már kidobták volna. A kartonborítóra golyóstollal hétjegyű számot és két
nagybetűt írtak fel. Még olvasható volt a két hónappal azelőtti feljegyzés.

A Nyomkereső otthagya Mr. Edmond ezer dollárját, és távozott. A leggyorsabban
Horvátország felé, északi irányban juthatott ki innen, majd Zágrábból
elrepülhetett Belgrádba.

A régi, hét tagállamból álló jugoszláv szövetségi köztársaság felbomlásának
véres, kaotikus, kegyetlen folyamata már öt éve tartott. Először Szlovénia vált
ki, szerencsére vérontás nélkül. Délen Macedónia is elnyerte függetlenségét, A
középső területeken azonban Szerbia diktátora, Szlobodan Milosevics a brutalitás
nagykönyvben szereplő valamennyi formáját bevetve igyekezett egyben
tartani Horvátországot, Boszniát, Koszovót, Montenegrót és szülőhazáját,
Szerbiát. Horvátország már elveszett, de Milosevics hatalom- és háborúéhsége nem

hagyott alább.

Belgrád még érintetlen volt, amikor a Nyomkereső 1995-ben a városba érkezett. Lerombolását a későbbi koszovói háborúban provokálták ki.

A cég londoni központja ajánlott egy belgrádi magánnyomozó irodát, amelyet egy volt magas rangú rendőrtiszt vezet, és amelynek szolgálatait korábban már igénybe vették. A Nyomkereső könnyen megtalálta a főnök, Dragan Sztojics által nem túl eredeti módon „Chandler” névre keresztelt céget.

Előadta kérését Sztojicsnak.

- Egy fiatal fickót kell megtalálnom, akinek nem tudom a nevét, csak a személyi igazolványa számát.

Sztojics felhorkant.

- Mit csinált a fiú?

- Amennyire tudom, semmit. De látott valamit. Talán. Az is lehet, hogy nem.

- Tehát ennyi? Egy név?

- Aztán majd szeretnék vele beszélni. Nincs autóm, és nem tudok szerbhorvátul, ő pedig vagy beszél angolul, vagy nem.

Sztojics újabb horkantással válaszolt. Úgy tűnt, ez a specialitása. A jelek szerint minden Philip Marlowe-regényt olvasott, és moziba is járt szorgalmasan. Róbert Mitchumot próbálta utánózni A hosszú álom című filmből, de százhatvan centijével és kopasz fejével nem volt túl hiteles.

- A kondícióm... - kezdte.

A Nyomkereső még tíz százdollárost csúsztatott az asztalra.

- Szeretném, ha teljes mértékben nekem szentelné a figyelmét -mormolta.

Sztojics szinte transzba esett. Ez a mondat akár egy az egyben elhangozhatott volna a Kedvesem isten veledben is.

- Magának szentelem - mondta.

Meg kell adni, a köpcös exfelügyelő nem vesztegette az időt. A fekete füstöt okádó Yugo, anyósülésén a Nyomkeresővel, a város másik felébe, a Konjarnik kerületben lévő Lermontov utca sarkára vitte őket. Itt van a belgrádi rendőrkapitányság. A böhöm nagy, ronda sárga-barna csíkos épület úgy néz ki, mint egy hatalmas, szögletes lódarázs.

- Jobb, ha a kocsiban marad - mondta Sztojics. Félórára eltűnt, és bizonyára elkvaterkázott kicsit egy régi kollégával, mert a sligo-vica szilvás aromája érződött rajta, amikor visszajött. De volt a kezében egy papírfecni.

- Ez Milán Rajak személyijének a száma. Huszonnégy éves, bejegyzett foglalkozása joghallgató. Az apja sikeres ügyvéd, felső középosztálybeli család. Biztos, hogy őt keresi?

- Hacsak nincs hasonmása, ő és a fényképével ellátott személyi igazolvány két hónapja Bánja Lukában járt.

- Mi a fenét keresett ott?

- Egyenruhában látták. Egy bárban.

Sztojics felidézte az aktát, amit megmutattak neki, de nem másolhatta le.

-A katonai szolgálatát már teljesítette. Az minden jugoszláv fiatalnak kötelező tizennyolc és huszonegy éves kora között.

- Harcoló állományban volt?

- Nem. A híradós hadtestnél volt rádiós.

- Tehát sosem harcolt. De talán bánta, és beállt egy Boszniába tartó csapatba, hogy a szerb ügyért harcoljon. Félrevezetett önkéntes lenne? Lehetséges?

- Lehetséges - vonta meg a vállát Sztojics. - De ezek a félkatonai csoportok csupa szemétládából állnak. Gengszterbandák. Mit keresne ott egy joghallgató?

- Talán ott vakációzott - mondta a Nyomkereső.

- De melyik csoportnál? Megkérdezzük? - Sztojics a cetlijéből puskázott. -

Senjakban lakik, az félórányszor sincs.

- Akkor indulás.

A címet gond nélkül megtalálták, szép nagy villa volt az Istarska utcában. Az idősebb Rajak a jelek szerint megtalálta számítását Tito marsall, majd Milosevics szolgálatában. Sápadt, idegesnek látszó nő nyitott ajtót. A negyvenes éveiben járhatott, de többnek nézett ki.

Szerbhorvát nyelvű párbeszéd következett.

- Ő Milán anyja - mondta a végén angolul Sztojics. - Itthon van a fiú. Azt kérdi, mit akar tőle.

- Beszélni szeretnék vele. Angol újságíró vagyok.

Rajakné, szemmel láthatóan nagy zavarban, beengedte őket, és kiáltott a fiának. Aztán bevezette őket a nappaliba. A lépcsőn lábak tűntek fel, majd megjelent a

hallban a fiatalember. Suttogva váltott pár szót az édesanyjával, majd belépett. Értetlen, aggodalmas benyomást keltett, már-már úgy tűnt, fél. A Nyomkereső legbarátságosabb mosolyát vette elő, és kezét rázott vele. Az ajtó egyikét centire nyitva maradt.

Az anya izgatottan hadart valamit a telefonba. Sztojics figyelmeztető pillantást lövellt az angol vendég felé, mintha azt mondta volna: „Fogja rövidre, bármit is akar megtudni. Már úton van a nehéztűzéség.”

A Nyomkereső egy bár rendelési tömbjét tartotta a fiú elé. A két megmaradt lapon a Hotel Bosna fejléce díszelgett. Aztán összezsukta, és megmutatta Milán Rajaknak a kartonborítón olvasható hétjegyű számot és két nagybetűt.

- Nagyon rendes volt magától, hogy rendezte a számlát, Milán. A csapos hálás volt érte. De sajnos fedezetlen volt a csekk.

- Nem. Az nem lehet. Volt fedez...

A fiú elhallgatott, falfehér lett az arca.

-Nem hibáztatja magát senki, Milán. Csak annyit mondjon meg: mit csinált Bánja Lukában?

- Látogatóban voltam ott.

- Barátainál?

- Igen.

- Álcaruhában? Milán, az háborús zóna. Mi történt ott két hónappal ezelőtt?

-Nem tudom, mire gondol. Mama... - azzal átváltott szerbhorváttra.

A Nyomkereső Sztojicsra pillantott, és kérdően felvonta a szemöldökét.

- Jön apuci - morogta a detektív.

-Tizedmagával volt ott, mindannyian egyenruhát viseltek. És fel voltak fegyverezve. Kik voltak a társai?

Milán Rajak homlokát kiverte a veríték, úgy nézett ki, mint aki mindjárt elsírja magát. A Nyomkereső úgy ítélte meg, súlyos idegrendszeri problémákkal küzdő fiatalemberrel van dolga.

- Maga angol? De nem újságíró. Mit keres itt? Miért üldöz? Nem tudok semmit.

A ház előtt nagy fékcsikorgással megállt egy autó, majd léptek hallatszottak a járdán: valaki futva közeledett. A fiú anyja kinyitotta a bejárati ajtót, a férje pedig beviharzott a házba. Zaklatott, haragos arccal állt meg a nappali ajtajában. Az ő generációjára még nem volt jellemző az angoltudás, szerbhorvátul kezdett üvöltözni.

- Azt kérdezi, mit keres a házában, és miért zaklatja a fiát - fordított Sztojics.

- Nem zaklatom - felelte nyugodtan a Nyomkereső -, csak kérdeztem tőle valamit. Azt, hogy mit csinált a fiatalember két hónappal ezelőtt Bánja Lukában, és kikkel volt ott együtt.

Sztojics ezt is lefordította, az idősebb Rajak pedig megint kiabált valamit.

- Azt mondja - tolmácsolt Sztojics -, hogy a fia nem tud semmit, nem is volt ott. Egész nyáron itthon tartózkodott, és ha nem hagyja el a házat, hívja a rendőrséget. A magam részéről úgy gondolom, mennünk kéne. Nagyhatalmú ember.

- Rendben - felelte a Nyomkereső. - Csak egy utolsó kérdés. Kérésére ugyanis a Különleges Erők volt főnöke, a Hazard Management igazgatója, nagyon diszkréten együtt vacsorázott egy titkosszolgálati kapcsolatával. A balkáni ügyosztály vezetője, amennyire ezt a szabályzat lehetővé tette, segített.

- Zorán farkasai voltak? És maga Zorán Zilics pofozta fel magát?

Sztojics már félig lefordította az elhangzottakat, mire észbe kapott, hogy a fiú tökéletesen megérti angolul is. A hatás kettős volt: pár másodpercig döbbsent, fagyos csend, aztán mintha gránát robbant volna a szobában.

Rajakné felsikoltott, és kirohant. A fia lerogyott egy székre, kezébe temette a fejét, és remegni kezdett. Az apja pedig elfehéredett, majd rákvörös lett, az ajtóra mutatott, és egyetlen szót ismételtetett ordítva. Gracey feltételezése szerint azt jelenthette, „kifelé!”. Sztojics el is indult az ajtó felé, a Nyomkereső követte.

Útközben az egész testében reszkető Milán felső zakózsebébe csúsztatott egy névjegykártyát.

- Ha mégis meggondolná magát - morogta, - hívjon fel, vagy írjon. Eljövök.

Feszült csend honolt a reptér felé tartó kocsiban. Dragan Sztojics kétségkívül úgy érezte, az utolsó centig megszolgált az ezer dollárját. A nemzetközi indulási oldal előtt megállt, és az autó fölött még a távolodó angol után szólt:

- Ha még egyszer az életben visszajön Belgrádba, barátom, azt javaslom, ne ejtse

ki a száján annak az embernek a nevét. Még viccből se. Sőt, különösen viccből ne. Ami ma történt, az nem történt meg.

A Nyomkereső negyvennyolc órán belül elkészítette és leadta jelentését Stephen Edmondnak, a költségei részletes felsorolásával együtt. Az utolsó néhány bekezdés így hangzott:

Attól tartok, az unokája halálához vezető eseményekre, a halála körülményeire, illetve a holtteste fellelhetőségi helyére valószínűleg soha nem fog fény derülni. Ha pedig azt állítanám, hogy az unokája esetleg még életben lehet, hamis illúziókat keltenék. Jelen állás szerint, és a belátható jövőre nézve is egyetlen következtetést vonhatunk le: eltűnt, valószínűsíthetően meggyilkolták.

Nem hiszem, hogy ő és a vele utazó bosnyák férfi a város környékén szakadékba zuhant volna a kocsival. Minden szóba jöhető útszakaszt személyesen vizsgáltam át. Azt sem hiszem, hogy a bosnyák férfi gyilkolta volna meg a terepjáróért, az övpénztárcájáért, vagy mindkettőért.

Feltételezésem szerint véletlenül kerültek bajba, és ismeretlen személy vagy személyek gyilkolták meg őket. Lehetséges, hogy egy szerb félkatonai banda tette, akik a feltételezések szerint a térségben tartózkodtak. De bizonyíték, az illető személyek kilétének ismerete, beismerő vallomás és bírósági tanúvallomás híján vádemelésre nincs lehetőség.

Legnagyobb sajnálatomra vagyok kénytelen ejt a hírt közölni Önnek, de majdnem teljes bizonyossággal állíthatom, hogy ez az igazság.

Mély tisztelettel maradok öszinte híve: Philip Gracey

1995. július 22-e volt.

NYOLCADIK FEJEZET

Az ügyvéd

Calvin Dexter a fő okról, amiért otthagyta a sereget, nem beszélt, hogy ne gúnyolódjanak rajta. Ugyanis jogot akart tanulni, ügyvédnek készült.

Ami az anyagiakat illeti, Vietnamban több ezer dollárt összespórolt, és a katonák civil életbe való visszailleszkedését segítő törvény, a „GI Bili” szerint is járt neki támogatás.

Ebben a törvényben igen kevés a „ha” és a „de”: ha egy amerikai katona nem fegyelmi okok miatt távozik a hadseregből, a kormány járadékot fizet neki egyetemi tanulmányai finanszírozására, egészen a diploma megszerzéséig. Az utóbbi harminc évben folyamatosan emelt összeg fölött a diák szabadon rendelkezik mindaddig, amíg a felsőoktatási intézmény igazolja főállású hallgatói jogviszonyát.

Dexter úgy okoskodott, hogy egy kis vidéki főiskola alighanem olcsóbb lenne, de ő inkább olyan egyetemre szeretett volna járni, amelyiknek saját jogi kara van, arról nem is beszélve, hogy ha valaha is jogászként akar praktizálni, a sokkal nagyobb területű New York államban erre lényegesen több lehetősége nyílik, mint a parányi New Jerseyben. Tehát miután végignyálazta ötven felsőoktatási intézmény prospektusát, végül a New York Cityben lévő Fordham Egyetem mellett öntött.

Késő tavasszal küldte be a papírjait az egyetemre, köztük a létfontosságú leszerelési dokumentumot, a DD214-est. Még éppen időben jelentkezett.

Bár 1971 tavaszára igen magasra hágott a vietnami háború elleni érzület, egyetemi körökben különösképpen, mégsem a katonákat hibáztatták, inkább áldozatoknak tekintették őket.

A kaotikus és nem túl méltóságteljes 1973-as kivonulás után, amelyet időnként úgy is emlegettek, hogy „elhordtuk az irhánkat”, megváltozott a hangulat. Annak ellenére, hogy Richárd Nixon és Henry Kissinger igyekezett a lehető legjobb fényben feltüntetni a történeteket, és a megnyerhetetlen, katasztrofális háború feladását a közvélemény szinte egyhangúlag üdvözölte, mégis vereségként fogták fel az emberek.

Márpedig, ha van olyan szó, amit az amerikai átlagpolgár lehetőleg nem akar hallani, az a vereség. Szinte maga a szó is „amerikaiat-lannak” számít, még a liberális baloldalon is. Az 1973 után hazatérő katonák pozitív fogadtatásra számítottak, hiszen megtették, ami tőlük telt, szenvedtek, bajtársakat vesztettek. Ehelyett azonban a közöny falába ütköztek, időnként ellenségeséget is tapasztaltak. A baloldalt jobban érdekelte a My Lai falu faluban elkövetett mészárlás, mint ők.

1971 nyarán Dexter jelentkezését más jelöltekkel együtt elbírálták, és fel is vették egy négyéves politikatörténeti kurzusra. A Nagy Piros Egyesnél lehúzott

három évét, ami az „élettapasztalat” rubrikában szerepelt, pozitívumként értékelték, ez két évvel később már elképzelhetetlen lett volna.

Az ifjú veterán Bronxban, a campus közelében talált egy olcsó egyszobás lakást, egy lift nélküli házban. A Fordham ugyanis akkoriban ott működött a nem éppen szemet gyönyörködtető vöröstéglás bronxi épületek közé beszorítva. Dexter úgy számolt, hogy ha gyalogol vagy buszozik és spórol kicsit a kaján, a hosszú nyári szünet idejére meg visszamegy az építőiparba dolgozni, fenn tudja tartani magát a diplomáig.

Az elkövetkező három évben – többek között – a világ lassan emelkedő új csodájának, a World Trade Center építkezésén is megfordult.

Az 1974-es év két sorsfordító eseményt is hozott az életében. Megismerkedett Angéla Marozzival, a Bathgate Avenue-n lévő virágüzletben dolgozó gyönyörű, energikus, életvidám olasz-amerikai lánnyal, és beleszeretett. A nyáron össze is házasodtak, és kettejük jövedelméből már nagyobb lakásba tudtak költözni.

Ősszel pedig, az alapidiploma előtt egy évvel, jelentkezett a Fordham Law Schoolba, amely az egyetem jogi kara volt ugyan, de Manhattanben, a folyó túlpartján működött, és adminisztratív szempontból is külön intézménynek számított. Ide már sokkal nehezebb volt bekerülni, mert kevés volt a hely, és lényegesen nagy volt a túljelentkezés.

A jogi egyetem Dexternek az 1975-ben megszerzett alapidiploma után még három év tanulást jelentett, aztán jöhetett a szakvizsga, amely alapján jogot szerezhethet rá, hogy New York államban ügyvédként praktizáljon.

Személyes elbeszélgetés nem volt, csak egy jókora paksamétát kellett benyújtani a felvételi bizottsághoz elbírálásra. A papírhalomban ott volt az iskolai bizonyítványa, első elemeig visszamenőleg, borzalmas jegyekkel, a politikatörténeti kurzuson szerzett osztályzatai, az önmagáról adott jellemzés, valamint a jelenlegi oktatóitól kapott kitűnő referenciák. És ott lapult még a jó öreg DD214-es is.

Átment az első rostán, bent maradt azok között, akikből a végső döntésre összeülő felvételi bizottság válogatott. Hattagú volt a bizottság, élén a hetvenhét évesen is borotvaéles észjárású Howard Kell nyugalmazott egyetemi tanárral, a jogi egyetem pátriárkájával.

Az utolsó fennmaradt helyre két pályázó közül kellett kiválasztaniuk az egyiket. Dexter és még valaki között kellett döntenük. Heves vita alakult ki. Kell professzor felállt az asztalfőről, az ablakhoz lépett, és kinézett a kék nyári égboltra. Egyik kollégája csatlakozott hozzá.

– Kemény dió, mi, Howard? Te melyikre voksolsz?

Az öregúr ujjával megpöccögtette a kezében lévő papírlapot, és megmutatta a kollégájának. Az végigolvasta az érdemrendek hosszú listáját, és halkan füttyentett.

– Mi a francot csinált ez?

– Jogot szerzett rá, hogy esélyt kapjon ezen az egyetemen, azt csinálta – felelte az idős professzor.

Visszaültek az asztalhoz, és szavaztak. Három-három lett, de ilyen esetekben az elnök szavazata duplán számított. El is magyarázta, miért döntött Dexter mellett. Mindannyian megnézték a DD214-est.

– Lehet, hogy erőszakos cselekményekért kapta a kitüntetések – vetette ellene a politikailag rendkívül korrekt tanulmányi dékánhelyettes.

– Hát, remélem is – riposztozott Kell professzor. – Nagyon remélem, hogy nem a semmiért osztogatják manapság ezeket a plecs-niket.

Cal Dexter két nap múlva kapta meg a jó hírt. Utána az ágyon feküdtek Angélával, Cal a felesége gömbölyödő hasát simogatta, és arról beszélt, hogy majd gazdag ügyvéd lesz, és szép házban fognak lakni Westchesterben vagy Fairfield megyében.

A lányuk, Amanda Jane, 1975 kora tavaszán született meg, de nem komplikációmentesen. Az orvosok mindent megtettek, de végeredményben kénytelenek voltak egyhangúlag kijelenteni, hogy természetes úton nem lehet többé gyerekük, de feltétlenül nyitva áll előttük az örökbefogadás lehetősége. Angélát a családja papja azzal vigasztalta, hogy ez Isten rendelése, és az O akaratába mindenképpen bele kell nyugodni.

Cal Dexter azon a nyáron az évfolyam öt legjobbjába között diplomázott, és ősszel megkezdte hároméves egyetemi tanulmányait. Kemény időszak volt, de a Marozzi család felsorakozott mögötte. A Mama vigyázott Amanda Jane-re, hogy Angéla felszolgálóként dolgozhasson.

Cal ugyanis nappali tagozatra akart járni, mert estin egy évvel hosszabb lett

volna a kurzus.

Az első két nyáron továbbra is építkezéseken dolgozott, a harmadik évben azonban egy igen tekintélyes manhattani ügyvédi irodánál, a Honeyman Fleischernél kapott munkát.

A Fordham Egyetem öregdiákjai mindig is szoros kapcsolatot tartottak egymással, a Honeyman Fleischernek pedig három vezető társtulajdonosa is a Fordham Jogi Karán végzett. Dexter a témavezetője közbenjárására vették fel a nyárra ügyvédbojtnak.

1978 nyarán meghalt Cal apja. Miután visszatért Vietnamból, eltávolodtak egymástól, mert az idősebb Dexter nem tudta megérteni, miért nem elégíti ki a fiát, hogy „keménysisakosként” élje le élete hátralevő részét.

De meglátogatták Angélával a Mr. Marozzitól kölcsönkapott autóval, és megmutatták neki egyetlen unokáját. Amikor aztán eljött az ideje, az idősebb Dexter gyorsan ment el. Építkezési területen, munka közben érte az infarktus. A szerény temetésen egyedül a fia volt jelen. Remélte, hogy az apja láthatja majd, amikor jogi diplomát kap, és büszke lehet tanult fiára, de nem így rendeltetett. A nyáron befejezte az egyetemet, és a szakvizsgájáig alacsony beosztásban, ám mégiscsak teljes állásban dolgozhatott a Honeyman Fleischernél. Ez volt az első állandó munkahelye azóta, hogy hét éve jelentkezett a seregbe.

A Honeyman Fleischer büszke volt makulátlanul liberális „pedig-réjére”. Republikánusokat nem alkalmaztak, szociális érzékenységük bizonyítására pedig létrehozta egy „pro bono” osztályt, amely ingyen vállalta szegénysorú, elesett ügyfelek jogi képviselését.

Persze, túlzásba azért nem akart esni a vezetőség, a legrosszabbul fizetett kezdő ügyvédek közül raktak be párat erre az osztályra. Ahol pedig Cal Dexter 1978 őszén állt a hierarchiában, az alatt már nemigen van semmi.

De nem panaszkodott. Szüksége volt a pénzre, megbecsülte a munkáját, és a társadalom számkivetettjeinek képviselése révén igen széleskörű tapasztalatokra tett szert, nem szűkölt egyetlen szakterületre a tevékenysége. Pitiáner bűnügyekben, gondatlanság miatti kártérítési perekben és sok más, bírósági tárgyalásig eljutó ügyben védett embereket.

A télen történt, hogy tenyérynői irodája ajtaján bedugta a fejét az egyik titkárnő, és meglöbögött egy aktát.

- Mi az? - érdeklődött Dexter.

- Bevándorlási kérelem - felelte a nő. - Roger azt mondja, ő nem tudja vállalni. A parányi jószolgálati részleg vezetője ugyanis a beérkező ügyek krémjét fölözte le magának, ha lehetett egyáltalán ilyesmiről beszélni. A bevándorlási ügyek mindenestre nem tartoztak ide.

Dexter nagyot sóhajtott, és beletemetkezett az ügyiratba. A tárgyalás másnapra volt kitűzve.

Aznap pedig 1978. november 20-a volt.

KILENCEDIK FEJEZET

A menekült

Működött azokban az években New Yorkban egy jótékonyági szervezet, a menekülteket istápoló Refugee Watch, a Menekültek Őre. Tagjai „aggódó állampolgároknak” nevezték magukat, akik viszont nem rajongtak értük, inkább a „jótét lelkek” kifejezést szerették használni.

A Menekültek Őre azt a feladatot vállalta magára, hogy éberén nyomon követi azoknak a sorsát, akik az USA partjaira sodródtak és a Szabadság-szobor talapzatára írt szavakat szó szerint értelmezve maradni is akartak.

Az esetek túlnyomó többségében szörnyű sorscsapások túlélői, kétségbeesett emberek voltak, akik kerékbe törték az angol nyelvet, és minden megtakarított pénzüket a megmaradásért folytatott küzdelem emésztette fel.

Közvetlen ellenfélként a Bevándorlási és Honosítási Hivatallal, a félelmetes INS-sel kellett megküzdeniük. A hivatal munkatársai a jelek szerint egységesen azt a nézetet vallották, hogy a menekültstátuszért folyamodók 99,9 százaléka csaló és ügyeskedő, akit vissza kellene zavarni oda, ahonnan jött, vagy legalábbis valahova jó mesz-szire.

A Cal Dexter asztalára 1978 vége felé odalökött akta egy Kambodzsából elmenekült házaspár, bizonyos Mr. és Mrs. Horn Moun iratait tartalmazta.

A franciás műveltségű kambodzsai férfi az általa választott francia nyelven kettejük nevében írta meg kérelmét. A nyilatkozatból lassan kibontakozott a történetük.

Amint az az Egyesült Államokban már közismert volt, és később a Gyilkos mezők című film révén még közismertebbé vált, Kambodzsát 1975 óta egy Pol Pot nevű örült, tömeggyilkos zsarnok és fanatikus hadserege, a Vörös Khmer tartotta a markában.

Pol Pot esztelen lázálma az volt, hogy kőkorszaki agrárországgá változtatja hazáját. Víziója beteljesüléséhez az általa eszelősen gyűlölt városiak, illetve általában minden iskolázott ember kiirtásán keresztül vezetett az út.

Mr. Moung állítása szerint a főváros, Phnom Penh egyik legjobb líceumának, azaz középiskolájának volt az igazgatója, a felesége pedig egy magánklinikán dolgozott ápolónőként. Mindketten tökéletesen beleillettek a Vörös Khmer által elpusztítandónak ítélt kategóriába.

Amikor teljesen ellehetetlenült a helyzetük, bujkálni kezdtek. Barátaiknál, szintén diplomás ismerőseiknél húzták meg magukat, egyik rejtekhely a másikat követte, amíg az ismerőseiket mind le nem tartóztatták, és el nem vitték.

Mr. Moung leírta, hogy a vietnami vagy a thaiföldi határig nem tudott volna eljutni, mert a vörös khmerektől és besúgóktól hemzsegő vidéki területeken nem tudta volna helybeli parasztnak kiadni magát. Egy teherautósofőrt azonban sikerült megvesztegetnie, hogy csempéssze ki őket Phnom Penhből, és vigye el Kampong Son kikötőjébe. Maradék megtakarított pénzével pedig rávette egy dél-koreai teherhajó kapitányát, hogy vigye el a pokolból, amivé szülőföldje változott.

Fogalma sem volt, nem is érdekelte, merre tart az Inchon Star. Kiderült, hogy New Yorkba szállít teakfát. Érkezéskor nem próbálta kijátszani a hatóságokat, azonnal jelentkezett, és tartózkodási engedélyt kért.

Dexter a tárgyalás előtti éjszakát a konyhasztal fölé görnyedve töltötte, miközben felesége és kislánya a fal túloldalán az igazak al-mát aludtak. Ez volt élete első, fellebbviteli tárgyalásnak nevezhető megmérettetése, és szerette volna legjobb formáját hozni a menekültek védelmében. A kambodzsai férfi nyilatkozata után az INS válaszát olvasta el. Meglehetősen rideg hangvétellű iromány volt.

Az Egyesült Államok minden városában az INS körzeti igazgatója az atyáúristen, az ő irodája az első leküzdendő akadály. Az irodának az ügygel foglalkozó munkatársa azzal a furcsa indokkal utasította el a menekültstátus megadását, hogy a Moung házaspárnak az amerikai tradíció szerint hazája nagykövetségén vagy konzulátusán kellett volna benyújtania kérelmét, és várni a sorára.

Dexter úgy érezte, ez nem okozhat különösebb problémát, hiszen amikor a vörös khmerek 1975-ben átvették a hatalmat, az USA sürgősen evakuálta külképviseletét Phnom Penhből.

Miután első fokon elutasították kérelmüket, Moungék ellen ki-toloncolási eljárás indult. Ekkor értesült ügyükről a Menekültek Őre, és síkra szállt értük.

Az eljárásrend szerint, akitől az INS körzeti irodája elutasítja a kérelmét az elsőfokú tárgyaláson, az fellebbezhet a következő szintre, és menedékjogügyi vizsgálóbíró által vezetett második, úgynevezett adminisztratív tárgyalást kérhet.

Dexter felfedezte, hogy az elsőfokú tárgyaláson az INS azt jelölte meg az elutasító határozat második indokaként, hogy a Moung házaspár a menekültstátus feltételül szabott öt kritérium (faj, nemzetiség, vallás, politikai meggyőződés és/vagy társadalmi osztály) egyike alapján sem volt kitéve üldöztetésnek. Úgy érezte, be tudja bizonyítani, hogy meggyőződéses antikommunistaként – és feltétlenül javasolni szándékozott Mr. Muongnak, hogy sürgősen legyen azzá –, valamint iskolaigazgatóként legalább két feltételnek biztosan eleget tesz.

A másnapi tárgyaláson a bevándorlási és honosítási törvény 243 (h) cikkelye alapján a kitoloncolás felfüggesztését akarta kérni a vizsgálóbírótól.

Az egyik irat aláírása valaki a Menekültek Őrétől apró betűkkel ráírta, hogy az ügyet tárgyaló menedékjogügyi vizsgálóbíró bizonyos Norman Ross lesz, és odaírt róla még egy érdekes információt.

Dexter már a tárgyalás előtt több mint egy órával megjelent az INS Federal Plaza 26 alatti épületében. O sem volt magas termetű, de a Muong házaspár mellett szinte óriásnak hatott. Az asszony úgy nézett ki, mint egy játék baba, a szemüvege lencséje pedig mintha két pálinkás stampedli alja lett volna. A papírjaik szerint a férfi negyvennyolc, a nő negyvenöt éves volt.

Mr. Muong nyugodtnak, resignáltnak tűnt. Mivel Cal Dexter nem tudott franciául, a Menekültek Őre küldött egy tolmácsnőt.

Dexter a felkészülésre szánt egy órában Mr. Muong kérelmét tanulmányozta, de az

érveléséhez már semmit nem tudott hozzátenni, sem elvenni belőle. Nem igazi tárgyalóteremben zajlott a meghallgatás, hanem egy hatalmas irodában, ahova külön erre az alkalomra vittek be székeket. Öt perccel a kitűzött időpont előtt be is tessékelték őket.

Amint azt előre sejtette, a kerületi INS-iroda képviselője elismételte az elsőfokú elutasítás indokait. Ő sem tett hozzá semmit. Mr. Ross az íróasztala mögött követte a papíron már előtte lévő érvelést, majd szemöldökét felvonva a Honeyman Feischer által oda-küldött kezdőre pillantott.

Cal Dexter közben meghallotta, hogy a háta mögött Mr. Moungh halkán odaszól a feleségének. - Reméljük, sikerrel jár ez a fiatalember, különben visszaküldenek minket a halálba. Mr. Moungh ezúttal a tényleges anyanyelvükön beszélt.

Dexter az elutasító határozat első indokát könnyedén elintézte: a „gyilkos mezővé” változott ország fővárosában, Phnom Penhben nincs nagykövetségi vagy konzuli szintű amerikai külképviselet. A legközelebbi követség Thaiföld fővárosában, Bangkokban van, de oda eljutni Mounghék számára reménytelen. Észrevette, hogy Ross szája sarkában halvány mosoly bujkál, az INS embere pedig fűlig vörö-sődik.

A fő feladat annak bizonyítása volt, hogy a vörös khmerek gyilkos fanatizmusa miatt minden bizonyíthatóan kommunistaellenes érzelmű emberre, így az ügyfeleire is, elfogatás, kínzás és kivégzés vár Kambodzsában. A pusztán tény, hogy valaki diplomás ember és iskolaigazgató, elég a halálos ítélethez. Az az érdekes információ pedig, aminek az este birtokába jutott, az volt, hogy Rosst nem hívták mindig Rosznak. Apja a századforduló táján Sámuel Rosenként érkezett a mai Lengyelország területéről, egy zsidó városkából, azaz „stetl”-ből, az orosz cár kozákjai által végrehajtott pogromokból menekülve.

- Mi sem könnyebb, uram, mint ajtót mutatni azoknak, akik mindenüket odahagyva, a pusztán életben maradás reményében jönnek ide. Semmiből sem áll úgy határozni, hogy ennek a két távolkeleti embernek nincs itt helye, mehetnek vissza, hogy letartóztassák, megkínózzák és falhoz állítsák őket. De kérdem én, ha apáink is így tettek volna, vajon hányan mondhatták volna el vérfürdővé változott szülőhazájukba visszatérve, hogy: „Elmentem a szabadság földjére, esélyt kértem tőlük az életre, de becsapták előttem az ajtót, és visszaküldték meghalni.” Hányan, Mr. Ross? Egymillióan? Inkább tíz. Kérem Önt, hogy ne paragrafusok alapján, ne az ügyes jogászi csúrés-csavarás diadalaként, hanem annak győzelmeiként, amit Shakespeare „az irgalom lényegének” nevezett, határozzon úgy, hogy ebben a mi hatalmas országunkban van hely egy emberpár számára, akik a pusztán életükön kívül mindenüket elvesztették, és csak esélyt kérnek, hogy legalább azt megőrizhessék.

Norman Ross hosszú percekig méregette tűnődve Dextert. Végül ceruzájával az asztalra koppintott, ahogy a bíró szokott a kalapáccsal, és kijelentette: - Kitoloncolás felfüggesztve. Következő ügy.

A Menekültek Őrétől érkezett nő izgatottan magyarázta franciául Muongéknak, mi történt.

Ettől a ponttól a szervezetük kezébe tudja venni az ügyüket. Adminisztratív teendők vannak még hátra, de ügyvédre már nincs szükség. A Moungh házaspár a kormány védelmét élvezve az Egyesült

Államokban maradhat, előbb-utóbb kaphatnak munkavállalási engedélyt, menedékjogot, majd a maga idejében állampolgárságot is. Dexter rámosolygott a tolmácsnőre, és mondta neki, hogy most már nyugodtan elmehet. Aztán Mr. Mounghoz fordult, és így szólt hozzá:

- Most pedig lemegyünk az ebédlőbe, és elmondják, kicsodák maguk valójában és mit keresnek itt.

Mr. Moungh anyanyelvén beszélt. Vietnamiul. Az alagsori ebédlő egyik sarokasztalánál Dexter jó alaposan megnézte kambodzsai útlevelüket és személyi igazolványukat.

- Ezeket az iratokat a nyugati világ legjobb szakértői vizsgálták meg, és valódinak minősítették. Honnan szerezték?

A férfi pirinyó feleségére pillantott.

- O csinálta. A Nghi nemzetségből való.

Van Vietnamban egy Nghi nevű klán, évszázadokon keresztül közülük került ki a Hue térség legtöbb írástudója. Nemzedékről nemzedékre szálló különleges mesterségük a kalligráfia. Ők készítették a császárok udvari dokumentumait.

A modern kor beköszöntével, különösen azután, hogy 1945-ben megkezdődött a franciák ellen vívott szabadságharc, szintén jó hasznát vették végtelen

türelmüknek, aprólékosságuknak és elképesztő rajzkészségüknek. Világszínvonalú okirat-hamisítók lettek belőlük.

Az aprócska asszonynak azért volt szüksége a két kupica aljára emlékeztető szemüvegre, mert a vietnami háború ideje alatt föld alatti műhelyben kuporogva alkotott olyan tökéletes úti okmányokat, igazolványokat, hogy a Vietkong ügynökei bármely dél-vietna-mi városban gond nélkül tudtak mozogni, soha nem kapták el őket.

Cal Dexter visszaadta az igazolványaikat.

- Tehát, mint már odafent is kérdeztem, kik maguk, és mit keresnek itt?

Az asszony csendesen sírdogálni kezdett, a férje pedig kezét a kezére téve próbálta csitítani.

- A nevem Nguyen Van Tran - kezdte. - Azért vagyok itt, mert három év után megszöktem egy vietnami koncentrációs táborból. A tábor tehát legalább igaz.

- Akkor miért adták ki magukat kambodzsainak? Amerika sok dél-vietnamit befogadott, akik a mi oldalunkon harcoltak a háborúban.

- Mert én a Vietkong őrnagya voltam. Dexter lassan bólintott.

- Abból bizony gond lehet - ismerte el. - Mondjon el mindent.

- A legdélibb országrészben, a kambodzsai határnál születtem 1930-ban. Ezért beszélem valamelyest a khmer nyelvet. A családom soha nem volt kommunista, viszont apám eltökélten függetlenségpárti volt. Azt akarta, hogy országunk felszabaduljon a francia gyarmati uralom alól. Engem is ebben a szellemben nevelt.

- Ezzel nincs semmi problémám. De miért lett kommunista?

- Hát ez az én problémám. Ezért kerültem a táborba. Nem lettem az, csak színleltem.

- Folytassa.

- A második világháború előtt francia líceumba jártam, pedig már alig vártam, hogy elérjem azt a kort, amikor bekapcsolódhatok a függetlenségért vívott küzdelembe. Aztán 1942-ben jöttek a japánok, és elüldözték a franciákat, pedig a Vichy-rezsim hivatalosan ugyanazon az oldalon állt, mint ők. így aztán a japánokkal harcoltunk. És ebben a harcban Ho Si Minh kommunistái játszották a vezető szerepet. Hatékonyabbak, jobban kiképzettek, kíméletlenebbek voltak, mint a nemzeti erők. Sokan átálltak hozzájuk, de apám nem. Amikor a japánok az 1945-ös vereség után elmentek, Ho Si Minh nemzeti hős lett. Én akkor, tizenöt évesen, már részt vettem a küzdelemben. Aztán visszajöttek a franciák, és újabb kilenc háborús év következett. A Ho Si Minh-féle kommunista Vietminh ellenállási mozgalom egyszerűen magába olvasztotta az összes többi mozgalmat. Likvidáltak mindenkit, aki szembe próbált szegülni velük. Én is részt vettem abban a hadjáratban. Egy voltam a szám-

- talán emberi hangya közül, akik a szétszerelt tüzérségi lövegeket cipelték fel Dien Bien Phu környékén a hegyre. Ott mértünk megsemmisítő vereséget a franciákra 1954-ben. Aztán jött a genfi megállapodás, és az újabb katasztrófa. A hazámat két részre osztották, Észak- és Dél-Vietnamra.

- Maga ekkor visszament harcolni?

- Nem rögtön. Volt egy rövid békés időszak. Vártuk a megállapodásban előírányzott népszavazást. Amikor elszabotálták, mert a déli országrészt uraló Diem-dinasztia tudta, hogy elvesztené, mi újra kezdtük a harcot. A Diemek undorító, korrupt rendszere vagy Ho Si Minh és Giap tábornok között választhattunk. Én harcoltam Giap alatt, igazi hősként tiszteltem. így a kommunistákat választottam.

- Ekkor még nőtlen volt?

-Nem, már házasságban éltem az első feleségemmel. Három gyermekünk is volt.

- Ők élnek még?

- Nem. Mindnyájan meghaltak.

- Betegségben? -Nem. B-52-esektől.

- Folytassa.

- Aztán megérkeztek az első amerikaiak. Kennedy alatt. Elvileg tanácsadóként. Számunkra azonban a Diem-rezsim csak újabb bábkormány volt, olyan, mit azok, amelyeket a japánok meg a franciák ültettek a nyakunkba. A hazám egyik fele tehát ismét idegen uralom alá került. Visszamentem a dzsungelbe harcolni.

- Mikor?

- Ezerkilencszázhatvanháromban.

- Tehát újabb tíz évre?

- Újabb tíz évre. Mire vége lett, negyvenkét éves voltam, és a fél életemet

állat módjára éltem le, éhezésnek, betegségeknek kitéve, állandó rettegésben, életveszélyben.

- De 1972 után minden oka megvolt a diadalmámorra - jegyezte meg Dexter. A vietnami azonban a fejét rázta.

- Maga nem tudja, mi történt Ho Si Minh 1968-as halála után. A párt és a kormány mások kezébe került. Sokan még mindig olyan országért harcoltunk, olyan országban reménykedtünk, amelyben létezik tolerancia. De azoknak, akik Ho Si Minh után átvették a hatalmat, eszük ágában sem volt toleránsnak lenni. Egymás után tartóztatták le és végezték ki a patriótákat. Le Duan és Le Duc Tho álltak az ország élén. Egyikükben sem volt meg a Ho Si Minhre jellemző belső erő, amely az emberségesebb hozzáállás záloga. Nekik rombolniuk kellett, hogy uralkodhassanak. A titkosrendőrség egyre nagyobb hatalomra tett szert. Emlékszik a Tet offenzívára?

- Nagyon is jól.

- Önök, amerikaiak azt hiszik, hogy mi ott győzelmet arattunk. De nem így volt. Az offenzívát Hanoi agyalták ki, és Giap tábornoknak tulajdonították, pedig neki Le Duan alatt meg volt kötve a keze. Kerek-perec parancsba adták a Vietkongnak, hogy indítsa meg a támadást, amely tönkretett minket, és ez is volt a cél. Legjobb kádereink közül negyvenezen vesztették életüket öngyilkos akciókban. Ezután Hanoi hatalma megszilárdult. A Tet offenzíva után az észak-vietnami hadsereg vette kezébe a hadviselést, még éppen idejében, hogy learathassák a győzelem dicsőségét. En voltam a déli nemzeti erők egyik utolsó túlélője. Szabad, újraegyesített országot akartam, de kulturális szabadságot, magánszektor, paraszti földtulajdont is. Ez hibának bizonyult.

- Mi történt?

- Nos, a Dél 1975-ös végleges leigázása után megkezdődtek az igazi pogromok. A kínaiak ellen. Kétmillió kínaitól vették el minden vagyonát, és kényszermunkára hurcolták vagy száműzték őket, csónakon kellett elmenekülniük az országból. Én nem értettem ezzel egyet, és meg is mondtam. Aztán már a másként gondolkodó vietnamiaknak is állítottak fel munkatáborokat. Értem 1975 végén jött el a Cong Ang, a titkosrendőrség. Túl sok tiltakozó levelet írtam, amikben azt fejtegettem, hogy az én szememben elárultak mindent, amiért harcoltam. Ez nem tetszett nekik.

- Mennyit kapott?

- Három évet, ennyi az „átnevelés” szokásos időtartama. Utána pedig három év rendőri felügyeletet, napi jelentkezéssel. Hatay tartományban, Hanoitól körülbelül hatvan kilométerre áll a tábor, ahova vittek. Mindenkit jó messzire visznek az otthonától, hogy ne nagyon legyen kedve megszökni.

- De magának sikerült?

- A feleségemnek sikerült. O tényleg ápolónő, nemcsak hamisító. És én is tényleg iskolaigazgató voltam abban a pár békés évben. A táborban ismerkedtünk meg, ő a kórházban dolgozott. Kelések keletkeztek a lábamon, így kerültem oda. Beszélgettünk, és egymásba szerettünk. Képzeld csak el, a mi korunkban. Kicsempészett onnan, volt pár elrejtett arany csecsebecskéje, amit nem koboztak el. Abból feljutottunk egy teherhajóra. Hát, most már tud mindent.

- És gondolja, hogy hiszek is magának? - kérdezte Dexter.

- Maga beszéli a nyelvünket. Járt is nálunk?

- Igen, jártam.

- Harcolt?

- Igen.

- Akkor úgy mondhatom magának, mint katona a katonának, hogy a legyőzöttet fel kellene ismernie. Most egy teljes, megsemmisítő vereséget szenvedett embert lát maga előtt. Akkor indulhatunk?

- Mármint hova?

- Természetesen vissza a bevándorlási hivatalnokokhoz. Nyilván jelentenie kell minket.

Cal Dexter felhajtotta kávéját, és felállt. Nguyen Van Tran őrnagy is fel akart állni, de Dexter visszanyomta a székére.

- Két dolog, őrnagy. Egy: a háborúnak vége. Messze volt innen, és régen volt. Kettő: próbálja meg jól érezni magát az élete hátralevő részében.

A vietnami mintha sokkos állapotba került volna. Bambán bólintott. Dexter pedig sarkon fordult, és elsétált.

Az épület utcára vezető lépcsőjén valami nyugtalanító érzés kerítette hatalmába. Volt valami a Vietkong tisztjének kővé dermedt, döbbent arc kifejezésében.

A sarkon aztán már utána fordultak a járókelők, olyan hangosan nevetett fel fejét hátravetve a fiatal ügyvéd, hogy milyen örült helyzeteket produkál a Sors. Aztán szórakozottan megdörzsölte a bal kezét, ott, ahol a forró kókuszolaj annakidején megperzselte, amit egykori ellensége rálöttyentett. 1978. november 21-e volt.

i

TIZEDIK FEJEZET

A komputerguru

Cal Dexter 1985-ben már nem a Honeyman Fleischernél dolgozott, de nem is olyan állásra cserélte ottani munkáját, amely közelebb vitte volna a szép westchesteri házhoz. A kirendelt ügyvédek hivatalához ment át, New York-i szóhasználatnál élve jogsegély-szolgálati ügyvéd lett. Nem volt csillogó, pénzes karrier, de itt olyasvalamit kapott, amiben a vállalati vagy az adójog területén, jól tudta, nem lenne része: örömét lelte a munkájában.

Angéla jól fogadta a döntését, jobban, mint várta. Tulajdonképpen egyáltalán nem bánta a dolgot. A Marozzi család tagjai ugyanis olyan közel álltak egymáshoz, mint a szőlőszemek a fürtön, a csontjuk velejéig bronxi emberek voltak. Amanda Jane szerette az iskolát, ahova járt, barátok vették körül. Semmi szükség nem volt rá, hogy „jobb” munkát vállaljon, és drágább környékre költözzenek. Dexter új munkahelyén, ahol iszonyatosan hosszú munkanapokat töltött, az amerikai álom szövetének lyukain kicsúszott emberek jogi képviselőt látta el. Olyanokat képviselt a bíróságon, akik nem is álmodhattak róla, hogy saját költségükre ügyvédet fogadjanak.

Cal Dexter szemében az, hogy valaki szegény és nem tudja szabatosan kifejezni magát, még nem jelentette automatikusan, hogy bűnös. Mindig jóleső bizsergést érzett, ha valamelyik hálás „ügyfele”, aki, bármilyen hibái legyenek egyébként, nem követte el azt, amivel vádolták, szabadon távozott. Washington Lee-vei 1988 nyarának egyik forró éjszakáján hozta össze a sorsa.

Manhattan szigetének bírósága évente több mint száztízezer bűnügyben ítélezik, és akkor a polgári perekről még nem is beszéltünk. A túlterhelt rendszer folyamatosan az összeomlás szélén egyensúlyoz, de valahogy mindent túlél. Azokban az években részben a napi huszonnégy órán át tartó, egymást futószalagon követő tárgyalásokban rejlett a nagy titok. A Center Street 100 alatti hatalmas gránitépületben szünet nélkül zajlott az élet.

A büntetőbíróságra nyugodtan kitehették volna a táblát, amivel a jobb revümulatók hirdetik magukat: „Mi soha nem zárunk be.” Azt azért túlzás lenne hozzátenni, hogy „csak itt zajlik az élet”, de Manhattan rosszéletű lakossága mindenképpen megfordult itt.

Azon az 1988-as júliusi éjszakán Dexter szólítható, azaz a túlterhelt bíró által a vádlott mellé hatalmas szóval a helyszínen kijelölhető ügyvédként éjszakai műszakba volt beosztva. Hajnali kettő volt, és már éppen készült lelépni, amikor egy hang az AR2A jelű tárgyalóterembe szólította. Felsőhajtott: Hasselblad bíróval nem volt szokás vitatkozni.

A helyettes kerületi ügyész már ott ült a padban az ügyiratot szorongatva, amikor Dexter a pulpitushoz lépett.

- Maga fáradt, Mr. Dexter.

- Azt hiszem, mindnyájan azok vagyunk, bíró úr.

- Ez nem vitás, de van még egy ügy, szeretném, ha elvállalná. Nem holnap, most. Fogja az aktát. Úgy látom, ez a fiatalember komoly bajban van.

- Óhaja számomra parancs, bíró úr.

Hasselblad szája széles mosolyra húzódott, vette a lapot.

- Egyszerűen imádom az engedelmes embereket - mondta. Dexter átvette az aktát a helyettes kerületi ügyésztől, és együtt távoztak a bíróságtól. Az akta borítóján ez állt: „New York állam kontra Washington Lee”.

- Hol van a fiú? - kérdezte Dexter.

- Itt, a gyűjtőcellában - felelte a helyettes ügyész.

Amint Dexter a nyilvántartási fotóról már sejtette, vézna kölyök volt az ügyfele, arcán az igazságszolgáltatás rendszere által beszippantott, megrágott és kiköpött iskolázatlan emberekre jellemző értetlen, reményvesztett kifejezés. Inkább zavartnak tűnt, mintsem okosnak.

Tizennyolc éves volt, a Bedford Stuyvesant nevű, nem túl vidám környék szülötte, ez Brooklyn gyakorlatilag fekete gettónak tekinthető része. Ez a tény már

önmagában is felkeltette Dexter érdeklődését: miért Manhattanben emeltek ellene vádat? Arra gondolt, a kölyök talán átjött a túlpartra, és itt kötött el egy autót vagy támadott meg az utcán valakit, akiből eltulajdonításra érdemes pénztárcát nézett ki.

De nem, banki csalással vádolták. Tehát hamis volt a csekk vagy lopott volt a hitelkártya, amivel fizetni próbált – vagy valami más ócska trükkkel bukott le? Egyik sem.

Furcsa, közelebből meg nem határozott, amolyan „vázlatos” vádat emelt ellene a kerületi ügyész: tízezer dollárt meghaladó értékű csalás. A sértett az East River Bank volt, amelynek Manhattan közepén van a központja, ezért tárgyalták az ügyét a szigeten, és nem Brooklynban. A csalást a bank biztonsági személyzete észlelte, a pénzügyi idevonatkozó irányelveihez híven maximális szigorral kívánt eljárni.

Dexter bátorítóan rámosolygott, bemutatkozott, leült, és cigarettával kínálta. 0 maga nem dohányzott, de védenői 99 százaléka boldogan szívta a fehér rudacskákat. Washington Lee azonban a fejét rázta.

– Az káros az egészségre, ember.

Dexternek már a nyelvén volt, hogy az állami börtönben lehúzott hét év se fog jót tenni, de visszafogta magát. Közben konstata, hogy Mr. Lee nem pusztán egyszerű fiú, hanem határozottan csúnya is. Ugyan mivel tudott rávenni egy bankot, hogy ennyi pénzt adjon neki? Ahogy kinézett, ahogy görnyedten csoszogott,

alighanem már a tekintélyes East River Bank carrarai márvány előcsarnokából kizavarták volna.

Calvin Dexternek több időre lett volna szüksége, hogy kellő mértékben belemerüljön az ügybe. Először azon a merően formális kérdésen kellett átesni, hogy a fiú bűnösnek érzi-e magát, és meg kellett nézni, van-e valami halovány esély, hogy óvadékot állapítsanak meg. Ebben erősen kételkedett.

Egy óra múlva ismét a bíró előtt állt a helyettes ügyész társaságában. A riadt benyomást keltő Washington Lee-t annak rendjéről szerint formálisan megkérdezték, bűnösnek érzi-e magát.

– Akkor haladhatunk? – érdeklődött utána Hasselblad bíró.

– Tisztelt bíróság, a tárgyalás elnapolását kell kérnem – felelte Dexter.

– Lépjenek közelebb – utasította őket a bíró. Amikor az ügyészhelyetessel odaértek a pulpitus alá, Hasselblad megkérdezte: – Van valami problémája, Mr. Dexter?

– Ez bonyolultabb eset, mint amilyennek első ránézésre látszik, bíró úr. Nem díszlárcsalopás. A vád több mint tízezer dollárról szól, amit egy elit bankból sikkasztottak el. Több időre van szükségem az ügy tanulmányozására.

A bíró a helyettes ügyészre pillantott, aki vállat vont, jelezve, hogy nincs kifogása.

– Mához egy hétre – mondta a bíró.

– Óvadék megállapítását szeretném kérni – mondta Dexter.

– Ellenzem, bíró úr – mondta a helyettes ügyész.

– A vádiratban megnevezett összegben, tízezer dollárban állapítom meg az óvadékot – közölte Hasselblad bíró.

Ez szóba sem jöhetett, jól tudták mindnyájan. Washington Lee tíz dollárt sem tudott volna letenni, és biztosak lehettek benne, hogy hallani sem akar majd róla egyetlen óvadékügynök sem. Tehát újra cellába kerül. Távozában Dexter megkérte a helyettes kerületi ügyészt egy szívességre.

– Ha lehet, a Sírba tegyék, ne a Szigetre.

– Persze, nem gond. Próbáljon hunyni egyet, oké?

A manhattani bíróságoknak rövid időtartamú vizsgálati fogság céljára két létesítmény áll rendelkezésére. A „Sírt” a neve alapján valami föld alatti várbörtönnek képzelné az ember, valójában azonban vizsgálati fogságban tartottak elszállásolására szolgáló sokemeletes központ. Mivel közvetlenül a bíróság mellett épült, a védőügyvédeknek sokkal kényelmesebb itt felkeresni ügyfeleiket, mint a jóval odébb, az East River folyón levő szigeten, a Riker's Islanden. A helyettes ügyész hiába javasolta, hogy aludjon, Dexter tudta jól, hogy az ügyirat ezt alighanem eleve kizárja. Hiszen ha másnap reggel értekezni akar Washington Lee-vel, át kell rágnia magát némi olvasnivalón.

Az irathalomból a hozzáértő szem kiolvashatta Washington Lee lebecsülésének és letartóztatásának történetét. A csalást a bank belső biztonsági szolgálata vette észre, és a nyomok Lee-hez vezettek. A bank biztonsági főnöke, Dan Witkowski,

korábban a New York-i rendőrség nyomozója volt, így rá tudta bírni néhány régi kollégáját, hogy menjenek át Brooklynba, és tartóztassák le a fiút. Először egy belvárosi őrszobára vitték, és ott is szállásolták el. Amikor aztán megfelelő számú delikvens ékesítette az őrs celláit, átszállították őket a büntetőbíróság épületébe, ott tartották őket jogi halandzsából és sajtos szendvicsből álló, igen egyhangú diétán.

És az igazságszolgáltatás malmai kíméletlenül őrölni kezdtek. A fiú korábbi bűnlajstromán pár pitiáner utcai vétség szerepelt: dísztárcsák lelopása, italautomaták kifosztása, bolti lopás. Miután mindez hivatalosan megállapítást nyert, Washington Lee tárgyalásra bocsátható volt. Ekkor rendelt ki mellé védőt Hasselblad bíró.

Látszólag kilátástalan életre született nincstelen fiúról volt szó, aki idővel iskolakerülőből piti tolvajjá lép elő, és onnantól kezdve rendszeresen élvezi New York állam adófizető polgárainak vendégszeretetét valahol a „folyóparton”. Hogy a pokolba csalhatott ki tízezer dollárt az East River Bankból, amelynek Bedford Stuyvesant-ban még fiókja sincs? Erre Dexter nem kapott választ.

Legalábbis az

ügyiratból nem. Ott a homályos vádon kívül csak egy dühödt, bosz-szúszomjas manhattani bankot látott. Harmadfokú, nagy értékű lopás. Hét kemény év.

Dexter aludt három órát, elindította Amanda Jane-t iskolába, búcsúzóul megcsókolta Angie-t, és visszament a Center Streetre. Itt, a „Sír” egyik kihallgató-szobájában sikerült kiszednie a fekete fiúból a történetét.

Washington Lee az iskolában egyik tárgyból sem villogott. Katasztrófális jegyeket kapott. A jövő nemigen tartogatott számára mást, mint a felügyelet nélküli kószálás bűnbe vezető útját. És akkor az egyik tanára, aki okosabb, vagy talán egyszerűen csak kedvesebb volt a többinél, odaengedte a kis semmirekellőt Hewlett Packard számítógépéhez. (Dexter mindezt a sorok között olvasva következtette ki a fiú akadozó elbeszéléséből.)

Olyan találkozás volt ez, mint amikor Yehudi Menuhinnek hegedűt adtak a kezébe kiskorában. Washington megbűvölten bámulta a billentyűzetet, a képernyőt, aztán játszani kezdett a „hangszeren”. Tanárának, aki minden bizonnal számítógépőrült lehetett, hiszen akkoriban még csak keveseknek volt saját komputere, felcsillant a szeme.

Washington Lee nekiállt a tanulásnak. És a spórolásnak is. A feltört italautomatákból származó pénzt nem füstölte-itta el, a karjába sem lőtte be, és menő cuccokat sem vett rajta. Addig gyűjtögette, amíg egy csődbe ment cég készletének kiárusításán az utolsó pillanatban sikerült vennie egy olcsó komputert.

- Tehát hogyan csaptad be az East River Bankot?

- Feltörtem a központi egységüket - felelte a suhanc.

Cal Dexter először feszítővassal végrehajtott műveletre gondok, megkérte tehát, mesélje el részletesebben. A fiú erre váratlanul felélénkült. Hiszen az egyetlen olyan dologról beszélhetett, amihez értett.

- Van róla fogalma, ember, milyen gyenge a védelmi rendszere egyik-másik adatbázisnak?

Dexter beismerte, hogy még soha nem foglalkoztatta ez a probléma. Mint a legtöbb nem szakmabeli, ő is tudta, hogy a számítógépes rendszerek tervezői úgynevezett „tűzfalakat” hoznak létre, hogy illetéktelenek ne juthassanak be a szupertitkos adatbázisokba. Arra azonban, hogy hogyan csinálják, még sohasem gondolt, arra pedig, hogy miként lehetne túljárni az eszközön, pláne nem. Kihúzta hát Washington Lee-ből a teljes történetet.

Kiderült, hogy az East River Bank egyetlen óriási adatbázisban tartotta valamennyi számlatulajdonos valamennyi adatát. Mivel a legtöbb ügyfél igen diszkrét információnak tekinti pénzügyi helyzetét, ezekhez az adatokhoz csak igen komplikált kódok beírásával fértek hozzá azok a banktisztviselők, akiknek erre a munkájukhoz szükségük volt. Ha nem tökéletesen hibátlanul pötyögtek be mindent, a számítógép képernyőjén egyszerűen megjelent a „Hozzáférés megtagadva” üzenet. Ha pedig valaki harmadszor kísérelt meg rossz jelszóval bejutni, a központi irodában villogni kezdett a vészjelző.

Washington Lee viszont úgy törte fel a kódot, hogy nem hozta működésbe a riasztót, olyannyira, hogy végül már a bank manhattani központjának pincéjében lévő főkomputer is engedelmesen követte utasításait. Egyszerűen amolyan „coitus non-interruptust” gyakorolt a méregdrága technikai eszközön.

Igen egyszerű utasításokkal látta el a gépet. Azonosíttatta vele a bank

ügyfeleinek takaréket- és betétszámláit, és az ezekre a számlákra befolyó havi kamatot. Aztán pedig utasította, hogy vonjon le minden egyes kamatkifizetésből negyed dollárt, és utalja azt az ő saját számlájára. Mivel bankszámlával addig nem rendelkezett, sürgősen nyitott egyet a Chase Manhattan helyi fiókjában. Ha lett volna annyi esze, hogy a Bahámákra utaltatja át, alighanem megússza a dolgot.

Az ember betétszámláján esedékes kamatot elég komoly munka kiszámítani, hiszen a tárgyidőszakban érvényes kamatlábtól függ, az pedig folyamatosan változik. Időbe telik tehát negyed dollár pontossággal kikalkulálni a kamat összegét, és az emberek többségének nincs ennyi ideje. Ők bíznak benne, hogy a bank pontosan számol.

Nem úgy Mr. Tolstoy. Ő nyolcvanévesen is tökéletesen friss volt szellemileg, egyetlen problémáját az unalom jelentette: a Nyugati 108. utcában lévő parányi lakásában ültette agyon az időt. Mivel pedig az egyik nagy biztosító statisztikusaként élte le munkás éveit, a hosszú évtizedek során meggyőződött róla, hogy igenis számítanak a tíz- és huszonöt centesek is, ha elég sok van belőlük, azzal foglalatostkodott, hogy próbálta rajtakapni a bankját valami hibán. És egy szép napon sikerült is.

Minden kétséget kizáróan kiszámította, hogy áprilisra negyed dollárral kevesebb kamatot írtak neki jóvá, mint amennyi járt volna. Ellenőrizte a márciusi adatokat is: ugyanez volt a helyzet. Még két hónapot megnézett visszamenőleg, aztán panaszt tett.

A helyi fiók vezetője készséggel visszatérítette volna neki az egy dollárját, de a szabály, az szabály. Mr. Tolstoy hivatalosan beterjesztette panaszát. A központi irodában először azt hitték, ennél az egyetlen számlánál csúszott be egy kis gikszer, de aztán megnézték még fél tucat számlát, és ugyanezt találták. Behívták a számítógépeseket.

Ők pedig kiderítették, hogy a főkomputer minden egyes folyószámlával ugyanígy járt el, immár húsz hónapja. Megkérdezték tőle, miért.

- Mert ezt mondtatok nekem - felelte a gép.
- Nem mondtuk - tiltakoztak a műszaki emberek.
- Hát, valaki mindenesetre mondta - jött a komputer válasza.

Ekkor hívták be Dan Witkowskit. Ő elég hamar végzett. A negyeddollárosok a brooklyni Chase Manhattan banknál vezetett számlára „gurultak át”. Ügyfél neve: Washington Lee.

- És mondd csak, mennyit hozott ez a konyhára? - kérdezte Dexter.
- Majdnem egymillió dollárt.

Az ügyvéd leharapta ceruzája végét. Nem csoda, hogy ilyen homályos volt a vád. Valóban „tízezer dollárt meghaladó” ügyről van szó, nem vitás. A bankot ért kár pontos összegének hallatán azonban támadt egy ötlete.

Mr. Lou Ackerman éppen reggelijét fogyasztotta nagy élvezettel. Számára ez volt a nap fénypontja: nem kellett rohanni, mint ebédnél, ami nem is volt túl laktató, mint a banketteken felszolgált vacsorák. Ilyenkor az utolsó kortyig, falatig kiélvezte a jeges narancslét, a ropogós kukoricapelyhet, a szájában szétomló, jól megsütött rántottát, a frissen pörkölt Blue Mountain kávé aromáját. A Central Park Westre néző erkélyén, egy hús nyári reggelen, amikor még nem tombol az igazi hőség, valóságos gyönyörűség egy ilyen reggeli. Igazán nem volt szép Mr. Calvin Dextertől, hogy megzavarta a szertartást.

Amikor a filippínó inas kihozta az erkélyre a névjegykártyát, Mr. Ackerman homlokát ráncolva nézte az „ügyvéd” titulust, és erősen gondolkodott, ugyan ki lehet a látogató. Aztán beugrott a név. Már éppen mondta volna az inasnak, hogy kérje meg a vendéget, fáradjon be délelőtt a bankba, amikor a filippínó mögött megszólalt egy hang:

- Tudom, hogy arcátlanság a részemről, Mr. Ackerman, és elnézést kérek érte. De ha ad nekem tíz percet, szerintem boldog lesz, hogy nem az irodájában, a figyelő szemek kereszttüzeiben találkoztunk.

Ackerman vállat vont, és az asztal túloldalán álló székre mutatott.

- Mondja meg Mrs. Ackermannnak, hogy munkareggeli van - utasította a filippínót.
- Aztán Dexterhez fordult: - Fogja rövidre, Mr. Dexter.
- Úgy lesz. Önök perlik ügyfeleket, Mr. Washington Lee-t, amiért állítólag majdnem egymillió dollárt szedett le ügyfeleik számláiról. Az a véleményem, bölcsen tennék, ha ejtenék a vádat.

Az East River Bank vezérigazgatója átkozta nagylelkűségét. Az ember egy kicsit kedves valakihez, és mi a köszönet? Tönkreteszi a reggelijét ez a pofátlan alak.

- Felejtse el, Mr. Dexter. Vége a beszélgetésnek. Szó sem lehet róla. Az ilyesmit elrettentő módon meg kell torolni. Ez a cég politikája. Jó napot, Mr. Dexter.

- Kár. Tudja, lenyűgöző volt, ahogy csinálta. Betört a számítógépes rendszerük központi egységébe. Áttáncolt a tűzfalaikon, a biztonsági embereiken. Ennek pedig nem szabadna sikerülnie.

- Lejárt az ideje, Mr. Dexter.

- Csak pár másodpercet kérek még. Reggelizni még rengetegszer lesz módja.

Önöknek körülbelül egymillió folyószámlás és betétszámlás ügyfelük van. Ők mind úgy gondolják, biztonságban van Önöknél a pénzük. Most viszont pár napon belül feláll a bíróságon egy vézna fekete fiú, és elmondja, hogy ha ő meg tudta csinálni, pár órás próbálkozás után bármelyik buta amatőr megkopszthatja bármelyik számlatulajdonost. Mit gondol, hogy fog ez tetszeni az befektetőiknek? Ackerman letette a kávéscsészét, és a parkot bámulta. -Miért hinnék el, hogy bármikor megtörténhet, hiszen nem igaz.

- Azért, mert zsúfolásig tele lesznek a padsorok újságírókkal, és kint lesz a tévé meg a rádió is. Szerintem akár minden negyedik ügyfél is úgy határozhat, hogy bankot vált.

- Be fogjuk jelenteni, hogy teljesen új védelmi rendszert helyezünk üzembe. A piacon fellelhető legjobbat.

- De hiszen állítólag eddig is ilyen rendszerük volt. Mégis feltörte egy iskolából kimaradt kölyök Bedford Stuyvesantból. De szerencséjük volt, maradéktalanul visszakapták az egymillió dollárjukat. Képzelve el, mi lenne, ha mindez megismétlődik, de most már tízmillió úszik el egyetlen hétvégén, és meg sem áll a Kajmán-szigetekig. Meg kellene téríteniük az ügyfelek kárát. Mit szólna az igazgatótanács egy ilyen megaláztatáshoz?

Lou Ackerman ezt végiggondolta. Olyan vállalati részvényeseik voltak, mint a Pearson-Lehman értékpapírcég vagy a Morgan Stanley befektetési bank.

Márpedig azok az emberek, akik ilyen cégeket vezetnek, utálják, ha megalázzák őket. Es kezükben a bank vezető' munkatársainak sorsa.

- Ennyire rossz a helyzet?

- Attól tartok, igen.

- Rendben. Felhívom a kerületi ügyészséget, és megmondom nekik, hogy már nem vagyunk érdekeltek az eljárás folytatásában, mivel visszakaptuk a pénzünket. De ne feledje, az ügyész hivatalból is továbbviheti az ügyet, ha akarja.

- Akkor Önnek nagyon meggyőzően kell fellépnie, Mr. Ackerman. Mindössze ennyit kell mondania: „Csalás? Miféle csalás?” Innentől kezdve mindenki hallgat, mint a sír, nem gondolja?

Azzal felállt, és indulni készült. Ackerman tudott veszíteni.

- Egy jó ügyvéddel mindig tudunk kezdeni valamit, Mr. Dexter -szólt utána.

-Nekem jobb ötletem van. Vegye fel Washington Lee-t. Úgy gondolom, évi ötvenezer dollár nagyjából megfelel.

Ackerman talpra ugrott, a kiömlő kávé csúnya barna foltokat hagyott az asztalterítón.

- Mi a francért venném fel azt a bűnözőt?

-Mert a komputerekhez ő ért a legjobban. Bizonyította. Úgy ment át a vagyonba kerülő védelmi rendszerükön, mint kés a vajon, és mindezt egy kimustrált ötvendolláros csotrogányról. O installálhatná Önöknek azt a superbiztos rendszert. Még reklámozhatná is magukat vele: a legbiztosabb adatbázis az Atlanti-óceántól nyugatra. Sokkal inkább biztonságban vannak, ha Lee bent van a sátorban, és onnan pisil kifelé.

Washington Lee huszonnégy óra múlva szabadlábon volt. Nem értette pontosan, miért. Ahogy a helyettes kerületi ügyész sem. A bankon viszont hirtelen kitört a vállalati amnézia, az ügyészség-

nek pedig szokás szerint komoly elmaradása volt. Ugyan miért erőltették volna az ügyet?

A bank hosszú limuzint küldött a „Sírba” új alkalmazottjáért. Washington Lee még soha nem ült ilyen autóban. Bemászott a hátsó ülésre, ügyvédje pedig bedugta a fejét az ablakon.

- Fogalmam sincs, mit csinált és hogy csinálta, ember - mondta a fiú. Egy napon talán majd viszonzni tudom.

- Oké, Washington, egy napon talán. 1988. július 20-e volt.

TIZENEGYEDIK FEJEZET

A gyilkos

Amíg Tito állt Jugoszlávia élén, az országban gyakorlatilag nem létezett a bűnözés. A turisták zaklatása elképzelhetetlen volt, a nők nyugodtan járhattak az utcán, védelmi pénzt sem szedett senki.

Furcsa dolog volt ez, hiszen a nyugati szövetségesek által 1918-ban összetákolt ország hét tartományából hagyományosan Európa talán leggonoszabb, legkíméletlenebb gengszterei kerültek ki.

Az idilli állapot azért alakulhatott ki mégis, mert a jugoszláv kormány 1948 után paktumot kötött az alvilággal. Egyszerű volt az üzlet: azt csináltak, amit csak akartok, mi szemet hunyunk felette. Egyetlen feltétellel: külföldön csináljátok. Belgrád tehát egyszerűen exportálta alvilágát.

A jugoszláv maffiafőnökök ezután Olaszországra, Ausztriára, Németországra és Svédországra specializálódtak, mégpedig igen egyszerű okokból. Az 1960-as évek közepén érte el Nyugat- és Észak-Európát a török és jugoszláv „vendégmunkások” első hulláma. Szívesen fogadták őket az elkényeztetett helyiek által már „piszkosnak” ítélt munkák elvégzésére.

Minden nagyobb népvándorlás magával hozza az alvilágát is. New Yorkba is az olasz bevándorlókkal együtt érkezett annak idején az olasz maffia, és most is hamarosan egész Európában megjelentek a török vendégmunkások mellett a török bűnbandák. Ugyanez volt a helyzet a jugoszlávokkal is, csak jóval kontrolláltabb módon.

A belgrádi vezetés egy rókáról két bőrt nyúzott le. A sok ezer külföldön dolgozó állampolgár ugyanis rendszeresen hazaküldte keresményét. A kommunista Jugoszlávia gazdaságilag mindig is csődtömeg volt, de a beáramló keményvaluta ezt jól leplezte.

És ameddig Tito szembeszegült Moszkvával, az USA és a NATO nemigen törődött vele, mit mást is csinál még. A jugoszláv államfő a hidegháború időszakában végig az el nem kötelezett országok csoportjának egyik vezéralakja volt. A gyönyörű dalmáciai tengerpart a turisták valóságos Mekkája lett, még több kemény valutát hozva a konyhára, és hétágra sütött a nap.

Közben a Tito-rezsim brutálisan bánt a másként gondolkodó ellenzékiekkel, de ezt csendben, diszkrétan tette. A gengszterekkel kötött alku működtetése és betartatása fölött pedig nem is a rendőrség, hanem egyenesen az állambiztonsági szerv, a DB őrködött.

És a DB diktálta a feltételeket. A külföldi jugoszláv közösségek vagyonát dézsmáló gengszterek büntetlenül hazatérhettek Jugoszláviába, és meg is tették. Villákat építettek maguknak a tengerparton, házakat a fővárosban. Ennek fejében adományaikkal hozzájárultak a DB vezérkarának nyugdíjalapjához, a vezérkar pedig alkalmanként megkérte őket, hogy végezzenek el valami „nedves melót”, azaz gyilkosságot, amiért nem nyújtanak be számlát, és nem hagynak nyomot. A mindkét fél számára kényelmes kis egyezmény mögött a titkosszolgálatot hosszú időn át vezető félelmetes, kövér szlovén, Stane Dolanc volt az agytröszt.

Az országon belül működött némi prostitúció, de csak annyi, amennyit a helyi rendőrség közben tudott tartani, és némi jól jövedelmező csempészet is, ami ismét csak a vezetők nyugdíjalapját hízaltta. Az erőszak azonban, az államit leszámítva, szigorúan tilos volt. Az ifjú renitensek az utcai bandavezérségig, az autólopásig (de nem turistáktól!) és a verekedésig juthattak el. Ha ennél komolyabb szinten akarták üzni az ipart, el kellett menniük. Akinek nehéz volt a felfogása, könnyen valami isten háta mögötti fogolytáborban találhatta magát, ahol eldobták a cellája kulcsát.

Tito marsall tehát nem volt hülye, viszont ő is csak halandó embernek született. Meg is halt 1980-ban, ami után kezdetét vette a széthullás.

Még 1956-ban történt, hogy Belgrád Zemun nevű munkáskerületében egy Zilics nevű autószerelőnek fia született. A csemetéről, aki a Zorán nevet kapta, már kiskorában egyértelműen kiderült, hogy gonosz és erőszakos természetű. Tízéves korában pedig tanárait már a neve hallatára is a hideg rázta ki.

De volt benne valami, ami megkülönböztette más belgrádi gengszterektől, az olyanoktól, mint Zseljko Raznatovics, alias Arkan. Zorán ugyanis okos volt. Tizennégy évesen kimaradt az iskolából, és egy kamaszbanda vezére lett, amelynek tagjai a szokásos dolgokban lelték örömeiket: autólopásban, verekedésben, ivászatban és a helyi lányokra való kacsingatásban. Aztán egy „csetepaté” során a másik banda három tagját úgy helybenhagyták biciklilánccal, hogy napokig lebegtek élet-halál között. A helyi rendőrkapitány ekkor úgy döntött, ami sok, az sok.

Zilicset bevitték az őrsre, két markos rendőr levonszolta a pincébe, és

gumicsődarabokkal úgy elverték, hogy utána talpra sem tudott állni. Nem mintha haragudtak volna rá, csak fontos volt, hogy nagyon erősen koncentráljon arra, amit mondanak.

A kezelés után a rendőrfőnök ellátta az ifjú Zilicset pár jó tanáccsal. Zorán tizenhat évesen – 1972-t írtunk tehát – egy héten belül elhagyta az országot. Ajánlása volt valakihez: Németországban Ljuba Zemunac bandájához csatlakozott. A főnök vezetéknéve felvett név volt: ő is Zemunból származott el.

Zorán Zilics tíz évig állt az ámulatba ejtően elvetemült Zemunac szolgálatában, akit később egy német bíróság előcsarnokában lelőttek. Kiváltotta a főnök őszinte csodálatát, hiszen ő volt a legszadis-tább „végrehajtó” ember, aki valaha dolgozott neki. Ha az ember védelmi pénzt szed, létfontosságú, hogy félelmet tudjon kelteni. Zilics képes volt erre, és minden pillanatát élvezte. Huszonhat évesen, 1982-ben kilépett Zemunac bandájából, és megalakította a sajátját. Ez akár háborúhoz is vezethetett volna volt munkaadójával, Zemunac azonban hamarosan itt hagyta ezt az árnyékvilágot. Zilics a következő öt évet Németországban és Ausztriában tevékenykedő bandája élén töltötte. Közben azonban otthon kezdtek változni a dolgok.

Senki nem volt alkalmas rá, hogy Tito marsall helyére lépjen. Tito partizán múltja és erős egyénisége révén szinte egymaga tartotta össze olyan hosszú időn át a hét tartomány természetellenes államszövetségét.

A nyolcvanas években különböző koalíciós kormányok követték egymást, de közben északon Szlovéniát és Horvátországot, délen pedig Macedóniát egyaránt áthatalta a kiválás, az önálló államiség szelleme.

Zilics 1987-ben egy volt kommunista pártmunkással, egy mások által lebecsült vagy észre sem vett, hitvány kis alakkal kötött szövetséget. Az illetőben megvolt két tulajdonság, ami tetszett a gengsztervezérnek: teljesen gátlástalanul tudott küzdeni a hatalomért, ravasz körmondfonságával pedig el tudta altatni a riválisok éberségét. Zilics tehát felfedezte a jövő emberét, és 1987-ben felajánlotta Szlobodan Milosevicnek, hogy majd őneki „gondja lesz” az ellenségeire. Nem utasították el az ajánlatát, ő pedig nem számított fel semmit. Milosevic 1989-re felismerte, hogy a kommunizmus kimúlt, a szélsőséges szerb nacionalizmust érdemesebb meglovagolni. Nem is egy, hanem mindjárt négy lovaszt szabadított az országra: az Apokalipszis négy lovasát. Zilics majdnem végig a szolgálatában állt.

Jugoszlávia megindult a széthullás útján. Milosevic az unió megmentőjeként pózolt, de azt nem említette, hogy ezt népiirtás, úgynevezett „etnikai tisztogatás” útján képzelel el. Szerbiában az a hit táplálta népszerűségét, hogy ő majd mindenütt megmenti a szerbeket a más népek általi üldöztetéstől.

Ehhez azonban először üldöztetésekre volt szükség. A horvátok, bosnyákok lassú felfogásán lehetett segíteni: a területükön végrehajtott kisebb vérengzések rendszerint kiprovokálták a többség helyi szerbek elleni támadását. Ekkor Milosevic odakülthette a hadsereget, hogy mentse meg a szerbeket. A provokátor szerepét pedig a „hazafiakká” átvedlett gengszterek félkatonai csapatai töltötték be.

Míg tehát 1989-ig a jugoszláv állam három lépés távolságra, a határon kívülre szorította az alvilágot, addig Milosevic hazahozta és teljes mértékben partnerként kezelte őket.

Milosevicet, ahogy oly sok államfővé lett középszerű alakot, elbűvölte a pénz. Olyan hatást gyakorolt rá a szóban forgó összegek nagysága, mint a kobrára a kígyóbűvölő furulyaszava. Őt azonban nem a pénzen megvehető luxuscikkek vonzották, mindvégig puritán életmódot folytatott. A pénz mint a hatalom megnyilvánulási módja viszont valósággal hipnotizálta. Bukása után az őt követő jugoszláv kormány úgy becsülte, cimboráival körülbelül húszmilliárd dollárt sikkasztottak el és utaltak át külföldi bankszámláikra.

Mások viszont nem voltak ennyire puritánok, így velejéig gonosz felesége és hasonlóan visszataszító fiuk és lányuk sem. A Milosevic családhoz képest a Szömyeckék szereplői akár valami idilli családsorozat hősei is lehetnének. Milosevic egyik „partnere” Zorán Zilics volt, ő lett a diktátor személyes végrehajtója, bérgyilkosa. Milosevic sosem készpénzben osztott jutalmat, hanem különösen jól jövedelmező védelmi pénz-szedési lehetőségeket és teljes büntetlenséget garantált. A haverok rabolhattak, embereket kínozhattak, nőket erőszakolhattak meg, gyilkolhattak, és a rendőrség ez ellen mégsem tehetett semmit. Milosevic bűnöző-sikkasztó rezsime hozott létre, miközben hazafiként pózolt, és a szerbek meg egyes nyugat-európai politikusok ezt évekig be is

vették.

A sok kegyetlenkedés és vérontás ellenére sem tudta azonban megmenteni Jugoszláviát, sőt, még álmát, Nagy-Szerbiát sem sikerült létrehoznia. Először Szlovénia vált ki, majd Macedónia és Horvátország. Az 1995 novemberében megkötött daytoni egyezmény értelmében Bosznia is elnyerte függetlenségét, 1999 júliusában pedig nem csupán Koszovót veszítette el, hanem Szerbia NATO-bom-bázását is kiprovokálta.

Arkanhoz hasonlóan Zilics is megalakította a maga kis félkatonai különítményét. Voltak más hasonló csapatok is, így a „Frankié Fiai” nevű sötét lelkű, sötétben bujkáló, brutális banda. Ráadásul Frankié Stamatovic megdöbbenő módon még csak nem is szerb volt, hanem renegát isztriai horvát. Zilics, ellentétben a melldöngető, feltűnést hajhászó Arkannal, akit később a belgrádi Holiday Inn motel halijában lőttek le, csapatával együtt észrevétlenül, szinte láthatatlanul tevékenykedett. A boszniai háború idején három alkalommal mégis észak felé vette az irányt martalócaival, és útjukat nemi erőszak, kínzás, öldöklés jelezte a szerencsétlen sorsú tartományban. Végül az amerikai intervenció parancsolt nekik megálljt.

Harmadik portyájukra 1995 áprilisában került sor. Míg Arkan „Tigriseknek” nevezte harcosait, és több száz fős létszámmal dolgozott, Zilics beérte a „Zorán Farkasai” titulussal, és csak kevés embert tartott. A harmadik kiruccanásukra mindössze tucatnyian indultak el.

Mindannyian bevált, harcedzett gonosztevők voltak, egy kivételével. Nem volt ugyanis rádiósuk, és Zilics egyik embere, akinek joghallgató volt az öccse, elmondta, hogy a srác egyik egyetemi barátja rádiósként szolgált a hadseregben. A diáktársa által megkörnyékezett fiú ráállt, hogy hűsvéti szünetét feláldozva a Farkasokkal tart.

Zilics érdeklődött, milyen a srác. Szagolt-e már puskaport? Nem, a híradósoknál volt, éppen ezért alig várja már az éles bevetést.

- Ha soha nem lőttek még rá, biztos, hogy ő sem ölt még -mondta Zilics. - Igazi gyorstalpaló lehet neki ez a portya.

A csapat május első hetében indult el észak felé. Orosz gyártmányú dzsipjeik műszaki problémái okoztak némi késedelmet. Áthaladtak Pálén, amely korábban amolyan mini síparadicsom volt, most pedig a sajátos új államalakulat, a „Republika Serbska” (Bosznia egységesen szerbbé „tisztogatott” harmadrésze) fővárosává tették meg. A romokban heverő Szarajevót, a téli olimpia egykori büszke házigazdáját kikerülték, és behatoltak az „igazi” Boszniába. Főhadiszállásukat a másik szerb erődítményben, Bánja Lukán ütötték fel.

Innen indították akcióikat. A veszélyes mudzsahedineket gondosan kerülték, inkább a kényelmesebb célpontot nyújtó, fegyveres védelmet nélkülöző boszniai muzulmán közösségekre „utaztak”.

Május 14-én találtak a Vlasic-hegylánc egyik völgyében egy kis falucskát. Rajtaütöttek, lakóit lemészárolták, majd az erdőben éjszakáztak, és 15-én estére vissza is értek Bánja Lukába.

Másnap az újonc rádiós otthagyta őket, hisztérikusan üvöltözve, hogy folytatni akarja tanulmányait. A vezér elengedte, de figyelmeztette, hogy ha kinyitja a száját, ő, Zorán Zilics, személyesen vágja le a farkát egy törött borospohár cserepével, majd ebben a sorrendben nyomja le mindkettőt a torkán. Amúgy sem kedvelte a fiút: ostoba, kényeskedő kölyök volt.

A daytoni egyezmény aztán véget vetett a boszniai mulatságnak, viszont hamarosan Koszovóban indult be a „vadászidény”. A Zilics-különítmény 1998-ban ott is akciózott a Koszovói Felszabadítási Hadsereg elleni harc ürügyén, valójában azonban a falvakra és a csábító zsákmányra koncentráltak.

Szlobodan Miloseviccsel kötött szövetsége valódi okáról azonban soha nem feledkezett meg. A diktátornak tett szolgálatait busásan megjutalmazták. „Üzleti” tevékenysége a tőle kapott „kiváltságlevélen” alapult: magától az államfőtől szerzett „mentelmi jogot”, hogy büntetlenül sérthessen törvényt. Kizárólagos fennhatósága kiterjedt a cigaretta, a parfüm, a márkás italok, a whisky és mindenféle luxuscikk több száz százalékos hasznot hozó kereskedelmére. A kizárólagos felügyeleti jogon Raznatoviccsal, az egyetlen hozzá hasonló súlyú gengszterrel, és néhány más bandavezérrel osztozott. A kilencvenes évek közepére a rendőri és politikai „védelemért” járó kenőpénzeket leszámítva is milliomos lett.

Ekkor kezdett prostitúcióval, valamint kábítószer- és fegyverkereskedelemmel

foglalkozni. Mivel folyékonyan beszélt németül és angolul, jobban tudott üzletelni a nemzetközi alvilággal, mint csak szerbül tudó társai. Különösen a kábítószer és a fegyver hozott sokat a konyhára. Vagyona dollárban mérve hamarosan nyolc számjegyre duzzadt. Felkerült az Amerikai Kábítószer-ellenes Ügynökség, a CIA, a fegyverkereskedelemben szakosodott Védelmi Hírszerző Ügynökség és az FBI listájára is.

Milosevics sikkasztott pénzen hízó környezetében, ahol a korrupció, a vagyon és a hatalom fitogtatása, a fényűzés és a szakadatlan talpnyalás a mindennapi élet részévé vált, ellustultak, önelégültté váltak az emberek. Azt hitték, örökké tart majd a buli. Nem úgy Zilics.

Ő kerülte azokat a játszi könnyedséggel kinyomozható bankokat, amelyekbe Milosevics többi cimborája exportálta vagyonát. Ő is külföldön dugta el összeharácsolt pénzét csaknem az utolsó garasig, de olyan bankokon keresztül, amelyekről a szerb állam nem is tudott. És közben figyelte, mikor kezd repedezni a vakolat. Éles eszével úgy okoskodott, hogy előbb-utóbb Nagy-Britannia és az Európai Unió hihetetlenül gyenge kezű politikusai, diplomatái is átlátnak majd Milosevics üzelvein, és elkiáltják magukat, hogy „állj, elég volt!”. Ez végül Koszovó kapcsán következett be.

Ez a tartomány, amelynek nagy része mezőgazdasági terület, Montenegró mellett Szerbia másik megmaradt hűbérbirtoka volt a Jugoszláv Államszövetség keretében. Körülbelül egymillió-nyolcszázezer „koszovár”, azaz albán, és kétszázezer szerb lakta.

Milosevics egy teljes évtizeden keresztül terrorizálta elszántan a koszovóiakat, mígnem ismét feltámadt a végét járó Koszovói Felszabadítási Hadsereg. A stratégia a szokásos volt: üldözd őket elviselhetetlen mértékben, várd ki, míg végül fellázadnak, majd íteld el

a „terroristákat”, vonulj be nagy erővel a szerbek védelmére, és „állítsd helyre a rendet”. Ekkor közölte a NATO, hogy ezt nem nézi tovább tétlenül. Milosevics nem hitt nekik. Hiba volt. Ezúttal komolyan gondolták.

1999 tavaszán megkezdődött a főként a Harmadik Hadsereg által végrehajtott etnikai tisztogatás, amelyhez segítséget nyújtott a titkosrendőrség és a félkatonai csoportok is: Arkan Tigrisei, Frankié Fiai, Zorán Farkasai. Amint várható volt, több mint egymillió koszovói albán távozott pánikszerűen Albániába és Macedóniába. Ez is volt a terv. A Nyugatnak az lett volna a szerepe, hogy menekülteként befogadja őket. De nem tette. Hanem bombázni kezdte Szerbiát. Belgrád hetvennyolc napig kitartott. A helyiek hangosan kimondott reakciója NATO-ellenes volt, szájuk elé tett kézzel viszont már azt suttozták a szerbek, hogy az az örült Milosevics hozta rájuk ezt az egészet. Mindig nevelő hatású, ha az ember a saját beomlott házában keresztül tapasztalja meg a szünni nem akaró háborút. Zilics pedig meghallotta a suttogó hangokat.

Milosevics 1999. június 3-án elfogadta a NATO feltételeit. Zilics szemében ez feltétel nélküli megadást jelentett. Úgy döntött, elérkezett a távozás ideje. Véget értek a harcok. A Harmadik Hadsereg, amely a nagy magasságból végrehajtott koszovói NATO-bombázás során alig-alig vesztett embert, hadi gépezetét sértetlenül megőrizve vonult vissza. A tartományt a NATO foglalta el, az ott maradt szerbek pedig menekülni kezdtek Szerbia felé, és a bennük felgyülemlett haragot is magukkal vitték. Az indulat célpontja pedig a NATO helyett lassan Milosevics lett.

Zilics ekkor megkezdte vagyona utolsó morzsáinak ismeretlen helyre menekítését, és előkészítette távozását. 1999 őszén a Milosevics elleni tiltakozáshullám egyre erősödött.

Zilics novemberben egy személyes beszélgetés alkalmával szinte könyörgött a diktátornak, hogy vegye már észre a falfirkákat, hajtson végre államcsínyt, amíg még hűséges hozzá a hadsereg, ne játszszon demokráciát, tiltsa be az ellenzéki pártokat. Milosevics azonban akkor már saját külön világában élt, ahol töretlen népszerűségnek örvendett.

Zilics távozóban ismét elgondolkodhatott azon a gyakori jelenségen, hogy amikor valakinek kezd kicsúszni a kezéből az addig élvezett óriási hatalom, szó szerint darabokra hullik szét. Bátorság, akaraterő, ítélőképesség, döntésképeség – mindez semmivé lesz, mint a dagály által elmosott homokvár, sőt, még arra sem képes az illető, hogy tudomást vegyen a valós helyzetről. Decemberben Milosevics már nem gyakorolta a hatalmat, csak kétségbeesetten csimpaszkodott belé. Zilics pedig szép csendben befejezte előkészületeit.

Nem kevesebb, mint ötszázmillió dollárt ért a vagyona, és volt egy biztonságos

rejtekhely is, ahol felszívódhat. Arkan ekkor már halott volt, azért végezték ki, mert összekapott Miloseviccsel. A boszniai etnikai tisztogatás főkolomposai, Karadzics és a szre-brenicai mészárlásért felelős Mladics tábornok után valóságos hajtóvadászat indult a Republika Serbska területén, ahol meghúzták magukat. Másokat pedig már el is fogtak, és a hágai nemzetközi bíróság háborús bűnösök ügyét tárgyaló ítélőszéke elé citálták őket. Milosevicsből megtört nádszál lett.

A történeti hűség kedvéért idekíváncozik, hogy a diktátor 2000. július 27-én bejelentette, hogy szeptember 24-én elnökválasztást tartanak. Ezt elvesztette, hiába vágott le dagályos szónoklatokat, hiába vonta kétségbe az eredményt. Tömegek ostromolták meg a parlamentet, és iktatták be utódját. Az új rezsim egyik első döntéseként nyomozást indított a Milosevics-korszak bűnei után: a gyilkosságok, az eltűnt húszmilliárd dollár után.

A volt diktátor a Belgrád elit elővárosában, Dedinjében lévő villájában húzta meg magát. Kostunica elnök 2001. április elsejére megtette az előkészületeket, és végre-valahára megtörtént a letartóztatás.

Zorán Zilics addigra réges-rég árkon-bokron túl volt. Még januárban egyszerűen eltűnt. Nem köszönt el senkitől, poggyászt sem vitt magával. Úgy ment el, mint aki egy másik világban kezd új életet, ahol nem venné hasznát a régi kacatoknak. Otthagytott hát mindent szó nélkül.

Hozzá kutyahűséggel ragaszkodó személyi testőrére, a Kulacs nevű drabális óriáson kívül senkit és semmit nem vitt magával. Egy hét alatt belakta új búvóhelyét, amit több mint egy évig készített elő.

A hírszerző közösségben senki sem figyelt fel távozására, egyvalakit kivéve. Amerikában egy csendes, visszavonultan élő emberből meglehetősen érdeklődést váltott ki Zilics új hajléka.

TIZENKETTEDIK FEJEZET

A szerzetes

Az az álom, az folyton visszatért. Nem tudott szabadulni tőle, nem hagyta nyugodni. Éjszakánként kiabálva, verejtékben úszva ébredt, az édesanyja pedig rohant be hozzá, hogy átölelje, és vigasztalni próbálja.

Aggódó szülei számára rejtély volt, mi történik vele, hiszen nem tudta, vagy nem akarta elmondani.

Anyja azonban biztosan tudta, hogy a boszniai út előtt sosem gyötörték ilyen rémálmok.

Mindig ugyanazt az álmot látta. Az arcot a mocsokban, az emberi és állati ürülékcsimbókokkal borított sápadt korongot, amint ordítva könyörög kegyelemért, az életéért. Ő ugyan nem tudott úgy angolul, mint Zilics, de a „no, no, please, don't!” szavak eléggé nemzetköziesek.

Kínzói azonban csak nevettek, és újra letuszkolták a karókkal. Az arc mindig visszajött, amíg Zilics bele nem nyomta karóját a fiú nyitott szájába, és le nem nyomta úgy, hogy ott is maradjon. Ekkor ő mindig felébredt, kiabált, sírt, amíg az anyja magához nem szorította, és nem mondta neki, hogy semmi baj, hogy otthon van a szobájában, Senjakban.

De nem volt képes elmondani, mit csinált, minek vált részesévé, amikor azt hitte, Szerbia iránti hazafias kötelességét teljesíti.

Apja nemigen vett részt a vigasztalásában, arra hivatkozott, hogy keményen dolgozik, szüksége van az alvásra. Milán Rajak 1995

ó'szén átesett az első' találkozáson egy szakképzett pszichoterapeuta-tával. Attól kezdve hetente kétszer látogatott el a Palmoticeva utcai pszichiátriai kórház szürkére vakolt falú, ötemeletes épületébe, Belgrád legjobb ilyen intézményébe. De a Laza Lazarevic Kórház szakemberei sem segíthettek, mert neki nem volt bátorsága megnyílni.

Elmondták neki, hogy a megkönnyebbülést a megtisztulás hozza el, a katartikus élményhez azonban elengedhetetlen az őszinte vallomás. Milosevics még hatalmon volt, de ennél sokkal jobban megfélemlítette Zorán Zilics állati tekintete, amellyel aznap reggel kellett szembenéznie Bánja Lukában, amikor megmondta neki, hogy ki akar szállni, vissza akar menni Belgrádba. És még a rámeredő szempárnál is borzalmasabb hatást gyakorolt rá az a csonkításról, halálról szóló elszuttogott fenyegetés.

Tito kommunista rezsimjében nevelkedett, a Pártot egész életében hűségesen szolgáló apja dühödt ateista volt, anyja azonban megőrizte hitét, nem távolodott el a szerb pravoszláv egyháztól. Az évek során férje és fia gúnyolódása ellenére eljárta a reggeli istentiszteletre. Az 1995-ös év végén már rendszeresen vele

tartott Milán is.

A rituálék, a litánia, a kántálás, a tömjénfüst némi vigaszt nyújtott neki. A házuktól háromsaroknyira, a futballpálya mellett lévő templomban, ahova édesanyja járt, úgy tűnt, tompul a rettenet.

- Nem akarok jogász lenni, apa. Egyházi szolgálatba akarok lépni.

Időbe telt, mire az idősebb Rajak megnyugodott, és megpróbált megbékélni fia színeváltozásával. A papi pálya legalább valamiféle foglalkozás, gondolta. Meggazdagodni ugyan nem lehet belőle, de tiszteletre méltó. Azt végső soron emelt fővel mondhatja az ember, hogy „Tudják, a fiam egyházi pályára lépett”. Azt is kiderítette, hogy pap csak tanulással, nagyrészt szemináriumon töltött hosszú évek után lehet az ember. Fiának azonban más volt az elképzelése. Ő a világtól elvonulva akart élni, mégpedig azonnal. Szerzetes akart lenni, a világi javakról lemondva az egyszerű életet választani.

Belgrádtól tíz mérföldnyire délkeletre találta meg, amit keresett: az apró Szent István-kolostort Slanci faluban. Itt mindössze tucatnyi szerzetes él az apát, avagy igumán felügyelete alatt. A kolostor földjein, istállóiban dolgoznak, a maguk termelte élelmen és az olykor arra tévedő turisták, zarándokok adományaiból élnek, elmélkednek, imádkoznak. Várólista volt, soron kívül bejutni nem lehetett.

Az igumánnal, Vasilije apáttal való találkozón aztán közbeszólt a sors.

Döbbsenten bámulták egymást az idősebb Rajakkal. Milán apja az itt-ott már öszülő fekete körszakáll mögött is felismerte negyven évvel azelőtti iskolatársát, Gorán Tomicsot. Az apát beleegyeztet, hogy fogadja a fiát, és elbeszélget vele az egyházi karrier lehetőségéről.

Az éles eszű, tisztán látó apát jól sejtette, hogy régi iskolatársa fia a benne dúló belső viharok miatt nem találja meg lelke békéjét a kinti világban. Látott már ilyet nemegyszer. Elmondta tehát Milánnak, hogy azonnali hatállyal ugyan nem tud helyet szorítani egy novíciushoz, az viszont előfordul, hogy városi emberek csatlakoznak hozzájuk egy időre, lelkigyakorlat céljából.

Milán Rajak tehát a boszniai háború befejeződése után, 1996 nyarán hosszabb időre elvonult Slanciba paradicsomot és uborkát termesztetni, elmélkedni, imádkozni. A rémálom lassanként megszűnt.

Egy hónap elteltével Vasilije atya szelíden felvetette, hogy meggyónhatna, és Milán meg is tette. Suttogóra fogott hangon, az oltár mellett égő gyertya fényénél, a Názáreti tekintetét magán érezve vallotta meg az apátnak, miben vett részt.

Az apát sűrűn keresztet vetve, buzgón imádkozott. A pöcegő-dörbe fulladt fiú és az előtte térdelő bűnös leikéért egyaránt. Arra biztatta Milánt, jelentse fel a felelősöket a hatóságoknál.

Milosevics teljhatalma és a Zilics által beleplántált rettegés azonban vasmarokkal szorította. Elképzelhetetlen volt, hogy a „hatóságok” a kisujjukat is megmozdítsák Zilics megbüntetésére. Ha viszont a gyilkos beváltja fenyegetését, ő nyomtalanul eltűnik, még a víz sem vet utána fodrot. Így aztán hallgatott tovább.

A fájdalmak 2000 telén kezdődtek. Észrevette, hogy minden mozdulatra felerősödnek. Két hónap elteltével beszélt az apjával, aki azt gondolta, valami múló „rigolya” ez is. De azért elintézte, hogy a belgrádi kórházban, a Klinicki Centerben elvégezzék a szükséges vizsgálatokat.

A belgrádi orvosokat mindig is Európa legjobbjai között tartották számon, a kórházban pedig közülük is a legkiválóbbak dolgoznak. Három vizsgálatsorozatot végeztek el, proktológus, urológus és onkológus specialisták nézték meg az eredményeket. Végül az onkológiát vezető professzor hívatta be Milánt többszobás irodájába.

- Ha jól tudom, maga novícius, ugye? - kérdezte.

- Igen.

- Ezek szerint hisz Istenben?

- Igen.

- Néha én is szeretnék. Csak sajnos nem megy. A maga hitét viszont most próbára teszi az élet. Rossz hírem van.

- Kérem, mondja el.

- Vastagbélrákja van.

- Operálható?

- Sajnos, nem.

- És kemoterápiával nem kezelhető?

- Már késő. Sajnálom, végtelenül sajnálom.

A fiatalember kibámult az ablakon. A halálos ítéletét olvasták fel.

- Mennyi van hátra, professzor úr?

- Mindig ezt kérdezik, és sosem tudunk rá válaszolni. A megfelelő óvintézkedések, ápolás, különleges étrend, egy kis radioterápiás kezelés mellett... egy év. Lehet, hogy kevesebb, lehet, hogy több. De az biztos, hogy nem sokkal több.

2001 márciusában jártunk. Milán Rajak visszament Slanciba, és elmondta a hírt az apátnak. Vasilije atya megsiratta a fiút, aki olyan volt számára, mintha a saját gyermeke lenne.

Április elsején a belgrádi rendőrség letartóztatta Szlobodan Milosevicset, Zorán Zilics pedig eltűnt. Milán apja, bár nem értette, miért teszi, magas rendőrségi kapcsolatai segítségével kiderítette, hogy Jugoszlávia legnagyobb hatalmú gengsztere több mint egy éve eltűnt, most valahol külföldön él, ismeretlen helyen. És vele együtt tovatűnt a befolyása is.

Április másodikán Milán Rajak egy régi névjegykártyát keresett elő papírpai közül. Londonba címezte az angolul megírt levelet. A lényeg a szöveg első sorában rejtett.

„Meggondoltam magam. Készen állok a vallomástételre.”

A Nyomkereső három nap múlva megkapta a levelet, és a Stephen Edmonddal folytatott rövid telefonbeszélgetés után huszonnégy órán belül megérkezett Belgrádba.

Hiteles tolmács és közjegyző jelenlétében, angol nyelven készült el a vallomás. Aláírta a vallomástevő és a tanúk is.

Akkoriban, 1995-ben, a szerb fiatalok ahhoz voltak szokva, hogy elhiggyék, amit mondanak nekik. Nem voltam kivétel én sem. Ma nyilvánvalónak tűnhet, hogy Horvátországban és Boszniában, majd később Koszovóban szörnyű dolgok történtek, nekünk azonban azt mondták, hogy a volt tagköztársaságokban elszigetelten élő szerb közösségek az áldozatok, és mi elhittük. El sem tudtuk képzelni, hogy saját hadseregünk gyilkol tömegesen öregeket, nőket, gyerekeket.

Mi azt hallottuk, ilyet csak a horvátok és a bosnyákok tesznek, a szerb csapatok pedig csak a kisebbségben élő szerbeket védik és mentik.

Amikor 1995 áprilisában egy egyetemista társam szólt, hogy a bátyja másokkal együtt Boszniába készül az ottani szerbek védelmére, és rádiósra van szükségük, nem gyanakodtam semmire.

A hadseregben rádiósként szolgáltam, de harci cselekményeknek a közelébe sem kerültem. Feláldoztam a tavaszi szünetemet, hogy segíthessek boszniai szerb honfitársaimon.

Azt azonnal észrevettem, hogy a társaim igen marcona alakok, de ezt annak számlájára írtam, hogy harcedzett katonák, és magamat hibáztattam, amiért elkényeztetett puhány vagyok.

A négy terepjáróból álló konvoj a parancsnokkal együtt, aki az utolsó pillanatban csatlakozott hozzánk, tizenkét embert szállított. Csak akkor tudtam meg, hogy ő Zorán Zilics, akiről akkor már hallottam valamit. Félelmetes híre volt, de sok mindent homály fedett. Két napig tartott az út, a Republika Serbskán áthaladva jutottunk el Közép-Boszniába. Bánja Luka lett a bázisunk, pontosabban a Bosna Hotel, ahol szobákat vettünk ki, és ettünk-ittunk.

Háromszor is portyáztunk, Bánja Lukától északra, keletre és nyugatra is, de ellenséget vagy veszélyben lévő szerb falut nem találtunk. Május 14-én délnek indultunk, a Vlasici-hegylánc felé. Tudtuk, hogy a hegység mögött fekszik Travnik és Vitéz, ami szerbek számára ellenséges terület.

Késő délután egy földúton haladtunk az erdőben, amikor két kislány tűnt fel előttünk. Zilics kiszállt, és beszélt velük. Mosolygott, azt hittem, kedves akar lenni hozzájuk. Az egyik megmondta, hogy Lailának hívják. Akkor még nem értettem, hogy muzulmán nevét elárulva a halálos ítéletét írta alá.

Zilics beültette a kislányokat az elől haladó dzsipbe, ők pedig megmutatták, hol laknak. Egy erdei völgyben lévő falucska volt: semmi különös, úgy húsz felnőtt és egy tucat gyerek lakhatott a hét házban. Volt néhány istálló és karám is.

Amikor megláttam az apró mecset tetején a félholdat, rájöttem, hogy muzulmánok, de nyilvánvaló volt, hogy nem jelentenek veszélyt ránk nézve.

A többiek kiugráltak a járművekből, és felhajtották a falu ősz-szes lakóját. Még akkor sem gyanakodtam semmire, amikor elkezdték átkutatni a házakat. Hiszen hallottam az iszlám fanati-

kusokról, a Közel-Keletről, Iránból és Szaúd-Arábiából érkezett mudzsahedinekről, akik szintén Boszniában fosztogattak, és ha szerbet láttak, megölték. Gondoltam, talán ők bujkálnak a faluban. A házkutatás végeztével Zilics visszaballagott a vezérdzsiphez, és elfoglalta helyét az első ülés mögött forgó talapzatra felállított géppuskánál. Odakiáltott az embereinek, hogy oszoljanak, és tüzet nyitott a tehénkarámban összebújva álló parasztokra.

Gyorsabban játszódtak le, mint ahogy egyáltalán el tudtam volna hinni. A nehéz lövedékektől eltalált parasztok ugrálni, táncolni kezdtek. Ekkor a többi katona is csatlakozott géppisztollyal. Egyik-másik falubeli a testével próbálta védeni a gyerekeit, így néhány kisebb gyerek a felnőttek között cikázva sértetlenül el tudott menekülni a fák közé. Később megtudtam, hogy összesen hatan hiányoztak. Heveny hányinger tört rám. Vér és belsőségek bűze terjengett a levegőben - a hollywoodi filmekből a bűzt mindig kihagyják. Azelőtt soha nem láttam embereket meghalni, ők ráadásul nem is katonák vagy partizánok voltak. Egyetlen régi puskát találtak a faluban, talán nyulakra vagy varjakra lövöldözhetnek vele. Az öldöklés végén a többség csalódottnak tűnt. Se alkoholt, se értéktárgyakat nem találtak. Így aztán felgyújtották a házakat meg az istállókat, még lángoltak, amikor elmentünk.

Az erdőben éjszakáztunk. Elővették a sligovicát, és a legtöbben be is rúgtak. Próbáltam inni én is, de visszaadtam az egészet. A hálósákomban fekve rájöttem, hogy borzalmas hibát követtem el. Nem hazafiakkal vagyok, hanem gengszterekkel, akik élvezettel gyilkolnak.

Másnap reggel hegyi utakon haladtunk, nagyjából a hegygerinccel párhuzamosan, vissza a hágó felé, amely a hegyeken át visszavisz Bánja Lukába. Ekkor találtunk rá a tanyára. Egyedül állt a ház egy kis völgyben, az erdő közepén. Láttam, hogy Zilics az első dzsipben feláll, és felemeli a kezét, hogy „állj”. Azt is jelezte a kezével, hogy állítsuk le a motort. A sofőrök meg is tették. Csend lett. Aztán hangokat hallottunk.

Csendben kiszálltunk, és fegyverrel a kezünkben a tisztás szélére kúsztunk. Onnan úgy száz méterre két felnőttes férfi vezetett ki egy istállóból hat gyereket. A férfiak fegyvertelenek voltak, civil ruhát viseltek. Mögöttük leégett ház, oldalt új, fekete Toyota Landcruiser állt, ajtajára ez volt írva: Loaves 'n' Fishes. „Kenyér és hal”. A két férfi felénk fordult. A legidősebb gyerek, egy tíz év körüli kislány, sírva fakadt. A kis kendőjéről megismertem. Laila volt az.

Zilics pisztolyát rájuk szegezve haladt feléjük, de egyikük sem próbált ellenállni. Mi, többiek patkó alakban bekerítettük őket. A magasabbik férfi megszólalt, a kiejtéséből rájöttem, hogy amerikai. Felismerte az akcentust Zilics is, a többiek viszont nem tudtak angolul egy szót sem. Az amerikai azt kérdezte: „Kik vagytok?”

Zilics nem felelt. Tovább ballagott, a vadonatúj terepjáró érdekelte. Ebben a pillanatban Laila futásnak eredt. Az egyik katona utána lövött, de elhibázta. Zilics megfordult, felemelte a pisztolyát, célzott, tüzelt, és pontosan tarkón lőtte. Nagyon büszke volt rá, milyen jól bánik a pisztollyal.

Az amerikai három méterre állt tőle. Két lépés után teljes erőből Zilics arcába sújtott ököllel. Ha volt bármi esélyük a túlélésre, az eddig tartott. Zilicset igencsak meglepte a dolog, és ez nem is csoda, hiszen ilyesmit egész Jugoszláviában nem mert volna megtenni senki.

Két másodpercig döbönt csend telepedett a tisztásra. Zilics vérző szájjal elterült. Aztán hat embere az amerikaira vetette magát, bakanccsal, ököllel, pisztolyuk agyával ütötték-rúgták. Péppé verték. Azt hiszem, meg is ölték volna, de Zilics közbelépett. Már talpon volt, a vért itatgatta fel az ajkáról. Szólt, hogy hagyják abba.

Az amerikai még élt. Az inge elszakadt, a felsőteste a rúgásoktól csurom véres volt, az arca feldagadt és több helyen felszakadt a bőre. Az ing alatt jól látszott a derekára kötött széles övpénz-tárca. Zilics intett a kezével, mire egyik embere letépte róla. Kiderült, hogy tele van százdolláros bankjegyekkel, legalább tíz volt benne. Zilics szemügyre vette az embert, aki meg merészelt ütni.

- Te jó ég - mondta -, mennyi vér. Egy jó hideg fürdő kell neked, barátom, hogy felfrissülj. - Azzal embereihez fordult, akik értetlenül fogadták az amerikai iránti aggodalmát. Zilics azonban látott a tisztáson még valamit. Csordultig tele volt a pöcegödör, részben állati trágyával, részben emberi ürülékkel. Annak

idején mindkét célra ez szolgált. Az eltelt évek alatt talán megkeményedett a tartalma, a nem sokkal azelőtti esőzések viszont újra fellazították. Zilics parancsára beledobták az amerikaiakat.

A hideg szennytől magához tért, a lába leért a gödör aljára, és ő küzdeni kezdett az életéért. Volt a közelben egy régi karám. Eléggé lerobbant már, de néhány hosszú karó még épségben maradt. Zilics emberei ezekkel nyomkodták le az amerikaiakat a förtelmes mocsokba.

Amikor felbukkant a felszínre, kegyelemért kiáltozott, az életéért könyörgött. A hatodik, vagy talán hetedik alkalommal Zilics fogott egy karót, és a fiú tátott szájába nyomta a végét, összetörve majdnem minden fogát. Aztán lenyomta, és lent is tartotta, amíg meg nem halt.

Én bementem a fák közé, és kihánytam a reggelire kapott kolbászt és fekete kenyeret. Szerettem volna legyilkolni az egész bandát, de túl sokan voltak, és féltem. Amíg hánytam, a tisztásról rövid sorozatokat hallottam. Agyonlőtték a másik öt gyereket, meg a segélyszervezet bosnyák munkatársát is, aki odahozta az amerikaiakat. A holttesteket mind bedobálták az emésztőgödör-be. Zilics egyik embere rájött, hogy a Landcruiser két első ajtaján csak öntapadós matrica a „Kenyér és hal” felirat. Könnyen le tudták szedni.

Nem hagyunk túl sok nyomot, csak a megdöbbenően élénk vörösben játszó vérfoltokat a fűvön, meg pár csillogó réz tölténytárat. Este Zorán Zilics szétosztotta a dollárokat. Mindenkinek egy százast adott. Én nem akartam elfogadni, de ragaszkodott hozzá, hogy legalább egyet vegyek el, annak jeléül, hogy én is a „fiúk” közé tartozom.

Később megpróbáltam a bárban túladni rajta, de meglátta, és nagyon kijött a sodrából. Másnap mondtam neki, hogy visszajövök Belgrádba. Megfenyegetett, hogy ha valaha egyetlen szót is szólok arról, amit láttam, megkeres, megcsonkít, és megöl.

Amint azzal régóta tisztában voltam, nem vagyok bátor ember, a Zilicstől való félelem éveken keresztül lakatot tett a számra, még akkor is, amikor az angol férfi 1995 nyarán eljött hozzánk, és kérdéseket tett fel. Mostanra azonban megbékéltem a sorsommal, készen állok rá, hogy vallomást tegyek bármelyik hollandiai vagy amerikai bíróságon, amíg még a Mindenható Is-ten erőt ad nekem az élethez.

Órá esküszöm, hogy az igazat, és csakis a színtiszta igazat mondtam el.

Kelt hiteles aláírással szentesítve Belgrád Senjak kerületében, a mai napon, 2001. április 7-én.

Milán Rajak

Aznap este a Nyomkereső hosszú e-mail üzenetet küldött Stephen Edmondnak az Ontario állambeli Windsorbba. A válasz, amit kapott, egyértelmű volt:

„Menjen el bárhova, ahova kell, tegye meg, ami szükséges, keresse meg az unokám holttestét, vagy a maradványait, és hozza vissza az Egyesült Államokba, Georgetownba.”

TIZENHARMADIK FEJEZET

A gödör

Bosznia számára az 1995 novemberében megkötött daytoni egyezmény hozta el a békét, de a sebek több mint öt év elteltével még csak le sem voltak takarva, nemhogy begyógyultak volna.

Az ország soha nem volt gazdag. Nincs dalmáciai tengerpartja, ahova özönlenének a turisták, se ásványkincsei, csak elmaradott módszerekkel folyó mezőgazdasági tevékenység a hegyek, erdők között.

Hosszú évek kellettek a gazdasági károk kiheveréséhez is, a társadalmi kár azonban ennél is borzalmasabb volt. Nem sokan tudták elképzelni, hogy egy-két generációváltásnál rövidebb idő alatt újra békében tudjon egymás mellett, vagy akár egymástól pár kilométerre élni szerb, horvát és bosnyák, hacsak nem fegyveresek által őrzött, elkülönített táborokban.

A nemzetközi szervezetek elszavalták a szokásos mesét habbal: újraegyesítés, a kölcsönös bizalom megújítása. Ezzel igazolták eleve kudarcra ítélt kísérleteiket, hogy újból összerakják Tojás Tóbiást, mint a mondókában, ahelyett, hogy szembenéztek volna a szétválás elkerülhetetlenségével.

A darabokra tört ország kormányzásának feladata az ENSZ fő-megbízottjára hárult. A csaknem teljhatalmat élvező helytartó mögött az UNPROFOR katonai ereje állt. A legkülönbözőbb „piszkos munkák” közül, amelyeknek elvégzői nem értek rá a politika színpadán pózolni, hiszen az érdemi munka rájuk hárult, az eltűnt személyek felkutatásáért felelős nemzetközi bizottság, az ICMP kapta a legkevésbé

vonzó feladatot.

A bizottságot egy brit exrendőr, Gordon Bacon irányította csendben, lenyűgöző hatékonysággal. Az ICMP-nek jutott osztályrészül, hogy az eltűntek családtagjainak, több tízezer embernek a meghallgatása és vallomásaik rögzítése után felderítse az 1992 óta történt kisebb-nagyobb vérontások helyszínét, és exhumálja a tömegsírokat. Harmadik feladatuk pedig a maradványok vallomásokkal való összevetése volt, hogy a megfelelő családtagokhoz tudják visszajuttatni a koponyát meg a megmaradt csontokat, és azok, vallási szertartással vagy anélkül, meg tudják adni szeretteiknek a végtisz-tességet.

DNS-vizsgálat nélkül teljesen reménytelen lett volna azonosítani a maradványokat, a technika eme új vívmánya segítségével azonban a családtagból vett vérminta és a holttest egyik apró csontszilánkjára alapján minden kétséget kizáró módon meg lehetett állapítani az elhunyt kilétét. 2000-ben Európa leggyorsabban és legjobb hatásfokkal dolgozó DNS-laboratóriuma nem valamelyik gazdag nyugati ország fővárosában, hanem Szarajevóban volt: Gordon Bacon hozta létre és működtette a rendelkezésére álló szűkös keretből. És éppen vele akart találkozni a Nyomkereső, aki két nappal Milán Rajak vallomástétele után a bosnyák fővárosba autózott.

Arra nem volt szükség, hogy a szerb fiút is magával vigye. Milán Rajaktól ugyanis megtudta, hogy Fadil Suleiman, a „Kenyer és hal” segélyszervezet bosnyák munkatársa, halála előtt még elmondta gyilkosainak, hogy azon a tanyán lakott korábban a családja. Gordon Bacon érdeklődéssel olvasta a Rajak-vallomást, de semmi újszerűt nem talált benne.

Olvasott már ilyen százával, igaz, mindig az egy-két túlélő tett vallomást, sosem a tettesek, és amerikai állampolgár soha nem szerepelt a történetben. Azonnal világossá vált előtte, hogy az általa „Colenso-akta” néven ismert rejtélyes ügyre most végre fény derül-

het. Kapcsolatba lépett a travnikai zóna ICMP-biztosával, és kérte, hogy a legteljesebb mértékben működjön együtt Mr. Graceyvel. A Nyomkereső honfitársa vendéghálósobájában éjszakázott, majd reggel útra kelt észak felé.

Travnikig alig több mint két óra az út, délre meg is érkezett. Előzőleg már beszélt Stephen Edmonddal, és Ontarióból már útnak is indult a nagyapa vérmintája.

Április 11-én indult el az exhumáló csapat Travnikból a hegyek-be, helyi vezetővel. A mecsetnél hamar akadt két férfi, aki ismerte Fadil Suleimant, egyikük pedig azt állította, hogy a völgyben lévő tanyához is tudja az utat. Az élen haladó terepjáróba ültették.

Az ásást végző csapat jól fel volt szerelkezve védőruhával, légző-készülékkel, lapáttal, puha kefével, szitával, bizonyítékok tárolására való tasakkal, szörnyűséges munkájuk összes kellékével.

A tanya nagyjából olyan volt, amilyen hat évvel korábban, csak kissé benőtte a gaz. Senki sem akarta visszafoglalni, a Suleiman család a jelek szerint megszűnt létezni.

Gond nélkül megtalálták az emésztőgödört. Most nem esett any-nyi eső tavasszal, mint 1995-ben, így a verem tartalma bűzös agyaggá szilárdult. Az exhumálok, akár a műlegyes sporthorgászok, derékig érő gumicsizmát és kezeslábast húztak, a szagra viszont a jelek szerint immúnisak voltak.

Milán Rajak tanúvallomása szerint a pöcegödör a mészárlás idején csordultig tele volt, ha tehát Ricky Colenso lába éppen érte a talajt, körülbelül száznyolcvan centi mély kellett, hogy legyen. így, szárazon viszont hatvan centivel lejjebb húzódott a gödör tartalma.

Amikor már majdnem egy méternyi szennyet kilapátoltak, az ICMP-biztos utasította embereit, hogy dobják ki a veremből a lapátot, és kőműveskanállal folytassák a munkát. Egy óra elteltével láthatóvá váltak az első csontok, és kaparókéssel meg teveszőr kefével végzett újabb egyórás munkával sikerült feltárni a rémtettek helyszínét.

Mivel a verem aljára nem jutott be levegő, a férgek nem juthattak hozzá, hogy „megdolgozzák” a tetemeket. A rothadás kizárólag enzimek és baktériumok műve volt.

A lágy testszövetekből semmi sem maradt, az első, nedves ruhával megtisztított koponya tisztán, fehéren csillogott. A két férfi bakancsából és derékszíjából maradtak bőrfoszlányok, ezenkívül találtak még egy díszes, minden bizonnyal amerikai övcsatot, és egy munkásnadrág néhány gombját.

Aztán az egyik lent térdelő ember kiadott egy karórát. A hátuljába vésett

feliratot az eltelt csaknem hat év sem koptatta el: „Rickynek Anyutól. Ballagásodra. 1994.”

A gyerekeket holtan dobálták be, egymás hegyén-hátán, vagy legalábbis egymáshoz közel sülyedtek el. Az idő vasfoga csak csontkupacokat hagyott belőlük, de a csontvázak mérete alapján biztonsággal azonosítani lehetett őket.

Holtan került a sírba Suleiman is. Csontváza a hátán feküdt, végtagjai szétterpesztve, ahogy bedobták. Barátja lenézett a verembe, és Allahhoz imádkozott. Megerősítette, hogy egykori osztálytársa körülbelül százhetven centi magas volt.

A nyolcadik tetem volt a legnagyobb, több mint száznyolcvan centis. Oldalvást feküdt, mintha a haláltusáját vívó fiú még megpróbált volna a sötétben elkúszni a falig. A csontok elhelyezkedése arról tanúskodott, hogy embrionális pózban érte a halál. Ebből a csonthalmazból került ki az övcsat és az óra is. Amikor pedig felnyújtották a gödörből a koponyát, látszott, hogy az elülső fogakat kiverték, ahogy Rajak is elmondta.

Már ment le a nap, mire az utolsó apró csontot is megtisztították és zsákba tették. A két felnőtt férfi maradványai külön zsákba kerültek, a gyerekéké egy közösbe. A hat kis csontváz helyreállítását a városi halottasházban is el lehetett végezni.

A Nyomkereső Vitézbe hajtott, ott töltötte az éjszakát. A brit katonák már rég elmentek, a vendégházban talált szállást, amit első útjáról már ismert. Reggel pedig visszatért a travnikí ICMP-irodába.

Gordon Bacon Szarajevóból felhatalmazta a helyi ICMP-biztost, hogy adja ki Ricky Colenso földi maradványait Gracey őrnagynak, aki majd a fővárosba szállítja azokat.

Ontarióból is megérkezett a vérminta. Figyelemre méltóan rövid idő, két nap alatt elkészültek a DNS-vizsgálatok. Az ICMP első embere tanúsította, hogy a csontváz valóban Richárd „Ricky” Colenso amerikai állampolgár, georgetowni lakosé. Ezután még hivatalos meghatalmazásra volt szükség az elhunyt legközelebbi rokonától, hogy a maradványokat Philip Gracey angol állampolgár, andoveri (Hampshire grófság) lakos gondjaira bízassa. Ez újabb két nap elteltével érkezett meg.

Ez idő alatt a Nyomkereső, az Ontarióból kapott utasításoknak megfelelően, vásárolt egy érckoporsót Szarajevó legjobb temetkezési vállalkozójától.

A vállalkozó más anyagokkal pótolta ki a csontvázat, hogy a koporsó súlya és súlyeloszlása alapján úgy tűnjék, mintha igazi holttest nyugodna benne. Ezután a koporsót egyszer s mindenkorra lezárták.

A kanadai mágnás Grumman IV-es gépe április 15-én érkezett meg, a koporsó átvételére jogosító megbízólevéllel együtt. A Nyomkereső átadta a gép kapitányának a Ricky hamvait rejtő koporsót meg a szükséges iratokat tartalmazó vaskos paksamétát, és hazatért a ködös Albion szép zöld gyepére.

Stephen Edmond a washingtoni Dulles reptéren fogadta a shan-noni tankolás után 16-án este leszálló magángépét. Díszes halottaskocsi szállította két napra a ravatalozóba a koporsót, amíg elintéződtek a végső nyugalomra helyezés részletei.

A szertartásra 18-án került sor a Georgetown északkeleti részén, az R Streeten lévő, igen exkluzív Oak Hill temetőben. Rövid, zártkörű, római katolikus temetés volt. A fiú édesanyja, Mrs. Annie Colenso, leánykori nevén Edmond, az őt átölelő férje oldalán sírdogált csendesesen. Colenso professzor is a szemét törölgette, és időnként apósára pillantott, mintha nem tudná, mit tegyen, és tőle várna útmutatást.

A nyolcvanegy esztendőes kanadai úgy állt sötét öltönyében a sír túloldalán, mint egy saját bányái pentlanditércéből emelt oszlop, és meredten, mozdulatlan szemhéjjal nézte unokája koporsóját. Sem a lányának, sem a vejének nem mutatta meg a Nyomkereső jelentését, Milán Rajak vallomásáról nem is beszélve.

Ők csak annyit tudtak, hogy előkerült egy megkésett szemtanú, aki emlékezett rá, hogy látta egy völgyben a fekete Landcruisert, és ugyanott megtalálták a két holttestet is. Annyit muszáj volt elmondania, hogy meggyilkolták és elásták őket. Máshogy nem tudta volna megmagyarázni az eltelt hat évet.

Véget ért a szertartás, a gyászolók utat engedtek a sírásóknak. Mrs. Colenso apjához szaladt, átölelte, inge szövetéhez nyomta az arcát. Az idős férfi gyengéden cirógatta a haját, mint kislánykorában, ha megijedt valamitől.

- Apu, azt akarom, hogy elkapják, aki ezt tette a kisfiámmal. És ne intézzék el gyorsan. Hanem ébredjen élete végéig minden áldott reggel börtönben, tudja, hogy

soha nem fog onnan kijönni, és jusson eszébe, hogy mindez azért van, mert hidegvérrel meggyilkolta a gyermekemet.

Az öregember addigra már elhatározásra jutott.

- Lehet, hogy mennybe megyek - dörmögte a bajsza alatt -, le-het, hogy pokolra. Bármelyiket vállalom, ha kell.

Azzal elengedte lányát, odabiccentett a vejének, és nagy lép-tekkel a limuzinjához indult. Míg a sofőr szép lassan haladt az R Street-i kijárat felé vezető emelkedőn, ő kivette mobiltelefonját a tokjából, és tárcsázott egy számot. Egy titkárnő szólt bele, valahol a Capitol Hillen.

- Kapcsolja Péter Lucas szenátort - mondta Stephen Edmond. Amikor megérkezett a Nyomkereső e-mailje, egyből beugrott a

New Hampshire-i szenátor arca. A háborús barátságok vagy egy óráig tartanak, vagy egy életre szólhatnak. Stephen Edmond és Péter Lucas már nem kevesebb, mint ötvenhat éve, egy tavaszi reggelen az angol pázsiton ültek, és együtt siratták az amerikai és kanadai

fiatalokat, akik már soha nem térhetnek haza. Barátságuk azonban tartósnak bizonyult, mintha csak testvérek lettek volna.

Mindketten tudták, hogy ha kell, tűzbe mennek a másikért. A kanadai most éppen erre akarta kérni az amerikaiakat.

Franklin Delano Rooseveltt többek között azért volt zseniális politikus, mert meggyőződéses demokrata létére minden tehetséges ember szolgálatait igénybe vette, bárhol is akadt rájuk. Közvetlenül Pearl Harbor után történt, hogy felkért egy konzervatív republikánust, akivel véletlenül futott össze egy amerikai futballmeccsen, hogy alakítsa meg a Stratégiai Szolgálatok Hivatalát. William „Vad Bili” Donovan tábornok, akit felkért, ír bevándorlók sarja volt, az első világháborúban ő vezette a nyugati fronton a 69. harcoló ezredet. Ezután, jogvégzett ember lévén, Herbert Hoover elnök alatt helyettes főügyész lett, majd évekig Wall Street-i jogtudorként dolgozott.

Rooseveltnak azonban nem jogi tudására, hanem töretlen harci szellemére volt szüksége. Ez a tulajdonság elengedhetetlen volt Amerika első külföldi hírszerző egységének, egyben a Különleges Erők első alakulatának létrehozásához.

Az öreg harcos egy percig sem habozott, maga köré gyűjtött egy csapat kiváló képességű, jó kapcsolatokkal rendelkező fiatalembert. Köztük volt Arthur Schlesinger, Dávid Bruce és Henry Hyde is, akik később mind magas hivatalt töltöttek be.

A Manhattanben és Long Islanden gazdagságban, kiváltságos helyzetben nevelkedett Péter Lucas akkoriban másodéves volt a Princetnonon, de Pearl Harbor napján eldöntötte, hogy ő is harcolni akar. Az apja azonban ezt megtiltotta.

A fiú 1942 februárjában a szülői akarattal szembeszegülve kimaradt az egyetemről, mert végképp elment a kedve a tanulástól. Lázasan keresett valami olyan tevékenységet, ami igazán érdekelné. Eljátszott a gondolattal, hogy vadászbombázó lesz, még magánórákat is vett repülőgép-vezetésből, de rá kellett döbbsennie, hogy odafent menthetetlenül rátör a légi betegség.

145

Az OSS 1942 júniusában alakult meg. Péter Lucas azonnal jelentkezett, és fel is vették. Már látta magát, amint bekormozott arccal leugrik a német arcvonal mögött. Ehelyett azonban koktélparti koktélpartit követett. Donovan tábornoknak ugyanis első osztályú, hatékony, csiszolt modorú szárnysegédre volt szüksége. Péter Lucas közelről látta a szicíliai és salernói partraszállás előkészületeit, amelyben az OSS ügynökei nyakig benne voltak, és könyörgött, hogy ő is részt vehessen valami igazi akcióban. Légy türelemmel, hangzott a válasz. Olyan volt, mintha egy kisfiút bevinnének ugyan az édességboltba, de üvegbúra alatt. Mindent a szemnek, semmit a kéznek.

Végül kerek-perec ultimátumot adott a tábornoknak. - Vagy az Ön egységénél harcolok, vagy kérem áthelyezésemet a légi deszant-hoz.

„Vad Bili” Donovannek nem volt szokás ultimátumot adni. A tábornok meglepetten nézte az előtte álló fiatalembert, és talán látott benne valamit negyedszázaddal azelőtti önmagából. - Mindkettőt megteheti - felelte végül -, de fordított sorrendben.

Donovan támogatásával minden ajtó megnyílt Péter Lucas előtt. Végre megszabadulhatott gyűlölt civil ruhájától, és visszament Fort Benningbe, hogy belőle is „kilencven napos csoda” legyen, azaz három hónapos gyorstalpaló után légi deszantos alhadnagyi rangot kapjon.

A normandiai partraszállásról, a „D-napról” lekészt, mert még tartott az

ejtőernyős kiképzése. Miután végzett, visszament Donovan tábornokhoz. - Megigérte! - fogta szaván.

Meg is kapta a maga bekormozott arcú ejtőernyős ugrását: Észak-Olaszországban pottyant a német vonalak mögé. Itt találkozott olasz partizánokkal, akik mind ádáz hithű kommunisták voltak, valamint a brit Különleges Erőekkel, akik viszont túlságosan blazírt-nak tűntek ahhoz, hogy bármiben is lelkesen higgyenek. Néhány hét alatt megtanulta, hogy ez a lazaság merő színjáték. A Jedburgh-csoport, amelynek tagja lett, az egész világháború legképzettebb gyilkoló gépezetei közé tartozott, és még élvezték is a dolgot. 1944 kegyetlen telét Lucas a hegyekben vészelte át, és kis híján sértetlenül megúsza az egész háborút. Csak '45 márciusában botlott bele öt társával az SS egyik magát soha meg nem adó, hátramaradt osztagába, akikről nem tudták, hogy a környéken vannak. Tűzharc alakult ki, és Péter Lucas a bal karjába és a vállába is kapott egy-egy nehéz golyót valamelyik Schmeisser géppisztolyból. Mérföldekre voltak mindentől, a morfiumuk már elfogyott. Egy teljes hétig gyalogoltak keserves kínok között, mire találkoztak egy előretolt brit előőrssel. Ők úgy-ahogy összefoltozták a helyszínen, majd bemorfiumozva Londonba repítették egy Liberator gépen, és ott, immár sokkal jobb körülmények között, helyrehozták.

Miután felépült annyira, hogy elhagyhatta a kórházat, elküldték a sussexi partvidékre, szanatóriumba. Egy kanadai vadászpilótával került egy szobába, aki kettős lábtörés után lábadozott. Sakkozással múltatták az időt.

Amikor hazatért az Államokba, övé volt a világ. Beállt apja Wall Street-i cégéhez, idővel át is vette, valóságos pénzügyi óriássá nőtte ki magát, majd hatvanévesen elindult a helyi választáson, és közhivatalt vállalt. 2001 áprilisában már negyedik, egyben utolsó ciklusát töltötte, mint New Hampshire republikánus szenátora, ráadásul nem sokkal azelőtt republikánus elnököt is választott az ország.

Amikor meghallotta, ki van vonalban, szólt a titkárnőjének, hogy senkit ne kapcsoljon be hozzá, és hangja betöltötte a tőle tíz-mérföldnyire lévő limuzint.

- Steve! Jó hallani a hangod. Hol vagy?

- Itt, Washingtonban. Péter, találkoznunk kell. Komoly dologról van szó.

A szenátor megspórolta a szokásos kedélyeskedést. - Persze, cimbora. Elmondod?

- Majd ebédnél. Ráérsz?

- Minden mást elhalasztók. A Hay Adamsben, a szokásos sarokasztalomnál. Az jó csendes hely. Egykor.

A kanadai már az étterem előcsarnokában várt, amikor a szenátor nagy léptekkel beviharzott.

- Nagyon komoly volt a hangod, Steve. Valami problémád van?

- Temetésről jövök Georgetownból. Az egyetlen unokámat búcsúztattuk.

A szenátor döbbenten, fájdalomtól barázdált arccal meredt rá. - Űristen, annyira sajnálom. El sem hiszem. Valami betegség vitte el? Vagy baleset volt?

- Majd az asztalnál megbeszéljük. Van nálam valami, amit el kell olvasnod.

Miután helyet foglaltak, a kanadai válaszolt barátja kérdésére. - Meggyilkolták. Hidegvérrel. Nem, nem itt, és nem is most. Hat évvel ezelőtt, Boszniában.

Röviden elmondta, hány éves volt a fiú, és mennyire szívügye volt, hogy enyhítse a bosnyákok fájdalmát. Elmesélte a fővárosokon át Travnikig vezető Odüsszeiáját, a tolmácsának tett ígéretet, hogy segít megkeresni régi otthonát. Aztán átnyújtotta a Rajak-vallo-mást.

Hozták a száraz martinit. A szenátor füstölt lazactálat rendelt barna kenyérrel, és behűtött Meursault bort. Edmond bólintott, jelezve, hogy ugyanazt kéri ő is.

Lucas szenátor megszokta, hogy gyorsan olvassa el az elé tett anyagokat, most azonban a felénél halkan Rittyentett, és lelassított.

Miközben a szenátor a lazacot eszegette, és az utolsó oldalakat olvasta, Steve Edmond körülnézett. Barátja jól választott: törzsasz' tála közvetlenül a nagyzogora mögött, egy eldugott sarokban állt, olyan ablak mellett, amelyen keresztül látszott a Fehér Ház. A Hay Adams Hotelben lévő Lafayette étterem különleges hely volt, in' kább nézett ki tizennyolcadik századi vidéki birtok szívében álló háznak, mint egy nyüzsgő főváros kellős közepén lévő étteremnek, f Lucas szenátor felemelte a fejét.

- Nem is tudom, mit mondjak, Steve. Ilyen borzalmas dokumentumot talán soha életemben nem olvastam. Mit tehetek érted?

Az egyik pincér elvitte a tányérokat, kis csészékben feketekávé hozott, és egy-egy talpas pohárban régi évjáratú Armagnac konyakot. Amíg a fiatalember az

asztalnál tevékenykedett, nem beszéltek.

Steve Edmond a fehér abroszon nyugvó kezükre nézett. Eres, hurkás ujjú, májfoltos öregemberkezek. De ezek a kezek annakidején habozás nélkül az ellenséges Dornier vadászgépek közé vezették a Hurricane-t, vagy egy SS-katonákkal zsúfolt „trattoriába” üritették az M-1-es karabély teljes táráát Bolzano mellett. Ezek a kezek verekedtek, nőket cirógattak, újszülötteket emeltek a magasba, csekket írtak alá, komoly vagyont alapoztak meg, nyomot hagytak a politikán, az egész világon. Annakidején.

Péter Lucas elkapta barátja tekintetét, és egyből megértette, milyen hangulat lett úrrá rajta. – Igen, megöregedtünk. De még nem haltunk meg. Szóval, mit tehetek érted?

– Talán cselekedhetnénk még utoljára valami jót. Az unokám amerikai állampolgár volt. Az Egyesült Államoknak pedig joga van kérni annak a szörnyetegnek a kiadatását, bárhol is legyen. Hogy idehozzák, és itt álljon bíróság elé előre megfontolt szándékkal elkövetett gyilkosságért. Tehát az Igazságügyi Minisztériumnak kell lépnie. Meg a Külügynek. Együtt kell fellépniük az ellen a kormány ellen, amelyik azt a disznót bújtatja. Eléjük terjesztenéd?

– Barátom, ha a washingtoni kormány nem tud igazságot tenni, akkor senki. Megemelte poharát.

– Egy utolsó jócselekedet. De tévedett.

TIZENEGYEDIK FEJEZET

j

Az apa

Csak amolyan családi perpatvar volt, puszival és kibéküléssel kellett volna végződnie. Csakhogy egy csökönyös, hajlíthatatlan apa és olaszosan temperamentumos lánya között zajlott le.

Amanda Jane Dexter 1991 nyarán már tizenhat éves volt, és ész-bontóan vonzó. A Nápolyból elszármazott Marozzi családtól olyan alakot örökölt, amelynek láttán a püspökön is úrrá lesz a bűnös ger-jedelem, a szőke, angolszász Dexterektől pedig a fiatal Brigitte Bardot-ra emlékeztető arcot. A környékbeli fiúk bolondultak érte, és apjának ezt el kellett fogadnia. De Emiliót nem kedvelte.

Semmi kifogása nem volt ugyan a közép-amerikaiak ellen, de a filmsztár külsejű Emilióban észrevett valami sunyiságot, valami üres léhaságot, sőt, már-már kegyetlenséget. Amanda Jane azonban fülig beleesett a fiúba.

A nyári vakáció alatt került sor a kenyértörésre. Emilio el akarta vinni Amandát nyaralni a tengerpartra. Jó mesét talált ki: lesznek ott más fiatalok is, felnőttek fognak felügyelni rájuk, lesz vízisport, meg üdítően sós illatú atlanti-óceáni levegő. Amikor azonban Cal Dexter a szemébe akart nézni, Emilio kerülte a pillantását. Az apa ösztöne azt súgta, itt valami nincs rendben. A válasza tehát ez volt: –Nem.

A lánya egy hét múlva megszökött. Hagyott egy levélkét, hogy ne aggódjanak, nem lesz semmi baj, de ő már felnőtt nő, nem kezelhetik gyerekként. Aztán nem jött vissza.

Véget ért a vakáció. Még mindig nem volt sehol. Édesanyja, aki támogatta a tengerparti nyaralás ötletét, túl későn hallgatott a férjére. Nem tudták, hova mentek, nem ismerték Emilio családi hátterét, sőt, igazi lakcímét sem. A bronxi címről, amit annak idején megadott, kiderült, hogy egy kis garniszálló címe. Az autója virginiai rendszámmal futott, de az ottani rendőrség nyilvántartásából kiderült, hogy júliusban készpénzért eladták a kocsit. A fiú vezetékneve, a González pedig olyan gyakori, mint angolul a Smith.

Cal Dexter kapcsolatai révén beszélhetett a New York-i rendőrség eltűnt személyek után kutató hivatalának egyik törzsőrmesterével. A törzs együttérző volt, de eléggé lemondóan nyilatkozott.

– A tizenhat évesek ma már úgy viselkednek, mint a felnőttek, ügyvéd úr. Együtt hálnak, együtt nyaralnak, összebútoroznak...

Csak annyit tehetek, hogy általános közövést küldenek ki, hátha fenyegetés, kényszerítés, a szülői házból való erőszakos eltávolítás, kábítószer-használat, miegymás nyomára bukkannak.

Dexternek be kellett ismernie, hogy egyszer kaptak egy telefonüzenetet. Olyan időpontban hagyta a lányuk, amikor tudta, hogy apja dolgozik, és anyja sincs otthon. A rögzítő annak rendje-módja szerint felvette.

Elmondta, hogy jól van, nagyon boldog, nincs miért aggódniuk. A saját életét éli, és nagyon élvezi. Majd jelentkezik, ha készen áll rá.

Cal Dexter lenyomozta a hívást. Külön vásárolható SIM-kártyával üzemelő, a tulajdonoshoz el nem vezető mobilról jött. Amikor lejátszotta, a törzsőrmester

vállalat vont. Mint az Egyesült Államok összes eltűnt személyek után kutató hivatala, ők is túlterheltek voltak. Ez pedig nem számított vészhelyzetnek. Jött a karácsony, de siváran, nyomott hangulatban telt. Tizenhat éve először a kislányuk nélkül.

Egy kora reggeli kocogó találta meg a holttestet. Hugh Lamportnak hívták, kis számítástechnikai konzultációs cége volt. Egy tisztességes állampolgár, aki próbál vigyázni a kondíciójára. Öt kilométert tett meg reggelente, fél hétkor indult, és igyekezett nem sokkal hét után a táv végére érni. Még az olyan zord, hideg napokon is, mint 1992. február tizennyolcadika. Lakóhelyén, Virginia Beach-en, az Indián River Road füves padkáján futott. Ez a terep nem terhelte meg annyira a bokáját, mint a rekortán vagy a beton. Amikor a keskeny vízelvezető' csatornához ért, válaszfut előtt állt: vagy a betonhídon halad át, vagy ugrik. Ugrott.

Észrevette, hogy valami sápadtan megvillan alatta a hajnali félhomályban. Visszafordult, benézett az árokba. A lány a halál furcsa, kifícamodott pózában hevert ott, félig kint a vízből.

Mr. Lamport kétségbeesetten nézett körül, és onnan úgy négyszáz méterre, a fák között halovány fényt pillantott meg. Még egy korai madár, aki már a kávéfőzésnél tart. A kocogásból sprintre váltott, és amikor odaért, dörömbölni kezdett az ajtón. A kávéfőző házigazda kikukucskált az ablakon, és miután Lamport izgatottan kiabálva előadta, mit látott, beengedte.

A segélykérő telefonhívást az éjszakai műszakos diszpécser fogadta Virginia City Princess Anne Roadon lévő rendőrkapitányságán, az alagsori telefonközpontban. A nő sürgős esethez riasztotta a legközelebbi járőrökcsit. Bejelentkezett az egyes körzet egyetlen kocsija, egy mérföldre járt a csatornától. Amikor egy perc múlva odaértek, két férfit találtak a helyszínen: az egyik melegítőben, a másik hálóköntösben volt.

A két járőröző rendőrnek két percbe telt, hogy kihívják a gyilkosságiakat és egy teljes szakértői csapatot. A közelben lakó házi' gazda hozott kávé, amit hálásan fogadtak, és négyesben várakoztak tovább.

Kelet-Virginiának ezt a részét teljes egészében hat egymással határos város foglalja el. A Hampton Roads néven ismert városkomplexum hosszú mérföldeken nyújtózik el a James River két partján. Lépten-nyomon haditengerészeti és légibázisok tűnnek fel, hiszen

a Hampton Roads egészen a Chesapeake-öböl partjáig, azaz végsősoron az Atlanti-óceánig tart.

A hat város, Norfolk, Portsmouth, Hampton (Newport News-zal együtt), James City, Chesapeake és Virginia Beach közül az utóbbi messze a legnagyobb. 310 négyzetmérföldön terül el, a hat város másfélmillió lakosa közül 430 000 itt él. A négy körzetre osztott városhalmaz kettes, hármas és négyes körzete sűrűn beépített terület, a hatalmas kiterjedésű első viszont nagyrészt vidékies jellegű. Az egészen Észak-Karolina határáig nyúló 195 négyzetmérföldes körzetet az Indián River Road szeli ketté.

A törvényszéki szakértők és a gyilkosságiak nagyjából egyszerre, harminc perc múlva értek ki, az igazságügyi orvos szakértő pedig öt perccel utánuk érkezett. Pirkadni kezdett, vagy legalábbis valamivel világosabb lett, és szemerkélni kezdett az eső.

Mr. Lamportot autóval hazavitték, hogy lezuhanyozhasson, és utána hivatalos tanúvallomást tegyen. Vallomást tett a kávéfőző férfi is, bár csak azt tudta határozottan állítani, hogy éjszaka nem látott, nem hallott semmit.

Az orvos szakértő gyorsan megállapította, hogy az áldozat, aki fiatal fehér nő, életjelt nem ad. A halál szinte biztosan valahol máshol következett be, a holttestet utána dobták az árokba, feltehetően autóból.

Utasította a mentőket, hogy vigyék a holttestet a norfolki állami halottasházba, amelyhez mind a hat város tartozott.

A helyi gyilkossági nyomozók egy ideig elmorfondíroztak rajta, hogy ha az elkövetők, akiknek IQ-ja a jelek szerint a hullók szintjén mozgó erkölcsiségükhöz idomult, megtesznek még három mérföldet, eljutnak a Back Bay tengeröböl csúcsánál lévő mocsaras területre. Itt pedig egy holttest, ha rákötnék valami súlyt, örök időkre nyomtalanul eltűnik. De úgy látszik, elfogyott a türelmük, és olyan helyen szabadultak meg szörnyű rakományuktól, ahol hamar megtalálják, és megindul az embervadászat.

Norfolkban két dolog történt a holttesttel: tetemvizsgálatot végeztek, hogy megállapítsák a halál okát, idejét és lehetőség szerint a helyét,

valamint megkísérelték azonosítani.

A második feladathoz maga a holttest nem adott semmi támpontot: falatnyi, de már senkit fel nem izgató alsónemű, csúnyán megszaggatott, szorosan testhez simuló ruha. Medált, karkötőt nem viselt, tetoválva nem volt, pénztárcát sem találtak nála.

Mielőtt munkához látott volna a patológus, amennyire lehetett, összevarrtak és sminkkel rendbe hozták a brutális verésre utaló sebektől, zúzódásoktól elcsúfított arcot, és lefényképezték. A fotót mind a hat város bűnüldöző szerveinél körözték, mivel az áldozat ruházatából ítélve részese lehetett annak, amit finoman „éjszakai életnek” szokás nevezni.

Az azonosításhoz ujjlenyomatvételre és az áldozat vércsoportjának megállapítására volt még szükség. Aztán munkához látott a patológus. Az ujjlenyomatokhoz nagy reményeket fűztek.

De a hat város közül egyikben sem jutottak eredményre. Elküldték az ujjlenyomatokat Richmondba, az állam fővárosába is, ahol egész Virginia ujjlenyomatait tárolják. Teltek-múltak a napok, majd megérkezett a válasz: sajnáljuk. A következő lépés az FBI volt, az ő adatbankjuk egész Amerikára kiterjed. A nemzetközi automatikus ujjlenyomat-azonosító rendszert, az IAFIS-t használják.

A patológus jelentésétől a harcedzett gyilkosságoknak is kavarni kezdett a gyomra. A lány ugyanis tizennyolc éves lehetett, vagy annyi sem. Valaha csinos volt, de valaki, no meg az életvitele, ennek véget vetett.

Olyan mértékű volt a vaginális és anális kitágulás, hogy nem férhetett hozzá kétség: a normális méretű férfi nemi szervnél nagyobb tárgyakkal hatoltak be ismétlődően. A végzetes verés nem az első volt, máskor is történt ilyesmi. És heroinozott is, valószínűleg hat hónapnál nem régebben.

A norfolki gyilkossági és bűnügyi nyomozók számára egyértelmű üzenetet hordozott a jelentés: „prostitúció”. Egyikük számára sem volt újdonság, hogy a bűn világába gyakran kábítószer-függőséget kialakítva toborozzák a lányokat, úgy, hogy a strici az egyetlen forrás, akitől drogot tudnak szerezni.

Ha egy lány megpróbál elszökni egy ilyen banda karmaiból, biztos számíthat a büntetésre. Az efféle „megleckéztetés” nem ritkán abból áll, hogy brutális, bestiális perverziók elviselésére kényszerítik őket. Mindig akadnak élőlények, akik ilyesmiért hajlandók fizetni, ennél fogva olyan élőlények is, akik hajlandók az ilyesmit „szállítani”.

A hullaszemle után a holttestet a hűtőkamrába vitték, az azonosításán pedig tovább dolgoztak. Egyelőre névtelen volt. Aztán a portsmouth-i bűnügyi rendőrség egyik munkatársának úgy tűnt, az elcsúfított arc és az elszíneződött fénykép ellenére ismerős neki az áldozat. Egy Lorraine néven futó utcalányt vélt felismerni benne.

A nyomozás kiderítette, hogy „Lorraine-t” hetek óta nem látta senki. Azelőtt egy hírhedten kegyetlen spanyol ajkú bandának dolgozott, akik úgy toborozták a lányokat, hogy a jóképű bandatagok az északabbra lévő városokban ismerkedtek, és házasságot, álmovakációt, bármit ígérve délre csábították „barátnőjüket”.

A portsmouth-i bűnügyiek kezelésbe vették a bandát, de eredménytelenül. A stricik azt állították, nem tudják Lorraine igazi nevét, amikor a városba érkezett, már profi volt, most pedig önszántából visszament a nyugati partra. A felvétel nem volt elég jó minőségű ahhoz, hogy az ellenkezőjét lehessen vele bizonyítani.

Megtette helyettük Washington. Ok az ujjlenyomat alapján határozottan azonosítani tudták az áldozatot. Amanda Jane Dexter ugyanis korábban megpróbálta kijátszani az egyik ottani szupermarket biztonsági rendszerét, és elemelni valamit. De a kamera győzött. A fiataalkorúak bíróságán a bíró elhitte őt osztálytársa által megerősített történetét, és figyelmeztetéssel elengedte. Ujjlenyomatot viszont vettek tőle, és az a New York-i rendőrségtől bekerült a nemzetközi adatbázisba, az IAFIS-ba.

Amikor a portsmouth-i rendőrségnél Austin őrmester meghal-
lotta a hirt, azt morogta maga elé: – Talán most végre elkapom ezeket a rohadékokat.

Latyakos, nyomasztó téli reggel volt, amikor megcsörrent a telefon a bronxi lakásban. Ahhoz viszont talán pontosan ilyen idő illetett, hogy egy apát megkérjenek, tegyen meg háromszáz mérföldet, és azonosítsa egyetlen gyermeke holttestét.

Cal Dexter az ágy szélén ülve arra gondolt, bárcsak halt volna meg inkább Cu Chi alagútrendszerében, mint hogy ilyen fájdalmat éljen át. Végül elmondta a hírt Angélának, és karjaiba zárta zokogó feleségét. Aztán felhívta az anyósát, aki azonnal átjött.

Dexter nem tudta volna kívánni, míg a La Guardiáról elindul a gép a norfolki nemzetközi repülőtér felé. Nem bírta volna ki, ha köd, eső, jégeső vagy forgalomtorlódás miatt késik a járat. Ezért autóba ült. Kiért New Yorkból, a hídon áthajtott Newarkba, majd a jól ismert vidék következett, ahol annak idején építkezésről építkezésre járt. New Jersey-ből kiérve Pannsylvania, majd Delaware állam területén autózott egy darabig, majd továbbhaladt dél felé, el Baltimore mellett, végig egész Virginián.

A norfolki halottasházban csak nézte meredten a valaha kedves, hőn szeretett arcot, és tompán bólintott a mellette álló nyomozó kérdésére. Felmentek az emeletre. Kávé mellett nagy vonalakban elmondták neki a részleteket. A lányát ismeretlen személy vagy személyek verték meg. Súlyos belső vérzések következtében halt meg. Az elkövetők a jelek szerint a csomagtartóba tették a holttestét, és az első körzet legelhagyatottabb részén, Virginia Beach külterületén megszabadultak tőle. Folyamatban vannak a kihallgatások, uram. Dexter azonban tudta, hogy az igazságnak csak töredékét osztják meg vele. Hosszú vallomást tett, mindent elmondott nekik „Emilióról”, de a nyomozóknak nem ugrott be a név. Kérte, hogy elvihesse a lánya holttestét. A rendőrségnek nem volt ellene kifogása, de a halottké-mi hivatal kezében volt a döntés. Ami időbe telt. Formaságok, hivatali eljárásrend, miegymás.

L

Dexter elvitte az autót New Yorkba, majd repülővel visszament, és várt. Végül hazakísérhette a halottaskocsit Bronxba.

Zárt koporsó volt. Nem akarta, hogy a felesége, vagy a Marozzi család bármely tagja meglássa, mi van benne. Helyben temették el Amanda Jane-t, mindössze három nappal a tizenhetedik születésnapja előtt. Dexter egy hét múlva újra visszament Virginiába.

Austin őrmester éppen az irodájában tartózkodott a ports-mouth-i rendőrség Crawford Street 711 alatti épületében, amikor felszóltak a recepcióról, hogy egy bizonyos Mr. Dexter keresi. Nem ugrott be a név. Nem tudta a fényképen látott összevert arcról felismert elhunyt örömlányhoz, Lorraine-hez kötni.

Megkérdezte tehát, mit akar Mr. Dexter, és azt a választ kapta, hogy a látogató talán tud segíteni egy folyamatban lévő nyomozásban. Ezen a jogcímen felengedték hozzá.

Portsmouth a legrégebbi a hat település közül. Az angolok alapították, még jóval a amerikai függetlenségi háború előtt. Ma az Elizabeth River délnyugati oldalán terpeszkedik a főként alacsony vöröstéglás házakból álló város, onnan bámulja a túlsparti Norfolk felhőkarcolóinak hipermodern csillogását. Viszont a fegyveres erők tagjai közül sokan Portsmouth-ba mennek, ha „jól akarnak mulatni” sötétedés után. Austin őrmester bűnügyi csoportja nem dísznek volt a városban.

A látogató szinte eltörpült a hajdani amerikai futballjátékosból lett detektív mellett. Megállt Austin asztalánál, és azt mondta:

- Emlékszik a tinédzser lányra, akit rászoktattak a heroinra, prostitúcióra kényszerítettek, csoportosan megerőszakoltak, és végül négy héttel ezelőtt agyonverték? Én vagyok az apja.

Austin fejében csilingelni kezdtek a riasztócsengők. Visszahúzta a látogató felé nyújtott kezét. A dühös, bosszúszomjas állampolgárok iránt mély részvétet érzett, de ennél többre nem számíthattak tőle.

A munkában lévő zsarut az ilyenek csak fárasztják, sőt, veszélyesek is lehetnek. -Sajnálom, uram. Biztosíthatom, hogy minden tőlünk telhetőt. ..

- Nyugi, őrmester. Csak egyvalamit szeretnék megtudni. Aztán békén hagyom.

- Mr. Dexter, megértem, mit érez, de nem vagyok abban a helyzetben...

A látogató ekkor zakózsebébe süllyesztette a jobb kezét, és előhúzott onnan valamit. Lehet, hogy elszúrtak valamit odalent a biztonságiak? Fegyver van nála? Az őrmester pisztolya viszont tőle három méterre lapult az egyik fiókban.

- Mit csinál, uram?

- Az asztalára teszek néhány fémdarabot, Austin őrmester.

Le is rakta szép sorban mindet. Austin őrmester is szolgált a seregben, hiszen nagyjából egykorúak voltak, de soha nem hagyta el az Allamok területét.

Most döbbenten meredt az asztalán heverő két ezüstcsillagra, három

bronzcsillagra, egy kitüntető érdeméremre és négy sebesü-lési éremre. Ehhez fogható gyűjteményt még soha életében nem látott.

- Elég régen, és jó messze innen, megszolgáltam, hogy tudhassam, ki ölte meg a gyermekemet. A saját véremmel szereztem rá jogot. Tartozik nekem ezzel a névvel, Mr. Austin.

A detektív az ablakhoz lépett, Norfolkot nézte. Szabályellenes volt a kérés, teljességgel szabályellenes. Az állásába is kerülhet.

- Madero. Benjámín „Benny” Madero. Egy latin-amerikai bűnbanda feje. Nagyon erőszakos, nagyon kegyetlen.

- Köszönöm - mondta a mögötte álló férfi, és összeszedte a fémdarabokat.

- De ha azt forgatná a fejében, hogy esetleg magánlátogatást tesz nála, elkésett. Én is elkéstem, elkéstünk mindannyian. Felszívó' dott, visszament szülőhazájába, Panamába. Tudom, hogy ő tette, de nincs elég bizonyítékom, hogy bíróság elé állítsam.

A manhattani 28. utcában, a Madison Avenue közelében lévő kis távol-keleti műkinckereskedés ajtaját benyomta egy kéz, mire csi-lingelni kezdett az ajtó fölötti csengő.

A látogató körülnézett a jade-, kő- és porcelántárgyak, elefántcsont, kerámia alatt roskadozó polcokon. Elefántok, félistenek, táblaképek, faliszőnyegek, pergamenek mellett megszámlálhatatlan Buddha-szobor sorakozott. Hátról pedig felbukkant egy emberalak.

- Valaki másnak kellene lennem - szólalt meg Calvin Dexter. Tizennégy év telt el azóta, hogy új élettel ajándékozta meg a Vietkong hajdani dzsungelharcosát és annak feleségét. Az ázsiai férfi habozás nélkül bólintott.

- Természetesen - mondta. - Kérem, jöjjön velem. 1992. március 15-ét írtunk.

TIZENÖTÖDIK FEJEZET

A leszámolás

A Chiquita nevű fürge halászhajó közvetlenül pirkadat előtt futott ki a Golfito üdülőttelep kikötőjéből, és a Panama-csatornán a nyílt tenger felé vette útját.

A kormánykeréknél tulajdonosa, egyben kapitánya, Pedro Arias állt, és ha voltak is fenntartásai amerikai utasával szemben, megtartotta őket magának.

A férfi előző nap tűnt fel, helyi, Costa Rica-i rendszámú motorral jött.

Valójában a pánamerikai autópálya mellett, északabbra fekvő Palmar Nortéban vette, ahova helyi repülőjáratral érkezett, mint turista.

Mielőtt kiszemelte a Chiquitát, és odament gazdájához, a kikötőben fel-alá járkálva szemrevételezte az ott horgonyzó hobbihalászhajókat. Motorkerékpárja egy fához láncolva, oldalzsákja a vállán. Amolyan túlkoros hátizsákos turistának nézett ki.

A kabin asztalára kirakott dollárköteg viszont egyáltalán nem „hátizsákos” méretű volt. Annyi pénzért igen sok halat lehet fogni.

De a férfi nem horgászni akart, a botok a kabin mennyezetére szerelt tartórácson pihentek. Közben a Chiquita Punta Voladeránál elhagyta a földnyelvet, és a Golf-áramlatot meglovagolva haladt tovább. Arias délnek fordította a hajó orrát, az egyórányira lévő Punta Banco felé.

A „gringo” úticélja indokolta a hajó faránál lévő horgászpádkhoz szíjazott két műanyag üzemanyagos kannát. Azt akarta, hogy Arias vigye ki a Costa Rica-i vizekről, kerülje meg a Punta Burica földnyelvet, és panamai területen tegye ki.

A fickó meséje, hogy Panamavárosban tölti szabadságát a családjával, és szeretne „látni valamit a vidéki Panamából is”, körülbelül annyira tűnt tarthatónak Pedro Arias számára, mint tengeri ködpára a felkelő napban.

Ha viszont arról volt szó, hogy egy motoros gringo egy elhagyatott tengerparti fővényen akar bejutni az országba, hogy elkerüljön bizonyos formásokat, Señor Arias rendkívüli toleranciát tanúsított, különösen, ha az illető a szomszédos Panamát jelölte meg úti céljaként.

Reggeli időben már Punta Bancót maga mögött hagyva, az „igazi” Csendes-óceán hűvös vizét szelte vidáman a harmincegy láb hosszú Bertram Moppie típusú hajó.

Arias negyven fokkal balra fordította, hogy még két órán keresztül a part mentén haladjanak, egészen Burica szigetéig és a jelöletlen országhatárig.

Dél előtt tíz órákor pillantották meg a sziget első, látóhatár fölé emelkedő világítótornyát, fél tizenegykor pedig már befordultak a „sarkon”, vissza északkeletnek.

Pedro Arias széles karmozdulattal a Burica-félsziget tőlük balra elterülő keleti

partvidékére mutatott.

- Ez már mind Panama - mondta. Az amerikai biccentéssel köszönte meg az információt, és a térképét tanulmányozta. Aztán mu-tatoujjával rábökött egy pontra.

- Por aqui (ide) - mondta spanyolul.

Olyan partszakaszt választott, ahol semmilyen várost vagy üdülőhelyet nem jelölt a térkép, és ahol elhagyatott homokfövenyre és a dzsungelbe vezető ösvényekre lehet számítani. A kapitány bólintott, és megváltoztatta a haladási irányt, hogy egyenesebb és rövidebb útvonalon jussanak el a Charco Azul öbölbe. Az harminc mérföld, a hajónak alig valamivel több mint két óra.

Déli egy órára odaértek. A pár halászhajó, amelyet a széles öbölben láttak, rájuk se hederített.

Az amerikai azt kérte, hogy a part mentén, attól harminc méterre haladjanak. Öt perc múlva, Chiriqui Viejótól keletre, találtak is egy homokos partszakaszt, amelyen a helyi halászok által átmeneti szállásként használt szalmakunyhók sorakoztak. Ez azt jelenti, hogy vezet a belső területekre valamilyen ösvény, ami autóval, még terepjáróval is, járhatatlan, motorral viszont el lehet rajta boldogulni.

Némi nyögés, erőlködés árán sikerült kitenni a motort a parti sekély vízbe, majd a hátizsák is a fövényre került, és elváltak útjaik. A viteldíj fele Golfitóban, a másik fele érkezéskor. A gringo nem maradt adós.

Fura alak volt, gondolta Arias, de ha négy éhes száj etetéséről van szó, az ő dollárjai sem rosszabbak, mint bárki másé. Letolatott a Chiquitával a homokról, és elindult a nyílt tenger felé. A parttól egy mérföldre betöltötte a tankba a két műanyag kanna tartalmát, majd délnek, hazafelé vette az irányt.

Cal Dexter a parti fövényen csavarhúzózt vett elő, leoperálta a Costa Rica-i rendszámot, és jó messzire a tengerbe hajította. Ezután elővette zsákjából a panamai motorrendszámot, és felcsavarozta.

A papírjai kifogástalanok voltak. Hála Mrs. Nguyennek, volt más nevére szóló amerikai útlevele, abban egy pár nappal azelőtt a panamavárosi reptéren „beütött” pecsét, meg az útlevélhez passzoló jogosítványa is.

A New York-i bíróságokon és fogdáknak (védencai húsz százaléka spanyolajkú volt) összeszedett tört spanyoltudásával nem játszhatta el, hogy panamai. Abban viszont semmi kivetnivaló nincs, ha egy odalátogató amerikai motorral keresgéli az ideális horgászhelyet.

Alig több mint két éve történt, hogy az USA Noriega diktátor megdöntése és elfogása érdekében hamutartóvá változtatta az ország egyes részeit, és Dexter úgy vélte, a panamai zsaruk többsége alighanem „vette az adást”.

A partról induló keskeny ösvény sűrű esőerdőn vezetett át, majd a tengertől tíz mérföldre földúttá szélesedett. Idővel egy-egy farm is feltűnt, és Dexter itt már tudta, hogy nincs messze a pánamerikai autópálya, ez az Alaszkától Patagónia csúcsáig vezető műszaki csoda.

Dávid Cityben megtankolt, és elindult a sztrádán az ötszáz kilométerre levő főváros felé. Besötétedett. Kamionsofőrök törzshelyének látszó út menti büfében vacsorázott, ismét megtankolt, majd folytatta útját. A Panamaváros előtti díjbeszedő fülkénél pesóval fizetett, és napkeltekor berobogott Balboa elővárosba. Itt egy parkban talált egy alkalmas padot, amihez odaláncolhatta a motort, és hunyhatott is rajta három órát.

A délután alapos terepszemlével telt. A még New Yorkban vásárolt, igen nagy méretarányú várostérképen jól kivehető volt a város elrendezése, és a Chorillo nevű kőkemény nyomornegyed is, ahonnan Noriega és Madero is származott: egymástól mindössze néhány saroknyira nőttek fel.

A sikeres gonosztevők azonban, ha tehetik, inkább az aranyéletet választják. Dexter információi szerint Madero szívesen lebzselt két szórakozóhelyen a Paitilla nevű elit negyedben, az óváros nyomortanyáival szemben, az öböl túlsópartján. Mindkettőnek társtulajdonosa is volt.

A repatriált gengszter hajnali kettőkor unt rá a Papagayo diszkóbárra, és döntött úgy, hogy ideje távozni. A diszkrét réztáblával, védőrácscsal és kukucskálóval ellátott jellegtelen, fekete ajtó kinyílt, és először két nagydarab testőr lépett ki: Madero gorillái.

Az egyik beült a járda mellett leparkolt limuzinba, és beindította a motort, a másik pedig az utcát kémlelte. A járdán összekuporodva ücsörgő csöves a testőr felé fordult, és rávillantotta szétrohadt, hiányos fogsorát. Zsíros, őszes fürtjei a vállát verdestek, esőkabátjából orrfacsaró bűz áradt.

Jobb kezét szép lassan a mellkashoz szorított barna papírzacskóba csúsztatta. A gorilla is becsúsztatta kezét a bal hónalja alá, és feszülten várt. A csavargó most ugyanolyan lassan kihúzta kezét a zacskóból, kortyolt az olcsó rumból, és a hullarészeg emberek nagy-lelkűségével a gorilla felé nyújtotta.

A testő'r megköszörülte a torkát, köpött egyet a járdára, visszahúzta a zakója alól üres kezét, és megnyugodva elfordult. A részeges hajléktalanon kívül egy lélek sem járt a közelben, tiszta volt a levegő. Megkocogtatta a fekete ajtót. A Dexter lányát elcsábító Emilio lépett ki elsőnek, utána a főnöke. Dexter megvárta, míg becsukódik és automatikusan bezáródik mögöttük az ajtó, csak ekkor állt fel. Most már levágott csövű, 44-es kaliberű Smith & Wesson pisztolyt markolt a papírzacskóból előhúzott keze.

A köpködős gorilla soha nem tudta meg, mi találta el. A három méterről kilőtt lövedék a levegőben négy részre vált szét, és jelentős pusztítást vitt végbe a felsőtestében.

Ugyanez történt a szívdöglesztő Emilióval is. Már nyitotta a száját, de kiáltani már nem volt ideje: a második lövés nyomán az arcába, a nyakába, a vállába és a tüdejébe is fúródott egy-egy golyó. A másik gorilla csak félig tudott kiszállni az autóból, mielőtt visszaadta lelkét teremtményének. Ő is négy süvítő fémdarab útját keresztezte váratlanul.

Benjamin Madero a fekete ajtónál üvöltött, hogy engedjék be, amikor eldőrdült a negyedik és az ötödik lövés. Egy bátor lélek öt centire ki is nyitotta az ajtót, de amikor az ajtó széléből kipattanó szilánk végigszántott ondolált haján, villámgyorsan be is csapta.

Madero öklével még mindig az ajtót verve dörömbölve rogyott össze szép lassan, véráztatta trópusi inge hosszan elkenődő piros csíkokat hagyott a fényesre lakkozott fatáblás ajtón.

A csavargó a pánik legcsekélyebb jele nélkül, ráérősen odalépett hozzá, lehajolt, a hátára fordította, és a szemébe nézett. Madero még élt, de már nem sok volt neki hátra.

- Amanda Jane, mi hija (a lányom) - szólalt meg a támadó, és a hatodik lövedékkel széttroncsolta a maffiózó beleit.

Madero életének utolsó másfél perce nem volt éppen tömör gyönyör...

Később egy szemközti házban lakó háziasszony elmondta a rendőröknek, hogy az emeleti ablakból csak annyit látott, hogy a csöves betrappol egy mellékutcába, aztán elpöfög egy motor. Semmi több. A motort később, még mindig az éj leple alatt, két kerülettel odébb letámasztották a falhoz. Nem volt leláncolva, az indítókulcsot sem vették ki belőle. Biztosan nem maradt ott egy óránál tovább: nyoma veszett a „táplálékláncban”.

A páróka, a protézis és az esőkabát egy parki szemetesben végezte. Az oldalzsák pedig, miután a maradék ruhaneműt kivették belőle, egy beépítetlen grundon. Reggel hétkor pedig félcipőt, bő vászonnadrágot, pólóinget és könnyű zakót viselő, kezében puha, Abercrombie and Fitch márkájú kis útitáskát szorongató amerikai üzletember intett le egy taxit a Miramar Hotel előtt. A repülőtérre vitette magát, és három óra múlva a Continental Airlines menetrend szerinti newarki járatán, első osztályon fel is szállt.

A fegyver pedig, a négy halálos repeszre szétváló, közelharcra kifejlesztett lövedékű Smith & Wesson, egy kanálisban lapult valahol a városban, amelyet Dexter immár a magasból vehetett szemügyre. Cu Chi föld alatti járataiban ugyan nem engedélyezték e találmány a használatát, Panamaváros utcáin viszont húsz évvel később álmyszerűen működött.

Dexter alig dugta be a kulcsát bronxi lakása zárjába, már tudta, hogy valami baj van. A kinyíló ajtó mögül anyósa, Mrs. Marozzi könnyáztatta arca bukkant elő. A gyászt büntudat súlyosbította. Angéla Dexter ugyanis nem ellenezte, hogy Emilio legyen a lánya gavallérja, és a tengerparti „nyaralás” ötletét is támogatta. Amikor pedig a férje azt mondta neki, hogy valami befejezetlen ügy miatt egy hétre el kell utaznia, azt hitte, biztos az ügyvédi munkájával kapcsolatban.

Dexternek otthon kellett volna maradnia. El kellett volna mondania Angélának, mit tervez. Meg kellett volna értenie, mi zajlik le a felesége lelkében. Angéla Dexter a szüleitől (ahol a lánya temetése óta lakott) hazavitt barbitur tartalmú altatószert túladagolva végzett magával.

A volt keménysisakos, katona, diák, ügyvéd és apa mély dep-resszióba esett.

Végül két következtetést vont le. Egyrészt azt, hogy nincs már jövője a kirendelt védőügyvédek irodájában, nem rohangál többé bíróságról vizsgálati fogházba és vissza. Felmondott, eladta a lakást, könnyes búcsút vett a Marozzi családtól, akik mindig jók voltak hozzá, és visszatért New Jerseybe. Itt rátalált a Pennington nevű kisvárosra, amely szép, erdős tájon terült el, de ügyvéd nem lakott benne egy sem. Vett egy kis egyszemélyes irodát, és kiakasztotta a cégért. A Chesapeake Drive-on vett egy favázas házat, és egy kis teherautót is a városban használt személykocsi helyett. Fájdalmát pedig kegyetlenül nehéz triatlonedzésekkel próbálta enyhíteni.

A második megállapítása az volt, hogy Madero olcsón megúszta. Méltó büntetése az lett volna, ha egy amerikai bíróságon kell végighallgatnia, hogy életfogytiglanra ítélik, feltételes szabadlábra helyezés joga nélkül. Ha mindennap úgy ébred, hogy tudja, soha többé nem látja meg Isten kék eget. Tudja, hogy hátralevő élete minden egyes napjával fizet azért, amit egy sikoltozó lánnyal tett.

Calvin Dexter tisztában volt vele, hogy az amerikai hadseregben töltött évek során, és különösen a Cu Chi környéki ősvadon alatti bűzlő pokolban lehúzott két esztendő alatt, igen veszélyes képességekkel gazdagodott. Nesztelenül, türelmesen, szinte láthatatlanul tud harcolni. A vérbeli vadász ügyességével, a született nyomkereső fáradhatatlanságával cserkészi be a prédát. A hírekben hallott valakiről, akinek a gyermekét megölték, és a tettes eltűnt külföldön. Kilétét titokban tartva kapcsolatba lépett az illetővel, a megkapta szükséges információkat, elment szülőhazájára határain túlra, és elhozta a gyilkost. Aztán nyoma veszett. Újból szívélyes, légynek sem ártó penningtoni ügyvéd lett.

Hét év alatt háromszor tette ki irodájára a „Szabadság miatt zárva” táblát, hajszolta a gyilkost a nagyvilágban, és hozta el, hogy megindulhasson a „megfelelő eljárás”. Háromszor riasztotta az illetékes hatóságokat, és vonult vissza az ismeretlenség homályába.

A Vintage Airplane című szaklap hirdetési rovatát viszont minden egyes alkalommal átnézte, amikor a lábtörlőjére hajították. Csak azon keresztül léphetett vele kapcsolatba az a maroknyi ember, aki tudott létezéséről. Így tett a 2001. május 13-i napfényes reggelen is. A hirdetés így szólt: „AVENGERT keresek. Komoly ajánlat. Ár: nincs plafon. Kérem, hívjon.”

TIZENHATODIK FEJEZET

Az akta

Péter Lucas szenátor régi motoros volt már a Capitol Hillen, tudta jól, hogy ha a Ricky Colenso-akta és a Milán Rajak-vallomás kapcsán mozgásba akarja hozni a hivatali gépezetet, legfelül kell kezdenie. Holmi osztályvezetőkre, főosztályvezetőkre kár lenne vesztegetnie az idejét. Ezen a szinten a köztisztviselők reflexszerűen más osztályra próbálják lőcsólni az ügyet. Sosem hozzájuk tartozik semmi. Csak a legmagasabb szintről érkező kerek-perec utasítás vezethet eredményre.

Péter Lucas mint republikánus szenátor és az idősebb George Bush régi barátja, bejuthatott Colin Powell külügyminiszterhez és az újonnan kinevezett igazságügyi miniszterhez, John Ashcroft-hoz is. Csak ez a két minisztérium tehetett bármit is az ügy érdekében.

De még így sem volt egyszerű. Ugyanis a miniszterek nem szeretik, ha problémákkal, kérdésekkel zaklatják őket, jobban örülnek, ha a problémát mindjárt a megoldással együtt hozzák eléjük.

A kiadatási ügyek nem tartoztak Péter Lucas szakterületéhez. Utána kellett tehát járnia, mit tehet, illetve mit kell tennie az Egyesült Államoknak ilyen helyzetben. Pontosan az efféle kutatómunka céljára állt rendelkezésére frissdiplomás fiatalokból álló csapata. Egy hét múlva meg is érkezett az eredménnyel legjobb „kéme”, egy éles eszű wisconsini lány.

- Azt a Zilics nevű állatot az 1984-es „megnövelt hatáskörű bűnüldözési törvény” értelmében le lehet tartóztatni, és át lehet szállítani az Egyesült Államokba - mondta.

A lány által felfedezett mondatok az 1997-es hírszerzési és biztonsági kongresszusi meghallgatáson hangzottak el, mégpedig Róbert M. Bryant, az FBI igazgatóhelyettese szájából, aki a Tisztelt Ház bűnüldözési bizottsága előtt beszélt.

- Megjelöltem az idevágó bekezdéseket, szenátor úr - mondta a lány. Lucas megköszönte a munkáját, és belemélyedt az asztalára

tett szövegbe.

„A Szövetségi Nyomozóiroda hatásköre az 1980-as évek közepétől terjed ki az ország határain kívülre, ekkor fogadott el először a kongresszus olyan törvényeket, amelyek felhatalmazzák az FBI-t, hogy amerikai állampolgár meggyilkolása esetén külföldön is érvenyt szerezzen a szövetségi törvényeknek” – mondta Mr. Bryant négy évvel ezelőtt.

A bikkfanyelven körülírt törvény valójában irtózatosan kemény intézkedés volt, amelyről azonban a világ jórészt nem vett tudomást, ahogy az amerikaiak többsége sem. Az 1984-es „Megnövelt Hatáskörű Bűnüldözési Törvény” előtti időkben az volt a bevett álláspont, hogyha egy gyilkosságot, mondjuk, Franciaországban, vagy éppen Mongóliában követnek el, akkor kizárólag a francia, illetve a mongol kormány jogosult az elkövető után nyomozni, majd letartóztatni és bíróság elé állítani. Nem számított, francia, mongol, vagy éppen az országba látogató amerikai-e az áldozat.

Az USA egyszerűen vindikálta magának a jogot, hogy kimondja: aki a világ bármely pontján megöl egy amerikai állampolgárt, az ugyanolyan, mintha a Broadway-n ölte volna meg. Más szóval: az amerikai igazságszolgáltatás hatásköre az egész bolygóra kiterjed. Ezt semmilyen nemzetközi tanácskozáson nem hagyták jóvá, az USA egyszerűen eldöntötte. Mr. Bryant pedig még tovább is ment: „... a »Mindenhová Kiterjedő Törvény« néven ismert, a diplomáciai testület biztonságáról és a terrorizmus elleni küzdelemről szóló 1986-os törvénycsomaggal pedig újabb, az ország határain túl-

ra terjedő hatályú jogszabály lépett életbe, az amerikai állampolgárok sérelmére külföldön elkövetett terrorcselekményekre vonatkozóan.”

- Semmi gond - gondolta a szenátor. - Zilics nem tartozott a jugoszláv hadsereg kötelékébe, és a rendőrségébe sem. Szabad zsoldos volt, illik rá a „terrorista” meghatározás. Mindkét törvény alapján ki kell adni Amerikának.

Tovább olvasott: „Az FBI-nak, az adott ország jóváhagyásától függően, megvan a jogi felhatalmazása, hogy munkatársait nyomozás céljából annak az országnak a területére küldje, ahol a bűncselekményt elkövették, hogy az Egyesült Államok felelősségre vonhassa a terroristákat az állampolgárai sérelmére külföldön elkövetett cselekményekért.”

A szenátor összeráncolta homlokát. Ennek így semmi értelme. Valami hiányzik. „Az adott ország jóváhagyásától függően”: ez a kitétel a lényeg. A különböző országok rendőri szervei közötti együttműködés viszont nem új keletű dolog.

Magától értetődik, hogy az FBI elfogadhatja valamelyik külföldi rendőrség felkérését, hogy repüljenek oda és segítsenek. Ez már hosszú évek óta így működik. És miért kellett két külön törvény, 1984-ben és 1986-ban?

A válasz, amiről Lucas szenátor nem tudott, az volt, hogy a má- J sodik törvény sokkal, de sokkal messzebb ment, mint az első, és „az adott ország jóváhagyásától függően” kitétellel Bryant csak a bizottságot akarta „vigasztalni”. Volt viszont még valami, amire csak célozni mert, nyíltan kimondani nem (hiszen a Clinton-érában voltunk) . Ez pedig a „visszaszármaztatás” fogalma.

Az Egyesült Államok az 1986-os törvény alapján jogot formált rá, hogy udvariasan felkérje a „vendéglátó” országot a gyilkos kiadására. Ha viszont nemleges válasz érkezett, vagy szabotázzsal felérő módon húzták-halasztották a dolgot, lehullt a szívélyesség álarca: az USA immár arra is feljogosította magát, hogy titokban ügynököket küldjön az elkövetőért, azok pedig elfogják és az amerikai ítélőszék elé hozzák.

Miután átment a törvény, John O'Neill, az FBI terroristavadásza így fogalmazott: „Mostantól az adott ország jóváhagyása lószart se számít.” Amióta Ronald Reagan elnöksége idején elfogadták a törvényt, tíz ilyen szupertitkos műveletre került sor, és az egész egy olasz kirándulóhajó miatt kezdődött.

A genovai Achille Lauro ugyanis 1985 októberében Egyiptom északi partjainál haladt soknemzetiségű utazóközönséggel, köztük néhány amerikaival a fedélzetén. Az út későbbi szakaszában izraeli megállók is szerepeltek a programban.

Felszállt azonban a hajóra az akkoriban tunéziai száműzetésben élőjasszer Arafathoz kötődő terroristacsoport, a Palesztin Felszaba-dítási Front néhány békés utasnak álcázott harcosa.

A terroristák nem a hajót akarták elfoglalni, hanem az egyik izraeli megállóban, Ashdodban szerettek volna partra szállni, hogy ott ejtsenek túsokat. Október 7-én azonban, Alexandria és Port Szaid között, éppen fegyvereiket ellenőrizték az egyik kabinban, amikor benyitott egy hajóinas, és riadtan kiabálni kezdett. Erre

a négy palesztin pánikba esett, és mégiscsak eltérítette a hajót. Négy napig tartó feszült tárgyalások következtek. Repülõn megérkezett Tuniszból Abu Abbasz is, aki azt állította, hogy õ Arafat megbízott tárgyalója. Tel-Aviv azonban ebbõl nem kért, hiszen, mint rámutattak, Abu Abbasz a Palesztin Felszabadítási Front vezetője, nem pedig békés szándékú tárgyalópartner. Végül üzletet kötöttek: a terroristák szabad elvonulást kapnak, és egy egyiptomi utasszállító gépet is, amely visszaviszi õket Tuniszba. A hajó olasz kapitánya pedig a rászégezett pisztoly hatására megerősítette, hogy addig senkinek sem esett bántódása. Hazudnia kellett.

A hajó felszabadítása után kiderült, hogy a palesztinok a harmadik napon meggyilkoltak egy idõs amerikai turistát, a hetvenkilenc éves, tolószékhez kötött León Klinghoffert. Fejbe lőtték, és tolószékével együtt a tengerbe dobták.

Ez sok volt Ronald Reagannek, számára ettõl a pillanattól kezdve érvénytelen volt a megállapodás. A gyilkosok azonban már hazafelé tartottak egy szuverén, Amerikával baráti viszonyt ápoló állam repülõgépén, nemzetközi légtérben. Érinthetetlen volt tehát a gép. Vagy talán mégsem.

A Saratoga nevû amerikai hadihajó ugyanis történetesen éppen az Adriai-tengeren haladt dél felé, fedélzetén F-I6-os Tomcat vadásziprepülõgéppel. A sötétség beálltakor Kréta közelében hirtelen négy Tomcat vette körbe a nyugatra, Tunisz felé tartó egyiptomi gépet. A halálra rémült egyiptomi kapitány athéni kényszerleszállásra kért engedélyt. Elutasítva. A négy Tomcat jelezte, hogy tartson velük, vagy viselje a következményeket. A vadászbombázók és az egyiptomi gép között ugyanaz az EC2 Hawkeye közvetítette az üzeneteket, amely Krétánál megtalálta a terroristákat szállító gépet. A kis epizód azzal végzõdött, hogy a gyilkosokat és vezérüket, Abu Abbaszt szállító repülõgép díszkísérettel a szicíliai Sigonellá-ban lévõ amerikai légi bázison landolt. Innentõl kezdve viszont még bonyolultabbá vált az ügy.

A sigonellai bázist ugyanis közösen használta az amerikai haditengerészet és az olasz légierõ. Szigorúan véve olasz felségterület, az amerikaiak csak bérlik. A meglehetõsen izgatott római kormány magának követelte a terroristák bíróság elé állításának jogát. Hiszen õvék volt az Achille luiuro is, a légi bázis is. Magának Reagan elnöknek kellett telefonon utasítania az amerikai Különleges Erõk sigonellai egységét, hogy engedjék át a palesztinokat az olaszoknak.

A „kis halakat” annak rendje-módja szerint el is ítelték Genovában, a kirándulóhajó városában. Vezetõjük, Abu Abbasz azonban október 12-én szabadon távozott, mint a madár, és még mindig szabadlábban van. Az olasz honvédelmi miniszter felháborodásában lemondott. A miniszterelnök akkoriban Bettino Craxi volt, aki ké-sobb szintén tuniszi számûzetésben halt meg, ugyanis hazájában felelnie kellett volna a hivatali ideje alatt elkövetett óriási sikkasztásokért. A hitvány árulásra Reagan elnök válasza a „soha többé” törvény-172 nek is becézett Omnibus Act volt. A „visszaszármaztatásról” pedig végül nem a stábjában dolgozó okos wisconsin-i lány, hanem az FBI veterán, immár nyugállományban lévõ terroristavadásza, Olivér „Buck” Revell mesélt az idõs szenátornak, egy jó vacsora ellenében.

De még ekkor sem gondolták volna, hogy Zilics esetében „visz-szaszármaztatásra” lesz szükség. A Milosevics utáni Jugoszlávia ugyanis nagyon szeretett volna visszatérni a civilizált nemzetek körébe. Ezenkívül nagy összegû hiteleket kellett felvennie a Nemzetközi Valutaalaptól és más helyekrõl, hogy a hetvennyolc napig tartó NATO-bombázás után újjáépítse infrastruktúráját. Borítékolható volt tehát, hogy az új elnök, Kostunica minden bizonnyal nem csinál nagy ügyet Zilics letartóztatásából és kiadatásából.

Ezt a kérést akarta ugyanis Péter Lucas Colin Powell és John Ashcroft elé terjeszteni. A legrosszabb esetben arra akarta megkérni õket, engedélyezzék a fû alatti „visszaszármaztatást”.

Beszédíró csapatával elkészíttette a Nyomkeresõ teljes 1995-ös jelentésének egyoldalú összegzését úgy, hogy abból minden kiderüljön: Ricky Colenso Boszniába utazásától a szerencsétlen menekültek megsegítésére tett erõfeszítésein keresztül egészen addig, hogy mit keresett 1995. május 15-én abban az elhagyatott völgyben.

A völgyben történeteket Milán Rajak vallomása alapján két oldalba sűrítették, a legborzalmasabb részleteket gondosan kiemelve. A dokumentum elõlapja a szenátor kísérõlevele volt, és a könnyebb olvashatóság kedvéért még szépen be is

kötötték.

Lucas szenátor még valamit jól megtanult a Capitol Hillen: minél magasabb rangú személy kapja, annál tömörebbnek kell az anyagnak lennie. Április végére kapott is időpontot mindkét miniszternél.

Mindketten igen komoly arccal hallgatták végig, és ígéretet tettek, hogy elolvassák az összefoglalóját, és minisztériumuk megfelelő osztályára továbbítják. Úgy is tettek.

Az Amerikai Egyesült Államoknak összesen tizenhárom hírszerző ügynöksége van. Működésük összesített eredménye alighanem bármely huszonnégy órás intervallumban az egész földkerekségen törvényesen vagy törvénytelenül összegyűjtött információ kilencven százalékát teszi ki.

Az információ pusztá mennyisége nagyipari léptékűvé emeli a begyűjtés, elemzés, szűrés, egybevetés, tárolás és visszakeresés problémáját. További gondot jelent, hogy a különböző szervek nem állnak szóba egymással.

A pletykák szerint az amerikai hírszerző főnökök éjszakai bárókban néha azt motyogják maguk elé, hogy egész nyugdíjukat odaadnák egy olyasféle szervezetért, amilyen a Brit Egyesített Hírszerzési Bizottság.

Ez a bizottság hetente ülésezik Londonban egy veterán „mandarin” elnökletével, akiben mindenki megbízik. Ilyenkor egy asztalhoz ül az ország kisebb méretéből adódóan kevesebb, pontosan négy ügynökség: a Titkos Hírszerző Szolgálat (külföldi hírszerzés), a Biztonsági Szolgálat (belföld), a Kormányzati Hírközlési Központ (a lehallgatók) és a Scotland Yard különleges ügyosztálya.

A megszerzett információk és az elért eredmények megosztása egymással elejét veszi a párhuzamos tevékenységből fakadó pazarlásnak, fő célja azonban mégis az, hogy megnézzék, nem rakható-e össze a különböző emberek által különböző helyeken összegyűjtött darabkákból a kép, amelyet mindenki látni szeretne.

Lucas szenátor jelentése hat amerikai ügynökséghez jutott el, és mindegyik kötelességtudóan fel is túrta levéltárát, egy Zorán Zilics nevű jugoszláv gengszterről szóló iktatott-lefűzött anyagok után kutatva.

Az alkohol-, dohány- és lőfegyvercsempészetre szakosodott ATF nem talált semmit. Zilics Amerikában nem tevékenykedett, az ATF pedig szinte soha nem lépi át az országhatárt.

Maradt öt. A fegyverkereskedőket figyelő Védelmi Hírszerző Ügynökség, a Defence Intelligence Agency (DIA). Aztán valamennyi közül a legnagyobb, a Nemzetbiztonsági Hivatal, a National

Security Agency (NSA), amely a Maryland állambeli Annapolis Junctionben lévő úgynevezett „sötétkamrából” hallgat le a sci-fi írókat is megszegyenítő technikai eszközeivel naponta több trillió élőszóban, e-mailen vagy faxon továbbított szót. A Drug Enforcement Agency (DEA) érdeklődési körébe mindenki beletartozik, aki a világ bármely pontján valaha is kereskedett kábítószerrel, és ott van még (természetesen) az FBI meg a CIA. A két utóbbi ügynökség a terroristákra, gyilkosokra, hadurakra, ellenséges rezsimekre és hasonlókra vonatkozó információkat gyűjti szakadatlanul.

Alig több mint egy hét elteltével beköszöntött a május. De mivel „legfelülről” jött a parancs, igen alapos kutatómunkát végzett mindenki.

Vaskos paksamétát állított össze a DIA, a DEA és az NSA is. A maguk hatáskörében évek óta tudtak Zilicsről. Információik zöme arra az időszakra vonatkozott, amikor már nagykutya volt a belgrádi színen: Milosevics „végrehajtója”, sötét drog- és fegyverüzletek bonyolítója, háborús nyerészkedő, és általában gátlástalan bűnöző.

Arról viszont nem tudtak, hogy a boszniai háború idején meggyilkolt egy amerikai fiút, és igen komolyan vették az ügyet. Segítettek volna, ha tudnak.

Összegyűjtött dokumentumaiknak azonban volt egy közös vonása: tizenhat hónappal a szenátortól érkezett megkeresés előtt véget ért a történet.

Eltűnt, elpárolgott, nyoma veszett. Sajnáljuk.

A fák nyári lombkoronájába burkolózó CIA-épületben az igazgató műveleti helyettesére bízta a kutatást, aki őt alosztállyal is konzultált. A Balkán-félszigetre, a terrorizmusra, a különleges hadműveletekre, illetve a fegyverkereskedelemre szakosodott részlegeken kívül ötödikként, leginkább csak a teljesség kedvéért, a kicsi és titkaiba burkolózva megszállottan dolgozó csoportot is megkérdezte, a „Vándorsólymokat” akik nem egészen egy éve tevékenykedtek: a csoportot az ádeni matrózmészárlás után hozták létre, amelyben a Colé nevű amerikai hadihajó tizenhét tengerésze vesztette életét. De a válasz egyöntetű volt: vannak anyagaink, persze, de tizen-

hat hónapnál régebből semmi. Csak azt mondhatjuk, amit a kollégáink: Jugoszláviában már nincs, de hogy hol van, azt nem tudjuk. Két éve nem került a látóköreinkbe, nem volt rá okunk, hogy időt és erőforrásokat áldozzunk rá. A másik nagy reménység az FBI volt. A Pennsylvania és a 9. utca sarkán lévő hatalmas épületükben, a Hoover Buildingben csak van valami újabb anyag, amelyből kiderül, hol lelhető fel ez a hi-degvérű gyilkos...

Róbert Mueller igazgató, Louis Freeh nemrégiben kinevezett utóda, „késelelem nélküli intézkedést igényel” megjegyzéssel küldte tovább a dokumentumot, amely Colin Fleming igazgatóhelyettes asztalán landolt.

Fleming egész életét az FBI-nál töltötte, még kisfiú korából sem emlékezett olyan pillanatra, amikor ne FBI-ügynök akart volna lenni. Skót presbiteriánus család sarja volt, és Istenben ugyanolyan sziklaszilárdan hitt, mint a törvényes rendben és az igazságban.

A szövetségi nyomozóiroda munkáját illetően fundamentalista nézeteket vallott. Felfogása szerint a bűnüldözés terén mindennemű kompromisszum, „elsimítás”, engedmény csak a megalkuvás jele, az ilyesmit mélységesen megvetette. A kifinomultság nem igazán volt rá jellemző, a szívósság és az elszántság annál inkább.

New Hampshire gránitszikláinak közül származott, márpedig arrafelé az a mondás járja, hogy az emberek is kemények, mint a kő. Rendíthetetlen republikánus volt, akit Péter Lucas képviselt a szenátusban. Ismerték is egymást, hiszen részt vett Lucas helyi kampányában.

Miután elolvasta a rövidre fogott anyagot, felhívta a szenátor irodáját, hogy elolvashatná-e a Nyomkereső teljes jelentését, és Milán Rajak teljes vallomását. Másnap délután futár vitte el neki mindkét dokumentum fénymásolatát.

Egyre fokozódó dühvei olvasott. Neki is volt egy fia, a haditengerészet pilótája, akire büszke lehetett, érthetően gerjedt tehát éktelen haragra. Arra gondolt, mindenképpen az FBI-nak kell elintéznie, hogy Zilics kiadatás vagy „visszaszármaztatás” révén az Államokba kerüljön. Mivel pedig ő a tengerentúli eredetű terrorizmussal foglalkozó ügyosztály feje, szükség esetén személyesen utasíthatja embereit, hogy fogják el a gyilkost.

De nem ment. Ugyanis az FBI pontosan ugyanabban a cipőben járt, mint a többi ügynökség. Zilics, mint gengszter, kábítószer- és fegyverkereskedő, szerepelt a megfigyelendő célszemélyek listáján, de mivel Amerika elleni terrorcselekményen vagy annak támogatásán nem kapták rajta, eltűnése után nem foglalkoztak vele. Náluk is egy év négy hónapos volt az utolsó róla készült feljegyzés.

Fleming így legnagyobb bánatára kénytelen volt csatlakozni az előtte szólókhoz, és beismerni, hogy nem tudják, hol van Zorán Zilics.

Tartózkodási helyének ismerete nélkül pedig egyik kormánytól sem kérhetik a kiadatását. És még úgynevezett „bukott” államban sem indíthatnak akciót az elfogására, ahol nem érvényes a normál kormányzati eljárásrend, hiszen nem tudják, hol van. Fleming igazgatóhelyettes a szenátorhoz írt személyes levelében elnézést kért, amiért nem tudott segíteni.

A skót felföldi gének azonban rendkívüli szívósságot kölcsönöztek Flemingnek. Két nap múlva megkereste és ebédre invitálta Fraser Gibbst.

Az FBI-nak van két, már-már bálványozott nyugállományú munkatársa, akiknek vendégszereplésekor mindig zsúfolásig megtelik az előadóterem az FBI kiképzőbázisán, Quanticóban. Az egyik a behemót Buck Revell, aki amerikai futballjátékos és a haditengerészet pilótája is volt. A másik pedig Fraser Gibbs, aki pályája kezdetén bünszövetkezetekbe épült be ügynökként, aminél veszélyesebb munkakör nemigen van, utána pedig a Cosa Nostrát számolta fel a keleti part teljes hosszában. Amikor aztán a bal lábába kapott lövés miatt lesántult, visszahelyezték Washingtonba, és neki adták a „szabadúszó” gyilkosokkal, zsoldosokkal foglalkozó ügyosztályt. Homlokráncolva gondolta át Fleming kérdését.

- Egyszer hallottam valamit - ismerte el. - Egy embervadászról. Amolyan kincsvadász. Fedőnevet használt.

- Ő maga is bérgyilkos? Tudod, hogy az ilyesmit a kormányrendeletek szigorúan tiltják.

- Nem, éppen erről van szó - mondta az idős veterán. - A szóbeszéd szerint ő nem gyilkol. Csak elfogja, elrabolja és idehozza őket. Hogy a fenébe' is hívták?

- Az fontos lehet - szólt közbe Fleming.

- Rettentően zárkózott volt. Az elődöm próbálta leleplezni. Rá-küldött egy ügynököt, aki kliensnek adta ki magát. De a fickó a megbeszélésen megérezte a

bűdöset, és valami kifogással otthagya. Aztán eltűnt.

- Miért nem vallott be mindent? - kérdezte Fleming. - Hiszen ha nem volt bérgyilkos...

- Azt hiszem, azért, mert külföldön dolgozott, és mivel az FBI nem szereti, ha szabadúszók tevékenykednek a terepén, attól tartott, hogy utasítást szerzünk a legfelsőbb szintről, és becsukjuk a boltját. Alighanem igaza is volt. Így aztán árnyékban maradt, és soha nem sikerült levadásznom.

- Az ügynök bizonyára írt jelentést.

- O, persze. A szokásos eljárás szerint. Valószínűleg a fickó fedőnevével. Más nevet soha nem tudtunk meg. Hopp, megvan. Avenger. Írd be, hogy „Avenger”, és nézd meg, mi jön föl.

Valóban elég sovány volt a komputer által kiadott anyag. Kiderült belőle, hogy annak idején az FBI egy muzeális repülőgépekkel foglalkozó magazinban adott fel hirdetést, a jelek szerint a fickó csak így volt hajlandó kommunikálni.

Kitaláltak egy sztorit, megbeszélték a találkozót.

A kincsvadász ragaszkodott hozzá, hogy ő sötétben üljön, a tárgyalópartner szemébe világító erős fényű lámpa mögött. Az ügynök jelentése szerint középmagas, vékony testalkatú férfi volt, valószínűleg nem nyomhatott többet nyolcvan kilónál. Az arcát nem látta, és úgy három perc elteltével az illető gyanút fogott. Kinyúlt egy

kéz, lekapcsolta a lámpát, és mire a bőszen pislogó ügynök szeme hozzászokott a sötétséghez, árkon-bokron túl volt.

Az ügynök csak annyit tudott jelenteni, hogy amikor a kincsvadász a lámpakapcsoló felé nyúlt, felcsúszott a bal ingujja, és kilátszott az alkarján lévő tetoválás. Mintha pucér fenekét mutató patkány vigyorgott volna hátra a válla fölött.

Ez persze ugyan miért érdekelné Lucas szenátort vagy a kanadai barátját? De Colin Fleming úgy gondolta, az a legkevesebb, hogy megmondja nekik a fedőnevet és a kapcsolatteremtés módját. Egy a százhoz az esély, de ez minden, amivel szolgálhat.

Három nap múlva Stephen Edmond ontariói irodájában felbontotta washingtoni barátja levelét. A hat ügynökségtől érkezett híreket már hallotta, és gyakorlatilag felhagyott minden reménnyel.

A mellékelt másik levél olvastán összeráncolta a homlokát. Ő eredetileg abban gondolkodott, hogy a nagyhatalmú USA majd ráparancsol valamelyik országra, hogy adja ki a gyilkost, kattintson bilincset a csuklójára, és postázza az Egyesült Államokba.

Az egy percig sem jutott eszébe, hogy talán már késő. Hogy Zilics egyszerűen eltűnt, a dollármilliárdokba kerülő washingtoni ügynökségeknek fogalmuk sincs, hol van, teljesen tehetetlenek.

Miután tíz percig tűnődött ezen, vállat vont, és megnyomta a belső telefonvonal gombját.

- Jean, apróhirdetést szeretnék feladni egy amerikai műszaki magazin „gépet keres” rovatában. Ki kell majd nyomoznia, én soha nem hallottam róla. Vintage Airplane a címe. Ja igen, a szöveg. Legyen ez: „AVENGERT keresek. Komoly ajánlat. Ár: nincs plafon. Kérem, hívjon.” Adja meg a mobilszámomat és a privát telefonszámomat. Rendben, Jean?

Washingtonban és környékén, a különböző hírszerző szerveknél huszonhat emberhez jutott el a kérés. Mindannyian azt válaszolták, nem tudják, hol van Zorán Zilics.

Egyikük hazudott.

MÁSODIK RÉSZ

TIZENHETEDIK FEJEZET

A fénykép

Amikor az FBI hat évvel azelőtt megpróbálta kiugratni a bokorból, Dexter úgy döntött, személyes találkozókra semmi szükség. Többosztályos védelmi rendszert épített ki a helyszín, illetve a saját kiléte leplezésére.

A védelmi terv egyik része az volt, hogy bérel egy egyszobás kis lakást New York-ban, de nem Bronxban, ahol esetleg felismerhetik. Bútorozottan vette ki, negyedévenként fizetett, óramű pontossággal, mindig készpénzben. Így semmilyen hivatalos szerv érdeklődését nem kelthette fel, és nem keltette fel akkor sem, amikor a lakásban tartózkodott.

Ezenkívül csak kártyás mobiltelefont használt. A kártyákat nagy tételben vette az államon kívül, és egy-két beszélgetés után az East Riverbe dobta őket. Ha a

hívó helyét változtatva, röviden beszél, és közvetlenül utána megszabadul a „bűnjeltől”, az ilyen „eldobható” mobil tulajdonosát még az NSA sem tudja lenyomozni, és a rendőrséget sem tudja a helyszínre küldeni. Bevált trükk a jó öreg nyilvános telefonfülke is. Természetesen le lehet nyomozni az ezekből indított hívásokat is, de mivel sok millió állomás van, a hatóságok csak akkor tudják időben „kiszűrni” a beszélgetést, azonosítani a hívót, és rendőrkocsit küldeni a helyszínre, ha már eleve gyanakszanak egy bizonyos fülkére vagy fülkesorra.

Végezetül a sokat szidott amerikai posta is jó szolgálatot tett neki: levelezését ugyanis a lakásától kétsaroknyira lévő, ártatlan 183

koreai zöldség-gyümölcs üzlet címén bonyolította. Az ellen, ha netán figyelni kezdik a levelezését vagy az üzletet, Dexternek ugyan nem lett volna ellenszere – de hát mi a csudáért figyelték volna? |•.

A hirdetés feladójával a megadott mobilszámon lépett kapcsolat- 'f ba. „Egyszer használatos” mobiltelefonról hívta, és előtte New Jersey kies tájain jó messzire elmotorozott Penningtontól.

Stephen Edmond habozás nélkül bemutatkozott, és öt mondatban előadta, mi történt az unokájával. A Bosszúálló megköszönte az információt, és bontotta a vonalat.

(Amerikában több óriási könyvtár is gyűjt újságcikkeket, a legismertebb a New York Times-é, a Washington Post-é, és a Lexis Nexis. ' O az utóbbit választotta. A New York-i adatbázisukat kereste fel, és készpénzben fizette ki a használati díjat.

Elegendő anyagra bukkant, hogy meggyőződhesen róla, kicsoda ' Stephen Edmond, és a Toronto Star című lapban két cikket is talált a Boszniában önkéntesként dolgozó, egyetem előtt álló unokája eltűnéséről. A jelek szerint tehát „igazi” felkérésről volt szó.

Dexter visszahívta a kanadait, és ismertette a kondícióit: jelen-] tős előleg a költségeire, a beszámolója kézhezvétele után fizetendő díj, valamint a „sikerdíj”, ami csak akkor fizetendő, ha Zilicset az amerikai igazságszolgáltatás kezére juttatja.

– Ez igen komoly összeg ahhoz, hogy olyasvalakinek fizessem ki, akit soha nem láttam, és valószínűleg soha nem is fogok látni – (mondta Edmond. – Egyszerűen foghatja, és felszívódhat vele.

– Ön pedig, uram, az amerikai kormányhoz fordulhat, ahol feltételezésem szerint már járt. |

Hallgatás.

í

– Rendben, hova küldjem? – szólalt meg végül a megbízó. Dexter kajmán-szigeteki számlaszámot és New York-i postacímet adott meg. – A számlaszámra megy a pénz, a címre pedig az ügyben eddig felszínre került információ, az utolsó szög. – Azzal bontotta a vonalat.

A karibi bank számítógépes rendszerében tucatnyi más számlán 184 vándorolt végig az összeg, de egyúttal egy New York-i bankban is nyitottak hitelkeretet. Mégpedig egy holland állampolgár nevére, aki tökéletes holland útlevelemmel tudta igazolni magát...

Három nap múlva egy brooklyni koreai zöldségesnek iratokat tartalmazó vaskos borítékot kézbesített a posta. Mr. Armitage, a címzett átvette tőle. Benne volt a Nyomkereső 1995-ös jelentésének fénymásolata, és az abban az évben, 2001-ben készült beszámolójáé is, Milán Rajak vallomásának egy példányával együtt. A különböző amerikai hírszerző szolgálatok Zorán Zilicsről gyűjtött anyagát viszont nem mutatták meg a kanadai megbízónak, így csak igen vázlatos információval szolgálhatott a férfiről. És ami a legrosszabb, fényképet sem tudott küldeni róla.

Dexter újra beásta magát az újságcikk-adatbázisokba, amelyek manapság a közelmúlt történelmét kutatók elsődleges forrásának számítanak. Ha valaki valaha is „észrevétette magát”, nemigen fordulhat elő, hogy soha egyetlen újságíró se írjon róla, egyetlen fotós se kapja le. Zorán Zilics azonban kis híján megúsza. A nyilvános szereplést hajszoló Zseljko „Arkan” Raznatoviccsal ellentétben ugyanis rettentően rühellte, ha fényképezik. Minden tőle telhetőt megtett, hogy kerülje a nyilvánosságot. E tekintetben egyes palesztin terroristákhoz, így az Abu Nidal néven ismert Szabri al-Bannához hasonlított.

Dexter egyetlen cikket talált, a boszniai háború idején készült nagy

Neu>su>eelc-anyagot az úgynevezett szerb hadurakról. Zilicset azonban itt is csak futólag említették néhányszor, alighanem azért, mert kevés anyaguk volt róla.

Volt egy fénykép is, valami koktélpartin készülhetett. Szemmel láthatóan körbevágták és kinagyították, ezért kissé elmosódott. Meg egy másik is, egy tinédzser képe a belgrádi rendőrség nyilvántartásából, nyilván még a zemuni bandaháborúk idejéből. Ezek alapján azonban a szerb gyilkos még nyugodtan elszálhatott volna mellette az utcán.

A Nyomkereső nevű angol említett egy belgrádi magánnyomo-

185

zó irodát. Az immár háború és Milosevics utáni korszakát élő jugoszláv főváros, ahol Zilics született, nevelkedett, és ahonnan végül eltűnt, jó kiindulópontnak tűnt. Dexter New Yorkból bécsi átszállással Belgrádba repült, és bejelentkezett a Hyattbe. Tizedik emeleti ablakából szemlélte az előtte elterülő, viharvert balkáni várost. A Hyatt-től félmérföldnyire megpillantotta azt a hotelt, amelynek előcsarnokában Raznatovicsot testőrgárdája szeme láttára lelőtték. Taxival jutott el a Chandler nyomozóirodába, amelyet még mindig a Philip Marlowe-t bálványozó Dragan Sztojics vezetett. Dexter fedőtörténete az volt, hogy a New Yorker megbízta Raznatovics tízezer szavas életrajzának megírásával. Sztojics reakciója fejbólintás és horkantás volt.

- Őt mindenki ismerte. Egy popsztárt vett el, csodaszép lányt. Én miben segíthetek?

- Az a helyzet, hogy tulajdonképpen már minden együtt áll a cikkhez - mondta az Alfréd Barnes névre szóló amerikai útlevéllel utazó Dexter. - De utólag eszembe jutott, hogy valakiről még említést kellene tennem, aki Arkannal egyidőben működött a belgrádi alvilágban. Zorán Zilicsről.

Sztojics nagyot fújt.

- Na, az ronda egy darab volt. Soha nem szerette, ha írnak róla, lefényképezik, vagy akár csak beszélnek róla. Aki ilyen okokból felidegesítette, azt... meglátogatták. Nemigen van róla anyag.

- Ertem. Melyik Belgrád legjobb újságcikk-adatbankja?

- Erre könnyű válaszolni, mert igazából csak egy van. VIP a neve, Vracarban van az irodájuk, a főszerkesztő Szlavko Markovics.

Dexter felállt.

- Ez minden? - csodálkozott a balkáni Marlowe. - Erről kár is számlát írnom.

Az amerikai azonban az asztalra tett egy százdolláros bankjegyet. - Minden információnak van ára, Sztojics úr. Egy névnek és egy címnek is.

186

Ismét taxiba ült, és a VIP-hez vitette magát. Mivel Markovics éppen ebédelt, beült egy kávéházba, és könnyű ebéddel meg egy pohár helyi vörösborral ütötte el a várakozási időt.

Markovics sem volt derűlátóbb, mint a detektív. De azért lefuttatott házi adatbázisában egy keresést.

- Egy találat - jelentette a végén -, az is angolul. A Newsweek cikke volt.

- Ez minden? - csodálkozott Dexter. - Hiszen nagyhatalmú, fontos, prominens ember volt. Kell, hogy legyen valami nyoma!

- Hát ez az - felelte Markovics -, nagyhatalmú ember volt, ahogy mondja. És erőszakos is. Milosevics alatt pedig nem volt vita. A jelek szerint minden nyomot eltüntetett, mielőtt elment. A rendőrségi nyilvántartásból, a bíróságról, az állami tévéből, médiából, mindenhol. A rokonai, a régi iskolatársai, a volt bűntársai, senki nem akar beszélni róla. Figyelmeztették őket, hogy nem kéne. Igazi fantomember.

- Emlékszik rá, mikor próbált valaki utoljára írni róla? Markovics elgondolkodott.

- Most, hogy mondja, hallottam egy pletykát, hogy valaki megpróbálta. De nem lett belőle semmi. Milosevics bukása és Zilics eltűnése után próbált valaki cikket írni. De leállították.

- Melyik újság volt az?

- A verebek azt csiripelték, hogy egy itteni, belgrádi magazin, az Ogledalo. Azt jelenti, „Tükör”.

A „Tükör” még létezett, a főszerkesztő is változatlanul Vuk Kobac volt. Bár aznap adták nyomdába a legújabb számot, szánt pár percet az amerikaiakra. Amikor azonban meghallotta a kérdést, alábbhagyott a lelkesedése.

- Az a rohadék! - fakadt ki. - Bár soha életemben ne hallottam volna róla.

- Meséljen!

- A srác fiatal szabadúszó volt. Szimpatikus srác, lelkes, agilis. Állásba akart kerülni, de nem volt üresedés. Könnyörgött, hogy ad-

187

jak neki egy esélyt, hát megbíztam valamivel. Petrovics volt a neve. Szrecsko Petrovics. Csak huszonkét éves volt az a szegény gyerek. -Mi történt vele?

- Elgázolták, az történt vele. Leparkolt a panelházzal szemben, ahol az anyjával lakott, és ment át az úton. A sarkon felbukkant egy Mercedes, és elütötte.

- Figyelmetlen volt a sofőr.

- Nagyon is. Kétszer is sikerük átmennie rajta. Aztán elhajtott.

- Gondolom, az ilyesmi nem csepegtet bátorságot az újságírókba.

- És bármikor megtörténhet. Zilics még száműzetésből is megrendelhet és meg is tud fizetni egy gyilkosságot.

- Megvan a fiú anyjának a címe?

- Várjon egy kicsit. Küldtünk koszorút, bizonyára a lakcímükre. Meg is találta, majd elkészönt vendégétől.

- Még egy utolsó kérdés - szólt utána Dexter. - Mikor történt az eset?

- Fél éve. Közvetlenül Újév után. Egy jó tanács, Mr. Barnes. Maradjon Arkannál. O már meghalt, nem veszélyes. Zilicset hagyja békén, különben kinyírja. Rohannom kell, ma megy nyomdába a lap.

Növi Beograd, 23-as blokk volt a cím. A hotel könyvesboltjában vásárolt várostérképen megkereste Növi Beogradot, azaz Új-Belgrádot. Maga a szálloda is ebben a meglehetősen sivár kerületben volt, a Száva és a Dunav, vagyis a Duna (de határozottan nem kék) vize által körbevett félszigeten. A főváros központi részétől a két folyó választotta el.

A kommunista időszak sivár egyenstílusát tükröző hatalmas, sokemeletes panelházakat húztak itt fel a munkások számára. Növi Beograd üres területein gomba módra nőttek ki a földből az irdatlan betonkaptárok. A lépsejtekre emlékeztető parányi lakások az elemektől szabadon ostromolt hosszú, nyitott folyosókra nyíltak.

Egyes házakon viszonylag kevésbé hagyott nyomot az idő vasfoga, másokon sokkal inkább, attól függően, mennyit tudtak lakóik

188

karbantartásra fordítani. A 23-as blokk csótányoktól hemzsegő borzalom volt. Petrovicsné a kilencediken lakott, a lift nem működött. Dexter gond nélkül fel tudott szaladni a lépcsőn, de közben azon tűnődött, vajon hogy boldogulnak a házban lakó idős emberek, akik ráadásul a jelek szerint egytől egyig láncdohányosok.

Egyedül nem sok értelme lett volna felkeresnie a nőt, hiszen aligha ért angolul, ő pedig szerbhorvátul nem tud. A Hyatt recepcióján dolgozó csinos, intelligens lányok egyike vállalta a tolmács szerepét. Esküvő előtt állt, és a szállodai műszakja után végzendő egyórás munkáért kínált kétszáz dollár igen méltányosnak tűnt.

Este hétkor érkeztek, még éppen időben. Petrovicsné ugyanis éjszakánként irodákat takarított, és minden este nyolckor indult el a folyó túlsópartjára.

Kimerült, ráncos arca minden szónál ékebben elárulta, hogy azok közé tartozik, akiken átgázolt az élet. Negyvenes éveinek közepén járhatott, de hetvennek nézett ki. Férje üzemi balesetben halt meg, és alig kapott utána kártérítést, fiát pedig a tulajdon ablaka alatt ölték meg. Első reakciója a gyanakvás volt, mint a szegényeké általában, ha gazdag ember akar tőlük valamit.

Dexter óriási virágcsokorral állított be. Petrovicsné már hosszú, hosszú ideje nem kapott ilyesmit. Anna, a recepciós lány három vázában rendezte el a virágokat az aprócska, lepusztult szobában.

- Meg akarom írni, ami Szrecskóval történt. Tudom, hogy ezzel nem hozom őt vissza, de talán megtalálhatom azt az embert, aki tette. Segít nekem?

A nő vállat vont.

- Nem tudok én semmit - felelte. - Soha nem kérdeztem a munkájáról.

- Aznap este, amikor meghalt... volt nála valami?

- Nem tudom. Átkutatták a holttestét. Elvittek mindent.

- Átkutatták? Ott helyben, az utcán?

- Igen.

- Voltak papírjai? Jegyzetek, amiket a lakásban hagyott?

189

Jlli.....

- Igen, egész papírhalmok. írógéppel és ceruzával is jegyzetelt. De én soha nem olvastam őket.
- Megnézhetném?
- Nincsenek itt.
- Nincsenek itt?
- Elvitték. Elvittek mindent. Még a szalagot is az írógépből.
- A rendőrség?
- Nem, azok az emberek. -Kik?
- Visszajöttek. Két nappal később, este. Ott kellett ülnöm a sarokban. Átkutattak mindent. Minden holmiját elvitték.
- Tehát semmi nyoma nem maradt, hogy Vuk Kobacnak dolgozott?
- Csak a fotó. Azt el is felejtettem.
- Kérem, meséljen a fotóról.

Apránként, Anna fordítása segítségével, összeállt a kép. Szreco-kó, a tejfelesszájú riporter halála előtt három nappal szilveszteri bulin volt, és vörösbor ömlött a farmerdzsekiére. Az édesanyja berakta a szennyesszákba, hogy majd később kimossa.

De miután meghalt, nem volt értelme. Ő is megfélemedezett a szennyesszákról, a gengsztereknek sem jutott eszébe, hogy ruhadarabok után érdeklődjenek. Amikor aztán összeszedte fia ruháit, előkerült a borfoltos farmerdzseki. Gyorsan végigtapogatta a zsebeit, nem maradt-e benne pénz, de keményebb papírdarab akadt a kezébe.

Egy fénykép volt.

- Megvan még? Láthatnám? - kérdezte Dexter.

A nő bólintott, és nesztelenül, mint egy kis egér, a sarokban lévő varrodobozhoz surrant. Aztán visszajött, kezében a fényképpel.

A férfit meglepték, az utolsó pillanatban vette csak észre a fotóást. Keze már mozdult, hogy eltakarja az arcát, de még éppen idejében kattant a gép. Jól látszott az arca. Állva, rövid ujjú ingben, bő nadrágban kapták le.

190

Fekete-fehér, kissé elmosódott kép volt, nem profi munka, de ha kinagyítják és kiélesítik, megfelel a célnak, jobbat úgyse talál. Felidézte a New Yorkban talált koktélpartis felvételt meg a tinédzserkori képet, amelyeket a diplomatautaskája bélésebe varrva hordott magánál. Kissé szemcsés volt mind a kettő, de biztosan ugyanarról az emberről készültek. Zilicsről.

- Szeretném megvenni magától ezt a képet, Mrs. Petrovics -szólalt meg Dexter. A nő vállat vont, és mondott valamit szerb-horvátul.

- Azt mondja, tartsa meg nyugodtan. Neki nem kell. Nem tudja, ki ez az ember - fordított Anna.

- Egy utolsó kérdés. Szreco elment valahova hosszabb időre a halála előtt?

- Igen, decemberben. Egy hétig volt távol. Nem volt hajlandó elárulni, hol járt, de az orra hámlott.

A nő kikísérte a szélfútt lépcsőházon keresztül az elromlott lifthez. Anna előrement. Amikor a lány hallótávolságon kívülre ért, Dexter a szerb anyához fordult, aki hozzá hasonlóan elvesztette gyermekét, és halkán, gyengéd hangon, angolul szólt hozzá.

- Tudom, hogy egy szót sem ért abból, amit mondok, asszonyom, de ha valaha rács mögé juttatom ezt a disznót az Egyesült Államokban, azt magáért is teszem.

Ingyen és bérmentve.

A nő valóban nem értette, de viszonzta Dexter mosolyát, és azt felelte, „Hvala”. Azt pedig az amerikai egyetlen Belgrádban töltött nap alatt megtanulta, hogy ez a szó azt jelenti: „köszönöm”.

A taxis a ház előtt várta őket, ahogy kérte. Először hazavitték az egyik elővárosba a kétszáz dollárját szorongató Annát, majd visszafelé jövet Dexter újból szemügyre vette a képet.

Úgy tűnt, Zilics betonon vagy aszfalton áll. Mögötte, a háttérben nagy, alacsony, raktárforma épületek. Az egyikén zászló lengedezett a szélben, de az egyik fele kilógott a képből.

Volt még valami, aminek csak egy része lógott be, de nem tudta kivenni, mi az. Megkocogtatta a taxisofőr vállát.

191

- Van nagyítója? - A férfi nem értette, de Dexter egy kis ügyes pantomimmal elmagyarázta, mit akar. A taxis bólintott. Tartott nagyítót a kesztyűtartóban, hogy szükség esetén azzal silabizálhassa a várostérképet.

Az üveg alatt tisztán látszott a balról belógó tárgy. Repülőgép szárnyának a hegye volt, de csak úgy egy méter nyolcvan centire a talajtól. Tehát kisebb gép, nem menetrendszerű utasszállító járat.

Aztán az épületeket is felismerte. Nem raktárak, hanem hangárok. Mégpedig nem a nagy gépek tárolására szolgáló hatalmas építmények, hanem kis magángépeket tarthatnak bennük, amelyeknek függőleges vezérsíkja rendszerint nem magasabb kilenc méternél. Tehát vagy magánreptéren, vagy nyilvános repülőtér magángépeknek fenntartott szektorában készült a fotó.

A szállodában segítőkészek voltak. Igen, több Internet-kávézó is van Belgrádban, és késő estig nyitva tart mindegyik. Dexter megvacsorázott a bárban, és eltaxizott a legközelebbihez. Belépett kedvenc keresőprogramjába, és kigyűjtötte a világ összes államának zászlaját.

A meggyilkolt riporterpalánta felvételén csak fekete-fehérben látszott a zászló, de a három vízszintes csíkot tisztán ki tudta venni. A legalsó annyira sötét színű volt, hogy feketének látszott. Lehetett sötétkék is, de Dexter inkább a feketére voksolt.

A zászlókat böngészve észrevette, hogy körülbelül a felénél van a sávokon valami embléma, címerpajzs vagy kép. Annak a csíkjai viszont, amelyiket kereste, üresek voltak. Maradt tehát a másik fele.

Vízszintesen csíkozott, embléma nélküli zászlóból mindössze két tucatot talált, ezek közül ötnek volt fekete, vagy legalábbis sötét alsó sávja.

Gabon, Hollandia és Sierra Leone három csíkja közül sötétkék a legalsó, fekete-fehér képen látszhatott feketének. Kifejezetten fekete alsó sávja viszont csak két országnak van: Szudánnak és még egynek. A szudáni lobogóban azonban a zászlórúd közelében van egy rombusz alakzat is, a másik ország zászlajában viszont függőle-

ges sáv húzódik ugyanitt. Dexter hunyorogva éppen hogy ki tudta venni a fényképen a függőleges csíkot. Nem látszott egészen tisztán, de határozottan ott volt.

A zászlórúd mellett függőleges piros sáv, a lobogón pedig zöld, fehér és fekete sáv húzódik végig vízszintesen. Zilics tehát valahol az Egyesült Arab Emírségekben áll egy repülőtéren.

Az Emírátságokban pedig egy szlávnak akár decemberben is leéghet az orra.

I

192

193

TIZENNYOLCADIK FEJEZET

Az Öböl

Az Egyesült Arab Emírségek összesen hét emírátszból áll, de közülük csak a három legnagyobb területű és leggazdagabb, Dubai, Abu Dhabi és Sharjah igazán közzismert. A másik négy jóval kisebb, és szinte „névtelen”.

Az ország a Szaúd-Arábia délkeleti csücskénél lévő félszigeten terül el, a sivatag nyelvén, amit két öböl közé nyújt ki: északról az Arab-öböl, délről az Ománi-öböl veszi közre.

Csak az egyik emírség, Al-Fujairah néz az Ománi-öbölre, illetve az Arab-tengerre. A másik hat mintegy zsinorra felfűzve sorakozik az öböl túlsó, Irán felőli partján a félsziget északi partjáról. A hét fővároson kívül a sivatagi oázis köré épült város, Al Ain dicsekedhet reptérrel.

Dexter még Belgrádban talált egy portrékészítő fotóstúdiót, amely rendelkezett a Zorán Zilics fényképének felújításához szükséges technikai felszereltséggel. Élesebbé varázsolták a képet, és a kártyalap méretről kisebb könyvméretre nagyították.

Amíg a fényképész dolgozott, Dexter visszament az Internet-kávézóba, beírta a keresőbe az Arab Emírátságokat, és letöltött mindent, amit talált. Másnap pedig a JAT jugoszláv légitársaság menetrend szerinti járatán, Bejrúton keresztül Dubaiba repült.

A hét emírség főként olajkincsének köszönheti gazdagságát, bár mindegyik tesz kísérleteket az idegenforgalom és a vámmentes ke-

194

reskedelem felfuttatására is. Az olajlelőhelyek többsége a tengerparton található.

Az olajkutakhoz folyamatosan szállítani kell valamit. A teherforgalmat tengeri uszályokon bonyolítják, a személyforgalom viszont gyorsabb és egyszerűbb helikopteren.

Az olajtársaságoknak megvannak a maguk helikopterei, de ezzel együtt bőven jut utas a chartercégeknek is, és az Internet fel is dobta három Dubaiban működő társaság nevét. Alfréd Barnes jogászként kereste fel az egyiket. A legkisebbet választotta, azon az alapon, hogy valószínűleg ott adnak a legkevesebbet a formásokra, és a dollárkötegek is ott váltják ki a legnagyobb érdeklődést. Mindkét számítása bejött.

A társaság irodája hordozható kabinban működött Port Rashid kikötőjében.

Kiderült, hogy a tulajdonos (egyben főpilóta) személyében a brit hadsereg légi hadtestének volt pilótája próbálja itt megkeresni a kenyérre valót. A légierő pilótáinál lazább embereket pedig keresve is nehéz találni.

- Alfréd Barnes ügyvéd - nyújtotta a kezét Dexter. - Van egy problémám, és hozzá szűkös időkeretem és bőséges költségkeretem.

Az egykori brit repülőezredes udvariasan felvonta a szemöldökét. Dexter elécsúsztatta a fényképet a cigarettával több helyen kiégetett asztalon.

- Az ügyfelem nagyon gazdag ember, azaz inkább csak volt.

- Miért, elvesztette a vagyonát? - kérdezte a pilóta.

- Bizonyos értelemben igen. Meghalt. Az irodánk a végrendelete fő végrehajtója. És ez az ember az első számú kedvezményezett. Csakhogy nem tud róla, és már egy ideje hiába keressük.

- Én charterpilóta vagyok, nem az eltűnt személyeket felkutató hivatal.

Egyébként nem láttam.

- Persze, hol is látta volna, nem erről van szó. Hanem a fénykép hátteréről.

Nézze meg jól. Ez valami repülőtér, igaz? Az róla az utolsó hír, hogy itt, az Emirátusokban dolgozott, a polgári légi szállítás-

195

ban. Ha meg tudná mondani, melyik reptér ez, alighanem megtalálnám. Mit gondol?

A pilóta tanulmányozni kezdte a hátteret.

- Az itteni repülőtereknek három szektora van: katonai, légitársaságok és privát gépek. Ez egy magángép szárnya. Az Öbölben több tucat ilyen van, talán több száz is. A legtöbb gazdag araboké, és rajta van valamelyik olajcég emblémája. Mit akar tenni?

Dexter azt akarta tenni, hogy megvásárolja a gépkölcsönző céget vezető ezredes bejárását az ország kifutópályáira. Nem volt olcsó, és két napig tartott, mire az összes repteret végigjárták az angollal, azzal az ürüggyel, hogy ügyfélért jönnek. Miután pedig eltöltöttek egy órát a magángépek számára fenntartott szektorban, a kapitány szólt az irányítótoronynak, hogy az ügyfél nem jelent meg, a charter törölve, és odébbálltak.

Abu Dhabi, Dubai és Sharjah óriási repterein még a privát gépek szektora is sokkal nagyobb volt, mint a fénykép hátterében látható terület.

A Sharjah légikikötőjének közvetlen szomszédságában elterülő két kis emírségnek, Ajmannak és Umm al-Qaiwainnak nem is volt saját reptere. Maradt tehát a sivatagi város, Al Ain, a félsziget Ománi-öböl felőli részén lévő Al-Fujairah, és attól északra a legkevésbé ismert emírség, Ras al-Khaimah.

A második nap reggelén találták meg, amit kerestek. A Bell Jetranger a sivatag fölött az angol által „Al K” néven emlegetett reptér felé kanyarodott, és máris megpillantották az ismerős hangárokat meg a mögöttük lengedező zászlót.

Dexter két teljes napra bérelte ki a gépet. A kis útításkájából előszedett maréknyi százdollárossal kiegyenlítette a fuvardíjat, kiszállt, és hosszan kísérté szemével a levegőbe emelkedő gépet. Ezután körülnézett, és rádöbbsent, hogy csaknem pontosan ugyanott áll, ahonnan Szrecsko Petrovics készítette a sorsát megpecsételő felvé' telt. Aztán az egyik irodaépületből kilépett egy hivatalnok, és in' tegetett neki, hogy hagyja el a területet.

196

A légitársaságok utazóközönségének és a magángépek utasainak egyaránt rendelkezésére álló érkezési-indulási épület tiszta volt, rendes, és főleg kicsi. Az emír családnevét viselő Al-Quassimi Nemzetközi Repülőtérnek a világszerte ismert nagy légitársaságok-í kai szemmel láthatóan nem volt dolga.

A terminál előtti aszfalton orosz Antonov és Tupoljev gépek so-I rakoztak. Volt egy régi, egypropelleres Jakovlev biplán is. Az egyik gépmadár a tadzsik légitársaság emblémáját viselte. Dexter felballagott a lépcsőn az épület tetején lévő kávéházba, és ivott egy kávé. Ugyanitt, az emeleten voltak az irodák is, köztük a rendkívül optimistán elnevezett „lakossági kapcsolatok osztálya”. Itt egy idegesnek látszó, tetőtől talpig csadorba bújtatott fiatal hölgy dolgozott,

csak a két keze és a sápadt, ovális arca látszott ki. Törve beszélte az angolt. Alfréd Barnes most egy nagy amerikai cég idegenforgalmi projektfejlesztési vezetőjeként mutatkozott be, és arról kérdezősködött, mit tud ajánlani Ras al-Khaimah az egzotikus tárgyaló- vagy konferenciahelyszínt kereső cégvezetőknek. Különösen az érdekelte, hogy a magángépeiket hol tárolhatnák a reptéren. A hölgy udvarias volt, de hajthatatlan. Idegenforgalommal kapcsolatos kérdésekre az Idegenforgalmi Minisztériumban, az óváros közvetlen közelében lévő Kereskedelmi Központ épületében kap választ.

Taxival el is jutott oda. A kis kockaépület építkezési területen, a Hiltontól alig ötszáz méterre állt, a vadonatúj mélyvízi kikötő szélén. Nem úgy nézett ki, mintha állandó ostrom alatt tartanak az idegenforgalmat fejleszteni kívánó érdeklődők.

Husszein al-Khoury, ha megkérdezik, jó embernek mondta volna magát. Elégedett azonban nem volt ezzel. Azt, hogy jó ember, azzal támasztotta volna alá, hogy csak egy felesége van ugyan, de jól bánik vele, és jó apaként igyekszik nevelni négy gyermekét. Minden pénteken elmegy a mecsetbe, és lehetőségeihez mérten, illetve az írás által megszabott módon adakozik.

197

i

Sokra kellett volna vinnie az életben, Allah rá a tanú. De úgy tűnik, Allah nem mosolygott rá. Középkáder maradt az Idegenforgalmi Minisztériumban, pontosabban egy kis téglakockában a kikötő melletti építkezési területen, ahova egy lélek sem tévedt be. Aztán egy szép napon beállított egy mosolygós amerikai. Odavolt a gyönyörűségtől. Végre egy érdeklődő, és most a sok száz órán át tanult angolt is gyakorolhatja egy kicsit.

A hosszú percekig tartó udvariaskodás után - milyen kedves az amerikaitól, hogy tiszteletben tartja az arab szokást! - abban állapodtak meg, hogy mivel elromlott a légkondicionáló, és odakint 38 fokos kánikula tombol, elugorhatnak az amerikai taxiján a Hilton kávézójába.

Mr. al-Khoury a Hilton bárjának kellemes hűvösében sem győzött álmélkodni, milyen ráérős az amerikai, mennyire nem siet a tárgyra térni. Végül ő kérdezte meg:

- Szóval, miben segíthetek?

- Tudja, barátom, - komolyodott el az amerikai - nekem az az életfilozófiám, hogy a mindenható és kegyes Teremtő azért alkotott meg minket, hogy segítsük egymást. És most úgy hiszem, azért küldött ide, hogy segítsek magának.

Azzal, mintegy szórakozottan, a zsebeiben kezdett matatni. Előkerült egy útlevél, néhány összehajtott ajánlólevél, és egy akkora dollárköteg, amitől Mr. al-Khourynak elállt a lélegzete.

- Gondoljuk tehát végig, tudunk-e segíteni egymásnak. A tisztviselő meredten bámulta a bankjegyeköteget.

- Ha bármit tehetek önért... - morogta a bajsza alatt.

- Őszinte leszek önhez, Mr. al-Khoury. Az igazi foglalkozásom adósságbehajtó. Nem valami szép szakma, de szükség van rá. Hi' szén ha veszünk valamit, azt ki is kell fizetni. Nem igaz?

- De, feltétlenül.

- Van egy férfi, aki időnként igénybe veszi a repterüket. A saját gépén közlekedik. Ő az.

Mr. al-Khoury pár másodpercig nézte a fényképet, aztán meg-

198

csóválta a fejét. Ismét a százdollárosokra tévedt a tekintete. Mennyi lehet, négyezer? Öt? Ahhoz, hogy Faisal elvégezze az egyetememet...

- Sajnos, ez az ember nem fizette ki a repülőgépét. így bizonyos értelemben lopta. Leszurkolta az előleget, aztán felszállt, és soha többé nem látták. Alighanem kicserélte a rendszámot. Namármost, ilyen gépet venni igen drága mulatság. Húszmillió dollár darabja. Ezért a gép igazi tulajdonosai nagyon is kézzelfogható módon hálások lennének a nyomravezetőknek.

- Ha itt van, tartóztassa le! Foglalja le a gépet! Vannak törvényeink...

- Sajnos, megint nyoma vészett. De amikor itt leszáll," azt mindig rögzítik. A Ras al-Khaimah-i repülőtér nyilvántartásában meg kell lennie. Mármost aki olyan pozícióban van, mint maga, az kérheti, hogy mutassák meg neki ezt a nyilvántartást.

A hivatalnok tiszta zsebkendővel törölgette az ajkát.

- Mikor járt itt ez a repülőgép?

- Tavaly decemberben.

Dexter a 23-as blokkból távozóban még megtudta Petrovicsné-tól, hogy a fia december 13-a és 20-a között volt távol. Ha tehát azt vesszük alapul, hogy Szrecsko lopva lekapta Zilicset, de meglátták, ezért sietve távozott, és azonnal hazarepült, 18-a körül kellett itt lennie. Arról már Dexternek fogalma sem volt, honnan tudhatta a fiú, hogy itt kell keresnie Zilicset. Bizonyára átkozottul jó, vagy átkozottul szerencsés riporter volt. Kubacnak mindenképpen státuszba kellett volna vennie.

- Sok magánrepülőgép jár erre – mondta Mr. al-Khoury.

- Nekem csak az összes olyan magánszemély vagy cég tulajdonában lévő gép rendszámára van szükségem, különösen az európaiakra, amely leszállt itt tavaly december 15-e és 19-e között. Remélhetőleg köztük van az is, amit keresünk. Mit gondol, az alatt a négy nap alatt hány gép járhatott itt? Tíz?

Közben buzgón imádkozott magában, nehogy az arabnak eszébe

199

jusson, hogyhogy nem tudja, milyen típusú a gép, ha egyszer az eladót képviseli. Elkezdte leszámolni a százasokat.

- Jóhiszeműségem és az önbe vetett bizalmam jeléül, barátom. A másik négyezret majd később.

Mr. al-Khourynak még mindig voltak kételyei. Igen csábító volt a tekintélyes summa, de félt is, hogy lefülelik és elbocsátják. Az amerikai tovább ütötte a vasat.

- Olyasmire álomban se merném megkérni, amivel a hazájának árt. De ez az ember tolvaj. Ha visszavesszük tőle, amit ellopt, az mindenképpen jó dolog. Ugye, az írás is helyesli a gonosztevők megbüntetését?

Mr. al-Khoury keze az ezer dollárra csúszott.

- Most kiveszek itt egy szobát – mondta Dexter. - Ha végzett, keresse Mr. Barnest.

Két nap múlva jött is a hívás. Mr. al-Khoury rendkívül komolyan vette a konspirációt. Nyilvános fülkéből telefonált.

- Itt a barátja – zihált a kagylóba a délelőtti órán.

- Üdvözlöm, barátom, találkozunk?

- Igen. Nálam van a csomag.

- Itt, vagy az irodájában?

- Nem, nem. Ott nagyon szem előtt lennénk. Az Al Hámra Fortban, ebédidőben.

Ennél gyanúsabb dialógust nehéz elképzelni, de Dexter erősen kételkedett benne, hogy Ras al-Khaimah emírség titkosrendőrsége rajta lenne az ügyön.

Kijelentkezett a hotelből, és taxit rendelt. Az Al Hámra Fort Hotel a várostól tíz mérföldre volt a tengerparton, de éppen a jó irányban, a lőtornyos erődítményből ötcsillagos tengerparti üdülőparadicsommá átalakult Dubai felé.

Délre ért oda, ennél az Öböl vidékén jóval később ebédelnek. Dexter tehát leült a boltíves előcsarnokban egy alacsony klubfotelbe, rendelt egy sört, és figyelte a bejáratot. Mr. al-Khoury nem sokkal egy óra után érkezett. Csöpögött róla az izzadság, pedig alig száz

200

métert kellett gyalog megtennie a parkolótól. A szálloda öt étterme közül a svédasztalos libanonit választották.

- Volt valami probléma? – kérdezte Dexter, miközben tányérral a kezükben arasztoltak előre az ételek alatt roskadozó, keresztlábú asztalok mellett.

- Nem – felelte a tisztviselő. - Azt mondtam, hogy az osztályunk minden ismert látogatónak kiküld egy brosúrát, amelyben Ras al-Khaimah új szabadidős programajánlatait ismertetjük.

- Nagyszerű! – sugárzott Dexter. - És senki nem találta furcsának?

- Ellenkezőleg, a légi közlekedési hivatalnokok az egész decemberi repülési naplót rám tukmálták.

- Mondta nekik, hogy az európai gépek a fontosak?

- Igen, de amúgy is csak négy-öt gép van, ami nem valamelyik ismert olajcég tulajdonában áll. Ülünk le.

Egy sarokasztalhoz telepedtek le, és rendeltek két sört. Sok modern arab férfitársához hasonlóan Mr. al-Khourynak sem okozott problémát az alkoholfogyasztás.

És szemmel láthatóan kedvelte a libanoni konyhát is. Jól meg-púpozta a tányérját: került rá előétel, „mezzah”, hummusz, azaz csicseriborsó-püré, a moutabelnek nevezett padlizsánmártás, enyhén grillezett halloumi sajt, a

háromszög alakú töltött pite, a sam-bousek, és kibbeh, vagyis bárányhúsból és bulghur búzából készült labdacok s végül töltött szőlőlevél. Átnyújtott Dexternek egy papírcsomót, majd nekilátott.

Dexter átfutotta a decemberi repülési tervet. Mindenütt feltüntették a leszállás idejét és a tervezett tartózkodás időtartamát. Piros filctollal megjelölte a december 15-19. között érkezett gépeket. Kilencet talált.

Ebből két Grumman-3-as és egy Grumman-4-es nemzetközileg ismert amerikai olajcégeké volt, egy francia gyártmányú Dassault Mystere és egy Falcon pedig az Elf-Aquitaine-é. Maradt négy. Egy kis Learjet egy szaúdi herceg, egy nagyobb méretű Cessna

Citation pedig egy multimilliomos bahreini üzletember tulajdonában állt. Maradt egy izraeli gyártmányú Westwind, amely Bombay-ból érkezett, és egy Hawker 1000-es, amely Kairóból, és oda is repült vissza. A Westwind mellé arab írással bejegyezték valamit.

- Ez mit jelent? - kérdezte Dexter.

-Ja, igen, ez egy visszajáró vendég. Indiai filmproducer Bombay-bőli. Filmfesztiválokra menet szokott itt megállni. London, Cannes, Berlin. A toronyban már felismerik arcról.

- Magánál van a kép?

Al-Khoury visszaadta a kölcsönvett fotót.

- O az, szerintük a Hawkerrel szokott jönni.

A Hawker 1000-es bejegyzett rendszáma P4-ZEM volt, a nyilvántartás szerint a bermudai Zeta Corporation tulajdonában állt.

Dexter megköszönte az információt, és kifizette a beígért négyezer dollárt. Pár papírlapért elég borsos ár volt, de úgy érezte, ez nyomra vezetheti.

Útban Dubai felé eltűnődött egy bölcsességen, amit valamikor régen hallott. Nevezetesen azon, hogy aki új néven, új helyen kezd új életet, nem mindig tud ellenállni a kísértésnek, hogy megőrizzen valami apróságot a régi szép időkből.

A „ZEM” történetesen Zorán Zilics szülőhelyének, Zemunnak az első három betűje. A Zeta pedig a görög és a spanyol ábécében is a „Z” betű neve.

De Zilics bizonyára többszörös védőfallal vette körül új nevét és fedőcégeit, nem is beszélve a repülőgépről, már amennyiben tényleg az övé a Hawker.

Valahol megvannak az adatok, de nyilván olyan adatbázisokban tárolják őket, amelyek az ártatlan, tudásvágyó laikus előtt nem nyílnak meg.

Dexter elboldogult a számítógéppel, ahogy bármelyik átlagember, de a védett adatbázisok feltörése messze meghaladta a képességeit. Eszébe jutott viszont valaki, akinek ez sem okozhat gondot.

TIZENKILENCEDIK FEJEZET

Az összezsápolás

Jó és rossz, bűn és erény kérdésében Colin Fleming, az FBI igazgatóhelyettese, nem ismert kompromisszumot. Szinte csontjaiban, génjeiben hordozta a „soha nem feladni” elvét, amelyet száz éve Portadown macskaköves utcáiról hoztak magukkal az ősei. Azelőtt két évszázaddal pedig Skócia nyugati partjairól vitték át presbite-riánus hitüket Ulsterbe.

Ha a gonoszról volt szó, Fleming számára a tolerancia egyet jelentett az engedékenységgel, az engedékenység a megalkuvással, a megalkuvás a vereség elismerésével. Arra pedig ő soha nem volt képes.

Amikor a Nyomkereső jelentését és a szerb fiú vallomásának kivonatát olvasva Ricky Colenso halálának részletes leírásához ért, elhatározta, hogy ha egyetlen mód is van rá, annak a gazembernek, aki ezért felelős, a világ legnagyobb országában, az ő hazájában kell bíróság elé állnia.

Mindazok közül, akik a különböző hírszerző szolgálatoknál olvasták a Powell és Ashcroft miniszterek kérésével megtámogatott körözött jelentést, ő volt az, aki szinte személyesen is a szívére vette, hogy az osztályának nincs tudomása Zorán Zilics jelenlegi tartózkodási helyéről, és nem tudnak segíteni.

Végül, mert mindenképpen akart tenni valamit az ügyben, elküldte a szerb gengszter arcképét a külföldön állomásozó harmincnyolc „jogi attasénak”.

Sokkal jobb minőségű kép volt, mint bármelyik sajtóarchívumé, de régebbi annál, amit a 23-as blokkban lakó takarítónő adott a Bosszúállónak. Azért volt ilyen jó, mert gumibjektív fényképezőgéppel készítették Belgrádban a helyi CIA-főnök utasítására öt évvel azelőtt, amikor a rejtélyes Zilics Milosevics udvari köreiben forgott.

A fotós akkor kapta le Zilicset, amikor autójából kiszállva éppen felegyenesedett, és felemelt fejjel nézett a tőle négyszáz méterre lévő

lencsébe. A belgrádi amerikai nagykövetségen aztán az FBI jogi attaséja is szerzett egy másolatot kollégájától, így mindkét ügynökségnek ugyanaz a képe volt a gengszterről.

Nagy vonalakban helytálló az a megállapítás, hogy a CIA az Egyesült Államok határain kívül dolgozik, az FBI pedig az országon belül. A kémkedés, a terrorizmus és a szervezett bűnözés elleni harcban azonban a Szövetségi Nyomozóirodának nincs más választása, mint a más országokkal, különösen a szövetségesekkel való intenzív és széles körű együttműködés. E célból állomásoztatja külföldön jogi attaséit.

A „jogi attasé” megnevezés azt a látszatot keltheti, hogy valami Külügyminisztériumhoz tartozó, diplomáciai jellegű megbízatásról van szó. Pedig nem. A „jogi attasé” az FBI képviselője a helyi amerikai nagykövetségen. Most mind a harmincnyolcan megkapták Flemingtől a Zilicsről készült fotót, azzal az utasítással, hogy plaká-tozzák ki, hátha szerencsájuk lesz. A szerencse, elég valószínűtlen módon, Bin Zayed felügyelő képében mosolygott rájuk.

Moussa bin Zayed felügyelő is jó embernek mondta volna magát, ha kérdezik. Hiszen makulátlan lojalitással szolgálta emíréjét, Maktoum dubai sejtet, kenőpénzt nem fogadott el, istenéhez rendszeresen imádkozott, és az adót is rendesen fizette. Azt pedig, hogy „fusiban” hasznos információkkal látja el az amerikai követségen dolgozó barátját, ugyan mi másnak lehetett volna minősíteni, mint egy szövetséges állammal való együttműködésnek?

Így történhetett, hogy a negyvenfokos júliusi kánikula elől a követség légkondicionált előcsarnokában talált menedéket. Ott várta, hogy barátja lejjön, és elvigye ebédelni. Tekintete a faliújságra tévedt.

Felállt, közelebb lépett. A közeljövőben esedékes partik, rendezvények, munkatársak érkezéséről és távozásáról szóló hírek, klubtagtoborzó hirdetések szokásos egyvelege között egy fénykép bűjt meg, alatta az odagépett kérdés:

„Látta ezt az embert?”

– Nos, látta? – kérdezte a háta mögött egy vidám hang, a hozzá tartozó kéz pedig vállon veregette. Bili Brunton volt, az a kapcsolata, aki meghívta ebédre, egyébként pedig jogi attasé. Barátságosan üdvözölték egymást.

– O, igen – mondta a különleges ügyosztály felügyelője. – Két hete.

Brunton kedélyessége azonnal elpárolgott. Az a haléttér Jumeirah-ban várhat egy kicsit.

– Menjünk fel gyorsan az irodámba – javasolta.

– Emlékszik pontosan, hol és mikor? – kérdezte odafent a jogi attasé.

– Persze. Körülbelül két hete. Egy rokonomat látogattam meg Ras al-Khaimah-ban. A Faisal úton jártam, ismeri? A városon kívüli tengerparti út, az óváros és az öböl között.

Brunton bólintott.

– Szóval, egy teherautó próbált betoladni egy szűk munkaterületre. Meg kellett állnom. Bal kéz felől volt egy kávéház, annak a teraszán egy asztalnál három férfi ült. Az egyikük ez az ember volt – intett az attasé asztalán heverő fénykép felé.

– Minden kétséget kizáróan?

– Igen. O volt az.

– És két másikkal ült ott?

– Igen.

– Felismerte őket?

– Az egyiket csak látásból, de a másiknak tudom a nevét. Bout-nak hívják.

Bili Brunton nagy levegőt vett. Vlagyimir Boutot gyakorlatilag senkinek sem kellett bemutatni egyik nyugati, vagy éppen keleti blokkhoz tartozó hírszerző szolgálatnál sem. A KGB egykori őrnagya hírhedt figurává, a világ egyik első számú feketepiaci fegyverkereskedőjévé nőtt ki magát. Első vonalbeli halálkufár volt.

Az, hogy még csak nem is színorosz volt, hanem félig tadzsik, és Dusanbéban született, jól mutatja, milyen bőségesen meg volt áldva az alvilági érvényesüléshez szükséges képességekkel. Az oroszok ugyanis meglehetősen rasszisták, a Szovjetunióban a déli tagköztársaságok lakóira egységesen a „csornij”, azaz „fekete” jelzót használták, és nem bóknak szánták. Ezt a megbélyegző jelzót csak az ukránok és a fehéroroszok úsztak meg, ők haladhattak a ranglétrán a született oroszokkal egyenlő eséllyel. Az, hogy egy félig tadzsik ember elvégezze a híres moszkvai Idegennyelvű Katonai Főiskolát (ez a KGB kiképző akadémiajának fedőneve), és őrnagyi rendfokozatig jusson el, nem volt

mindennapos.

A szovjet légierő „navigációs és légiközlekedési ezred” fedőnevű egységéhez vezényelték, ez az alakulat intézte a nyugatellenes gerilláknak és harmadik világbeli rezsimeknek történő fegyverszállítást. Az angolai polgárháborúban portugál nyelvtudását is kamatoztathatta. Ezenkívül tekintélyt parancsoló kapcsolatrendszerrel épített ki a légierőnél.

A Szovjetunió 1991-es összeomlása után évekig a káosz volt az úr. A hadseregnél egyszerűen megszűnt a leltározás, az egységparancsnokok elkótyavetyélték a felszerelést, szinte bármit elfogadtak, amit kínáltak érte. Bout ekkor a saját egységétől bagóért felvásárolt Il-76-osokkal személy- és teherszállítási megbízásokat vállalt.

Az 1992-es év már szülőföldjén, délen találta. Szűkebb páttriája, Tádzsikisztán déli szomszédjában, Afganisztánban kitört a polgárháború, és az egyik fővezér a szintén tadzsik Dosztum tábornok volt. A barbár Dosztumnak csak egyféle „teherszállítmány” kellett: fegyver. És Bout szállított neki.

Egy évre rá Belgiumban, Oostendében bukkant fel. Az ország ug-ródesszkát jelentett számára, a volt belga gyarmaton, a folytonos háborúskodástól szenvedő Kongón keresztül jutott be ugyanis Afrikába. Árukészlete gyakorlatilag kimeríthetetlen volt: a széthullott Szovjetunió óriási arzenálját még mindig nem rovincsolta senki. Új kliensei közé tartoztak Ruanda és Burundi népiirtó mészárosai, a hutu Interahamwe milíciák.

Ez már a belgáknak is sok volt, kiebrudalták Oostendéből, hogy aztán 1995-ben Dél-Afrikában tűnjön fel újra, ahol mind az angolai UNITA-gerilláknak, mind ellenségeiknek, a kormányzó Angolai Népi Felszabadítási Mozgalomnak szállított fegyvert. Miután azonban Nelson Mandela lett az ország elnöke, ott is forró lett a lába alatt a talaj.

Három évvel később, 1998-ban bukkant fel az Emírátságokban, Sharjah-ban telepedett le. A britek és az amerikaiak azonban letették a dossziéját az emír elé, és három héttel azelőtt, hogy Bili Brunton és Bin Zayed felügyelő a jogi attasé irodájában beszélgetett, Sharjah-ból is kidobták.

De könnyen talált kibúvót: mindössze tíz mérföldet kellett megtennie a tengerparton, hogy Ajmanban irodákat bérelhessen az Ipari és Kereskedelmi Kamara épületében. A mindössze negyvenezer lakosú Ajmannak nincs olaja, ipara is alig, nem lehettek tehát olyan válogatósak, mint Sharjah.

Bili Brunton számára igen fontos volt, amit a felügyelő látott. Nem tudta, miért érdekli felettesét, Colin Fleminget az eltűnt szerb, de azt igen, hogy ez a hír minden bizonnyal kövér piros pontokat jelent majd a Hoover Buildingben.

- És a harmadik férfi? - kérdezte. - Azt mondta, látásból ismeri. Emlékszik, hol látta?

- Persze, itt. A kollégája talán?

Ha Bili Brunton azt hitte, aznap már nem éri több meglepetés, tévedett. A gyomra úgy liftezett, mintha egy műrepülő pilóta mellé ült volna be. íróasztala alsó fiókjából óvatosan előhúzott egy iratot. A követségi alkalmazottak fényképes adatbankja volt. Bin

Zayed felügyelő habozás nélkül a kulturális attasé fényképére bökött.

- Ő az - mondta. - Ő volt a harmadik az asztalnál. Ismeri?

Ismerte bizony. Kulturális kapcsolatok ugyan meglehetősen gyéren akadtak, az attasénak mégis volt dolga bőven. Ugyanis csak fedőtevékenységként járt hangversenyre, valójában ő volt a helyi CIA-főnök.

A Dubaiból érkező hír hatására Colin Fleming éktelen haragra gerjedt. Nem is az volt a baj, hogy a virginiai Langleyben székelő társügynökség olyan emberrel trafikál, mint Vlagyimir Bout. Erre az információgyűjtés folyamatában szükség lehet. Igazán az dühítette fel, hogy a CIA egyik magas rangú munkatársa nyilvánvalóan hazudott még magának Colin Powell külügyminiszternek, sőt még az ő felettesének, az igazságügy-miniszternek is. Ez igen sok szabályba ütközött, és ő biztos volt benne, hogy tudja, ki szegte meg a szabályokat. Felhívta a langley-i CIA-központot, és sürgős ügyben kért találkozót.

Fleming már azelőtt is találkozott ezzel a férfival. Ők ketten Condoleezza Rice nemzetbiztonsági tanácsadó előtt csaptak össze, és azóta sem ettek egymás tenyeréből. Előfordul, hogy az ellentétek vonzzák egymást, de nem az ő esetükben.

Fleming Paul Devereaux-t hívta. Devereaux régi massachusettsi család sarja volt, azok közül, amelyek ottani viszonylatban arisztokratának számítanak. Elit értelmiségi volt a csontja velejéig.

Már tanköteles kora előtt megcsillantotta kivételes intellektuális képességeit, és diadalmenetben végezte el a Boston College High Schoolt, azt a középiskolát, amely Amerika legjobb jezsuita egyetemei számára nevelte az utánpótlást. Színjeles volt végig.

A Boston College-ban is nagy jövőt jósoltak neki a tanárok. Úgy gondolták, Jézus Társaságának tagja lesz ő is, hacsak nem csábítja el valami jó egyetemi állás. Bölcsészettől szerzett alapidplomát, a filozófia és a teológia volt a fő érdeklődési köre. Elolvasott mindent, szinte falta a könyveket: Loyolai Szent Ignációtól (még szép!) Teilhard de Chardinig. Teológiai témavezetőjével késő éjszakába nyúló vitákat folytatott a kisebbik rossz és a magasabb rendű cél tételéről. Arról, hogy a cél szentesítheti az eszközt, és a lélek sem kárhozik el, ha nem követ el „megengedhetetlen” bűnt.

A hidegháború csúcspontján, 1966-ban tizenkilenc éves volt. Ekkor még úgy tűnt, a világkommunizmus képes lehet „felgöngyölíteni” a harmadik világot, körülzárt szigetté változtatva a Nyugatot. Ekkor fordult VI. Pál pápa a jezsuitákhoz, szinte kérlelve őket, hogy álljanak az ateizmus elleni harc élére.

Paul Devereaux szemében a kettő egymás szinonimája volt: úgy látta, ha az ateizmus nem is jelent minden esetben kommunizmust, fordítva ez feltétlenül igaz.

Végül mégsem az egyházban, vagy a felsőoktatásban állt hazája szolgálatába, hanem más területen, amelynek lehetőségét egy golfklubban említette meg halkan az a pipázó férfi, akinek apja egyik kollégája mutatta be.

Egy héttel azután, hogy lediplomázott a Boston College-ban, Paul Devereaux esküt tett, és a Központi Hírszerző Ügynökség, a CIA soraiba lépett. Ez volt az ő életében a költők által is megénekelt napfényes, kételyek nélküli reggel. A nagy botrányok még messze voltak.

Patrícius családi háttere és ezzel járó kapcsolatai révén szépen haladt előre a hierarchiában. Az ebből fakadó irigység élet könny-nyed, sármos személyisége és intellektusa révén tompította. Tanúbizonyoságot tett arról is, hogy nincs híján az akkoriban az ügynökségnél mindennél többre értékelt tulajdonságnak, a lojalitásnak sem. Ennek fejében pedig sokat elnéznek az embernek, néha talán kicsit többet is a kelletténél.

Mindhárom nagy szakterületen dolgozott egy ideig: a „műveleti divíziónál”, azaz az akciókért felelős osztályon, a hírszerzésen (vagyis az elemzőknél) és a kémelhárításon (más néven a belbiztonsági osztályon) is. Karrierje mégis zátonyra futott, amikor John Deutsch lett az ügynökség igazgatója.

A két férfi egyszerűen nem szívelte egymást. Megesik az ilyesmi. Deutsch, aki semmilyen hírszerző'i múlttal nem dicsekedhetett, az utolsó volt a CIA élére politikai szempontok alapján egymás után kinevezett (és visszatekintve megállapítható, hogy katasztrofális színvonalon dolgozó) vezetők hosszú sorában. Úgy gondolta, a hét nyelven folyékonyan beszélő Devereaux csendben lenézi őt, és lehetett is némi igaza.

Devereaux ugyanis politikailag korrekt tőkfejnek tartotta az új főnököt, a Deutsch-ot kinevező arkansasi elnököt pedig, hiába volt hozzá hasonlóan demokrata, mélyen megvetette, és pedig jóval Paula Jones és Monica Lewinsky előtt.

Ez a frigy tehát nem az égben köttetett tehát, és kis híján válással ért véget, amikor Devereaux védelmére kelt egy dél-amerikai divízióvezetőnek, akit szalonképtelen személyekkel való kapcsolattartással vádoltak.

A 12333-as elnöki rendeletet méltósággal „lenyelte” az ügynökség, egy-két második világháborúból ott maradt öskövület kivételével. Ronald Reagan elnök adta ki a rendeletet, amelyben megtiltotta a „likvidálást”.

Devereaux-nak komoly fenntartásai voltak, de nem volt eléggé magas pozícióban ahhoz, hogy kikérjék a véleményét. Neki úgy tűnt, hogy abban a határozottan tökéletlen világban, ahol a titkos információgyűjtés folyik, alkalmanként elkerülhetetlenné válhat egy-egy áruló megelőző célú „likvidálása”. Más szóval: előfordulhat, hogy egy életet másik tíz megmentése érdekében ki kell oltani. Az efféle esetek elbírálása kapcsán pedig az volt a véleménye, hogy az olyan embert, akinek erkölcsi integritását nem ítélik megfelelőnek ahhoz, hogy a döntést rábizzék, ne is nevezzék ki igazgatónak.

Clinton alatt azonban az immár veteránnak számító Devereaux álláspontja szerint az örületig fokozódott a „politikai korrektség”:

az lett az új irányelv, hogy kétes hírű informátorok felhasználása tilos. Hát

akkor...? Úgy érezte, ez már majdnem annyi, mintha azt kérnék, hogy csak szerzetesektől és ministránsfiúktól gyűjtsenek információt. így aztán, amikor egy Dél-Amerikában dolgozó munkatársukat azzal fenyegették, hogy vége a karrierjének, amiért volt terroristáktól gyűjtött adatokat aktív terroristákról, Devereaux maró szarkazmussal átíratott gúnyiratot írt az eset kapcsán. Az írás úgy járt kézről kézre a műveleti divízió somolygó munkatársai körében, mint a szamizdatok a Szovjetunióban.

Ekkor Deutsch Devereaux eltávolítását akarta kezdeményezni, helyettese, George Tenet azonban óvatosságra intette, és a végén maga Deutsch került lapátra, utóda pedig nem más lett, mint Tenet.

És azon a nyáron, 1998-ban olyasmi történt Afrikában, ami miatt az új igazgatónak szüksége lett a gunyoros és legfőbb parancsnokukat, az elnököt nem sokra tartó, ám igen hatékonyan dolgozó en-tellektüelre. Felrobbantottak ugyanis két amerikai nagykövetséget.

Az már a takarítószemélyzet előtt sem volt titok, hogy a hidegháború lezárulása után a fejét gyors ütemben felütlő terrorizmussal kell megvívni a következőt. Ebben az új hidegháborúban pedig a műveleti divízió belül a terroristaelhárító központ volt az a hely, ahol „történnek a dolgok”.

Paul Devereaux nem ott dolgozott. Mivel többek között arabul is tudott, és pályafutása során három „melót” is elvégzett arab országokban, a közel-keleti részleg második számú embere volt.

A követségek levegőbe repítése után azonban kis különítmény élére nevezték ki, amelyet egyetlen feladatra hoztak létre, és amely csak és közvetlenül az igazgatónak tartozott beszámolási kötelezettséggel. Feladatuk a „Vándorsólyom-hadművelet” nevet kapta, mivel ez a félelmetes ragadozó madár is addig köröz csendben áldozata fölött a levegőben, amíg nem tud halálos csapást mérni rá.

Ekkor pedig bámulatos gyorsasággal és pontossággal csap le.

Új munkakörében Devereaux-nak korlátlan hozzáférése volt bármilyen információhoz, amit szükségesnek ítélt, és kis létszámú, de szakavatott csapatot is kapott a keze alá. Helyettesének Kevin McBride-ot választotta, akit intellektuális szempontból ugyan nem lehetett hozzá mérni, de tapasztalt, tettekre kész és lojális ügynök volt. Most is McBride vette fel a telefont, majd pár másodperc múlva letakarta kezével a beszélőt.

- Fleming igazgatóhelyettes az FBI-től - jelentette. - Nem tűnik boldognak. Kimenjek?

Devereaux intett, hogy maradjon.

-Colin! Itt Paul Devereaux. Miben lehetek a segítségére?

Homlokráncolva hallgatta a választ.

- Igen, hogyne, az jó ötlet. Találkozzunk.

Az ügynökség egyik biztonságos találkahelyét választották, ahol nyugodtan lehet veszekedni. A helyet naponta ellenőrizték, nincs-e a „hivatalos” poloskákon kívül hivatlan vendég is. Minden szót rögzítettek ugyanis, és ha valaki frissítőt kért, azonnal hozták.

Fleming Devereaux orra alá dugta Brunton jelentését, és várt, amíg az arabspecialista elolvassa. Devereaux arca érzelemmentes maradt.

- És? - nézett várakozón Flemingre.

- Csak azt ne mondja, hogy a dubai felügyelő tévedett - felelte Fleming. - Zilics Jugoszlávia legnagyobb fegyverkereskedője volt. Aztán becsukta a boltot, és eltűnt. Most pedig az Öböl-vidék és Afrika legnagyobb fegyverkereskedőjével látják tárgyalni. Minden összevág.

- Almomban sem jutna eszembe kétségbe vonni a logikáját -mondta Devereaux.

- Ezenkívül a maga Arab-öbölért felelős embere is részt vett a tárgyaláson.

- Az Ügynökség Arab-öbölért felelős embere - javította ki Devereaux. - Mi közöm ehhez nekem?

- Az, hogy gyakorlatilag maga irányította a közel-keleti munkát, ha hivatalosan csak a második ember is volt. És mert akkoriban az Öböl vidékén dolgozó munkatársaik mind magának tettek jelentést. És attól, hogy maga most valamilyen különleges projekten van, ez a helyzet nem változott. Erősen kétlem, hogy két hete Zilics először tett látogatást az erdőnek abban a szegletében. Az a tippem, hogy maga pontosan tudta, hol van Zilics, amikor információt kért róla, de legalábbis azt, hogy az Öböl környékén tartózkodik, és egy bizonyos napon le lehetne csapni rá. És nem mondott semmit.

- És? A gyanú még a mi szakmánkban is messze van a bizonyítéktól.

- Komolyabb az ügy, mint a jelek szerint maga képzele, barátom. Akármerről

nézzük, a maga ügynökei ismert bűnözőkkel érintkeznek, mégpedig a legmocskosabb fajtából. Ez pedig szabályellenes, a leghatározottabban szabályellenes.

- Na és. Megszegtünk pár idióta szabályt. Ez a szakma nem a finnyásoknak való. Es még a maguk nyomozóirodájának is kell, hogy legyen némi fogalma a kisebbik rosszról és a magasabb rendű célról.

- Ne fölényeskedjen velem! - csattant fel Fleming.

- Megpróbálok - felelte jellegzetes orrhangján a bostoni. - Rendben, fel van háborodva. Mit akar tenni?

Udvariaskodásnak itt már nem volt helye. A kesztyűk a padlón heverték.

- Nem hiszem, hogy annyiban hagyhatom - mondta Fleming. - Ez a Zilics gyomorforogató. Bizonyára olvasta, mit művelt azzal a georgetowni fiúval. De maga mégis érintkezik vele. Igaz, a megbízottján keresztül, de mégis kapcsolatot tart vele. Tisztában van vele, mit tett Zilics, és mit tehet még. Minden megvan az irattárban, bizonyára olvasta. Tanúvallomás igazolja, hogy egy boltost, aki nem akart fizetni, a lábánál akasztott fel, úgy, hogy a feje tizenöt centivel egy elektromos melegítő fölött lógott, és szabályosan megsült. Ez egy dühöngő, szadista állat. Mi a francra használja?

- Amennyiben valóban használok, szigorúan bizalmas ügyben teszem. Még az FBI igazgatóhelyettesének sem árulhatom el.

- Adja fel azt a disznót. Mondja meg, hol találjuk.

- Ha valóban tudom, hol van, amit nem állítottam, akkor sem teszem.

Colin remegett a dühtől és az undortól.

- Hogy lehet ilyen rohadtul önelégült? - kiáltott fel. - A CIA 1945-ben a megszállt Németországban nációkkal üzletelt, akik állítólag a kommunizmus elleni harcban segítettek volna. Soha nem lett volna szabad megtenniük. Vasvillával se lett volna szabad hozzájuk érni. Akkor is helytelen volt, most is az. Devereaux felsóhajtott. Kezdett fárasztóvá válni a már régóta teljesen értelmetlen eszmecsere.

- Kíméljen meg a történelmi leckéitől - mondta. - Újra felteszem a kérdést: mit szándékozik lépni az ügyben?

- Elmegyek az igazgatójához, és elmondom, amit tudok - felelte Fleming.

Paul Devereaux felállt. Ideje volt távozni.

- Hadd mondjak magának valamit. Decemberben még kenyérre lehetett kenni, ma viszont kemény vagyok, mint a kő. Változnak az idők.

Arra utalt, hogy 2000 decemberében még Bili Clinton volt az elnök.

A floridai szavazatszámláló bizottságokban támadt fárasztó bonyodalmak elültével azonban 2001 januárjában George W. Bush-t iktatták be, akinek leglelkesebb „vezérszurkolója” nem más volt, mint George Tenet CIA-igazgató.

A George W. környezetében nyüzsgő „agyasok” pedig biztosan nem hagyják elbukni a „Vándorsólyom-projektet” pusztán azért, mert valaki belepiszkított a Clinton-féle szabálykönyvbe. Maguk is azt tették nap mint nap.

- Ezzel még nincs vége - mondta Fleming Devereaux hátának. - Ha rajtam múlik, megtalálják és idehozzák.

Útban visszafelé, Langleybe, Devereaux átgondolta ezt az utolsó mondatot. Hiszen nem is tudott volna harminc évet lehúzni az Ügynökség „kígyóvermében”, ha nem növeszt csalhatatlanul működő érzékelő csápokokat. Tudta, hogy ellenséget szerzett magának, mégpedig a kellemetlen fajtából.

„Megtalálják.” Ugyan ki? És hogyan? És ugyan mennyiben „múlhat” ez a Hoover Building nagy moralistáján? Felsóhajtott. Egy gonddal több ezen az amúgy is stresszes sárteken. Sólyomként kell figyelnie Colin Fleminget... lehetőleg vándorsólyomként. Mosolyra fakasztotta a saját vicce, de hamar leolvadt az arcáról.

HUSZADIK FEJEZET

A repülőgép

A ház láttán Cal Dexter eltűnődött a sors iróniáján. Nem a katonából lett ügyvédnek lett ugyanis szép háza Westchester megyében, hanem a cingár Bedford Stuyvesant-i kölyöknek. Washington Lee-nek szemmel láthatóan jól sikerült az eltelt tizenhárom év.

Amikor azon a július végi vasárnap délelőttön kinyílt az ajtó, Dexternek azonnal feltűnt, hogy Washington megcsináltatta a kiálló fogát, horgas orrából is lefaragtak egy keveset, és a felmosóbot végére kívánczó afrofrizurát is decensen rövidre vágatta. Harminckét éves üzletember állt előtte, akinek felesége van, két gyereke, és szerény, de jól menő számítógépes konzultánsi vállalkozása.

Dexter mindent elvesztett, amiye valaha volt, Washington Lee viszont megszerzett magának mindent, amiben valaha reménykedni se mert. Dexter telefonon előre bejelentette jövetelét, miután kinyomozta, hol lakik Washington.

- Fáradjon be, ügyvéd úr - mondta az egykori hacker.

A ház mögötti pázsiton, nyugszékekben ülve, kezükben üdítővel beszéltek meg a dolgot. Dexter egy prospektust adott át Lee-nek, amelyen dupla sugárhajtóműves magánrepülőgép dőlt be kanyarodáshoz a kéklő tenger felett.

- Ez itt természetesen nyilvános dokumentum. De nekem, egy konkrét darabot kell megtalálnom a modellből. Tudnom kell, ki vette meg, mikor, kié most, főleg pedig azt, hol lakik jelenleg az illető.

- És gondolja, hogy ők nem akarják, hogy tudja?

- Ha a tulaj nem rejtőzködik, és a saját nevén él, akkor bakot lőttem. De ha mégsem tévedek, akkor álnéven húzta meg magát valahol távol a világtól, fegyveres őrség és többretegű számítógépes adatvédelmi rendszer fedezékében.

- És ezeket a rétegeket kellene lehámozni.

- Igen.

-Ez ma már sokkal keményebb dió, mint tizenhárom évvel ezelőtt - mondta Lee. - A francha is, többek között éppen én gondoskodtam róla, hogy így legyen, legalábbis technikailag. De megtették a magukét a törvényhozók is. Amire maga kér, az egy védelmi rendszerbe való betörés. Vagy háromba. Abszolút törvényellenes.

- Tudom.

Washington Lee körülnézett. Két kislánya visongva pancsolt a pázsit végében lévő kis műanyag medencében, a felesége, Cora pedig ebédet főzött a konyhában.

- Tizenhárom éve hosszú jutalomüdülés várt rám a hűvösön - szólalt meg végül. -

És ha végül kijövök, ülhettem volna a gettóban a bérház lépcsőjén. Ehelyett kitörtem. Négy évig voltam a banknál, kilenc éve a magam ura vagyok, és az USA legjobb védelmi rendszereit fejlesztettem ki, ez akkor is így van, ha én mondom. Itt az ideje, hogy törlesszek magának, ügyvéd úr. Mit kell tennem?

Először is utánanézték a repülőgépnek. A Hawker márkanév még az első világháborúban tűnt fel a brit katonai repülésben. Stephen Edmond 1940-ben Hawker Hurricane-t vezetett. Az utolsó harci modell a rendkívül sokoldalú Harrier volt. A hetvenes években azonban a kisebb cégek már egyszerűen nem tudták állni az újabb harci gépek tervezéséhez szükséges kutatási-fejlesztési költségeket. Csak az amerikai óriásvállalatok voltak ehhez elég tőkeerősek, és még azok is csak fúziók révén. A Hawker ezért egyre inkább a polgári repülésre állt át.

A kilencvenes években aztán már gyakorlatilag az összes brit repülőgépgyártó „egy fedél alatt” működött, a BAE, azaz British Aerospace nevű cég égisze alatt. Amikor a BAE igazgatótanácsa a leépítés mellett döntött, a Hawker-üzletágot a Kansas államban, Wichitában működő Raytheon Corporation vette meg. Az amerikai cég megtartott egy kis londoni értékesítési irodát és egy chesteri karbantartóüzemet.

Dollárjaikért a sikeres és népszerű HS 125-ös rövid távú, kétüléses, dupla sugárhajtóműves magángépet, a Hawker 800-ast és a leghosszabb utakra is alkalmas, 3000 mérföldes Hawker 1000-es modellt kapták.

Dexter nyilvános weboldalakon végzett kutatásai azonban fényt derítettek rá, hogy az 1000-es modell gyártását 1996-ban megszüntették, ha tehát Zilicsnek ilyen gépe van, azt használtan vette. Ráadásul összesen ötvenkét példány készült belőle, és ebből harminc egy amerikai chartercég flottáját gyarapította.

Dextert tehát az érdekelte, melyik cserélt gazdát a fennmaradó huszonkettő közül az utóbbi két, legfeljebb három év során. Volt a piacon egy-két kereskedő, akik az ilyen csillagászati árfekvésű használt gépekben utaztak, de ő fogadni mert volna, hogy a tulajdonosváltáskor generáljavításon is átesett a gép, ez pedig azt jelenti, hogy alighanem a Raytheon Hawker-üzletága bonyolította az adásvételt.

- Még valami? - kérdezte Lee.

- A rendszám. P4-ZEM. Nem szerepel a nagy nemzetközi polgári légi közlekedési nyilvántartásokban. Áruba aprócska szigetét rejti a szám.

- Életemben nem hallottam róla - ismerte be Lee. -Korábban a Holland-Antillákhoz tartozott, Curacaóval és

Bonaire-rel együtt. A másik kettő holland fennhatóság alatt maradt, Áruba viszont 1986-ban elszakadt, és szólóban folytatta. Ott mindenki titkos bankszámlákkal, cégbejegyzéssel meg ehhez hasonlókkal foglalkozik. A

szélhámosság elleni nemzetközi rendelkezéseket jól seggbe rúgják, ugyanakkor így könnyen jövedelemhez jut az egyébként semmilyen erőforrással nem rendelkező sziget. Csak az

idegenforgalomból élnek, az pedig valami nagy korallzátonyon kívül főleg titkos számlákra, csiricsaré okmánybélyegekre meg gyanús rendszámtáblákra épül. Úgy sejtem, akit én keresek, az is újonnan szerezte a rendszámot.

- Tehát a Raytheonnál nem találunk semmit a P4-ZEM-ről?

- Ez majdnem biztos. És amúgy sem teszik közzé az ügyfeleik adatait. Ez pedig holtbiztos.

- Majd meglátjuk – morogta Washington Lee.

A komputerzseni tizenhárom év alatt rengeteget tanult, részben azért, mert rengeteg mindent talált fel. Amerikában az igazi komputerguruk többnyire a Szilíciumvölgyből kerülnek ki, ha az ottani „nagyfej űek” csodálattal adóznak egy keleti parti kolléga előtt, az biztosan nem akármilyen.

Lee egyes számú arany szabálya, amit ezerszer is elismételt magában, ez volt: soha többé ne bukj le! Tizenhárom év alatt ez volt az első illegális munkája, és elhatározta, hogy a westchesteri házhoz semmilyen nyom nem vezethet a cybertérben.

- Milyen költségvetéssel dolgozik? – kérdezte.

- Megfelelővel – felelte Dexter. – Miért?

- Kibérelek egy Winnebago lakóautót. Teljes körű áramellátásra van szükségem, de ha végeztem, el kell tüntetnem mindent. Ezenkívül a létező legjobb személyi számítógép kell, és ha végeztem, egy nagyobbacska folyó fenekén fog landolni.

- Nem gond. Merről fog támadni?

- Minden irányból. Az arubai kormány repülőgép-nyilvántartása bizonyára felkőhőgi, hogy hívták azt a Hawkert, amikor a Raytheon Corporation utoljára látta. Aztán megnézem a bermudai cégjegyzékben a Zeta Corporationt. Székhely, elérhetőség, pénzmozgások. Minden. Harmadszor, a repülési tervek. Abba az emirátusba, hogy is mondta...?

- Ras al-Khaimah.

- Igen, abba a Rasal-akármibe valahonnan kellett érkeznie.

- Kairó. Kairóból repült oda.

- Tehát a repülési terve megvan a kairói légi irányítás számítógépes archívumában. Oda el kell látogatnom. A jó hír az, hogy aligha kell túl sok tűzfallal megbirkóznom.

- Tehát Kairóba kell mennie? – szólt közbe Dexter. Washington Lee úgy nézett rá, mint egy örültre.

- Kairóba? Miért kéne Kairóba mennem?

- Azt mondta, „oda kell látogatnom”.

- A cybertérben. A kairói adatbázist piknikezés közben is meglátogathatom Vermontból. Nézze, ügyvéd úr, mi lenne, ha hazamenne és várna? Ez nem a maga világa.

Washington Lee kibérelte a lakóautót, megvette a számítógépet meg a szoftvert, ami az elképzelése megvalósításához kellett. A felvont szemöldökökkel nem törődve mindenért készpénzzel fizetett. Csak a lakóautó bérletéhez kellett a jogosítványa, de az még nem vezet egy hacker nyomára. Vett egy benzinnel működő generátort is, hogy normál háztartási árammal tudja használni a gépet. Legelső, egyben legkönnyebb dolga az arubai repülőrendszámadatbank feltörése volt, amelynek Miamiban működik az irodája. Nem hétvégén csinálta, hiszen akkor hétfőn reggel szemet szűrt volna az irodában az illetéktelen behatolás, hanem munkanapon, amikor az adatbázis sok kérdésre válaszol, és az övé elvész az elektronikus „zajban”.

A P4-ZEM rendszámú Hawker-1000-es valaha VP-BGG volt, ami azt jelentette, hogy valahol a brit regisztrációs zónában volt bejegyezve.

Washington Lee a PGP, azaz „Pretty Good Privacy” (azaz „igen jó adatvédelem”) nevű rendszerrel dolgozott. Ez annyira biztonságos, hogy törvénybe ütközik a használata.

Beállított egy nyilvános és egy privát kulcsot is. A kérdéseit a nyilvánossal kellett elküldenie, mert az csak rejtjelezni tud, a válaszokat pedig a csak dekódolásra alkalmas priváttal fogadta. Ennek az ő szempontjából az volt az előnye, hogy a rejtjelező rendszer, amelyet valami tiszta elméleti matematikát hobbiként űző szent

örült dolgozott ki, gyakorlatilag feltörhetetlen volt, aligha jöhetett rá bárki is, kicsoda ő és hol van. Ha nem tölt sok időt a neten, és folyamatosan

változtatja a helyét, nem bukhat le.

A második védelmi vonal ennél sokkal evidensebb volt: csak Internet-kávézókban e-mailezett az útjába eső városokból.

A kairói légi irányítás adatbázisából kiderült, hogy a P4-ZEM rendszámú Hawker 1000-es minden alkalommal, amikor megállt a fáraók földjén tankolni, az Azori-szigetéről érkezett.

Abból pedig, hogy az Atlanti-óceánban fekvő, Portugáliához tartozó szigetcsoporttól Kairón keresztül Ras al-Khaimah emírségig ívelő útvonal kelet-nyugati irányban szeli át a világot, arra lehetett következtetni, hogy a gép valahonnan a karibi térségből vagy Dél-Amerikából kel útra. Bizonyítani persze nem lehetett, de volt benne logika.

Észak-Karolinában, egy autópálya melletti pihenőben megállva aztán Washington Lee a portugál-azori légi közlekedési adatbázisból is kiszedte azt az információt, hogy a P4-ZEM nyugat felől érkezett, de a Zeta Corporation saját repterén szállt le. A nyilvántartott repülési tervekre épülő nyomvonal tehát zsákutcába jutott.

Bermuda szigetén viszont működik egy banktitkot és a céges adatok bizalmasságát védő rendszer, azon ügyfelek számára, akik a csúcsmínőséget megfelelő mennyiségű dollárral tudják megfizetni. Üzemeltetői igen büszkék élvonalbeli rendszerükre. A sziget fővárosában, Hamiltonban működő adatbázis azonban végül nem tudott ellenállni a „Trójai Faló” névre hallgató céltárgyfelismerő rendszernek, amit Washington Lee beletöltött, és beismerte, hogy a Zeta Corporation valóban Bermudán van bejegyezve mint részvénytársaság. Igazgatóként azonban csak három makulátlan, köztisztelőben álló helybeli nevét tudta megadni. Zorán Zilicsnek vagy más szerbes hangzású névnek nyoma sem volt.

Eközben New Yorkban Cal Dexter, aki Washington Lee-től már tudta, hogy a Hawker valószínűleg a karibi térségben van, kapcsolatba lépett egy charterpilótával, aki valaha ügyfele volt. Tengeribe – teg lett ugyanis egy utasa, és beperelte, hogy jobb időjárási viszonyok között kellett volna szállítania.

– Próbálja meg a repülési nyilvántartást, az FIR-t – javasolta a pilóta. – Ők tudják, melyik gépek tartoznak a körzetükhöz.

A dél-karibi térség FIR-központja Venezuela fővárosában, Caracasban van.

Megerősítették, hogy hozzájuk tartozik a P4-ZEM rendszámú Hawker 1000-es.

Dexternek átfutott az agyán, hogy a többi nyomra, amin elindult, talán csak az idejét vesztegette. Annyira egyszerűnek tűnt. Forduljon az illetékes FIR-hez!

– De vigyázzon, – folytatta a pilóta – nem biztos, hogy ott is tartják. Csak ott van bejegyezve.

– Ezt nem értem.

– Pedig egyszerű. Lehet, hogy egy jacht farára az van írva, hogy Wilmington, Delaware, mert ott jegyezték be. De ettől még nem kizárt, hogy egyfolytában a Bahamákon fuvarozzák vele a turistákat. Ugyanígy ez a Hawker is lakhat sok-sok mérföldre Caracastól.

Washington Lee azt javasolta, játsszák meg az utolsó esélyüket. Megtartotta Dexternek az eligazítást, majd kétnapi autózás után eljutott Kansas államba, Wichita városába. Miután ott mindent előkészített, felhívta Dextert.

Az értékesítési elnökhelyettes a cég központi épületében, ötödik emeleti irodájában fogadta a New York-i hívást.

– A bermudai Zeta Corporationtól beszélek – mondta a hang. – Emlékszik a VP-BGG rendszámú Hawker 1000-esre, amit pár hónapja adtak el nekünk? Tudja, amelyik brit tulajdonban volt. Én vagyok az új pilótája.

– Természetesen emlékszem, uram. Név szerint kivel beszélek?

– Arról van szó, hogy Mr. Zilics nincs megelégedve a kabin elrendezésével, át szeretné alakíttatni. Tud ajánlani valamit?

– Természetesen vannak itt az üzemen kabinbelsőink, Mr...

– És egyúttal a motorokon is el lehetne végezni a szükséges generáljavítást.

Az elnökhelyettes erre mindjárt felegyenesedett ültében. Nagyönnyel is jól emlékezett az eladott gépre. Mindent megfelelően szervizeltek, a gép fő részei több évig is futhatnak még. Hacsak tehát nem tölti ideje nagy részét levegőben a tulajdonos, a motor még akár egy évig is jó lehet.

– Megkérdezhetem, kivel beszélek pontosan? Nem hiszem, hogy azokon a motorokon a közeljövőben esedékes lenne a generálózás.

A vonal másik végén a hang elbizonytalanodott, hebegni-habog-ni kezdett.

– 0, valóban? Te jó ég. Elnézést kérek. Bizonyára összekevertem egy másik

géppel.

Azzal a hívó letette a kagylót. Az értékesítési elnökhelyettesnek felettébb gyanús volt a dolog. Emlékezete szerint soha senkinek nem tett említést a Kent megyei Biggin Hillben működő brit Avtech cég Hawker gépének tulajdonosváltásáról. Megkérte a biztonságiakat, nyomozzák le a hívást. Persze elkéstek, hiszen a mobiltelefon már az East River feneke felé tartott. De az elnökhelyettesnek eszébe jutott a pilóta, aki eljött a Zeta Corporationtól Wichitába, hogy elvigye a Hawkert új tulajdonosának.

Kellemes modorú jugoszláv férfi volt, az ország légierijének volt ezredese. A papírjai is tökéletesen rendben voltak, az amerikai repülőiskolától kapott bizonyítványát is elhozta, ahol átképezték Hawkerre. A nevét is megtalálta az eladási nyilvántartásban: Szvetomir Sztepanovics ezredes. És egy e-mail cím. Rövid levélben felhívta a Hawker kapitányának figyelmét a furcsa telefonra. Eközben az épületet körülvevő, szépen gondozott birtokon egy facsoport mögött Washington Lee leolvasta elektromágneses sugarakat kibocsátó monitorát. Hálát adott a sorsának, amiért az elnökhelyettes nem használta a számítógépeket ilyen sugárzás ellen védő Tempest rendszert, és figyelte, hogy fogja el az üzenetet a monitor. A szöveg közömbös volt számára, őt csak a cím érdekelt, ahova az üzenetet küldték.

Két nap múlva, miután a lakóautót visszavitte a kölcsönzőbe, a keménylemez meg a szoftver pedig a Missouri folyó mélyén pihent, Washington Lee immár New Yorkban hajolt a térkép fölé, és bökött ceruzájával egy pontra.

- Itt van - mondta. - San Martin Köztársaságban, San Martin Citytől úgy ötven mérföldre. A gép kapitánya jugoszláv. Azt hiszem, megvan az embere, ügyvéd úr. Most pedig, ha megbocsát, vár a feleségem, a gyerekeim és a vállalkozásom. A Bosszúálló beszerezte a legrészletesebb térképeket, és még azokat is kinagyította. Az Észak- és Dél-Amerikát összekötő gyík alakú földnyelv tövében kezdődik a széles déli szubkontinens: nyugati felén Kolumbia terül el (itt nyúlik bele a földnyelv), középen Venezuela.

Venezuelától keletre pedig a négy Guyana. Először a korábbi Brit-Guyana, amit most egyszerűen Guyanának hívnak. Utána a volt Holland-Guyana, azaz Suriname következik. Ennek keleti szomszédja Francia-Guyana, ide tartozik az Ördög-sziget nevű fegyenctelep, innen szökött meg a Pillangó, Henri Charriére. Ujabban pedig az Európai Ürkikötő települt ide, Kourou városába. Suriname és a francia terület közé ékelődve találta meg Dexter a dzsungelből kivágott háromszöget, az egykori Spanyol-Guyanát, amelyet a függetlenség elnyerése óta San Martinnak hívnak.

Némi utánajárással azt is kiderítette, hogy az utolsó igazi banánköztársasággal van dolga: a kegyetlen katonai diktatúra alatt nyögő ország el van zárva a világtól, szegény, piszkos, és pusztít a malária. Az a fajta hely tehát, ahol jó pénzért biztos menedékre számíthat az ember.

Augusztus elején a Piper Cheyenne II szolid 400 méteres magasságban szállt a tengerpart fölött. Így egyrészt Suriname-ból Francia-Guyanára tartó cégvezér magángépének nézhették, és nem keltett gyanút, másrészt ebből a magasságból még éppen lehetett róla fényképezni.

A Guyana fővárosában, Georgetownban kibérelt, 1200 mérföldre hitelesített Piper éppen el tudott repülni a francia fennhatóságú területig és vissza. Az ügyfél, útlevele szerint Alfréd Barnes amerikai állampolgár, ezúttal üdülőközpontokat építő cég munkatársának adta ki magát, aki alkalmas helyeket keres. A guyanai pilóta magában azt gondolta, hogy ő ugyan nem adna pénzt egy San Martin-i nyaralásért, de hát hogy jön ő ahhoz, hogy ne vállaljon el egy dollárban, készpénzben fizetett zsíros fuvart?

A parttól kicsit kijebb haladt, ahogy kérték, hogy a jobbján, a segédpilóta helyén ülő utasa „zoom” lencséjével az ablakon át fényképezhessen, ha úgy adódik.

Miután maguk mögött hagyták Suriname-ot és a Communi határfolyót, mérföldeken át nyoma sem volt alkalmas homokföveny-nek. A parton kusza mangrovebozót nőtt a kígyóktól hemzsegő, barna vízben, a dzsungeltől egészen a tengerig. A perzselő, nyúlós, ragacsos hőségben szunyókáló fővárost, San Martin Cityt is elhagyták.

Az egyetlen strandot a fővárostól keletre, La Bahíanál látták, de az a helyi gazdagok és hatalmasok, vagyis lényegében a diktátor és baráti köre számára fenntartott privát fürdőhely volt. A háromszög alakú félsziget, El Punto pedig a Francia-Guyana határát jelző Maroni folyó előtt tíz mérfölddel nyúlt a tengerbe. A cápafogra emlékeztetően a tengerbe ékelődő képződményt a szárazföld felőli oldalon hegylánc, azaz „cordillera” védte, amelyet csak egyetlen hágó egyetlen

ösvénye szakított meg. De nem volt lakatlan.

A pilóta ilyen messze még sosem járt keleten, így számára a félsziget csak a navigációs térképeken jelölt parti háromszöget jelentett. Láta, hogy valami őrzött ingatlan terül el odalent. Utasa fényképezni kezdett.

Dexter 35 mm-es Nikon F5-ös gépet használt, olyan motoros meghajtással, hogy másodpercenként öt felvételt tudott készíteni, és hét másodperc alatt a filmtekercs végére ért. Azt viszont semmiképpen nem kockáztathatta meg, hogy körözni kezdjenek a levegőben, amíg filmet cserél.

A repülőgép rezgése miatt nagyon gyorsra állította a felvétel készítésének sebességét. Ha másodpercenként 500 kattintásnál lassúbb, már elmosódott volna a kép. 400-as ASA filmet használt, a nézőké nyílását f8-asra állította, ennél többet nem tehetett.

Először a félsziget csúcsánál álló házat, a védőfalat és az óriási kaput vette le, meg a munkások által művelt földeket, az istállókat és a gazdasági épületeket, és a földeket a kis fehér kockaházaktól (alighanem a munkások lakhelyétől) elválasztó drótkerítést.

Többen is felnéztek, és Dexter észrevette, hogy két egyenruhás futásnak ered. Aztán már közvetlenül a birtok fölé értek, közeledtek Francia-Guyana felé.

Megkérte a pilótát, hogy visszafelé a szárazföld fölött repüljön, hogy onnan is szemügyre vehesse a birtokot. A hegy tetejének magasságából nézett le a tengerparti házig nyújtózó területre, de alatta, a hágón is állt egy őr, és felírta a Piper rendszámát.

A második tekercset a hegyek lábánál lévő magánreptérre használta el.

Lefényképezte a lakóépületeket, a műhelyeket és a főhan-gárt is. Egy dupla sugárhaj tőműves gépet éppen traktor vontatott be a hangárba. Már majdnem teljesen eltűnt, de Dexter még tudott vetni rá egy pillantást, mielőtt végképp elnyelte volna az árnyék. A rendszáma P4-ZEM volt.

HUSZONEGYEDIK FEJEZET

A jezsuita

Bármennyire biztos volt benne Paul Devereaux, hogy az FBI-nak nem engedik meg a Vándorsólyom-projekt tönkretételét, azért felzaklatta a Colin Fleminggrel folytatott epés hangvétellű eszmecsere. Nem becsülte alá az igazgatóhelyettes intelligenciáját, befolyását, szenvedélyét. Leginkább a késedelem veszélye aggasztotta.

Két évet töltött már a szupertitkos projekt kormányrúdjánál, amelyről csak George Tenet CIA-igazgató és Richárd Clarké, a Fehér Ház terroristaelhárítási szakértője tudott, és most már közel, ígéretesen közel állt ahhoz, hogy a csapda, amelynek felállításáért minden követ megmozgatott, bezáruljon.

A célszemélyt egyszerűen „UBL” néven emlegették, mégpedig azért, mert a washingtoni hírszerző társadalomban mindenki az „Usama” alakban írta az előnevét, nem pedig O-val, ahogy a médiában szokás.

A 2001-es év nyarán a szakmát már-már rögeszmésen foglalkoztatta az UBL által az USA ellen intézendő támadás, amelynek bekövetkeztéről meg voltak győződve.

Kilencven százaléuk azonban úgy gondolta, a csapás az Egyesült Államok területén kívüli amerikai érdekeltség ellen irányul majd, és csak tíz százalék tudott elképzelni Amerikán belüli célpontot.

A „rögeszme” mindegyik ügynökségen végigsöpört, leginkább azonban a CIA és az FBI terroristaellenes ügyosztályait érintette. Itt UBL gondolataiban szerettek volna olvasni.

Devereaux pedig a „nedves melót”, azaz gyilkosságot tiltó 12333-as elnöki rendelet ellenére nem megelőzni akarta UBL támadását, hanem el akarta tenni őt láb alól.

A Boston College-ből kikerült ifjú filozof már pályafutása elején felismerte, hogy a Cégnél csak úgy juthat előre, ha szakosodik valamire.

Akkoriban, a vietnami háború és a hidegháború lázában, a legtöbb új fiú a szovjet divíziót választotta, mivel nyilvánvalóan a Szovjetunió volt az ellenség, oroszul kellett megtanulni. Egyre nagyobb tömeg tolongott a divízió folyosóin. Devereaux viszont az arab világot választotta, és az iszlámot kezdte behatóan tanulmányozni. Bolondnak nézték.

Félelmetes szellemi képességei segítségével anyanyelvi szinten megtanult arabul, a Korán ismerete terén pedig egy arab hittudóssal szemben sem maradt volna szegényben. A döntése helyességét igazoló nagy pillanat 1979 karácsonyán érkezett el: ekkor ugyanis a Szovjetunió megtámadott egy Afganisztán nevű helyet, és a hír hallatán Langleyben, a CIA központjában a legtöbb ügynök térkép

után kapkodott.

Devereaux ekkor elárulta, hogy az arabon kívül a Pakisztánban használatos urdu nyelven is tűrhetően tud, és a Pakisztán északnyugati határvidékén, meg Afganisztán ahhoz közeli részén élő törzsek által beszélt pastu nyelven sem adják el.

Karrierje szárnyakat kapott. Az elsők között volt, aki azt hangoztatta, hogy a Szovjetunió nagyobb fába vágta a fejszóját, mint gondolta volna. Ugyanis az afgán törzsek semmilyen külföldi betolakodót nem tűrnek meg, a szovjet ateizmus sérti fanatikus iszlám hitüket, és amerikai pénzügyi segítséggel olyan erős ellenállás alakulhat ki, hogy kivérezhet a Borisz Gromov tábornok által irányított Negyvenedik Hadsereg.

Mire véget ért a háború, sok minden megváltozott. A mudzsa-hedinek valóban koporsóban küldtek haza ezerötszáz orosz sorkatonát, és a megszálló hadsereg hiába követett el szörnyűséges atrocitásokat az afgánok ellen, nem tudta megvetni a lábát, harci szelleme pedig semmivé lett.

Afganisztán és Mihail Gorbacsov feltűnése együttesen állította rá a Szovjetuniót a széthullás felé vezető kényszerpályára, és vetett véget a hidegháborús korszaknak. Paul Devereaux pedig átment az elemzőktől a műveleti divízióra, és a CIA afganisztáni titkos tevékenységét irányító legendás ügynökkel, Miit Beardenrel együtt bonyolította az évi egymilliárd dollár gerillasegély elosztását a „hegyi harcosok” között.

Tábori körülmények között élt, futott, harcolt az afgán hegyekben, és közben felfigyelt a Közel-Keletről érkező fiatal, idealista, szovjetellenes önkéntesekre, akik se a pastu, se a dari nyelvet nem beszélték, mégis készek voltak otthonuktól távol harcolni, és ha úgy hozza a sors, meghalni is.

Devereaux tudta, miért van ott: harcol egy másik superhatalom ellen, amely az övét fenyegeti. De vajon mit keresnek ott a fiatal szaúdiak, egyiptomiak, jemeniek? Washington nem vett róluk tudomást, ahogy Devereaux jelentéseiről sem. Őt azonban lenyűgözték. Órákon keresztül hallgatta beszélgetéseiket, miután úgy tett, mintha csak tucatnyi szóra terjedne ki arab nyelvismerete, és megértette, hogy nem a kommunizmus, hanem az ateizmus ellen harcolnak.

Hasonlóan gyűlölték és megvetették a kereszténységet, a Nyugatot is, azon belül leginkább az Egyesült Államokat. Köztük volt egy dúsgazdag szaúdi család izgága, temperamentumos, elkényeztetett sarja, aki dollármilliókat költött a biztonságos Pakisztánban létrehozott kiképzőtáborokra, és a mudzsahedinek menekülttáboraira, élelemre, takarókra, gyógyszerre. Usamának hívták.

Szerette volna, ha nagy harcosnak tartják, mint Ahmad Shah Massoudot, de valójában csak egyetlenegy csetepatéban vett részt 1987 tavaszán, semmi több. Miit Bearden hősködő mamakedvencének tartotta, Devereaux azonban árgus szemmel figyelte. A szüntelenül Allahot emlegető fiatalemberben ott fortlyogott a csillapíthatatlan gyűlölet, amely egy napon komoly célpontot fog keresni magának.

A Langleybe hazatérő Paul Devereaux learatta a babérokat. Nem nőült meg, a feleség és a gyerekek csak elvonták volna figyelmét a tudományoktól és a munkájától. Elhunyt apja bőséges örökséget hagyott rá: a közvetlenül Washington melletti Alexandria patinás óvárosában lévő elegáns városi házban iszlám műkincsek és perzsaszőnyegek csodás gyűjteménye fogadta a látogatót.

Próbálta figyelmeztetni feletteseit, mekkora örültség Gromov tábornok legyőzése után magára hagyni a polgárháborúba ájult Afganisztánt, de a berlini fal lebontásának eufóriájában nem hallgatott rá senki. Szilárdan hitt benne mindenki, hogy azzal, hogy a Szovjetunió káoszba hullt, szatellit államai a Nyugat és a szabadság felé törnek, egyszóval, a világkommunizmus hamvába holt, az egyetlen megmaradt világhatalmat fenyegető veszélyek nyomtalanul eltűntek, mint a ködpára a felkelő nap sugarai között.

Devereaux még alig-alig rendezkedett be újra otthon, amikor 1990-ben Szaddam Husszein lerohanta Kuvaitot. A hidegháború győztesei, Bush elnök és Margaret Thatcher, Aspenben abban állapodtak meg, hogy nem tűrhetnek ekkora arcátlanságot. Negyvennyolc órán belül már az ománi Thumrait felé tartottak az első F-15 Eagle vadászgépek, Paul Devereaux pedig a rijadi amerikai követségre. Ha nem lett volna ennyire feszített a tempó és sűrű a program, talán felfigyelt volna valamire. Nevezetesen egy szintén Afganisztánból érkezett ifjú szaúdira, aki egy gerillacsoport vezetőjének és az egyszerűen „Bázis” névre hallgató szervezet fejének adta ki magát, és felajánlotta Fahd királynak, hogy segít

megvédeni Szaúd-Arábiát harcias északi szomszédjától.

A szaúdi uralkodó valószínűleg szintén észre sem vette a köhögő bolhát.

Engedélyezte viszont, hogy bevonuljon országába az ötven országból álló katonai szövetség félmillió szárazföldi és légierője, kiszorítsa Kuvaitból az iraki hadsereget, és megvédje a szaúdi olajmezőket. A katonák kilencven százaléka hitetlen, azaz keresztény volt, bakancsuk annak az országnak a földjét taposta, amelyben Mekka és Medina szent városa is található. És közel négyszázezer volt köztük az amerikai.

A vakbuzgó muzulmán szemében mindez türhetetlen sértésnek minősült Allah és Mohamed, az ő prófétája ellen. Meghirdette hát magánháborúját, először az ellen az uralkodóház ellen, amely ilyesmire képes volt. De ami még fontosabb, megtalálta célpontját a frö-csögő gyűlölet, amire Devereaux a hindusztáni Kush-hegységben figyelmes lett. UBL tehát hadat üzent Amerikának, és elkezdett terveket kovácsolni.

Ha Paul Devereaux-t abban a pillanatban a terroristaellenes ügyosztály rendelkezési állományába helyezik, amikor véget ér az Öböl-háború, talán megváltoztathatta volna a történelem menetét. A terrorizmus elleni küzdelem azonban 1992-ben még alacsony prioritású tevékenység volt. Abban az évben Bill Clinton került hatalomra, a CIA és az FBI ikerpárosa számára pedig kezdetét vette fennállásuk talán legrosszabb évtizede. A CIA-t alapjaiban rázta meg az a hír, hogy Aldrich Ames több mint nyolc éven keresztül árulta el hazáját, később pedig kiderült, hogy az FBI embere, Róbert Hanssen még mindig ugyanezt teszi. Abban az órában tehát, amikor a Szovjetunió négy évtizedes küzdelem árán megszenvedett legyőzését kellett volna ünnepelniük, mindkét ügynökség súlyos válságot élt át vezetés és harci szellem terén éppúgy, mint szakmailag. Új uraik pedig új istenség, a politikai korrektség oltárán áldoztak. Az Irangate-botrány és a nicaraguai kontráknak törvényellenesen juttatott segély utóhatásaként inukba szállt a bátorságuk, nem tudtak a sarkukra állni. Sűrű sorokban hagyták el a „Céget” a jó képességű emberek, az osztályvezetői posztokat bürokraták, tintanyalók töltötték be. Közben olyanokat mellőztek, akik évtizedeket húztak le a frontvonalban.

Devereaux a különböző, vegyes összetételű vacsorákon udvariasan hallgatta, ahogy a kongresszus és a szenátus képviselői magukat illegetve bejelentik, hogy legalább az arab világ feltétel nélkül imádja Amerikát. Arra a tíz hercegre gondoltak, akit éppen azelőtt látogattak meg. A jezsuita viszont éveken keresztül osont árnyként az iszlám városok utcáin, és tisztán súgta neki a belső hang: „Nem igaz, szenvedélyesen gyűlölnék minket.”

Aztán négy arab terrorista 1993. február 26-án bérelt furgonnal behajtott a World Trade Center alatti mélygarázs második szintjére. A teherautó által szállított, házilag, műtrágyából előállított, karbamid'nitrát nevű robbanóanyag mennyiségét 600-750 kilóra becsülték. New York városának isteni szerencséjére messze nem a legerősebb ismert robbanóanyagról van szó.

Mindazonáltal „nagy durranás” volt így is. Azt viszont senki sem tudta biztosan, és legfeljebb tucatnyian sejtették egyáltalán, hogy a detonáció egy új háborút robbant ki, ahogy annakidején a Fort Sumter erőd megtámadása az amerikai polgárháborút.

Devereaux akkor már az egész közel-keleti divízió helyettes vezetőjeként dolgozott. Langleyben volt az irodája, de állandóan utazott. Részben a szolgálati útjai során látottak, részben pedig az iszlám világ CIA-állomáshelyeiről érkező jelentésáradat terelte el figyelmét az arab világ kancelláriáiról és palotáiról más irányba.

Mintegy mellesleg kiegészítő jelentéseket kért az állomáshelyektől. Mégpedig nem arról, mit csinál az ottani miniszterelnök, hanem az utcákon, a sikátorokban, a medinákban, a mecsetekben, és nem utolsósorban az egyházi iskolákban, az úgynevezett „medreszékben” uralkodó hangulatról. Ezek az intézmények termelik ki ugyanis a muzulmán fiatalok következő generációját. És minél többet látott, hallott Devereaux, annál hangosabban berregett odabent a vészjelző.

„Szenvedélyesen gyűlölnék minket” – mondta a belső hang. – „Csak egy tehetséges szervezőre van szükségük.” Szabadidejében újra felvette UBL, a szaúdi fanatikus élettörténetének fonalát. Megtudta, hogy Szaúd-Arábiából kiutasították, amiért impertinens mó-

don becsmérelte az uralkodót, hogy merészelt hitetleneket engedni az ország szent földjére.

Megtudta azt is, hogy UBL most egy másik tisztán muzulmán államban, Szudánban

tartózkodik, ahol az iszlám fundamentalizmus hatalmi pozícióban van. Kartúm ugyan felajánlotta, hogy kiadja az Egyesült Allamoknak a szaúdi fanatikus, de nem váltott ki érdeklődést az ötlet. Aztán UBL visszatért az afgán hegyekbe. Az országban közben véget ért a polgárháború, mégpedig a legfanatikusabb erő, a vakbuzgón vallásos talibán párt győzelmével. Devereaux felfigyelt rá, hogy a dúsgazdag szaúdi igencsak adakozó kedvében van: több millió dollár értékű ajándékokkal halmozta el a talib vezetőket, és hamarosan komoly tényezővé vált az országban. Személyes testőrségének létszáma megközelítette az ötvenet, és külföldi (azaz nem afgán) mudzsahedinjei közül is ott voltak még több százan. Quetta és Peshawar pakisztáni határvárosok bazárjaiban szárnyra kapott a hír, hogy a visszatért vezér sietve belefogott két dologba is: tucatnyi útvesztőszerű barlangrendszer megásásába, valamint kiképzőtáborok építésébe. És ezek a táborok nem az afgán hadsereg, hanem a terroristának jelentkező önkéntesek számára épültek. Paul Devereaux-hoz is eljutott a hír: az országa elleni iszlám gyűlölet meglelte a hiányzó szervező erőt.

Szomáliában minősíthetetlenül gyenge hírszerzői munka következtében valósággal lemészárolták az amerikai rangereket, de ez a megrázkódtatás ahogy jött, úgy el is múlt. A baj azonban nem járt egyedül. Ugyanis nemcsak a helyi hadúr, Aideed erejét becsülték alá, mások is harcoltak ott: nem szomáliak, hanem náluk sokkal jobban képzett szaúdiak. 1996-ban pedig a szaúd-arábiai Dhahran-ban hatalmas bomba döntötte romba a Khobar-tornyot. Tizenkilenc amerikai katona meghalt, és sokan megsebesültek.

Paul Devereaux ekkor bement George Tenet igazgatóhoz.

- Hadd menjek át a terroristaellenes osztályra - kérte.

- A „terror” teljes állománnyal végzi a munkáját - felelte a főnök.

- Hat halott Manhattanben, tizenkilenc Dhahranban. Ez az Al-Kaida műve. UBL és csapata van mögötte, még ha nem is saját kezűleg robbantják fel a bombákat.

- Tudjuk, Paul. És rajta vagyunk az ügyön. Az FBI is. Nem hagyjuk parlagon heverni.

- George, az FBI kutyafület se tud az Al-Kaidáról. Nem értenek arabul, nem ismerik a dolog lélektanát. A gengszterek ellen jók, de ha Szueztől keletre kell dolgozniuk, az olyan, mintha a Holdra lőnének fel őket. Én új szemléletet tudnék hozni a munkájukba.

- Paul, rád a Közel-Keleten nagyobb szükségem van. Haldoklik a jordán király.

Nem tudjuk, ki követi majd a trónon. Abdullah, a fia, vagy Hasszán, az öccse? Gyengélkedik a szír diktátor is. Tőle ki veszi át a hatalmat? Szaddam egyre inkább megkeseríti a fegyverzetellenőrök életét. Mi lesz, ha kidobja őket? Az izraeli-palesztin ügy rohamosan súlyosbodik. A Közel-Keleten van rád szükség. Végül az 1998-as események érlelték meg Devereaux áthelyezését. Augusztus 7-én ugyanis két óriási bomba robbant a nairobi és a Dar es Salaam-i amerikai nagykövetség előtt.

Kenya fővárosában kétszázötvenhárom haltak meg, négyezer-hétszázhuszonkét ember pedig megsebesült. A halottak között tizenkettő volt amerikai. A tanzániai robbanás kisebb erejű volt: tizenegy halott, hetvenkét sebesült. Itt egyetlen amerikai állampolgár sem vesztette életét, de ketten belebénultak sebesüléseikbe.

A két bomba mögött álló szervező erőt hamar azonosították: az Al-Kaida hálózat volt az. Paul Devereaux pedig átadta közel-keleti feladatkörét egy feltörekvő ifjú arabszakértőnek, akit a szárnya alá vett, és átment a „terrorra”. Igazgatóhelyettesi rangot kapott, de a pozíciót addig betöltő kollégája sem szorult ki a helyéről. Nem volt túl elegáns megoldás. Az elemzési divízió peremén egyensúlyozott amolyan konzultánsként, és hamar meggyőződött róla, hogy a Clinton-féle szabály, amelynek értelmében csak feddhetetlen jellemű személyeket lehet hírforrásként felhasználni, komplett örültség.

És ez az örültség vezetett az afrikai merényletekre adott válasz kudarcához. Az amerikai cirkálórakéták ugyanis megsemmisítették a szudáni főváros, Kartúm külvárosában egy gyógyszergyárat, amelyről azt hitték, itt állítja elő vegyi fegyvereit UBL, aki pedig már réges-rég odébbállt, és kiderült, hogy a gyárban valóban csak aszpirint gyártottak.

Ekkor hetven Tomahawk cirkálórakétát vezényeltek Afganisztánba, UBL likvidálására. Rengeteg nagy sziklát zúztak kavicsokká, darabonként több millió dollár költséggel, UBL azonban az ország másik végében tartózkodott. Ennek a baklövésnek és Devereaux közbenjárásának köszönhető létrejöttét a Vándorsólyom-

projekt.

Langleyben az volt az uralkodó vélekedés, hogy Devereaux minden bizonnyal megmozgatott bizonyos szálakat, ha elfogadták a feltételeit. A Vándorsólyom-projekt ugyanis annyira szupertitkos lett, hogy a CIA-nál csak Tenet igazgató tudhatott Devereaux szándékairól. A jezsuitának még az épületen kívül is bizalmába kellett fogadnia valakit: a Fehér Ház terroristaelhárító főnökét, Richárd Clarké-ot, aki még az idősebb George Bush elnöksége idején került ebbe a beosztásba, és Clinton alatt is a helyén maradt.

Clarké nyersen őszinte, szókimondó bírálatai miatt közutálatnak örvendett Langleyben, Devereaux-nak azonban több okból is szüksége volt rá. Tudta ugyanis, hogy a Fehér Ház embere támogatná azt a brutálisan kegyetlen megoldást, amit a fejében forgatott. Ezenkívül azzal is tisztában volt, hogy Clarké tudja tartani a száját, ha akarja, és ami még fontosabb, a szükséges eszközöket is biztosítani tudja számára, mégpedig akkor, mikor éppen kellenek.

Legfőképpen mégis azért kellett neki Clarké, mert így engedélyt kapott rá, hogy szemétre dobja a célszemély megölését tiltó meg a felhasznált együttműködő partnerek megválogatására vonatkozó irányelveket. És persze nem az Ovális Irodából jött az engedély. Innentől kezdve Devereaux a saját kis kötélmentes magánszámát adta elő, védőháló pedig nem volt sehol.

Szerzett magának irodát, és összeválogatta csapatát. A legjobb embereket vadászta össze, az igazgató pedig hallgatást parancsolt a háborgóknak. Devereaux sosem volt „birodalomalapító” típus, kis, kompakt egységet akart, amelyben mindenki specialista. Az iroda három helyiségből állt a főépület hatodik emeletén, a bükk- és fűzfákön át pontosan a Potomac folyó felé nézett, amely azonban csak télen volt látható a lombkoronájukat vesztett, csupasz fák között.

Szüksége volt egy jó, megbízható, lojális „jobb kézre”, aki teszi, amit mondanak neki, ellenvetés nélkül. Kevin McBride-ot választotta.

Azon túl, hogy mindketten „életfogytosok” voltak, azaz huszonévesen léptek be a „Céghez”, és lehúztak ott harminc évet, különböztek egymástól, mint tűz és víz. A jezsuita karcsú volt és szikár, hiszen naponta gyúrt otthoni edzőtermében, McBride viszont, aki hétvégenként a „legszebb öröm a söröm” elv szellemében élt, az évek múlásával megvastagodott, feje tetején pedig már alig maradt haj. Az éves „kivizsgálás” azt mutatta, hogy feleségével, Mollyval sziklaszilárd házasságban él, két fiuk pedig nemrég repült ki a kormányzati negyeden túli lakóparkban lévő szerény házból. McBride -nak nem volt magánvagyon, beosztással élt a fizetéséből.

Pályafutása nagy részét külföldi követségeken töltötte, állomáshelyi főnöki rangra viszont sosem emelkedett. Veszélytelen volt tehát, és elsőrangú másodhegedűs. Ha Devereaux végre akar hajtani valamit, az végre lesz hajtva. Számíthat rá. Semmi álintellektuális filozofálgatástól nem kell tartani: McBride hagyományos, földközeli amerikai értékeket vall.

Egy éve indult útjára a Vándorsólyom-projekt, amikor az Al-Kaida újra lesújtott. Ezúttal két jemeni volt az elkövető, öngyilkos merényletet hajtottak végre. Az 1983-as bejrúti robbantás óta most először volt kénytelen megtanulni a világ az „öngyilkos merénylet” kifejezést. A két toronynál, Szomáliában, Dhahranban, Nairobian és Dar es Salaamban ugyanis UBL még nem követelte meg ezt a mindennél nagyobb áldozatot. Ádenben viszont igen. Egyre feljebb srófolta a tétet.

A Colé nevű amerikai, Arleigh Bürke osztályú torpedóromboló hadihajó a Szaúdi-félsziget csúcsán lévő régi brit szerelőállomáson, egyben egykori laktanyánál horgonyzott. UBL apja Jemenben született, a fiú szívét bizonyára mardosta az amerikai jelenlét miatti fájdalom.

A két terrorista TNT-vel megrakott gyors motoros gumicsónakon süvített át az üzemanyag-szállító hajók flotilláján, majd a hajótörzs és a rakodópart közé vágódott, és felrobbant. A Cole-on tizenhét tengerész meghalt, harminckilenc megsebesült.

Devereaux elég sokáig tanulmányozta a terrort, annak létrejöttét, a végrehajtás módjait. Tudta, hogy akár állami, akár „civil” erőszakról van szó, őt szintre osztható.

Legfelül vannak az összeesküvők, tervkészítők, jóváhagyók, ötletadók. Ezután jönnek a szervezők, akik nélkül a legjobb terv sem valósulhat meg. Ok felelnek a toborzásért, a kiképzésért, a finanszírozásért, a logisztikáért. A harmadik szint a végrehajtóké, ezeké a normális ember morális érzékét nélkülöző lényeké,

akik a gázkamrába engedik a Zyklon-B gázt, elhelyezik a bombát, meghúzzák a ravaszt. A negyedik polcon az aktív kollaboránsok helyezkednek el, akik útbaigazítják a gyilkosokat, feldobják a szomszédjukat, megmutatják, hol a búvóhely, elárulják gyerekkori barátjukat. A legalsó szintet pedig a csordaszellemtől átítatott, buta néptömegek képviselik, akik megélik a zsarnokot és virágfüzérrel díszítik a gyilkos fejét.

A terrorhadjáratban, amit általában a nyugati világ, konkrétabban az Egyesült Államok ellen folytatott az iszlám terrorizmus, az első két funkció volt az Al-Kaidáé. Sem UBL-nek, sem főideológusá-nak, az egyiptomi Ayman Kawaherinek, sem műveleti főnökének, Mohamad Atefnek, sem utazó nagykövetének, Abu Zubaydah-nak nem kellett személyesen működésbe hoznia egyetlen bombát sem, és a teherautókat sem ők vezették.

A vallási iskolák, a medreszék, ontották az egész nem fundamentalista világ elleni gyűlölettel meg néhány kifacsart Korán-idézettel mélyen átítatott tizenéves fanatikuskat. Az ő soraikat erősítette pár idősebb „igazhitű”, akiknek be tudták mesélni, hogy a tömeggyilkosság révén garantáltan a mohamedán Paradicsomba kerülnek. Az Al-Kaida tehát csak tervezett, toborzott, kiképzett, felfegyverzett, irányított, pénzelt és figyelt.

A Colin Fleminggel lezajlott szikrázó ütközete után Devereaux a limuzinban még egyszer átgondolta terve morális vonatkozásait. Igen, az az undorító szerb meggyilkolt egy amerikait. Szaladgál viszont a világban valaki, aki már ötven amerikait is megöletett, és még koránt sincs vége.

Dominic Xavier atya jutott eszébe, aki annak idején a következő etikai problémával tette próbára:

„Közeledik feléd egy ember, aki az életedre tör. Kés van nála, másfél méternyire tud vele szúrni. Az önvédelemre jogod van. Pajzsod nincs, csak egy három méteres lándzsád. Döfsz, vagy vársz?” Párokban „összeeresztette” diákjait, hogy ellentétes álláspontra helyezkedve vitassák meg a kérdést. Devereaux soha nem habozott egy pillanatig sem: magasabb rendű cél, kisebbik rossz. Akart harcolni a lándzsás ember? Nem. Akkor joga van döfni. Éspedig nem ellencsapásként, ahhoz túl kell élni az első csapást, hanem megelőző csapásként. UBL esetében semmi lelkiismeret-furdalása nem volt. A hazája védelmében kész volt ölni, és akár az ördöggel is cim-borálni. Fleming téved. Zilicsre szükség van.

Paul Devereaux számára a saját országa és annak a világban elfoglalt helye sokáig talány volt, és most úgy érezte, sikerült megoldania.

Közvetlenül születése előtt, 1945-ben, és még egy jó évtizedig, a koreai háború alatt és a hidegháború kezdetén, nem csupán a földkerekség leggazdagabb és katonailag legerősebb állama volt az USA, hanem a legnagyobb szeretetnek, tiszteletnek is ez az ország örvendett.

Az első két állítás ötven évvel később is igaz volt. Amerika erősebb és gazdagabb volt, mint valaha, az egyetlen fennmaradt szuperhatalom, látszólag az általa felügyelt világ jó gazdája.

Rengetegen gyűlölték mégis szenvedélyesen: Fekete-Afrikától az iszlám világon át az európai baloldalig. Mi történhetett? A rejtély előtt értetlenül állt mind a Capitol Hill, mind a média.

Devereaux tisztában volt vele, hogy országa messze van a tökéletestől. Követett el hibákat, túlságosan is sokat. De szándékai tisztasága nem maradt el egyetlen országától sem, a többséget pedig magasan felülmúlta e téren. Világutazóként Devereaux elég sokat látott közelről ebből a „többségből”. Ronda egy látvány volt.

A legtöbb amerikai nem értette az 1951 és 2001 között végbement metamorfózist, ezért úgy tettek, mintha mi sem történt volna. A „harmadik világ” udvarias álarcát szívből jövőnek tekintették.

Hiszen nem a demokráciát hirdette Uncle Sam a zsarnoksággal szemben? Nem osztott-e szét legalább egybillió dollár segélyt? Nem állta-e ötven éven keresztül Nyugat-Európa százmilliárd dolláros honvédelmi számláját? Mi indokolhatta a gyűlöletdemonstrációkat, a követségek felrobbantását, a zászlóégetéseket, az acsarkodó plakátokat?

A megfejtést a hatvanas évek végén, egy londoni klubban mondta el neki egy idős brit szuperkém, amikor a vietnami háború egyre inkább elfajult, és magasra csapott a tiltakozás hulláma.

- Édes fiam, ha maguk gyengék lennének, nem utálná magukat senki. Nem a billió dollárjuk ellenére gyűlölik magukat, hanem éppen azért.

És az öreg „reakciós” a Grosvenor tér felé intett, ahol baloldali politikusok és szakállas diákok gyülekeztek tömegével, hogy közá-port zúdítsanak az amerikai követségre.

- Nem az a gyűlölet oka, hogy a maguk országa megtámadja az övékét, hanem az, hogy megvédi. Nem szabad népszerűsége törekedni. Lehet valaki felsőbbrendű, és szerethetik is, de a kettő egyszerre nem megy. Amit maguk iránt éreznek, az tíz százalékban

őszinte ellenvéleményen alapul, kilencven százalékban pedig irigy, ségen. Két dolgot sose felejtsem el: a védelmezőjének senki nem tud megbocsátani, és senki iránt nem táplál hevenyebb gyűlöletet az ember, mint a jótevője iránt.

Az öreg mesterspion már rég nem élt, Devereaux azonban félszáz fővárosban látta beigazolódni cinikus eszmefuttatását. Akár tetszik, akár nem, az ő hazája a világ legerősebb állama. Valaha a rómaiaké volt ez a kétes dicsőség. Ők kíméletlenül bevetették fegyveres erőiket a gyűlölet ellen.

Száz éve a brit birodalom volt a kakas a szemétdombon. Ők bágyadt megvetéssel reagáltak az ellenük irányuló gyűlöletre. Most az amerikaiakon a sor, és ők azon tépelődnek, hol hibáztak. A tudós jezsuita titkos ügynök már régen elhatározásra jutott: hazája védelmében megteszi, amit szükségesnek tart, aztán egy napon majd Teremtője elé áll, és a bocsánatát kéri. Addig viszont az Amerikagyűlölők fulladjanak meg.

Irodájában komor arccal várt rá Kevin McBride.

- Jelentkezett a barátunk - mondta. - Dühös volt és pánikolt. Szerinte figyelik. Devereaux nem a panaszt emelő szerbre utalt válaszában, hanem Flemingre és az FBI-ra.

- A franc essen ebbe a fickóba! - fakadt ki. - A jó bűdös franc essen belé! Nem gondoltam, hogy megteszi, pláne nem ilyen gyorsan.

HUSZONKETTEDIK FEJEZET

A félsziget

A San Martin köztársaság partvidékén lévő őrzött enkláve és a McBride irodájában lévő számítógép között biztonságos elektronikus kapcsolat állt fenn. A védelmet itt is a „Pretty Good Privacy” (PGP) rendszer biztosította, amit Washington Lee is használt. Feltörhetetlen cyberkódok tartották távol a fürkész szemeket.

Egyetlen különbség volt csak: itt felhatalmazással alkalmazták a PGP-t.

Devereaux alaposan áttanulmányozta a délről érkezett üzenet teljes szövegét.

Nyilván a birtok biztonsági főnöke, a dél-afrikai van Rensburg írta, hiszen az olyan ember körülményesen udvarias stílusában fogalmazódott, akinek nem anyanyelve az angol.

A levél tartalma viszont meglehetősen világos volt: az előző nap délelőtt látott Piper Cheyenne-ről szólt. Beszámolt róla, hogy a gép kétszer is elrepült a birtok fölött, először keleti irányban, Francia-Guyana felé, aztán húsz perc múlva vissza. A jobb kéz felsőli ablakban fényképezőgépről verődött vissza a napfény, és amikor túl alacsonyra ereszkedett a hágó fölött a szakadéokban, a rendszámát is fel tudták írni.

- Kevin, nyomozd le ezt a gépet. Tudnom kell, ki a tulajdonosa, ki üzemelteti, ki repült vele tegnap és ki volt az utas. Siess!

Cal Dexter titkos brooklyni lakásában előhívta a hetvenkét kockát, és akkorára felnagyítva nyomtatta ki őket, amekkorára a felbontóképesség csökkenése nélkül lehetett. Az eredeti negatívokból pedig

diákat készített, amelyeket a fali kivetítőn alaposabban is megvizsgálhatott.

A nappali teljes falát padlótól plafonig beborító térképet állított össze a felvételekből. Órákon át tanulmányozta, egy-egy apró részletet a megfelelő dián is megnézett. A diaképeken ugyanis ezek jobban, tisztábban látszottak, de a célterület egészét csak a falon vehette szemügyre. Aki ezt a birtokot építtette, dollármilliókat költhetett rá. Félelmetes, komoly találékonyságról árulkodó erődítményt hozott létre a valaha üres félszigeten.

Segítségére sietett a természet is. A földnyelv ugyanis gyökeresen különbözött a kis köztársaság területének nagy részét borító gőzölgő dzsungeltől. Úgy türemkedett ki a partvonalból, mint egy háromszög alakú törpenge, és a szárazföld felsőli oldalán évmilliókkal azelőtt kisebb hegyláncolatot hozott létre valami irdatlan őserő.

Tengertől tengerig nyúltak a hegyek, a lánc mindkét végén függőleges sziklafal magasodott a víz fölött. A természetes védőfalat így lehetetlen volt a dzsungel felől megkerülni.

A mintegy háromszáz méterrel a tengerparti síkság fölé emelkedő csúcsokra vezető

szelíd lankákat sűrű növényzet borította. A tenger felőli oldalon pedig, a gerincek túloldalán, a természeti erők vagy emberi kéz által megtisztított, tériszonyosan meredek szögben zuhant a lejtő. A birtok területéről távcsővel könnyedén észlelhető volt, ha valaki vagy valami megpróbált bemerészkedni a tiltott oldalra.

Egyetlen hágó vágta ketté a hegységet. Keskeny ösvény vezetett fel rá az ország belseje felől, és haladt tovább kanyarogva a birtok felőli oldalon. A szurdokban volt egy őrbódés határsorompó, ezt vette észre túl későn Dexter a gép ablakából. Összeállította a szükséges felszerelések listáját. Bejutni nem lesz probléma. De kihozni a célszemélyt a kisebb hadsereggel felérő őrség orra előtt, az szinte lehetetlen.

- Egygépes, egyszemélyes, georgetowni székhelyű guyanai chartercég tulajdonában van a Piper - jelentette aznap este Kevin McBride. - Lawrence Aero Services a neve, George Lawrence guyanai állampolgáré, ő is üzemelteti. Teljesen törvényes vállalkozásnak tűnik, az ilyenektől bérelhetnek gépet a külföldiek, ha az ország belsejébe akarnak repülni... vagy jelen esetben a partvidék távolabbi pontjaira.

- Van telefonszáma ennek a Mr. Lawrence-nek? - kérdezte Devereaux.

- Persze. Itt van.

- Próbáltad hívni?

- Nem. Nyitott vonalon kellett volna beszélnem. Különböző is, miért tárgyalná ki az ügyfelét egy vadidegennel, telefonon? Az is lehet, hogy bizalmasan óvatosságra intették.

- Igazad van. Oda kell menned. Menetrend szerint járattal repülsz. Kérd meg Cassandrát, nyomjon be az első induló gépre. Derítsd ki, kicsoda a kíváncsi fotós barátunk, és mit keresett ott. Van irodánk Georgetownban?

- Nem, csak a szomszédban. Caracasban.

- Akkor Caracasból bonyolítsd a biztonságos kommunikációt. Majd elintézem a helyi főnökkel.

Az egész falat betöltő fotómontázst studiórozó Cal Dexter szeme a meredek lejtőről az egyszerűen El Punto néven ismert kis félszigetre vándorolt. Az ötszáz méter hosszan elnyúló hegy láb kétharmada mentén kifutópálya húzódott. A birtok felőli oldalán volt a drótkerítéssel körülvett reptér, hangárokkal, szerelőműhelyekkel, üzemanyagraraktárral, generátorházzal, mindennel.

Dexter körzője segítségével harminc méterre becsülte a hangár hosszát. Ebből kiindulva már tudott számításokat végezni, és be tudta jelölni a különböző pontok közötti távolságokat. Összesen körülbelül hétezer-ötszáz hektár művelt földterület jött ki. A szél által odafújott por és a madárpotyadék az évszázadok során nyilván

minden földi jóban bővelkedő termőtalajt alakított ki, hiszen legelésző csordákat és többféle dúsan termő haszonnövényt is látott. Aki El Puntót létrehozta, szemmel láthatóan teljes önellátásra rendezkedett be a hegyek és az óceán védőbástyái mögött.

Az öntözés problémáját a hegység lábától a birtokon végighúzó, majd a végén a sziklafalról a tengerbe zuhanó, csillogó patakkal oldották meg. Csak az ország belsejében lévő fennsíkon eredhetett, a természetes erődfalon csak a hegybe vajt vezetékén juthatott át. Dexter lefirkantotta magának, hogy „Úszás?”, de később ki is húzta. Ismeretlen alagútban, előzetes próba nélkül örültség lett volna megkísérelni. Eszébe jutott, milyen rettenetesek voltak Cu Chi alagútszerének egy-másfél méteres vízzárjai is. Ez a csővezeték pedig több mérföld hosszú is lehet, és még azt sem tudja, hol kezdődik. A kifutópálya elején, a drót mögött, úgy ötszáz, minden bizonnyal lakásként szolgáló kis fehér barakkból álló települést látott. A beto-nozatlan utak mellett állt néhány nagyobb ebédülő és egy kis templom is. Falura hasonlított, de furcsamód egyetlen nő vagy gyerek sem volt az utcán, pedig a férfiak a földeken dolgoztak. Se kiskertek, se állatok. Inkább fegyvertelepre emlékeztetett. Lehet, hogy azoknak, akik az ő emberét szolgálják, nem igazán van választásuk.

Ezután a gazdaság fő részére összpontosította figyelmét. Művelt földek, állatok, istállók, magtárak, és megint alacsony, fehér épületek. Ennek a telepnek a kapujánál azonban egyenruhás férfi állt, jelezve, hogy a biztonsági személyzet, az örök munkafelügyelők barakkjairól van szó. Az építmények számából, méretéből ítélve Dexter körülbelül százra saccolta az őrség létszámát. Volt még öt nagyobb, kertes villaépület is, nyilván a parancsnokok és a pilóták számára. Jó szolgálatot tettek a fényképek és a diák, de Dexternek kellett még két dolog. Egyrészt háromdimenziós kép, másrészt a telep szokásos napirendjére és működési

rendje. Az elsőhöz az egész félsziget mérethű modelljére volt szüksége, a másodikhoz pedig többnapis csendes szemlélődésre.

Kevin McBride másnap reggel a washingtoni Dulles repülőtérre egyenesen Georgetownba, Guyana fővárosába repült a British West Indies Airways járatán. A gép hajnali kettőkor szállt le. A formaságokon hamar átesett, és kis útitáskájával a kezében, amelyben az egyéjszakás tartózkodáshoz szükséges összes holmija elfért, hamarosan taxiban ült.

A Lawrence Aero Services apró irodáját könnyen megtalálta: a Waterloo Streetről nyíló kis sikátorban volt. Többször is bekopogott, de nem nyitott ajtót senki. Pillanatok alatt csuromvizes lett az inge a párás hőségben. Bekukucskált a poros ablakon, majd újra kopogtatott.

- Nincs ottan senki se, ember - szólalt meg a háta mögött egy segítőkész hang. Öreg, butykos kezű férfi ült pár ajtóval odébb az árnyékban, és pálmalevelekkel legyezgette magát.

- George Lawrence-t keresem - mondta az amerikai.

- Maga angol?

- Aha. Amerikai vagyok.

Az aggastyán ezt átgondolta, mintha csak Lawrence charterpilóta holléte teljes mértékben a kuncsaft nemzetiségétől függne.

- A barátja?

- Nem. Csak kibérelném a gépét egy fuvarra, ha megtalálom.

- Tegnap óta nincsen itt - mondta az öregember. - Amióta elvitték.

- Ki vitte el, barátom?

Az öreg vállat vont, mintha mindennapos dolog lenne, hogy elhurcolják valamelyik szomszédját.

- A rendőrség?

- Nem. Nem ők. Fehérek voltak. Bérelt autóval jöttek.

- Turisták? Ügyfelek? - faggatta tovább McBride.

- Lehet - hagyta rá az agg bölcs. Aztán eszébe jutott valami. - Próbálja meg a reptéren. Ott tartja a gépét.

A verejtékben úszó Kevin McBride negyedóra múlva már útban is volt a repülőtérre. A magángépek információs pultjánál érdeklődött George Lawrence után, de Floyd Evanst kapta. Floyd Evans felügyelő't a georgetowni rendőrségtől.

Ismét visszavitték a városközpontba, ezúttal járőrökcsiban. Bevezették egy légkondicionált irodába: olyan volt, mint egy régóta várt, finom hidegzuhany. Evans felügyelő McBride útlevelet forgatta az ujjai között.

- Pontosan mit csinál Guyanában, Mr. McBride? - érdeklődött.

- Reméltem, hogy körül tudok nézni egy kicsit, mielőtt idehoznám nyaralni a feleségemet - felelte az ügynök.

- Augusztusban? Itt ilyenkor bújnak el a szalamandrák. Ismeri Mr. Lawrence-t?

- Hát, nem. Egy washingtoni barátom adta meg a nevét. Azt mondta, érdemes repülőről megnézni az ország belsejét, és Mr. Lawrence a legjobb charterpilóta. Elmentem az irodájába, hogy megkérdezzem, vállal-e egy fuvart. Ennyi. Mi rosszat tettem?

A felügyelő összezsukta az útlevelet, és visszaadta.

- Ma érkezett Washingtonból. Ez elég egyértelmű. Megerősíti a jegye meg a beléptető pecsétje. A Meridien Hotel pedig igazolta, hogy szobát vett ki egy éjszakára.

- Nézze, felügyelő úr, még mindig nem értem, miért hoztak ide. Meg tudja mondani, hol találom Mr. George Lawrence-t?

- Ó, hogyne. A közkórház halottasházában van. Információink szerint tegnap vitte el az irodájából három férfi egy bérelt terepjárón. A kocsit tegnap este visszavitték, és repülőn elhagyták az országot. Jelent magának valamit ez a három név, Mr. McBride?

Azzal a felügyelő papírcetlit csúsztatott elé az asztalon. McBride a három névre pillantva azonnal tudta, hogy mindhárom álnév, hiszen ő maga adta ki viselőiknek a hamis iratokat.

- Sajnálom, egyik sem ismerős. Miért van Mr. Lawrence a halottasházban?

- Azért, mert ma hajnalban egy zöldségárús a piacra jövet holtan találta. Az út menti árokban, a város határában. Maga, persze, akkor még a repülőn ült.

- Ez borzalmas. Soha nem láttam, de sajnálom.

- Borzalmas bizony. Elvesztettünk egy kiváló charterpilótát, ő pedig az életét, és a tetejébe nyolc körmét is. Az irodáját feldúlták, és az ügyfeleire vonatkozó

nyilvántartásait elvitték. Mit gondol, Mr. McBride, mit akarthattak tőle, akik foglyul ejtették?

- Fogalmam sincs.

- Persze, el is felejtettem. Maga csak utazó ügynök, igaz? Akkor javasolom, hogy utazzon haza az Egyesült Államokba, Mr. McBride. Elmehet.

- Ezek állatok - mondta McBride felháborodva Devereaux-nak a caracasi FBI-iroda biztonságos vonalán.

- Gyere haza, Kevin - mondta a felettese. - Majd megkérdezem déli barátunkat, mit vett észre.

Paul Devereaux már régóta kapcsolatot tartott az FBI egyik emberével, azon az alapon, hogy az ő szakmájában soha nem lehet túl sok az információforrás, a szövetségi nyomozóiroda pedig hivatalos úton aligha osztana meg vele olyasmit, ami az igaz testvéri szeretet alapjául szolgálhatna.

Még korábban megkérte tehát az emberét, nézzen utána az archivált adatbázisban, milyen iratokat vont be a nyomozati divíziót vezető igazgatóhelyettes, Colin Fleming, mióta megérkezett a legmagasabb szintről leküldött kérés a Boszniában meggyilkolt fiúval kapcsolatban. A bevont anyagok egyike egyszerűen az „Avenger” megjelölést kapta.

Az elgyötört Kevin McBride másnap reggel még az út porát sem tudta lemosni magáról. Paul Devereaux viszont szokása szerint jó korán érkezett, frissen mosott, ropogós ingben.

Átnyújtott beosztottjának egy aktát.

- Ez ő - mondta. - Aki bekavart nekünk. Beszéltem déli barátunkkal.

Természetesen az ő három pribékje szadizta meg a pilótát. Igazad van, ezek állatok. De ebben a pillanatban számunkra rendkívül fontos állatok. Sajnálatos, de elkerülhetetlen.

Ujjával megkocogtatta az iratot.

- Fedőneve „A Bosszúálló”. Ötven körüli, magassága, testalkata... ott van minden az aktájában. Van róla egy rövid személyleírás. Most Alfréd Barnes amerikai állampolgárnak adja ki magát. Ez az ember bérelte fel a szerencsétlen Mr. Lawrence-t, hogy repítse el a barátunk haciendájára. A Külügyminisztérium nyilvántartásában pedig nem szerepel a leírásnak megfelelő Alfréd Barnes nevű útleveletulajdonos. Keresd meg, Kevin, és állítsd le. Egyszer s mindenkorra.

- Remélem, nem úgy érted, hogy likvidáljam.

- Nem, az tilos. Csak azonosítsd. Ha álnevet használ, lehet neki több is.

Derítsd ki, melyikkel akar bejutni San Martinba. Utána pedig értesítsd a visszataszító, ám hatékony Moreno ezredest. Nincs kétségem, hogy nyugodtan rábízhatjuk a többi, azt fogja tenni, amit tennie kell.

Kevin McBride visszavonult saját irodájába, hogy átolvassa az aktát. Már ismerte San Martin Köztársaság titkosrendőrségének főnökét. A diktátor ellenségei, ha az ő kezébe kerülnek, meghalnak, mégpedig lassú halállal. Szokásos alaposságával rágta át magát az Avenger-aktán.

Két állammal odébb, New York Cityben, az Alfréd Barnes nevére kiállított útlevél a lángok martaléka lett. Dexternek semmilyen bizonyítéka nem volt rá, hogy látták, de amikor Lawrence-szel a hágó fölött repültek, riadtan pillantott meg odalent egy feléjük bámuló arcot. Az illető akár fel is írhatta a Piper rendszámát, így Alfréd Barnes, biztos, ami biztos, megszűnt létezni.

Miután az úti okmánnyal végzett, hozzálátott a hacienda modelljének elkészítéséhez. A város másik felében, Manhattanben pedig Mrs. Nguyen Van Tran rövidlátó szemével hunyorogva hajolt három új útlevél fölé.

2001. augusztus 3-a volt.

HUSZONHARMADIK FEJEZET

A fénykép

Ami New Yorkban nem kapható, az nem is létezik. Cal Dexter egy fűrészáru-boltban szerezte be az egész nappalit betöltő, egyhüvely-kes farostlemezzel bevont kecskelábú asztal elkészítéséhez szükséges anyagokat.

A művészboltban vásárolt festékek segítségével tízféle árnyalatban tudta megjeleníteni a tengert és a szárazföldet, a szövetboltban pedig a szántóföldeket, legelőket jelző zöld biliárdposztót kapta meg. A házakat, terménytárolókat fa építőkockák szimbolizálták, a modellezőboltok pedig ellátták balsafával, pillanatragasztóval és az építőkockákra ragasztható papír téglafallal, ablakkal, ajtóval.

A szökevénynek a félsziget csúcsán lévő rezidenciáját játékboltban vett Legóból készítette el, a táj többi elemét pedig a villany-vasutak rajongóit ellátó

csodaboltból.

A vasútmodellezők komplett tájképeket akarnak terepasztalukra varázsolni: legyen hegy-völgy, irtás, alagút, farm, legelésző állatok. Dexter három nap alatt elkészült a hatalmas hacienda méretarányos makettjével.

Amit viszont fényképezőgépe a magasból nem láthatott, az előtte is rejtve maradt: a taposóaknák, a csapdák, a munkások, a biztonsági záruk, a kapuláncok, a magánhadsereg teljes létszáma, felszerelése, illetve az épületek belseje. Hosszú volt tehát a kérdések listája, és többségükre csak napokig tartó türelmes megfigyelés adhatta meg a választ. A bejutásra, az akció végrehajtására és a kijutásra vonatkozó tervét azonban elkészítette. Aztán kitört rajta a vásárlási láz.

Bakancs, őserdei viszonyokra alkalmas ruha, melegíthető harctéri ételadagok, vágószerszámok, a világ legerősebb távcsöve, új mobiltelefon... Degeszre tömött Bergen katonai oldalzsákja a végén csaknem negyven kilót nyomott. És még mindig volt hátra pár dolog. Egyik-másikért más államba kellett elmennie, ahol lazábbak a törvények, olyan is akadt, amit az alvilágban kellett beszereznie, és olyan is, ami teljesen legális volt ugyan, de felvont szemöldökkel néztek rá, amikor kérte. Augusztus tizedikére készen állt, ahogy első okmányai is.

- Rám tudsz szánni egy percet, Paul?

Kevin McBride farmert idéző arca jelent meg az ajtó részében. Devereaux intett, hogy bújjon be. Helyettese Dél-Amerika északi partvidékének nagy méretarányú térképét hozta magával, Venezuelától egészen a keleti partig, Francia-Guyanáig. Kiterítette, és megkocogtatta a Communi és a Maroni folyó között elterülő háromszöget, San Martin Köztársaságot.

- Szerintem a szárazföldi útvonalon közelíti meg - vélekedett McBride. - Nézzük csak meg a légi utat. San Martin Cityben van az egyetlen repülőtér, az is kicsi. Naponta összesen két repülőjárat érkezik, az is csak a szomszédból, keletről Cayenne-ből, nyugat felől Paramaribóból.

Ujjával is rábökött Francia-Guyana és Suriname fővárosára.

- Politikailag annyira borzalmas hely, hogy csak hébe-hóba téved arra egy-egy üzletember, turisták pedig egyáltalán nem. Az emberünk fehér, amerikai, és még a körülbelüli magasságát meg a testalkatát is ismerjük, egyrészt az aktájából, másrészt abból a személyleírásból, amit a charterpilóta adott, mielőtt meghalt. Moreno ezredes keretlegényei percek alatt rátennék a kezüket. És ami még fontosabb, érvényes vízumot kellene szereznie, ehhez pedig el kellene látogatnia San Martin két létező konzulátusa közül az egyik-re: Paramaribóba vagy Caracasba. Nem hiszem, hogy így próbálkozna.

- Ezzel nem tudok vitába szállni. De azért Moreno figyeltesse a repteret éjjel-nappal - rendelkezett Devereaux. - Magángéppel is érkezhet.

- Eligazítom Morenót. Akkor nézzük a vízi utat. Megint csak egyetlen kikötő van, San Martin City. Turistahajó ott soha nem köt ki, csak teherhajók vannak, abból se sok. A legénység indiaiakból, filippínókból, kreolokból áll, ha tengerészként vagy utasként akar bejutni, feltűnőbb már nem is lehetne.

- Motoros gumicsónakon is érkezhet a tengerrel.

- Elképzelhető, de azt Francia-Guyanában vagy Suriname-ban kellene kibérelnie vagy megvennie. Vagy mondjuk megkéri egy teherhajó kapitányát, hogy tegye ki a parttól húsz mérföldre. Onnan bepöfög, kiszúrja a gumicsónakot, elsüllyeszti. Akkor mi van?

- Tényleg, akkor mi van? - visszhangozta Devereaux.

- Gondolom, nem kevés felszerelése lesz szüksége. Hol ér partot? San Martin tengerpartján máshol nincs homokos fővény, csak itt, La Bahián. Az viszont tele van a gazdagok villáival, és augusztusban ott is vannak, tehát testőrökkel, éjjeliőrökkel, kutyaikkal is. A partszakasz egyébként sűrű, kusza mangrovecserjék, tele kígyókkal, krokodilokkal. Azon ugyan hogy menne át? És ha el is jut a kelet-nyugati főútig, akkor is mi van? Nem hiszem, hogy játszik nála az ötlet, még ha deszantos is.

- Nem érhetne partot egyenesen a barátunk félszigetén?

- Nem, Paul, nem érhetne. A tenger felőli oldalon végig sziklafal és háborgó hullámvész védi. És még ha fel is mászik csáklyával, meghallják a kutya, és elkapják.

- Tehát a szárazföldön próbál bejutni. Merről? McBride ezt is ujjával mutatta a térképen.

- Gondolom, nyugatról, Suriname felől, a Communi folyó két partja között közlekedő kompon, egyenesen a San Martin-i határállomásra. Négy keréken, hamis

papírokkal.

- San Martin-i vízum akkor is kell neki, Kevin.

- És hol lenne egyszerűbb megszerezni, mint Suriname-ban, az egyik konzulátusukon a kettő közül? Szerintem logikus, hogy ott szerezzen kocsit is, vízumot is.

- Szóval mi a terved?

- A washingtoni Suriname-i nagykövetség, és a konzulátus Miami-ban. Oda is csak vízummal tud bejutni. Riadóztatom mindkét külképviseletet, hogy adják át egy hétre visszamenőleg a látogató vízumért folyamodók adatait, és mostantól kezdve az újakat is. Ellenőriztetem őket a Külüggyel.

- Mindent egy lapra teszel fel, Kevin.

- Nem egészen. A keleti határt, a repülőteret, a dokkokat és a partvidéket intézi Moreno ezredes és az „Ojos Negros”. Én pedig a saját szimatom után mennék: szerintem az emberünk Suriname-ból, autóval próbálja bevinni a cuccát. Logikus, az messze a legforgalmasabb határátkelő.

Devereaux-t mosolyra fakasztotta McBride spanyol kiejtése. San Martin Köztársaság titkosrendőrségének tagjait a helyi „peónokra” frászt hozó nagy fekete napszemüvegük miatt emlegették az „Ojos Negros”, azaz „fekete szemek” néven.

A Suriname-nak nyújtott amerikai segélyekre gondolt. Az ország követségétől kétségkívül teljes körű együttműködés várható.

- Oké, tetszik a terv. Csináld! De gyorsan. McBride értetlenül nézett rá.

- Határidős a meló, főnök?

- Szorosabb a határidő, mint gondolnád, pajtás.

A Delaware állambeli Wilmingtonban van az Egyesült Államok keleti partvidékének egyik legnagyobb és legforgalmasabb kikötője. A Delaware folyót az Atlanti-óceánnal összekötő, hosszan elnyúló Delaware-öböl csúcsán többmér földnyi védett vízfelületet nyújt, és az óceánjárókön kívül kis parti teherhajók ezreit is fogadja.

A Karibi Partvidék Hajózási és Teherfuvarozási Vállalat több tucat ilyen kisebb hajóval fuvarozott, nem okozott nekik meglepetést Mr. Ronald Proctor látogatása. Barátságos, megnyerő modorú úriember volt, bérelt utánfutója, amelyben a ládát hozta, ott állt az iroda előtt.

Az adminisztrátornak semmi oka nem volt rá, hogy a kuncsaft szavahihetőségében kételkedjen, annál is inkább, mivel a „Van valami igazolványa, uram?” kérdésre sem jött zavarba.

Nem egyszerűen tökéletesen rendben lévő úti okmánnyal, hanem egyenesen diplomata útlevéllal rendelkezett. A Külügyminisztérium levele és áthelyezési utasítása igazolta, hogy Ronald Proctor karrierdiplomatát a Suriname fővárosában, Paramaribóban lévő amerikai nagykövetségre helyezik.

- Persze, van ingyenes szállítási lehetőségünk, de a feleségem ilyenkor szenvedélyesen összepakol mindenfélét, úgyhogy sajnos egy ládával túlléptük a keretet. Tudja, milyenek az asszonyok? Magukkal vinnék az egész házat.

- Ne is mondja - helyeselt az irodista. Kevés dolog hozza össze jobban a férfiakat, mint az asszonyok viselt dolgaira való panaszko-dás. - Holnapután indul egy hajónk Miami-Caracas-Parbo útvonalon.

A suriname-i főváros közismertebb, rövidített nevét használta. Megállapodtak, az ügyfél ki is fizette a fuvart. Két napon belül úton volt a láda, huszadikára pedig már közraktárba került Parbo kikötőjének valamelyik dokkjában. Diplomáciai küldemény lévén Mr. Proctor vámmentesen válthatta ki.

Suriname nagykövetsége a Connecticut Avenue 4301 alatt van Washingtonban. Itt fedte fel Kevin McBride, hogy ő a Hírszerző Szolgálat magas beosztású munkatársa, és itt ült le a vízumosztály megilletődött hivatalnokával. Aligha ez volt Washington legkeresettebb külképviselete, az összes vízumkérelmet egyetlen ember intézte.

- Arra gyanakszunk, hogy kábítószerral kereskedik, és terroristákkal paktál - mondta a CI A embere. - Egyelőre csak eléggé homályos információkkal rendelkezünk róla. A neve nem fontos, mert, ha folyamodik egyáltalán vízumért, álnéven fogja megtenni. Azt viszont jó okunk van feltételezni, hogy megpróbál majd bejutni Suriname-ba, hogy onnan Francia-Guyanán keresztül eljusson a haverjaihoz Venezuelába.

-Van róla fényképe? - kérdezte a tisztviselő.

- Sajnos, még nincs - felelte McBride. - Éppen ebben számítunk a segítségükre, ha önökhöz fordulna. Van személyleírásunk.

Azzal a hivatalnok elé csúsztatta a két sorban elférő leírást: ötven körüli férfi, százhetvenöt centi magas, izmos testalkatú, kék szemű, homokszín hajú. McBride az előző héten befogadott és pozitívan elbírált tizenkilenc vízumkérelem fénymásolatával távozott. Három napon belül kiderült, hogy valamennyit amerikai állampolgárok nyújtottak be, akiknek a Külügyminisztériumban nyilvántartásba vett adatai és útlevélképei megegyeznek a suriname-i konzulátusra benyújtott adatokkal és fényképekkel.

A rejtélyes „Bosszúálló” tehát, akinek aktáját McBride Deve-reaux utasítására kívülről bebiflázta, még nem bukkant fel a követségen, ha tervez ilyesmit egyáltalán.

A CIA embere azonban rossz konzulátust választott. Suriname kis ország, gazdagnak pedig távolról sem mondható. Washingtoni és miami konzulátusán kívül csak Münchenben (és nem Berlinben, a fővárosban) tart fel külképviseletet, meg további kettőt az egykori gyarmatosító Hollandiában.

A kisebbik iroda Hágában, a nagyobbik pedig Amszterdamban, a De Cuserstraat 11 alatt található.

Ebben az irodában történt, hogy Miss Amelie Dykstra, a holland külügyminisztérium által fizetett amszterdami hölgy igen segítőkészen foglalkozott a vele szemben ülő, vízumért folyamodó férfival.

- Ön brit állampolgár, Mr. Nash?

A kezében tartott útlevélben az állt, hogy Mr. Henry Nash brit állampolgár, foglalkozására nézve pedig üzletember.

- Milyen céllal látogat Suriname-ba? - érdeklődött most Dykstra kisasszony.

- A cégem tengerparti üdülőszállodákat épít - felelte az angol. - Az önök országát, Suriname-ot is szeretném útba ejteni, hogy megnézzem, van-e alkalmas beépíthető terület, mielőtt továbbmennék Venezuelába.

- Az idegenforgalmi minisztériumhoz kellene fordulnia - javasolta a holland nő, aki soha életében nem járt Suriname-ban. Annak alapján, amit Cal Dexter a malária sújtotta tengerparti országról addig kiderített, egy ilyen minisztérium létezése csak a hurraóptimizmus diadalát jelenthette a valóság fölött.

- Pontosan ez a szándékom, hölgyem. Amint odaérek, felkeresem őket.

A Schiphol Repülőtérrel aznap induló utolsó gépre hivatkozva gyorsan kifizette a harmincöt guldent, megkapta a vízumát, és távozott. Valójában azonban nem Londonba, hanem New Yorkba indult a gépe.

McBride ismét délnek vette az irányt, Miami, majd Suriname felé. San Martinból autót küldtek érte Parbo repterére, és a Communi folyó partján lévő határátkelőhöz. Az őt kísérő „Ojos Negros”-csa-pat egyszerűen a sor elejére hajtott, és katonai célra elrekvirálták a kompot. Ingyen és bérmentve keltek át a San Martin-i oldalra.

McBride a kompon kiszállt az autóból, hogy nézze egy kicsit a kékeszöld tengerbe tartó, lustán hömpölygő barna folyadékot. A moszkitórajok és a tikkasztó hőség azonban hamar visszaparancsolta a kellemesen hűs Mercedesbe. Moreno ezredes titkosrendőrei ekkora ostobaság láttán megengedtek maguknak egy fagyos mosolyt. A szemük azonban kifejezéstelen maradt a fekete szemüveg mögött.

A határfolyótól az őserdőbe vágott hepehupás, kátyús, a gyarmatosítók által itthagytott út vezetett a negyven mérföldre lévő San Martin Citybe. A vadon valahol tőlük balra átadja helyét a mocsár-nak, a mocsár a mangrovebozótnak, az pedig a megközelíthetetlen tengernek. Jobbra a szelíden emelkedő, sűrű dzsungellel benőtt lankák a Communi és a Maroni találkozásáig, majd azon túl, Brazíliába is átnyúltak.

Ebben a vadonban fél mérföld után eltéved az ember, gondolta McBride. Egyszer egyszer látott a bozótba vezető földutakat, nyilván az út közelében lévő kis farmok, ültetvények bekötőútjait.

A főúton megelőztek pár járművet, főleg furgonokat és viharvert landrovereket, amelyekkel minden bizonnyal a jobb módú gazdák jártak. Néha egy-egy kerékpáros is került útjukba, ők a hátsó kerék fölötti csomagtartón vitték a piacra a megélhetésüket jelentő ko-sárnyi terményt.

Tucatnyi falucska mellett is elhaladtak. A washingtoni vendég meglepetten tapasztalta, hogy San Martin parasztsága más etnikumhoz tartozik, mint a szomszédos köztársaságé. Ennek is megvan a maga oka.

A gyarmattartó hatalmak ugyanis, miután meghódították a gyakorlatilag üres vidékeket, beültették-bevetették birtokaikat, majd a művelésére alkalmas munkaerő után néztek. A helyi indiánok viszont egy pillanat alatt felmérték, mit tartogat számukra a jövő, és felszívódtak a dzsungelben.

A legtöbb országnak voltak gyarmatai vagy kereskedelmi kapcsolatai a nyugat-afrikai partvidéken, ők onnan hoztak rabszolgákat. A mai államok népessége a fekete rabszolgák indiánokkal és fehérrel való keveredéséből jött létre. A Spanyol Birodalom azonban gyakorlatilag csak az Újvilágra terjedt ki, Afrikára nem. Néger rabszolgákhoz tehát nem egykönnyen juthattak hozzá, volt viszont Mexikóban több millió földnélküli paraszt, azaz „peón”. És a Yuca-tán-félsziget sokkal közelebb is van Spanyol-Guyanához, mint Afrika.

A parasztok bőrét, akiket McBride a Mercedes ablakából látott, dióbarnára égette a nap, de nem voltak feketék, még csak kreolok sem, hanem spanyolok. Ebből a génállományból származott San Martin teljes parasztsága. A hollandok elől idemenekült néhány rabszolga szintén az őserdőben élt. Ők voltak a „Bushneger”: nem volt könnyű a nyomukra bukkanni, és akinek mégis sikerült, köny-nyen otthagyhatta a fogát.

Amikor Shakespeare drámájában Július Caesar kifejezi óhaját, hogy kövér embereket szeretne látni maga körül, vidám, kedélyes társaságra gondol. Nem Hernan Moreno ezredesre.

Az az ember ugyanis, akinek a hírek szerint a csiricsaré plecsnik-kel díszített egyenruhában járó Munoz elnök köszönhetne, hogy még mindig ő az utolsó banánköztársaság fővárosa mögötti dombon álló palota lakója, kövér volt ugyan, mint egy fűben méléző varangy, a kedélyesség viszont távol állt tőle. Csak a legsötétebb zugokban, suttogva beszéltek az emberek a kínzásokról, amelyeket emberei a lázadással gyanúsítottakon alkalmaztak, vagy azokon, akikből rájuk vonatkozó információt akartak kiszedni.

A pletykák szerint az ország belsejében volt az ilyesmire használatos hely, ahonnan nem tért vissza senki. Arra nem volt szükség, hogy a tengerbe dobálják a hullákat, ahogy Galtieri titkosrendőrsége tette Argentínában, és izzadniuk sem kellett lapáttal, csákánnyal. A dzsungelbe kitett ruhátlan emberi testre ugyanis rajzottak a tűzhangyák, azok pedig egyetlen éjszaka alatt elvégzik a lágy testszöveteken azt a munkát, ami a természetnek egyébként hosszú hónapokba telik.

Az ezredes már várta a Langleyből érkező vendéget. Úgy döntött, a Yacht Clubban ebédeltetni meg. A város legjobb, és feltétlenül legexkluzívabb étterme volt ez a kikötő falának tövében, a csillogó kék tengerre nyíló kilátással. És ami a leglényegesebb, itt már a tengeri szél diadalmaskodott a sikátorokból áradó bűz fölött.

A főtitkosrendőr munkaadójával ellentétben került a hivalkodást, a medálokkal teleaggatott egyenruhát, a csillogást, egyszerű fekete ingbe és zakóba bújtatta hájas alakját. Ha lenne valami halvány nemes vonása, gondolta a CIA embere, a végét járó Orsón

Wellesre emlékeztetne. így viszont inkább Hermann Göringet idézte az arca.

A kicsi, nyomorgó országot viszont tökéletesen kézben tartotta, és egyszer sem vágott McBride szavába. Pontosán tudta, milyen kapcsolat áll fenn Mufioz elnök és az évekkal korábban San Martinban menedéket kereső jugoszláv között. A menekült immár irigylésre méltó erődítményben élt annak a földdarabnak a végén, amelyet Moreno reményei szerint egy napon a magáénak tudhat majd.

Tudott a menekült irdatlan vagyonáról és a Mufioz elnöknek a menedéért meg a védelemért kifizetett éves tarifáról is, bár birtoka védelmét valójában önerőből oldotta meg a jugoszláv.

Egyvalamit viszont nem tudott: azt, hogy aki a menekültet és a diktátort összehozta, igen magas polcon van a washingtoni hierarchiában. De nem is számított, hiszen a szerb ötmillió dollárt költött rezidenciája felépítésére, és még tízet a birtokra. És bár egy ilyen nagy lélegzetű projekthez óhatatlanul szükség volt külföldön beszerzett kellékekre is, az összeg felét San Martinban költötte el, és Moreno ezredes minden egyes szerződésből szép sápot húzott. Egészen pontosan az ingyenes munkaerő biztosításáért számított fel díjat. A zökkenőmentes ellátást letartóztatásokkal, más fegyenctelepekről való áthelyezésekkel oldotta meg. Szép hasznót hozó, biztonságos üzlet volt, feltéve, hogy egyetlen „peón” sem szökik meg, vagy tér vissza élve. A CIA emberének tehát nem kellett könyörögnie, hogy működjön vele együtt.

– Ha az az ember beteszi a lábát San Martinba – lihegte asztmásán sípólva az ezredes –, elkapom. Önök soha többé nem látják, de megkapnak minden információt, amit eldalol. Erre szavamat adom.

McBride a folyón átkelve, de még a Parbóban rá váró repülőgép fedélzetén is a láthatatlan kincsvadász tervén tűnődött. Arra gondolt, micsoda véderővel kell

megküzdnie, és milyen magas a bukás ára: kínhalál Moreno szakavatott, „fekete szemű” hóhérai kezében. Megborzongott, és nem a légkondicionálótól. Calvin Dexternek a modern technika jóvoltából nem kellett visszamennie Penningtonba ahhoz, hogy lehallgassa az irodai telefon rögzítőjére mondott üzeneteket: megtehetette ezt egy brooklyni nyilvános fülkéből is. Augusztus 15-én meg is tette.

Főként ismerős hangokat hallott, be sem kellett mutatkozniuk. Szomszédok, ügyfelek, helyi vállalkozók kívántak kellemes horgászást, és érdeklődtek, mikor ér haza.

Az utolsó előtti üzenet hatására viszont kiesett kezéből a kagyló, és meredten nézte az üvegajtó túloldalán hömpölygő forgalmat, de nem látott belőle semmit. Miután visszaakasztotta a kézi beszélőt, egy órán keresztül sétált a környéken, és azon töprengett, vajon mi történhetett. Ki szivárogtatta ki nevét és mestersége címerét, és ami a legfontosabb, vajon jó baráté vagy ellenségé volt az ismeretlen hang?

Nem lehetett ugyanis felismerni. Színtelen, monoton hang volt, mintha papírzsebkendőt tartott volna a szája elé az illető. Az üzenet pedig mindössze ennyi: „Bosszúálló, vigyázzon. Tudják, hogy jön.”

HUSZONEGYEDIK FEJEZET

A terv

Medvers Watson professzor távozása után a konzul alig kapott levegőt. Olyannyira, hogy kis híján hagyta a tudós nevét a suriname-i vízumért folyamodók listájáról, amit folyamatosan küldött McBride-nak egy washingtoni magáncímre.

- Callicore maronensis – közölte sugárzó mosollyal a professzor, amikor arról kérdezte, miért óhajt Suriname-ba látogatni. A konzul döbbsen arca láttán Dr. Watson előhúzta aktatáskájából Andrew Neild Venezuelai pillangófajok című remekművét.

- Láttak egy példányt, tudja. A „V” típusból. Hihetetlen.

Azzal izgatottan felütötte a vaskos referenciamunkát egy oldalon, amelyen a konzul számára meglehetősen egyformának tűnő pillangók színes fotói sorakoztak. Csak a hátsó szárnyuk mintázatában volt némi eltérés.

- A Limenitidinae-k közé tartozik. Ez ugye egy alcsalád, mint a Charaxinae. Mint valószínűleg tudja, mindkettő a Nyruphalidae-ből származik.

A professzor komplett kiselőadást rögtönzött a döbbsen konzulnak a rendszertani kategóriákról: család, alcsalád, nemzetség, faj, alfaj.

- De mit akar ezekkel a pillangókkal csinálni? - kérdezte a konzul, amikor szóhoz jutott. Medvers Watson professzor becsapta a könyvet.

-Lefényképezem őket, drága uram. Megkeresem és lefotózom

őket. A hírek szerint láttak egy példányt. Eddig az Agrias narcissus volt a maguk őserdeiben a legritkább példány, de a Callicore maró-nensisl Történelmi esemény lenne. Ezért kell késedelem nélkül odautaznom. Tudja, hamarosan jön az őszi monszun.

A konzul nézte, nézte az elé tett amerikai útlevelet. Volt benne jó pár venezuelai pecsét, ahogy brazil és guyanai is. Széthajtogatta a Smithsonian Intézet fejlcés papírjára írt ajánlólevelet. Watson professzor utazását lelkesen támogatta a Rovartani Tanszék Pikkelyesszárnyú Csoportja.

A konzul lassan bólintott. Hiszen a modern világban nem illik akadályokat gördíteni a tudomány, a környezetvédelem, az ökológia útjába. Beütötte a pecsétet, és visszaadta Watsonnak az útlevelet.

Az ajánlólevelet nem kérte vissza a professzor, így az ottmaradt az asztalon.

- Hát, kellemes lepkevadászatot - mondta zavartan a konzul. Négy nappal később Kevin McBride széles mosollyal vonult be

Paul Devereaux irodájába.

- Azt hiszem, megvan - mondta. A suriname-i konzulátus kitöltött, útlevélképpel ellátott vízumkérő nyomtatványát tette az asztalra.

Devereaux átfutotta a beírt adatokat.

-És?

- És az adatok hamisak. Medvers Watson névre nem állítottak ki útlevelet. Ettől a Külügy nem tágit. Gyakoribb nevet kellett volna választania, ez messziről ordít. A Smithsonian Intézetben soha nem hallottak róla, és máshol sem a lepkevadászok világában.

Devereaux alaposan szemügyre vette a férfit, aki tönkre próbálja tenni

szupertitkos hadműveletét, és ezzel akaratlanul is az ellenségévé vált. A szemüveg bagolyszemeket rejtett, az állcsúcsán ékeskedő zilált kecskeszakáll pedig inkább gyengítette az arcvonásait, nemhogy markánsabbá tette volna.

- Bravó, Kevin. Zseniális stratégia. Igaz, be is vált, márpedig ami beválik, az zseniális. Minden adat azonnal elmegy Moreno ezredesnek San Martinba, ha nem gond. Hadd lépjen minél előbb.

- És a Suriname-i kormánynak is Parbóba.

- Nekik ne. Ne zavarjuk meg őket békés szunyókálásukban.

- Paul, amint megérkezik Parbóba, letartóztathatják. Az ottani követségünk megerősítheti, hogy az útlevele hamisítvány. Aztán a suriname-iak megvádolják okirat-hamisítással, és felteszik az első gépre. Kísérheti két haditengerész. Leszálláskor letartóztatjuk, és máris rács mögött van, nem árthat senkinek.

- Figyelj rám, Kevin. Tudom, hogy durva az ügy, és ismerem Moreno hírét. De ha az emberünknel jó nagy köteg dollár van, Suriname-ban elkerülheti a letartóztatást. Itthon meg egy napon belül leteheti az óvadékot, aztán megpattanhat.

- De Paul, ez a Moreno egy állat. A leggyűlöltebb ellenségét sem szívesen adná a kezére az ember...

-De te nem tudod, mennyire fontos mindannyiunknak ez a szerb. Azt sem, mennyire paranoid. És azt sem, milyen hirtelen tud dönten. Ha nem látja egyértelműen, hogy az őt fenyegető veszélyt megszüntették, egykettőre kihátrál a megállapodásunkból.

- Amit még mindig nem mondatsz el?

- Sajnálom, Kevin. Még nem.

Elégedetlen, de engedelmes helyettese vállat vont.

- Oké, a te lelkiismeretedet nyomja, nem az enyémet.

Éppen ez a probléma, gondolta Devereaux, amikor ismét magára maradt az irodájában, és az épületet a Potomac folyótól elválasztó fák sűrű, zöld lombkoronáját bámulta. Osszebékítheti a lelkiismeretét azzal, amit csinál? Muszáj. Kisebbik rossz, magasabb rendű cél.

A hamis útleveles ismeretlent biztosan nem kegyesen, álmában éri majd a halál. De az ő döntése volt, hogy ezekben a rettenetes veszélyeket rejtő vizekben próbál halászni.

Aznap, augusztus 18-án, Amerikában tombolt a forró nyár, és a fél ország a tengerekben, folyókban, tavakban, hegyekben keresett menedéket. Dél-Amerika északi partjainál pedig a gőzölgő vadonból áramló száz százalékos páratartalom rátett még öt fokot a tűző nap által előidézett harmincnyolc fokos hőségre.

Parbo dokkjaiban, a teakfa barna színében hömpölygő Suriname folyó partján, a tengertől tíz mérföldre pokrócként borult rá a meleg a raktárakra, rakpartokra. A kóbor kutya igyekeztek megtalálni a legárnyasabb helyeket, hogy ott vészeljék át nyelvlógatva a naplementéig hátralévő néhány órát. Az emberek pedig lassan forgó ventilátorok alatt ültek, amelyek azonban csak felkavarták egy kicsit a ragadósán párás levegőt.

Az ostobák cukros, szénsavas italokat, kólát nyakaltak, amitől csak még szomjasabbak lettek, és még jobban kiszáradtak. A ta-pasztaltabbja maradt a jó forró, édes teánál, ami első hallásra talán örültségnek hangzik, de a brit birodalomépítők már két évszázada felfedezték, hogy ez az ital gátolja meg legjobban a kiszáradást.

A Tobago Star nevű ezeröttszáz tonnás teherhajó lassan felkúszott a folyón, lehorgonyzóit a megjelölt mólónál, és várt, míg besötétedik. A szürkületben, amikor már kicsit hűvösebb is volt, kirakta szállítmányát, többek között Ronald Proctor amerikai diplomata vámszabadraktárba helyezendő ládáját. A küldemény a raktár drótkerítéssel körülvett részébe került, ott várt arra, hogy jelentkezzenek érte.

Paul Devereaux éveken keresztül tanulmányozta a terrorizmust általában, közelebbről pedig az arab, illetve a muzulmán világ által kitermelt változatát. A kettő nem feltétlenül egy és ugyanaz.

Már régen levonta a következtetést, hogy a szokásos nyugati nyavalygás, miszerint a terrorizmus azoknak a szegénységéből és ki-semmizettségéből fakad, akiket Frantz Fanon „a Föld nyomorultjainak” nevezett, nem más, mint kényelmes, „politikailag korrekt” pszichoblabla.

Hiszen a cári Oroszország anarchistáitól az 1916-os IRA-ig, az Izrael Állam létrehozásáért harcoló Irguntól és Stern-bandától a

ciprusi görögök EOKA-csoportjáig, a német Baader-Meinhof-csoporttól a belga CCC-ig, a francia Action Directe-től az olasz Vörös Brigádokon át a megint német Vörös Hadsereg Frakciójáig, a japán Renko Sekkiguntól a perui Fényes Ösvényen keresztül a mai IRA-val és ETA-val bezárólag mindig és mindenhol kényelemben felnőtt, iskolázott, középosztálybeli teoretikusok agyából pattant ki a terrorizmus gondolata. Olyan emberek fejéből, akiket mindent elsőpró hiúság jellemez, és erős hajlamot mutatnak önmaguk kényeztetésére.

Alapos tanulmányozásuk után Devereaux meggyőződött róla, hogy a vezetőkre, a dolgozó osztályok igazságának önjelölt bajnokaira mindenütt ugyanaz áll: Közel-Keleten, Nyugat-Európában, Dél-Amerikában, Délkelet-Ázsiában egyaránt. Imád Mugnyiah, George Habash, Abu Awas, Abu Nidal és az összes többi Abu soha életében nem hagyott ki egyetlen étkezést sem. A legtöbben egyetemet végeztek. Devereaux elmélete szerint azok, akik képesek utasítani a másik embert, hogy helyezzen el bombát egy nagy ebédlőben, és utána kéjesen legeltessék szemüket a látványon, van egy közös vonásuk: félelmetes mértékben képesek a gyűlöletre. Ez genetikai „adottságuk”. Először jön tehát a gyűlölet, a célpont ráér később, de rendszerint az is megérkezik.

A gyűlöletre való hajlamhoz képest másodlagos az indíték is. Lehet bolsevik forradalom, nemzeti felszabadítás vagy annak ezernyi válfaja, beolvadás, elszakadás. Lehet antikapitalista indulat éppúgy, mint vallási vakbuzgóság. De mindenképpen a gyűlölet az első, utána jön az ok, aztán a cél, a módszerek, végül pedig az önigazolás. Amit a Lenin-féle „hasznos idióták” mindig bevesznek. Devereaux teljes mértékben meg volt róla győződve, hogy az Al-Kaida vezetésére is fennáll ugyanez a képlet. A szervezetet egy szaúd-arábiai milliomos és egy magasán kvalifikált kairói orvos alapította. Hogy az Amerika és a zsidók elleni gyűlöletük világi vagy

vallási alapú, mit sem számított. Amerika és Izrael a teljes önmegsemmisítést leszámítva az égvilágon semmit sem tudott volna tenni, ami megbékíti őket. Devereaux úgy látta, a palesztinokra valójában füttyölnek, csak ürügyet, az önigazolás eszközt látják bennük. Nem azért gyűlölik az ő hazáját, amit tesz, hanem azért, ami.

Eszébe jutott, mit mondott az öreg angol kémfőnök a White's étterem ablak melletti asztalánál, amikor az utcán elhaladó baloldali tüntetőket figyelték. A szokásos galambősz angol szocialistákon kívül, akik még nem tették túl magukat egészen Lenin halálán, olyan fiúk-lányok is masíroztak a tömegben, akik később alighanem takaros kis házat vettek részletre, és a torykra szavaztak. És ott volt a harmadik világból érkezett diákok áradata is.

- Soha nem bocsátanak meg maguknak, édes fiam - mondta az öreg. - Ne is számítson ilyesmire, akkor nem éri csalódás. A maguk országa a gyalázkodás állandó tárgya. A szegényeknek gazdag, a gyengéknek erős, a lustáknak túl energikus, a reakciósnak túl vállalkozó szellemű, az összezavarodottaknak túl ötletgazdag, a tétlenül ücsörgőknek túl tetterre kész, a satnyáknak pedig túl erőteljes. Egyetlen demagóg hiányzik csak, aki elkiáltja magát: „Az amerikaiak tölteket vettek el mindent, amijük van” - és ők el is hiszik. A fanatikusaik tükörbe néznek, mint Shakespeare-nél Caliban, és vak dühvei üvöltenek fel a látványtól. A dühből gyűlölet lesz, az pedig célpontot keres. Nem a harmadik világ munkásosztálya gyűlöli magukat, hanem az álértelmisége. Ha ugyanis megbocsátanak Amerikának, saját magukat kell vád alá helyezniük. A gyűlöletükhöz egyelőre nem társul fegyver. De egy napon megszerzik azt is. Akkor pedig maguknak két választásuk van: harc vagy halál. Nem tízesével, hanem tízezresével.

Harminc év telt el, és Devereaux immár biztosan tudta, hogy az öreg angolnak igaza volt. Szomália, Kenya, Tanzánia, Áden után országa újra hadban állt, és nem is tudott róla. A tragikus helyzetet tovább súlyosbította, hogy a vezetés is homokba dugta a fejét.

A jezsuita a frontvonalba kérte magát, és oda is helyezték. Most kezdenie kell valamit a kezébe adott hatáskörrel. A Vándorsólyomprojekt volt az ő válasza. Nem szándékozott a tárgyalásos rendezés módzatait keresni, nem is a következő csapásra adandó válaszra készült. Ő már az előtt a csapás előtt meg akarta semmisíteni hazája ellenségét. Xavier atya analógiájával élve akkor akart döfni a lándzsájával, amikor a kés még nincs szúrótávolságban. És éppen ez volt a probléma: hol a kés? És erre a „hol?” kérdésre nem az a megfelelő felelet, hogy „valahol Afganisztánban”, hanem hogy melyik háromszor három méteren, a „mikor?” kérdésre pedig félórás pontossággal kell tudnia a választ.

Devereaux tudta, hogy csapás várható. Tudták mindannyian: Dick Clarké a Fehér Házban, Tom Pickard a Hoover Buildingben, George Tenet is egy emelettel Devereaux fölött, Langleyben. Az utcán is mindenütt azt suttogták, hogy most egy „nagy durranás” van készülőben. Csak azt nem tudták, hol, mikor, mit és hogyan, és az eszement szabályozásnak köszönhetően, amely megtiltotta, hogy undorító alakoktól kérdezzék meg, nem is volt valószínű, hogy kiderítik. Ráadásul az ügynökségek nem voltak hajlandók összeadni, amijük volt.

Paul Devereaux annyira kiábrándult az egész bandából, hogy senkinek nem szándékozott elárulni, mit készített elő a Vándorsólyom-projekt keretében. A terrorizmusról és az Al-Kaidáról összeolvasott több tízezer oldalnyi anyag kódén egyvalami világosan átsűrődött: az iszlám terroristák nem érik be pár halott amerikaival Mogadishuban meg Dar es Salaamban. UBL százezrekben gondolkodik. Az öreg angol jóslata beigazolódott.

Az ilyen méretekben történő halálosztáshoz azonban megfelelő technikai eszközökre is szüksége volt az Al-Kaida vezetésének. Ezeknek még nem voltak birtokában, de folyamatosan próbálták megszerezni. Devereaux tudta, hogy Afganisztán barlangrendszereiben, amelyek nem egyszerű sziklába vájt lyukak voltak, hanem

laboratóriumoknak is otthont adó föld alatti labirintusok, már megkezdődtek a kísérletek baktériumokkal, gázokkal. A tömegpusztítás módszereitől azonban még mérföldek választották el őket.

Az Al-Kaida számára, ahogy a világ valamennyi terrorszervezete számára, az aranynál is többet ért a hasadóanyag. Legalább tucatnyi halálbrigád állt készen a legeszélő'sebb vakmerő akciókra, hogy hozzájusson az atomfegyver alapeleméhez. Nem kellett ennek ultramodern, „tisza” robbanófejnek lennie, sőt, tulajdonképpen minél egyszerűbb, és sugárzás szempontjából minél „piszkosabb”, annál jobb. Azzal ugyanis a terroristák házi tudósai is tisztában voltak, hogy elegendő mennyiségű hasadóanyag, ha elegendő plastik robbanóanyaggal bevonják be, elég négyzetkilométernyi területen okoz halálos sugárzást ahhoz, hogy egy New York méretű város egy nemzedéken keresztül lakhatatlanná váljon, félmillió embert pedig rövid időn belül elvigyen a rák.

Egy teljes évtizede folyt már a költséges és ádáz föld alatti háborúskodás. A Nyugat, az utolsó években Moszkva támogatását is élvezve, megnyerte ezt a háborút, és fennmaradt. Hatalmas összegeket költöttek rá, hogy a 235-ös uránizotópnak és a plutóniumnak minden morzsáját felvásárolják, ha minimális esély is mutatkozik rá, hogy magánkézbe kerüljön. A volt szovjet tagköztársaságok már a Moszkva által rájuk hagyott készlet minden egyes grammját átadták, és a helyi diktátorok a Nunn-Lugar törvénynek köszönhetően dúsgazdagok lettek. De így is sok volt a szabadon „kószáló” hasadóanyag, aminek nem bukkantak a nyomára, túlságosan is sok.

Paul Devereaux közvetlenül azután, hogy Langleyben, a „terroron” létrehozta a maga parányi részlegét, figyelmes lett két dologra. Egyrészt arra, hogy százfontnyi tiszta, atomfegyver készítésére alkalmas 235-ös uránizotópot Belgrád szívében, a titkos Vinca Intézetben tárolnak. Az USA közvetlenül Milosevics bukása után tárgyalásokat kezdett a megvásárlásáról. A mennyiség egyharmada, harminchárom font, azaz tizenhét kiló elég egy bomba gyártásához.

Ezenkívül az is feltűnt neki, hogy Milosevics egyik bizalmasa, udvartartásának tagja, ki akar jutni az országból, mielőtt beszakad a tető. „Fedezék” kellett neki: új papírok, védelem, búvóhely. Az világos volt Devereaux számára, hogy ez a hely semmiképpen nem lehet az Egyesült Államok. Ellenben egy banánköztársaság... Devereaux üzletet ajánlott neki, és közölte az árat is: kollaboráció.

Mielőtt Zilics eltűnt volna Belgrádból, a Vinca Intézetben tárolt 235-ös uránizotópból elloptak egy körömnyi darabkát, a jegyzőkönyvet pedig meghamisították, mintha valójában tizenöt kilogramm hasadóanyagnak kelt volna lába.

A menekülő szerb, akit Vlagyimir Bout, a fegyverkereskedő mutatott be, átadta a mintát, és annak írásos bizonyítékát, hogy birtokában van a többi tizenöt kiló. A mintát eljuttatták az Al-Kaida vegyészéhez és fizikusához, Abu Khababhoz, aki szintén magasan kvalifikált, fanatikus egyiptomi volt. A minta átvételéhez el kellett hagynia Afganisztánt, és csendben Irakba kellett utaznia, mert ott állt rendelkezésre olyan felszerelés, amilyenre a minta megfelelő teszteléséhez szüksége volt.

Irakban közben folyamatban volt egy másik nukleáris program is. Ahhoz is

atomfegyver előállítására alkalmas tisztaságú 235-ös uránizotóp kellett, és csak lassan, elavult módszerekkel folyt. Olyan ka-lutronokat, azaz elektromágneses uránizotóp-szétválasztókat használtak, mint az amerikaiak 1945-ben a Tennessee állambeli Oak Ridge-ben. Iraki körökben tehát nagy izgalommal fogadták a mintát. Es mindössze négy héttel azelőtt, hogy körözték azt az átkozott jelentést, amelyet egy kanadai nagypapa állított össze rég halott unokájáról, hír érkezett, hogy az Al-Kaida hajlandó üzletet kötni. Devereaux-nak minden önuralmát össze kellett szednie, hogy megőrizze nyugalmát.

Gyilkológépnek eredetileg a Predator nevű nagy magasságú repülésekre alkalmas, pilóta nélküli repülőgépet szemelte ki, de az közvetlenül az afgán határ előtt lezuhant. A roncsot visszavitték az Allamokba, és az addig fegyvertelen robotrepülőgépet Hellfire

rakétalövedékekkel „fegyveresítették”, hogy azontúl ne csak lássa a célpontot a sztratoszférából, hanem miszlikbe is tudja aprítani.

Az átalakítás azonban túl hosszú időt vett igénybe. Paul Devereaux ezért frissítette tervét, de amíg más fegyvert nem bocsátanak rendelkezésére, el kellett halasztania. A szerb csak akkor fogadhatja el a pakisztáni Peshawarba szóló meghívást, csak akkor találkozhat Kawaherivel, Ateffal, Zubaydahhal és Abu Khababbal, a fizikussal, ha készen állnak. Tizenöt kiló uránt visz majd magával, de nem fegyver előállítására alkalmasat. Megteszi a „sárga sütemény” is, a normál reaktorfüttő anyag: 238-as uránizotóp, amelynek tisztítottsági foka három százalékos, nem nyolcvannyolc.

A forgatókönyv szerint Zorán Zilicsnek a sorsdöntő tárgyaláson kell meghálálnia a sok szívességet. Ha nem teszi, elég egyetlen telefonhívás, hogy elintézzék a félelmetes és Al-Kaida-párti pakisztáni titkosszolgálat, az ISI.

A tervek szerint a megbeszélésen hirtelen dupla árat követel majd, és azzal fenyegetőzik, hogy ha nem adják meg neki, elmegy. Devereaux arra játszott, hogy ilyen döntést csak egy ember hozhat meg, akivel így kapcsolatba kell majd lépniük.

UBL majd valahol Afganisztánban fogadja a hívást. Az ország fölött pedig, valahol a világűrben, a Nemzetbiztonsági Hivatallal összeköttetésben álló lehallgató műhold észleli, és háromszor három méteres pontossággal megadja, hol tartózkodik a hívott fél.

De vajon képes lesz-e UBL tétlenül várakozni? Tud-e majd parancsolni kíváncsiságának, hogy kezében van-e már a véres álmai megvalósításához szükséges urán?

Közben ugyanis Baluchistán partvidékén kinyílnak a Columbia nevű amerikai hadihajó nyílásfedői, és útjára indul egy Tomahawk cirkálórakéta. Ezt még menet közben is lehet programozni globális tájolórendszerrel (GPS), valamint terepkontúr-összehangoló (TER-COM) és digitális helyszínelő (DISMAC) rendszerrel.

A három navigációs rendszer elvezeti a rakétát a keresett kilenc négyzetméteres területre, ahol a mobiltelefon van, és apró darabok-

ra robbantja a férfival együtt, aki várja, hogy visszahívják Pesha-warból.

Devereaux-nak egyedül az időtényező jelentett problémát. Egyre közeledett ugyanis a pillanat, amikor Zilicsnek távoznia kell Peshawarból, hogy aztán Ras al-Khaimah-ban felvegye Vlagyimir Boutot. Nem engedheti meg, hogy Zilics bepánikoljon és visszalépjen, mondván, hogy üldözik, nincs üzlet. A Bosszúállót tehát le kell állítani, valószínűleg likvidálni kell. Legkisebb rossz, magasabb rendű cél.

Augusztus 20-a volt. Paramaribo repterén egy férfi szállt le a holland KLM légitársaság Curac,aóból érkező gépéről. De nem Medvers Watson professzor volt az, akire kicsivel odébb fogadóbizottság várt a parton.

Még csak nem is Ronald Proctor amerikai diplomata volt az, akire egy jókora láda várt a dokkban.

Hanem az üdülőhely-fejlesztő angol, Henry Nash. Amszterdamban kiállított vízumával gond nélkül átjutott a vámon, az útlelvizsgálaton, és fogott egy taxit. Csábította a lehetőség, hogy a város legjobb szállodájában, a Toraricában vegyen ki szobát, de mivel ott könnyen összefuthatott volna igazi angolokkal is, inkább a Domi-niestraaton lévő Krasnopolsky hotelbe hajtatott.

A legfelső emeleten kapott szobát, keletre néző erkéllyel. Amikor kilépett, hogy vessen egy pillantást a városra, már a háta mögött járt a nap. Ebben a magasságban már mintha lett volna egy kis fuvallat, így elviselhetőbb volt az alkonyat. Hetven mérföldnyire keletre, a folyó túlsópartján pedig várt rá a San

Martin-i őserdő.

HARMADIK RÉSZ

HUSZONÖTÖDIK FEJEZET

A dzsungel

A kocsit Ronald Proctor, az amerikai diplomata „lízingelte”. Nem valamelyik ismert autókölcsönző cégtől, hanem egy magánembertől, aki a helyi lapban eladásra hirdette meg járművét.

Használt volt a Cherokee, de jó állapotú. Egy kis munkával és alapos szervizeléssel ki lehetett hozni belőle annyit, amennyi kellett, és az amerikai hadseregben kiképzett új tulajdonosa nem is sajnálta ezt a kis munkát. Igen egyszerű és igen csábító üzletet ajánlott az eladónak. Tízezer dollár készpénzben. Csak egy hónapra kell neki az autó, amíg meg nem érkezik az Államokból a saját terepjárója. Ha harminc nap múlva sértetlenül visszahozza, az eladó visszaveszi, és visszafizet ötezer dollárt.

Az eladó tehát egy hónap alatt munka nélkül ötezer dollárt kereshet.

Mivel megnyerő modorú amerikai diplomata állt előtte, és a Cherokee egy hónap múlva valószínűleg amúgy is az övé lesz megint, ostobaságnak tűnt az átíratással vesződni. Ugyan mire jó, ha felhívja az ügyletre az adóhatóság figyelmét?

Proctor zárható garázst és raktárhelyiséget is bérelt a virág- és terménypiac mögött. Végül pedig elment a dokkba, és átvette aládáját. A raktárba vitte azt is, a tartalmát pedig gondosan átpakolta két vászon oldalzsákba. Ezután Ronald Proctor egyszerűen megszűnt létezni.

Ahogy teltek-múltak a napok, Washingtonban Paul Devereaux-t egyre jobban emésztette az izgalom és a kíváncsiság. Hol ez az ember? Vajon bejutott a vízumával Suriname-ba, és halad a célja felé? Nagy volt a kísértés, hogy egyszerűen rákérdezzen a suriname-i hatóságoknál, a Redmondstraaton lévő amerikai követségen keresztül. De azzal csak felkeltené a Suriname-iak kíváncsiságát. Tudni akarnák, miért történik mindez. Elfognák az illetőt ők maguk, és elkezdenék kérdegetni. A Bosszúálló még azt is elérhetné, hogy engedjék szabadon, és kezdhesse az egészet előlről. A szerb pedig, akin már a peshawari út pusztá gondolatára is kezd úrrá lenni a paranoia, pánikba eshetne, és lefújhatná az üzletet. Így hát Deve-reaux csak várt, és járkált fel-alá, mint a prédára leső vad.

Moreno ezredes leadta a drótot San Martin Köztársaság parányi paramaribói konzulátusának, hogy ha egy magát lepkegyűjtőnek álcázó amerikai folyamodik vízumért, azonnal adják meg neki, és utána értesítsék őt.

De senki sem jelentkezett Medvers Watson néven. Akit kerestek, Parbo központjában ült egy kávézó teraszán, mellette bezsákolva legújabb szerzeményei. Augusztus 24-e volt.

A város egyetlen kemping- és vadászboltjából származtak a kincsei, a Zwartten Hovenburgon lévő Tackle Boxból. Mr. Henry Nash, a londoni üzletember ugyanis semmi olyat nem hozott magával, aminek a határ túloldalán hasznát venné. De most, hogy a diplomata ládájának tartalmát kiegészítette a reggeli bevásárlás során beszerzett holmikkal, semmi nem jutott eszébe, ami hiányozna. Legurította hát a Parbo sört. Kiélvezte az utolsó cseppig, hiszen egy ideig nem lesz benne része.

Másnap, augusztus 25-én különösen igaz volt a mondás, hogy a türelem rózsát terem. A folyón lassabban keltek át, mint valaha, és mintha a moszkítórajok is sűrűbbek lettek volna, mint máskor. Szinte kizárólag helybeliek voltak a kompon, kerékpáron, motoron, rozsdás kis teherautókkal, zöldséggel, gyümölccsel felpakolva.

A suriname-i oldalon várakozó sorban csak egyetlenegy jobbfajta jármű állt: fekete Cherokee, fehér férfival a volánnál. Gyűrött, krémszínű krepp zubbonyt, piszkosfehér panamakalapot és vastagkeretes szemüveget viselt a sofőr. Ült, csapkodta a legyeket, mint mindenki más, majd előrearszolt pár métert, és a komp nyikorog-va elindult a Communi túlpártjára.

Egyórás várakozás után végre ott volt a komp vaspadlóján. Behúzta a kéziféket, kiszállt, nézte a folyót. Amikor átértek a San Martin-i oldalra, beállt az útlevel-ellenőrzésre váró hat autó közé.

Itt szigorúbb volt az ellenőrzés, mintha feszültebb lett volna a sertepertelő tucatnyi ór. Az utat két frissiben odahelyezett, betonnehézekkel ellátott olajshordón keresztbe fektetett, csíkos sorompó zárta el.

Az oldalt álló bódé ablakán át látszott, hogy a bent ülő bevándorlási tiszt minden egyes úti okmányt gondosan áttanulmányoz. A rokonlátogatóba vagy piacra

igyekező suriname-iak bizonyára csodálkoztak, mire föl ez az alaposság, de a harmadik világban nem jegyre osztják a türelmet, az információt viszont annál szűkmarkúbban mérik. Ültek hát csendben. Már majdnem bealkonyodott, mire a Cherokee a sorompóhoz gördült. Az egyik katona ujjával pattintva kérte az amerikai útlevélét, majd beadta felettesének az ablakon. A terepjáró vezetője idegesnek tűnt. Patakokban folyt róla az izzadság. Kerülte a szemkontaktust, csak bámult maga elé. Időnként pedig lopva oldalra pillantott, a bódé ablaka felé. Az egyik alkalommal azt látta, hogy a határőrtiszt heves mozdulattal a telefon után nyúl. Ekkor esett pánikba a csenevész kecskeszakáll gazdája. Felbőgte a motort, kiengedte a kuplungot. A nehéz jármű elo-relendült, a visszapillantó tükörrel légi útra küldte az egyik katonát, a csíkos sorompórudat is a levegőbe repítette. Őrült tempóban kerülgette ki az előtte álló teherautókat, és elporzott a félhomályban. Mögötte kitört a káosz. A sorompó egyik darabja a katonák parancsnokának arcába vágódott. A határőrtiszt pedig ordítva, a Medvers Watson professzor nevére kiállított amerikai útlevelet lobogtatva rontott ki bódéjából. Pisztolyt rántva előrohant a bódéból Moreno ezredes titkosrendőrségének két pribékje is. Aztán az egyik visszament, és a határállomást a keleti irányban negyven mérföldre fekvő fővárossal összekötő telefonvonalon egy szuszra elhadarta helyzetjelentését. A törött orrát markoló tiszt ordításától életre kelt katonák bezúfolódtak olajzöld teherautójukba, és a határsértő üldözésére indultak. A titkosrendőrök a maguk Land Roverjén tették ugyanezt. A Cherokee azonban két kanyar után eltűnt. Langleyben Kevin McBride íróasztalán, a San Martin Cityvel, Moreno ezredes irodájával létesített „forródrótos” kapcsolatot biztosító készüléken villogni kezdett a kis fény. McBride felvette, figyelt, gondosan lejegyzett mindent, amit mondtak neki, majd feltett pár kérdést, és ismét jegyzetelt. Aztán bement Paul Devereaux-hoz.

- Elkapták - jelentette.

- Őrizetben van?

- Majdnem. Úgy próbált bejutni, ahogy gondoltam, a folyón át, Suriname felől. Bizonyára kiszúrta, hogy hirtelen nagy érdeklődés támad az útlevele iránt, vagy az örök lihegték túl a dolgot. Akárhogy is volt, félresöpörte az utakadályt, és elhajtott. Moreno ezredes azt mondja, nincs hova mennie. Az úton ellenőrző állomások vannak, kétoldalt pedig dzsungel. Az ezredes szerint reggelre a kezükben lesz.

- Szerencsétlen ember - mondta Devereaux. - Otthon kellett volna maradnia. Moreno ezredes optimizmusa azonban túlzottnak bizonyult. Két napig tartott a hajszja. És egy farmer vezette őket nyomra, aki a főúttól két mérföldre jobbra, a leágazó földút mentén lakott.

A gazda emlékezett rá, hogy előző este nagy teljesítményű motor bőgött fel szerény hajlékuk közelében, és a felesége látta is a földúton elhaladó masszív, csaknem vadonatúj terepjárót.

Magától értetődően arra gondoltak, hogy a kormányerőké a jármű, hiszen gazdálkodó, vagy csapdavesztő vadász ilyen kocsiról nem is álmodhatott. A férfi csak másnap reggel caplatott ki a főútra, miután a kocsit az éjszaka folyamán nem jött vissza. Keresett egy járőrt, és jelentette az esetet.

A katonák meg is találták a Cherokee-t. A farmer kunyhója után még egy mérföldet tett meg az őserdőben. Itt viszont beleszaladt egy kis vízmosásba, és negyvenöt fokos szögben előredőlt. Mély barázdák jelezték, hogy a kétségbeesett sofőr megpróbált kifarolni a vízmosásból, de csak tovább rontott a helyzetén. A városból kellett darus kocsit hívni, hogy kiemeljék, és az út felé fordítsák a kocsit.

Maga Moreno ezredes is a helyszínre sietett. Megvizsgálta a feltúrt földet, az összetört fácskákat, az elszaggyatott indákat.

- Nyomkeresők, hozzák a kutyákat! - rendelkezett. - A Cherokee-t meg mindent, ami benne van, vigyék az irodámhoz. Most rögtön!

De közben leszállt az est. A nyomkeresők egyszerű emberek voltak, az erdő szellemeinek jelenlétében nem tudtak dolgozni. Másnap hajnalban kezdtek hozzá, és délre találták meg a zsákmányt.

Velük volt Moreno egyik embere is mobiltelefonnal. Az ezredes irodájában fogadta a hívást. Félóra múlva Kevin McBride már ismét bent volt Devereaux-nál.

- Megtalálták. Halott.

Devereaux az asztalán álló naptárra pillantott. Augusztus 27-ét mutatott.

- Azt hiszem, ott kellene lenned - mondta beosztottjának. McBride felnyögött.

- Pokoli út ez, Paul. Át kell bumlizni az egész nyomorult karibi térségen.

- Majd igényelek céges gépet. Holnap reggelire oda kellene érned. Nem csak engem kell megnyugtanni, hogy vége ennek az átkozott históriának, el kell higgye Zilics is. Indulj, Kevin, győzz meg mindkettőnket!

A Langleyben csak fedőnéven ismert „Bosszúálló” még akkor vette észre a földutat, amikor a Piper fedélzetén felderítette a területet. A tucatnyi hasonló csapás egyike volt, amely a folyó és a főváros közti negyvenmérőföldes szakaszon leágazott a főútról. A bekötőutak egy, esetleg két tanyáig, ültetvényig vezettek, aztán végük szakadt.

Akkor nem gondolt rá, hogy lefényképezze őket, az El Punto-i haciendára tartogatta a filmkockákat. De emlékezett rájuk, és amikor visszafelé repültek a szerencsétlen sorsú pilótával, Lawrence-szel, újra szemügyre vehette őket.

A folyótól számított harmadikat választotta. Félmérőföldes előnye volt üldözői előtt, amikor fokozatosan, hogy ne hagyjon féknyomot, lelassított, és befordult a terepjáróval a földútra. Az első kanyar után kikapcsolta a motort, és hallotta, hogy üldözői elsüvitenek a bekötőút előtt.

A tanyáig könnyen el lehetett jutni egyesben, négykerék-meghajtással, utána viszont igen keményen meg kellett küzdenie minden centiméterért. Még egy mérőföldet megtett a sűrű vadonban, majd kiszállt, előrement a sötétben, talált egy vízmósást, és belehajtott.

Amit a nyomkeresőknek szánt, otthagya, a többit magával vitte. Nehéz volt a csomag, és még ilyenkor, éjjel is nyomasztó a hőség. Téves az a nézet, hogy az éjszakai dzsungel csendes: valami mindig zörög, vijjog, ordít. Szellemek azonban nincsenek.

Iránytűje és zseblámpája segítségével nyugat, majd egy mérőföld erejéig dél felé haladt. Egyik bozótirtó machetéjével vágott magának utat.

A mérőföldes szakasz végére érve lerakta az üldözőinek szánt „csomag” második felét. Így egy kis oldalzsákra, vizesüvegre, zseblámpára és a másik bozótívágó késre apadt a poggyásza, fokozhatta a tempót a folyópart irányába.

Pirkadatkor érte el a Comunit, a révtől és a határátkelőhelytől jóval feljebb. Ha van választása, biztos nem felfújható gumimatracon szeli át a folyót, de a semminél jobb volt az is. A tengerész-

kék vászontömlőn hasalva két kézzel evezett, csak akkor rántotta ki a kezét a vízből, amikor elsiklott mellette egy halálos mérgű vízi kígyó.

A hulló szemhéj nélküli gombszeme tíz centiről meredt rá, de az állat megállás nélkül haladt tovább folyásirányban.

Egyórás evickélés, sodródás után érte el a suriname-i partot. A derék matrac megtette kötelességét: kiszúrta és a mederfenékre süllyesztette. Tíz óra körül botorkált ki a Parbóba vezető útra a pisz-kos, ágaktól összekaristolt, csuromvizes, moszkítócsípésekkel és pi-ócákkal kidekorált alak.

Öt mérőföldet gyalogolt, utána pedig egy barátságos piacozó meg' engedte, hogy hátul, a görögdinnyéi között tegye meg a fővárosig hátralevő ötven mérőföldet.

Alighanem a Krasnopsky szálló kedves személyzete is megütkö' zött volna, ha angol üzletemberük ilyen állapotban bukkan fel, ezért átöltözött a zárható tárolóban, a garázs mosdójában gázöngyújtóval leégette magáról a piócákat, és csak ezután tért vissza a hotelbe, hogy elfogyassza az ebédre felszolgált steaket és sült krumplit, no meg pár üveg Parbo sört. Aztán lefeküdt.

Közben a „Cég” Learjetje kilencezer méter magasban falta a mérőföldeket az Egyesült Államok keleti partvidéke fölött. Kevin McBride volt az egyetlen utas.

- Az ilyen közlekedést hamar meg tudnám szokni - játszott el a gondolattal.

Észak-Floridában, a kísértetek tanyájára emlékeztető eglini légibázison, majd Barbadoson szálltak le üzemanyagért. San Martin City repterén pedig gépkocsi várta a CIA emberét, hogy elvigye a városon kívülre, Moreno titkosrendőrségének olajpálmaerdőben megbúvó titkos parancsnokságára.

A kövér ezredes egy üveg whiskyvel fogadta vendégét irodájában.

- Azt hiszem, nekem ehhez még egy picit korán van - szabadkozott McBride.

I

-Ugyan már, barátom, pohárköszöntőhöz sosincs korán. Na... majd én mondok tóosztot. Halál ellenségeinkre!

Ittak. Igaz, McBride-nak abban az órában, és abban a hőségben, jobban esett volna egy jó erős kávé.

- Mit tartogat a számomra, ezredes?

- Egy kis kiállítást. Meg is mutatom.

Az irodája melletti tárgyalóban szemmel láthatóan gondosan elrendezték a hátborzongató „kiállítás” tárgyait. A középén álló hosszú asztal fehér abroszán mindössze egy kiállítási tárgy volt, körülötte, a falak melletti négy kisebb asztalon helyezték el a többi. Ezekhez lépett oda először Moreno.

- Mondtam már, hogy a barátunk, Mr. Watson, pánikba esett, elhajtott a főúton, lekanyarodott egy földútra, és egyenesen át akart vágni a dzsungelén? Igen? Nos, ez lehetetlen. Bele is ment a terepjáróval egy vízmosásba, és nem is tudott belőle kijönni. Itt van pár dolog, amit a kocsiban találtunk.

Az Egyes Asztal nehéz terepre való ruhadarabokat, tartalék bakancsot, kis fémpoharakat, moszkító elleni védőhálót, rovarriasztót, víztisztító tablettát tartalmazott.

A Kettes Asztalon pedig sátor, cövekek, lámpás, háromlábú állványra helyezett vitorlavászon kézmosó és különböző tisztálkodási eszközök sorakoztak.

- Semmi olyasmi, amit ne vinnék magammal egy egyszerű kempingezésre - jegyezte meg McBride.

- Teljesen igaza van, barátom. Nyilván arra gondolt az illető, hogy majd elbújik egy időre a dzsungelben, és alighanem lesből akarta megtámadni a kiszemelt áldozatot az El Puntóból kivezető úton. A célszemély azonban alig-alig jár közúton, ha pedig mégis, akkor páncélozott limuzinban. Nem volt túl profi bérgyilkos. Amikor megszabadult a holmijától, otthagya ezt is. Talán túl nehéznek találta.

Azzal az ezredes lerántotta a leplet a Hármasként Asztalról. Remington 3006-os hevert ott hatalmas teleszkóppal és egy doboz töltényhüvellyel. Az amerikai fegyverboltokban vadászpuskaként árusítják, de egy ember fejét is gond nélkül leviszi.

A hájas főrendőr szemmel látható élvezettel folytatta előadását. - Ezen a ponton tehát emberünk hátrahagyja az autót, és felszerelése nyolcvan százalékát. Gyalog folytatja útját, alighanem a folyó irányába. De nem igazi dzsungelharcos. Hogy honnan tudom? Onnan, hogy nem volt iránytűje. Alig háromszáz méter megtétele után el is tévedt, délnek ment, egyre beljebb az őserdőbe, nem nyugat felé, amerre a folyó van. Amikor megtaláltuk, ezek voltak szétszórva körülötte.

Az utolsó kisebb asztalon az üres vízeskannán, a búrkalapon, a machetén és az elemlámpán kívül ott heverték a magányos harcos ruhadarabjai is: kemény talpú harci bakancs, álcandrág és -ing foszlányai, az alkalomhoz abszolút nem illő krepp zubbony darabjai, rézcsatos bőröv, és az ahhoz még mindig odacsatolva lógó késtok, benne a késsel.

- Csak ez volt nála, amikor megtalálták?

- Csak ez volt nála, amikor meghalt. Annyira bepánikolt, hogy azt is elhagyta, amit nem kellett volna. A puskáját. A végén talán még megvédhette volna magát.

- Tehát az emberei utolérték és lelőtték? Moreno ezredes feltartott kézzel adta az ártatlant.

- Mi? Lelőni? Egy fegyvertelen embert? Természetesen nem tettünk ilyet, nekünk élve kellett. Nem, nem. Aznap éjjelre már halott volt. Aki nem ismeri a dzsungelt, jobban teszi, ha nem merészkedik be oda. Különösen nem gyenge felszereléssel, késő este, pánikban. Ez így együtt maga a halál. Nézze csak! Azzal önelégült, teátrális mozdulattal leleplezte a középén álló asztalt is.

A csontvázat erre a célra használt zsákban hozták ki a vadonból. A két lába még a bakancsban volt, csontjai a ruhájából maradt rongyokba bugyolálva. Az egyik kórházból hívtak orvost, hogy visszaállítsa a csontok eredeti elrendezését.

A csontvázon egyetlen apró bőrdarabka, húscsacat, egyetlen csepp gerincvelő sem maradt.

- Itt van a történet kulcsa - kocogtatta meg mutatoujjával egy ponton Moreno.

A jobb combcsont középén szemmel láthatóan el volt törve.

- Ebből kikövetkeztethetjük, mi is történt pontosan, barátom. Pánikba esett és futásnak eredt. Egy szál elemlámpával, iránytű nélkül, vakon. Egy mérföldet tett meg a bajba jutott autójától indulva, aztán beakadt a lába egy gyökérbe, aljnövényzettel borított fatuskó-ba, vagy indába. Elesett, és reccs! - kész a törés. Nem tud tovább futni, de még menni vagy kúszni sem. Puska nélkül még segítséget sem tud hívni. Kiabálni kiabálhat, de ugyan minek? Tudta, hogy a dzsungelünkben jaguár is él? Pedig él. Nem sok, de ha hetvenöt kiló friss hús torkaszakadtából ordítani kezd, van rá esély, hogy ráakad egy példány. Ez történt most is. Egy kis tisztáson szétszórva találtuk meg a négy végtag

csontjait. Valóságos éléskamra volt az a tisztás. Hiszen eszik friss húst a mosómedve, a puma és az ormányosmedve is. Ha pedig felkel a nap, leszállnak a fákról az őser-dei keselyűk. Láttam már, mit képesek azok művelni egy hullával? Nem? Hát, nem szép látvány, de alapos munkát végeznek. A legvégén pedig jönnek a tűzhangyák. Én jól ismerem őket: a természet legcsodálatosabb takarítói. A maradványoktól alig ötven méterre találtuk meg a bolyt. Tudja, őrszemeket állítanak. Nem látnak, de a szaglásuk elképesztően jó, márpedig húsz órával a halál után alighanem az égben is érezték a szagát. Folytassam?

- Nem, elég lesz - mondta McBride. Akármilyen korán volt, jólesett volna még egy whisky.

Viisszamentek az ezredes irodájába, és a titkosrendőrök néhány kisebb holmit tettek eléjük. Egy acél karórát, amelynek MW monogramot véstek a hátára, meg egy pecsétgyűrűt, arra nem volt rávésve semmi.

- Irrattárcát nem találtunk - mondta az ezredes. - Bizonyára bőrből lehetett, és valamelyik ragadozó elvitte. De még valószínűbb, hogy a határállomáson kellett hátrahagynia, amikor felismerték.

Amerikai útlevél volt, Medvers Watson nevére kiállítva. Foglalkozására nézve természettudós. A fényképről a vízumkérő lapon már látott szemüveges, kecskeszakállas, kissé szerencsétlen benyomást keltő arc nézett vissza McBride-ra.

A CI A-ügynök arra a - helytálló - következtetésre jutott, hogy Medvers Watsont soha többé nem fogja látni senki.

- Kapcsolatba léphetek a washingtoni felettesemmel?

- Parancsoljon - felelte készségesen Moreno. - Magára hagyom. McBride elővette diplomata táskájából a laptopját, bepötyögött egy számsort, hogy senki ne hallgathassa le a beszélgetést, hegyezze akárhogy a fülét. Csatlakoztatta mobilját a számítógéphez, majd várta, hogy Devereaux fogadja a hívást.

Röviden összefoglalta, amit Morenótól hallott, és amit látott. Csend állt be a vonal túlsó végén.

- Szeretném, ha hazajönnél - szólalt meg végül Devereaux.

- Az igazán nem gond - felelte McBride.

- Moreno megtarthatja magának a játékokat, a puskát is. Az útlevél viszont kell. Ja, és még valami.

McBride hegyezte a fülét.

- Mi az a... valami?

- Hogy azonnal gyere, Kevin. Mint a villám.

McBride elmondta az ezredesnek, milyen utasítást kapott. A testes rendőrfőnök vállat vont.

- Már elmegy? Maradhatna még. Ebédelhetnénk homárt a hajómon, jó hideg Soave-val. Nem? Hát, akkor... tessék, az útlevél. A többi pedig...

Vállat vont.

- Elviheti az összesét, ha óhajtja.

- Azt az utasítást kaptam, hogy elég lesz egy darab.

HUSZONHATODIK FEJEZET

A trükk

McBride augusztus 29-én ért vissza Washingtonba. Ugyanezen a napon Paramaribóban Mr. Henry Nash az „Őfelsége külügyekben és a Brit Nemzetközösség ügyeiben illetékes első államtitkára" (így hangzik a teljes titulus) által kiállított útlevél birtokában besétált San Martin Köztársaság konzulátusára, és vízumot kért.

Nem volt semmi probléma. Az egyszemélyes külképviselet konzulja tudta, hogy pár nappal azelőtt „esemény" történt: az igazságszolgáltatás elől menekülő szökevény próbált bejutni hazájába. Azóta azonban lefűjték a riadót, az illető ugyanis meghalt. Nyugodt szívvel kiállította tehát a beutazási vízumot.

Ez a baj az augusztussal. Az ember semmit nem intézhet el gyorsan, még Washingtonban sem, még akkor sem, ha Paul Devereaux-nak hívják.

Mindig ugyanaz a szöveg: „Sajnálom, uram, szabadságon van. A jövő héten már bent lesz." És így ment ez egészen addig, amíg szép lassan le nem pergett az augusztus, és át nem adta helyét a szeptembernek.

Devereaux harmadikán kapta meg két kérdésére az első választ.

- Alighanem a legjobb hamisítvány, amit valaha láttunk - ismerte el a külügyminisztérium útlevélosztályának munkatársa. - Eredetileg igazi volt, mi nyomtattuk. De két fontos lapot szakavatott módon eltávolítottak, és betettek

helyette kettőt egy másik útlevélből.

Ezek az új lapokon van Medvers Watson fényképe és neve. Tudomásunk szerint ilyen nevű személy nem létezik. Ilyen útlevélszámot soha nem adtak ki.

- Tehát ezzel az útlevéllel ki-be repülhetett valaki az Államokból? - kérdezte Devereaux. - Ennyire jó?

- Kifelé mindenképpen - felelte a szakértő. - Akkor ugyanis csak a légitársaság emberei nézik meg, adatbázisban nem ellenőrzik. Befelé viszont... ha a Bevándorlási Hivatal munkatársa megnézi az adatbázisban, az probléma lehet. A komputer kiadná, hogy ilyen szám nem létezik.

- Visszakaphatom az útlevelet?

- Sajnálom, Mr. Devereaux. Nagyon szívesen segítünk Önöknek, de ez a remekmű a múzeumunkba kerül. A leendő hamisítási szakértők teljes évfolyamai fogják tanulmányozni.

És a Bethesda Kórházból, a törvényszéki patológiáról, ahol Devereaux-nak szintén volt pár hasznos kapcsolata, még mindig nem jött válasz.

Negyedikén pedig Mr. Henry Nash egy szerény bérelt kisautó volánjánál, nyári ruhadarabokat és tisztálkodó szereket tartalmazó kis sporttáskával, kezében az angol útlevéllel, benne a bepecsételt San Martin-i vízummal, felgördült a Communi folyót átszelni készülő kompra.

Lehet, hogy Oxfordban és Cambridge-ben nem sok embert vezetett volna félre brit akcentusával, a hollandul beszélő Suriname -iak között azonban gond nélkül eladhatta magát angolnak, és feltételezte, hogy ez a spanyolajkú San Martin-iak között is így lesz. Nem is tévedett.

A Bosszúálló még egyszer, utoljára megnézte magának a lába alatt barnán hőmpolygó folyót, és arra gondolt, milyen boldog lesz, ha soha többé nem látja ezt az átkozott víztömeget.

A San Martin-i oldalon nem volt se csíkos sorompó, se katonák, se titkosrendőrök. A határ most a megszokott, álmos arcát mutatta. A Bosszúálló legördült a kompról, beadta útlevelét a bódé ablakán, bárgyún rámosolygott a határőrre, és magát sűrűn legyezgetve várt.

Ha esett, ha fújt, a triatlonedzéseit egy szál trikóban csinálta végig, így csaknem egész évben le volt barnulva egy kicsit, és a trópusokon eltöltött két hét már a mahagónifa színét kölcsönözte a bőrének. Szőke haja pedig egy paramaribói borbély áldásos tevékenységének köszönhetően sötétbarna, már-már fekete lett, a londoni Mr. Nash személyleírásának megfelelően.

Csak futó pillantást vetettek a kocsija csomagtartójára meg a kézitáskájára, és már vissza is került az útlevele az inge felső zsebébe, ő pedig elhajthatott a főváros irányába.

Miután körülnézett, hogy biztosan nem látja-e senki, befordult a dzsungelbe a jobb kéz felőli harmadik bekötőúton. A tanya felé félúton megállt, és megfordult a kocsival. Nem volt nehéz megtalálni az óriás baobabfát, és a törzsében, az egy héttel azelőtt ejtett mély vágásban ott volt az odarejtett szívós zsineg is. Amikor kihúzta a zsineget, lehullott az ágak között láthatatlanul megbúvó Bergen katonai hátizsák. Ebben volt reményei szerint minden, amire szüksége lesz a pár nap során, amíg a bujkáló szerb haciendája fölötti hegygerincen kuporog, majd leereszkedik az erdőbe.

A határállomáson a vámtiszt nemigen hederített a csomagtartóban lévő tízliteres műanyag benzineskannára. Az angol mondta, hogy „Agua”, ő pedig bólintott, és lecsukta a csomagtartót. A víz a Bergen hátizsákkal együtt már annyi súlyt jelent, hogy egy triatlonista is csak végső erő tartalékai megfeszítésével tud vele hegyet mászni. Napi két liter folyadék viszont elengedhetetlen.

A fejvadász csendben áthajtott a fővároson, majd elhaladt az olajpálmaerdő mellett is, amelynek mélyén Moreno ezredes ült az íróasztalánál. Kelet felé tartott. Közvetlenül ebédidő után, a szieszta órájában érkezett meg a La Bahia üdülőhelyre. Mozdulatlan volt a falu.

A kocsin most már San Martin-i rendszámtábla volt. A Bosszú-állónak a régi bölcsesség jutott eszébe: hol rejtess el egy fát? Az erdőben. Hol rejtess el egy követ? A kőbányában. A nyilvános parkolóban állította le tehát a kisautót, majd felvette a hátizsákot, és keleti irányban kimasírozott a városból. Mint egy egyszerű hátizsákos turista.

Alkonyodott. Már látta maga előtt a birtokot a mindent ellepő őserdőtől elválasztó hegygerincet. Ahol az út a szárazföld belseje felé kanyarodott, hogy a Maroni folyó, Francia-Guayana határa felé haladjon tovább, ő letért róla, és mászni kezdett.

Megtalálta a hágóról lefelé kígyózó keskeny ösvényt. Attól távolodva az egyik csúcs felé vette az irányt, amelyet a repülőgépről készített fényképek alapján választott ki. Amikor túl sötét lett ahhoz, hogy továbbmenjen, letette a hátizsákját, elfogyasztott vacsorára egy harctéri adagot, ivott egy pohárral a drága vízből is, majd a hátizsákjára dőlve elaludt.

A New York-i kempingboltokban nem a hadsereg által „levetett”, kémiai reakció útján pocsolyavízzel is feloldható „MRE”, a Melegítés Nélkül is Rögtön Ehető szörnyedvényekből pakolt fel, mert eszébe jutott, hogy azt az Öböl-háborúban olyan borzalmasnak találták a GI Joe-k, hogy új értelmet adtak az „MRE” rövidítésnek: „Most Rókázta ki az Etióp”. Inkább saját „ürhajóskáját” készített: volt benne marhahús, mazsola, dió és szőlőcukor. Kis bogyókat potyogtat majd tőle, mint a nyúl, viszont elég ereje marad a sorsdöntő pillanatokra. Sötétben ébredt. Ismét csipegetett egy keveset, kortyolt a vízből, majd folytatta útját. Egy ponton aztán, a lombok közt átnézve megpillantotta ott lent a mélyben, a hágón az őrbódét.

Még napfelkelte előtt eljutott a hegygerincig. A fényképről kiszemelt helytől kétszáz méterre bukkant elő az erdőből. A célegyenest szép lassan oldalazva, fákat kerülgetve tette meg.

A terepviszonyokat kiválóan felismerő szeme ezúttal sem hagyta cserben. A gerinc vonalában ott volt a kis bemélyedés, amit a növényzet még éppen elrejtett.

Álcaingben, búrkalapban, bemázolt

arccal és olajzöld távcsővel, a levelek rejtekében rezzenéstelenül gubbasztva nem láthatják meg a birtokról.

Ha pedig pihenni akar, hátrébb kúszhat a gerinctől, és felegyenesedhet.

Berendezte kis táborhelyét, amely négy napig az otthona lesz, bekente festékekkel az arcát, és elő'rekúszott leshelyére. A nap rózsaszín fénybe borította a dzsungelt Francia-Guyana fölött, és a félszigetre is eljutott első sugara.

El Punto úgy nyúlt el a mélyben, mint a nemrég még brooklyni lakása nappaliját ékesítő mérethű modell: a csillogó tengerbe ékelődő cápa fogként. Lentről tompa, ércesen kongó hangot hallott: valaki vasrúddal a függőlegesen lógó sındarabra vágott. Ez volt a kényszermunkások ébresztője.

Paul Devereaux barátja csak negyediken jelentkezett a Bethesda törvényszéki patológiai osztályáról.

- Mi az ördögben sántikálsz, Paul?

- Világosíts fel. Miben sántikálok?

- A jelek szerint sírablásban.

- Mondj el mindent, Gary. Mi a helyzet?

- Hát, combcsont, az biztos. Jobb lábból. A középső szakaszán tiszta törés. Nem nyílt, nem szilánkos.

- Eséstől tört el?

- Kellett hozzá éles penge és kalapács is.

- A legszörnyűbb félelmeimet igazolod be, Gary. Folytasd.

- Nos, a csont nyilvánvalóan egy bármely orvosi felszereléseket árusító boltban beszerezhető szemléltető csontváz része. Már a középkorban is ilyeneken tanulták a orvosok az anatómiát. Ez úgy ötven éves lehet. A csontot nemrég törték el erős ütéssel, valószínűleg munkapadra fektetve. Kellemes napot szereztem neked?

- Nem, borzalmasat. De így is az adósod vagyok.

Devereaux, ahogy mindegyik telefonbeszélgetését, ezt is rögzítette. Amikor lejátszotta helyettesének, Kevin McBride-nak leesett az álla.

- Te jószágos isten!

- A te halhatatlan lelked érdekében remélem, hogy tényleg jószágos, Kevin. Ezt elbaltáztad. Hamis a baba, a fickó nem halt meg. Megkoreografálta az egészet, hülyét csinált Morenóból, ő pedig elhitette az egészet veled is. Az emberünk életben maradt. Ez pedig azt jelenti, hogy visszamegy, vagy már ott is van. Abszolút vészhelyzet állt elő, Kevin. Egy órán belül felszáll a céges gép, és te rajta leszel. Amíg úton vagy, én eligazítom Moreno ezredet. Mire odaérsz, ő már rajta lesz ezen az istenverte Bosszúállón, ellenőriz mindent, amivel próbálkozhat. Most indulj!

Ötödiken Kevin McBride ismét szemtől szemben állt Morenóval. Az ezredes arcáról nyomtalanul eltűnt a korábbi szívéllyesség: varangyarcát düh torzította el.

- Okos az emberünk, amígo. Ezt nem mondta. Nem baj, egyszer hülyét csinált belőlem. Többször nem fog. Idenézzen.

A főtitkosrendőr azóta, hogy Medvers Watson professzor áttörte a határsorompót, mindenkinek utánanézett, aki belépett San Martin köztársaság területére.

Három hobbihorgásznak, akik a francia oldalon, St. Laurent du Maroniban szálltak vízre, lerobbant a motorcsónakja a tengeren, és San Martin kikötőjébe vontatták be őket. Őrizetbe vették őket, nem voltak túl boldogok. Suriname irányából további négy európai érkezett, Francia-Guyana felől pedig a kouroui úrkikötő francia technikusai kerestek olcsó szexet a Maroni folyó túlsó partján, és találtak még olcsóbb szállást egy San Martin-i börtönben.

A Suriname-ból érkezett négy ember közül egy spanyol volt, kettő pedig holland. Mindannyiuk útlevelét elkobozták. Moreno ezredes levágta az okmányokat az asztalra.

- Melyik hamis ezek közül? - kérdezte.

Összesen nyolc francia, két holland és egy spanyol útlevél hevert az asztalon.

Egy tehát hiányzik.

- Ki volt Suriname felől a negyedik látogató?

- Egy angol, őt nem találjuk.

- Adatai?

Az ezredes a Parbóban működő San Martin-i konzulátusról és a Communi folyó partján lévő határátkelőről érkezett jelentésbe mélyedt.

-Nash. Senor Henry Nash. Útlevél rendben, vízum rendben. Csomagja nem volt, csak pár nyári ruha. Bérelt kisautó, őserdei használatra alkalmatlan. Azzal nem tud lemenni a főútról, és a fővárostól sem jut túl messzire. Tegnapelőtt, negyedikén lépett be.

- Hotel?

- A parbói konzulátuson azt mondta, hogy a Camino Real Hotelben fog megszállni. Foglalása viszont a Krasnopolskyban volt, el is faxolták. De nem jelentkezett be.

- Gyanús.

- Eltűnt az autója is. Nem létezik, hogy San Martinban ne találjanak meg egy külföldi kocsit. Ez viszont nincs meg. Mivel a főút-ról nem tud vele lemenni, én azt mondom, egy garázsban kell lennie valahol vidéken. Valaki tehát segít neki: egy barát, egy kolléga, egy alkalmazott. Az embereim tűvé teszik utána az egész országot.

McBride a külföldi útlevelekre pillantott.

- Csak a saját követségük állapíthatja meg, eredetiek vagy hamisítványok - mondta az ezredesnek. - Azok pedig Suriname-ban vannak.

Moreno mogorván bólintott. Büszke volt rá, hogy teljesen a markában tartja a kis diktatúrát. Most viszont valami nincs rendben.

- Maguk, amerikaiak, szóltak a szerb vendégünknek?

- Nem - felelte McBride. - És Önök?

- Még nem.

Mindkettejüknek jó oka volt rá. Mivel Munoz elnök számára kitűnő üzletet jelentett a menekült, Moreno nem akarta, hogy miatta távozzon az országból a vagyonával együtt.

McBride-nak viszont parancsa volt rá, hogy ne tegye. Igaz, nem tudott az okáról: nem tudta, hogy Devereaux attól fél, Zorán Zilics pánikba esik, és nem lesz hajlandó Peshawarba repülni. Valakinek

előbb-utóbb meg kell találnia a fejvadászt, vagy szólnia kell Zilicsnek.

- Értesítsen, ha történik valami, ezredes - mondta távozóban McBride. - A Camino Realban leszek. Alighanem van egy szabad szobájuk.

- Egyvalami előtt értetlenül állok - szólt utána Moreno, amikor már a kilincsen volt a keze. McBride megfordult.

- Igen?

- Ez a Medvers Watson. Vízum nélkül próbált bejutni az országba.

-És?

- Tudnia kellett, hogy vízum kell. De nem törődött vele.

- Igaza van - hagyta rá McBride. - Furcsa.

- Azt kérdezem tehát magamtól, mint rendőrtől, miért? És tudja, mit felelek rá, senor?

- Halljam.

- Azt, hogy azért, mert nem is akart szabályosan bejutni. És nem is esett pánikba. Pontosan így terveit ki mindent. Hogy eljuttassa a saját halálát, visszajut Suriname-ba, aztán csendben eljön újra.

- Van értelme - ismerte el McBride.

- Erre pedig azt mondom: tudta, hogy várunk rá. De vajon honnan?

McBride-nak összeszorult a gyomra a felvetéstől. Közben a vadász a hegy tetején,

a bozótban figyelt, jegyzetelt, és türelmesen várt. Várta a percet, amely még nem érkezett el.

HUSZONHETEDIK FEJEZET

A virrasztás

Dexterre mély benyomást tett az a tökéletes biztonság és önellátás, ami a természeti erők, az emberi találékonyság és a pénz összjátékának köszönhetően a félszigeten diadalmasan megvalósult. Ha nem rabszolgamunkával hozták volna létre, még csodálni is lehetne.

A tengerbe belógó háromszög nagyobb volt, mint a mérethű modell alapján képzelte.

A háromszög alapja, amelyre magasleséről lenézett, körülbelül két mérföld hosszú. Amint légi felvételei is mutatták, víztől vízig tart, kétoldalt függőleges sziklafallal ér véget.

Az egyenlő szárú háromszög két szárát három mérföldesre becsülte, így a birtok összterülete csaknem három négyzetmérföldet tett ki. Négy részre oszlott, mindegyik más-más funkciót látott el.

Közvetlenül Dexter alatt, a meredek hegyoldal tövében volt a magánreptér és a munkások elszállásolására épített falu. A sziklafaltól háromszáz méternyire három és fél méter magas drótkerítés kötötte össze a földnyelv két szélét, tetején szögesdrót. Az erősödő fényben Dexter azt is látta távcsövével, hogy a kerítés egy kicsit túlnyúlik a sziklán, és összetekercselt szögesdrótban végződik. A kerítés végénél tehát nem lehet besurranni, a sziklafal tökéletesen véd-ve van.

A hegyoldal és a drótkerítés közötti sáv kétharmadát a reptér foglalta el. A kifutópályával párhuzamosan, közvetlenül Dexter búvóhelye alatt volt az egyetlen, óriási hangár, a hangárelőtér, és még

egy sor kisebb épület, bizonyára műhelyek, üzemanyagraktárak. A sáv tőle távolabbi, tenger felőli, szellősebb oldalán pedig úgy fél tucat kisebb villa sorakozott, Dexter feltételezése szerint a repülőszemélyzet és a karbantartók lakhelyeként szolgálhattak.

A reptérről ki- vagy oda bejutni csak a drótkerítésbe ágyazott egyetlen acélkapun keresztül lehetett. A kapu közelében nem volt őrbódé, csak két jól látható rúd és az alsó futógörgő jelezte, hogy elektromos vezérlésű, a megfelelő „csipogóra” nyílik. Fél ötkor még semmi mozgás nem volt a reptéren.

A sáv fennmaradó egyharmadát a falu foglalta el. Ezt a reptértől újabb kerítés különítette el, amely a hegyoldaltól indult, és szintén szögesdrót volt a tetején. Egyértelműen látszott, hogy a „peónok” nem mehetnek a reptér közelébe. Egy percen át kongatták a sındarabot, utána lassan életre kelt a tábor. Dexter figyelte, ahogy a parányi házikókból előszállingóznak az első piszkosfehér nadrágot és inget, lábukon pedig spárgatalpú vászonszandált viselő alakok, és a közös mosdók felé indulnak. Amikor mind összegyűltek, ezerkétszázra becsülte a számukat.

Nyilvánvalóan kellett legyen néhány ember, aki a faluban dolgozik, nem a földeken. Dexter látta, hogy elől nyitott fészerekben készítik ki reggelire a kenyeret és a zabkását. Pálmalevelekből készült zsúpfedél alatt felállított hosszú kecskelábú asztalok és padok jelentették az ebédlőt. A tető néha eső ellen is jól jött, főként azonban a heveny napsütés ellen nyújtott védelmet. A sındarab másodszori megkondítására a munkások kis tál kását kaptak, meg fél veknit, és leültek enni. A faluban nem volt sem üzlet, sem nők, gyerekek vagy iskola. Nem is igazi falu volt, inkább munkatábor. Mindössze három épület állt a lakókabinokon kívül: az egyik élelmiszerraktárnak tűnt, a másik ruha- és ágyneműraktár lehetett, a harmadik pedig templom, paplakkal együtt. Igen praktikus volt az egész: munka, evés, alvás, ima, hogy könnyítsenek a leikükön, és semmi több.

A falu, ahogy a reptér is, a hegyoldal, a drótkerítés és a tenger közé szorított négyszögletű terület volt. Egy különbséget azonban észrevett a Bosszúálló: az egész hegylánc egyetlen hágójának, a kis köztársaság belsejébe vezető egyetlen útnak folytatásaként gidres-gödrös, kitaposott földút vezetett cikcakkban lefelé. Megrakott teherautók nyilván nem közlekedhettek itt. Dexter kíváncsi volt, vajon milyen úton érkezhettek az utánpótlás gázolajból, dízelolajból, repülőgép-üzemanyagból. Később, amikor javultak a látási viszonyok, erre is fény derült.

A birtok harmadik részét, a félsziget végében lévő, fallal körülvett kéthektáros területet ugyanis a reggeli ködpára addig elrejtette a szeme előtt. A légi

felvételekről már tudta, hogy itt van a szerb gengszter rezidenciáját jelentő fehér kastély, a vendégek és vezető beosztású munkatársak számára fenntartott fél tucat villa, a gondosan ápolt pázsit, virágágyak, cserjék. A bő négy méter magas védőfal belső oldalán pedig a ház körüli kiszolgáló személyzet elszállásolására, illetve az ágynemű, étel, ital tárolására szolgáló toldaléképületek sorakoztak.

Felvételein és mérhető modelljén ez a hatalmas fal is sziklától szikláig ért. Itt tizenöt méteres mélység alján zúgott a sziklákat ostromló tenger.

A fal közepén nyíló egyetlen, de jó masszív kétszárnyú kapuhoz keményre döngölt út vezetett. A kapunyitó gépezetet a fal túloldalán lévő őrházból működtették, és a fal belső oldalán végig mellvéd húzódott, hogy a fegyveres őrök teljes hosszában szemmel tarthassák.

A lesből figyelő Bosszúálló alatti drótkerítés és a több mint két-mérföldnyire lévő fal közötti területet teljes egészében az élelmiszertermelő farm foglalta el. Amikor világosabb lett, Dexter közről is meggyőződhetett arról, amit a fényképeken már látott: a farm szinte minden szükségességgel ellátta az erődítményben élőket. Marhagulyák, birkanyáják legelésztek, az ólakban pedig bizonyára disznót és baromfit tartottak.

A szántóföldeken gabonát, hüvelyes és gumós növényeket, a gyümölcsösben tízféle gyümölcsöt termesztettek. Volt még sokhektárnyi - hol szabad ég alatt, hol melegházban nevelt - saláta- és zöldségágyás is. Dexter úgy látta, a gazdaság minden elképzelhető zöldséggel-gyümölccsel, valamint hússal, vajjal, tojással, sajttal, olajjal, kenyérral és bizonyára a szőlőből készülő rozéval is el tudja látni a táborn. A földek, gyümölcsösök közé istállók, magtárak, gépházak, vágóhid, malom, péküzem, szőlőprés ékelődött.

Dexter jobb keze felől, a szikla pereméhez közel, de még a farmon belül, az őrség kis barakkjai sorakoztak. A tucatnyi jobb minőségű faházban a tisztek laktak, és a katonák rendelkezésére állt két-három bolt is.

Bal kéz felől, szintén a sziklaperem közelében, a farmon belül, három hatalmas raktár és egy csillogó alumínium üzemanyag-tároló állt, közvetlenül a peremnél pedig két óriási toronydaru. Egy kérdésére tehát máris választ kapott: a szállítmányok vízi úton érkeznek, a hajóról emelik vagy szivattyúzzák az ellátmányt a tizenkét méterrel magasabban lévő tárolóegységekbe.

A kényszermunkások közben befejezték a reggelit, és újra meg-kondult a vasrúddal püfölt sındarab. Ezúttal többféle reakciót is kiváltott.

A part mentén feljebb, jobbra elhelyezkedő barakkokból egyenruhás őrök özönlöttek ki. Egyikük sípot vett a szájába. Dexter nem hallott semmit, de a jelzésre tucatnyi ugrándo-zó dobermann jött elő a mezőgazdasági terület irányából. A barakkok közelében lévő elkerített helyükre bevonuló kutya-k minden bizorrral nem kaptak enni az utóbbi huszonnégy órában, hiszen valósággal rávetették magukat a tálakba tett nyers belsőségekre.

Ebből Dexter már tudta, mi történik minden este napnyugtakor. Miután a szabad alkalmazottak és a kényszermunkások is bevonultak a maguk zárt területére, a kutya-kat szabadon engedik, hogy járják be az ezerkétszáz hektárnyi szántóföldet. Nyilván úgy képezték ki őket, hogy a teheneket, birkákat, disznókat ne bántsák, a birtokon bók-lászó besurranó tolvajnak viszont semmi esélye nem volt a túlélésre. Túl sokan voltak, egyetlen ember meg se kottyant volna nekik. Az éjszakai behatolás tehát nem való-sítható meg.

A Bosszúálló olyan mélyen befúrta magát az aljnövényzetbe, hogy ha valaki felnéz a hegygerince-re, sem a távcsöve lencséjén megcsillanó napsugarat, sem a mozdulatlan, álcázott embert nem látta volna.

Fél hétkor, amikor a mezőgazdasági terület felkészült a fogadásukra, a sındarab kondulása munkába szólította a munkásokat. A falut a farmtól elválasztó főkapu előtti magas kapu felé vonultak.

A kapu sokkal komplikáltabb szerkezet volt, mint a reptérről a birtokra nyíló bejárat. Két szárnya befelé, a földek felé nyílt. Mögötte öt asztalt állítottak fel, mindegyiknél őrök ültek, azok mögött pedig újabb őrök álltak. A peónok ötsoros oszlopba fejlődtek.

Valaki elkiáltotta a vezényszót, mire lassan csoszogva megindultak előre. A sor elejére érve mindenki megmutatta az asztalnál ülő őrnek a nyakában lógó dög-cédulát, amelynek a számát bepötyögték az adatbázisba.

A jelek szerint mindenki a száma szerinti oszlopba állt be, mert egy-egy biccentéssel, fennakadás nélkül átengedték őket, hogy utána valamelyik asztal mögött álló munkavezetőnél jelentkezzenek. Körülbelül száz-as csoportokban

vezették őket a munkahelyükre. Közben a fő gyalogösvény melletti szerszámoskamrákból felvették, amit kellett.

Aztán vonultak tovább, ki a földekre, ki a gyümölcsösbe, mások az állatok mellé, a malomba, a vágóhídra, a szőlőbe vagy a hatalmas konyhakertbe voltak beosztva. Dexter a magasból nézte, hogy kel életre a hatalmas farm. Az őrzésvédelem azonban egy pillanatra sem lazult. Miután kiürült a falu, azonnal bezárult a kétszárnyú kapu, és az örök szétszóródtak, ki-ki a maga posztjára. Dexter árgus szemmel figyelt, hátha mégis felfedez egy pici rést.

Moreno ezredes tíz óra körül hallott újra két embere felől, akiket külföldi útlevéllal a két szomszédos országba küldött.

Cayenne-ben, a keleti szomszéd Francia-Guyana fővárosában, nem vesztegették az időt a hatóságok. Nem igazán örültek neki, hogy három békés hobbihorgászt a nyílt tengeren történt motorhiba „vétségéért” vettek őrizetbe, és annak sem, hogy az öt technikust is ott tartják, ki tudja, miért.

Kijelentették, hogy mind a nyolc francia útlevél száz százalékgig eredeti, és erőteljesen sürgették, hogy a tulajdonosaikat azonnal engedjék haza.

Nyugaton, Paramaribóban, a holland követségen ugyanezt tudták mondani két állampolgárukról: az útlevelek nem hamisak, a vízumuk is rendben van, mi a probléma?

A spanyol követség ugyan zárva volt, de Moreno ezredes a CIA egyik embere biztosította afelől, hogy a szökevény körülbelül százhetvenöt centi magas, a spanyol állampolgár pedig száznyolcvannál is magasabb volt. Maradt tehát az eltűnt londoni férfi, Mr. Henry Nash.

A főtitkosrendőr hazarendelte cayenne-i emberét, parbói kiküldöttjét pedig utasította, hogy cserkészen be minden egyes autókölcsönzőt, és derítse ki, milyen típusú és rendszámú autót vett bérbe az angol.

Ekkorra a hegyekben már rekkenő volt a hőség. A rezzenéstelenül figyelő Boszúálló arcába piros nyakú gyík bámult tíz-tizenöt centiről. Miután nem ítélte veszélyesnek az idegent, elsurrant a dolgára a tojássütésre is alkalmas forró köveken. Közben a sziklafal tetején álló toronydaruk környékén is lázas tevékenység bontakozott ki.

Négy izmos fiatalember kilencméteres alumínium őrhajót gördített kerekeken a Land Rover mögé, és ráakasztották a terepjáróra. A Rover egy üzemanyagtöltő kúthoz vontatta a hajót, ahol megtankolták. Ha nincs a hajóközépen felállított Browning géppuska, szinte sétahajónak is elment volna.

Amikor készen állt a vízre szállásra, az egyik daru alá vontatták. A négyszög alakú keretről lelógó négy rácsozott merevítő pánt erős acélkapcsokban végződött. Ezeket a hajó törzsén lévő fogantyúkra erősítették. A daru a legénységgel együtt leemelte a hajót a talplemezről, kilendítette a tenger fölé, és a vízre eresztette. Ekkor a kis őrhajó eltűnt Dexter látómezejéből.

Pár perc múlva újra megpillantotta, immár kint a tengeren. A legénység tagjai felhúztak és kiürítettek két hal- és öt homárcsapdát, új csalit tettek beléjük, visszadobták őket a vízbe, majd folytatták útjukat.

Dexter rögzítette magában, hogy a két életelixír nélkül az egész rendszer, amit itt maga előtt lát, összeomlana. Az egyik a gázolaj, amely a dokkraktár mögötti generátor üzemeltetéséhez kell. A generátor által fejlesztett árammal működik ugyanis a birtokon a kapunyitótól az útve-fúron keresztül az olvasólámpáig minden.

A másik elixír a víz, a korlátlan mennyiségben folyó friss, tiszta víz. Ezt a légi felvételein már látott hegyi patak szolgáltatta.

Ott bugyogott ki a hegy gyomrából a rejtekhelye alatt, attól kicsit balra.

Valahol az ország belsejében, a vadonban eredt.

Hat méterrel a félsziget fölött tört a felszínre, lezubogott a sziklákon, majd befolyt egy beton oldalú csatornába, amelyet szemmel láthatóan erre a célra építettek. Innentől kezdve az ember átvette az irányítást a természettől.

Ahhoz, hogy a mezőgazdasági területre érjen, át kellett folyjon a kifutópálya alatt. Nyilván erős, négyszögletű csatornát alakítottak ki ott is. A túloldalon előbukkanó, immár irányított mederben folyó víz aztán a drótkerítés alatt is áthaladt. Dexter szinte biztosra vette, hogy ott áthatolhatatlan rácsot helyeztek el a medrében. Különben a reptér területén bárki beugorhatott volna a patakba, és a gyors folyású víz átvitte volna a kerítés alatt, úgy, hogy a kutya sem férne hozzá. A biztonsági rendszer építője ezt bizonyára megakadályozta.

A délelőtt folyamán két dolog is lejátszódott a szeme előtt. Először a Hawker 1000-est vontatták ki a hangárból a napra. Dexter megijedt, hogy a szerb elutazik valahova, de kiderült, hogy csak azért húzzák ki a hangárból, mert kell a hely. Ezután kis helikopter bukkant elő, olyasféle, amilyenről a közlekedési rendőrség figyeli a forgalmat. Szükség esetén a sziklafaltól húsz centire is tud lebegni, teljesen láthatatlannak kell lennie tehát, ha nem akarja, hogy észrevegyék. De a gép összehajtott propellerrel állt alatta, a motorját szervizeitek.

A másik esemény az volt, hogy kis négykerekű őrmotor érkezett a farmról az elektromos kapuhoz. Utasa csipogójával kinyitotta a kaput, vidáman odaintett a hangárelőtérben tevékenykedő szerelőknek, és a kifutópályának arra a pontjára hajtott, ahol a patak folyt.

Leállította a motort, levett a csomagtartójáról egy fonott kosarat, és csirketetemeket dobott a vízbe. Mindez a patak felső folyásánál történt, majd átvágott a kifutópályán, és a másik oldalán is belenézett a vízbe. A csirkéket bizonyára a rácshoz nyomta az ár.

Bármilyen is van tehát a hegyoldal és a rács közötti szakaszban a vízben, az biztos, hogy húst eszik. Márpedig Dexter csak egyetlen arrafelé honos húsevő édesvízi élőlényről tudott: a piranháról. Az pedig az úszó emberrel ugyanúgy elboldogul, mint a levágott csirkével. Nem is számít, plafonig ér-e a csatornában a víz, hiszen csaknem háromszáz méteres piranha-tenyésztettel van dolga.

A drótkerítést elhagyva a patak a birtok csillogó öntözőcsatornáit táplálta. Föld alatti csapokkal a munkások táborába, a villákba, a barakkokba és a főépületbe, Zilics rezidenciájába is vezettek vizet.

Miután pedig a patak a birtok minden részét ellátta, visszakanyarodott a kifutópálya farm felőli vége felé, hogy ott zúduljon a sziklafalról a tengerbe. Kora délutánra úgy rátelepedett a tájra a hőség, mint egy nehéz, fojtogató takaró. A földeken reggel héttől tizenkettőig robotoltak a munkások. Ekkor hűsölhettek egyet, és megehették, amit kis vá-szonszütyőikben magukkal hoztak. Utána négyig sziesztázhattak, majd hétig letudták a hátralevő három munkaórát. A ziháló Dexter nagyon irigyelte a tőle egy méterre lévő kövön napfürdőző, a hőségre immúnis szalamandrákat. Nagy volt a csábítás, hogy literszámra nyakalja a vizet, de tudta, hogy be kell osztania. Kiszáradás ellen van, nem élvezeti cikk.

Négykor a sündarab kondulása ismét a földekre, istállókba szólította a kényszermunkásokat. Dexter felkészült a gerincre, onnan figyelte a kapával, ásókapával gyomot irtani induló parányi alakokat, akik durva vászonból készült inget-nadrágot és dióbarna arcuk fölött mélyen szemükbe húzott szalmasombrerót viseltek.

Bal kéz felől viharvert kis teherautó gördült a toronydaruk közötti területre, és háttal a tenger felé megállt. Vértelmes overallt viselő peón ráncigált le a platóról egy hosszú acélsúszdát. Odaerősítette a hátsó zárólaphoz, és vasvillával a csúszdára dobott valamit. Dexter ráfókuszált a távcsővel. A következő vasvillára vett darabot már jól látta: fekete állatbőr szánkázott a tengerbe, a bika fejével együtt.

Amikor még otthon, New Yorkban vizsgálta a fotókat, megdöbbenett, hogy senki sem próbálja megközelíteni a gyönyörű kék tengert. Sehol egy lépcső, egy ugródeszka, egy tutaj, egy móló. De most, az állatbőrök és belsőségek útját követve, megértette az okát. A félsziget környékén nyilván hemzsegnének a vízben a pöröly-cápák, tigriscápák, nagy fehér cápák. Minden, ami úszik, és nem hal, percek alatt a martalékká válik.

Körülbelül ugyanebben az órában fogadta Moreno ezredes mobiltelefonján Suriname-i embere hívását. A Nash nevű angol egy kis helyi magáncégtől bérelte az autót, ezért tartott ilyen sokáig kinyomozni. De végre sikerült. Ford Compact kisautó. A titkosrendőr lediktálta főnökének a rendszámot.

Moreno pedig kiadta parancsát: minden parkolót, minden garázst, minden kocsibehajtót, minden földutat tűvé kell tenni a su-riname-i rendszámú Ford Compact után. Aztán módosította az utasítást: minden Ford érdekli, bármilyen legyen a rendszáma. Kezdet hajnaltól.

A trópusokon hihetetlenül gyorsan alkonyodik és sötétedik. A nap már egy órával azelőtt Dexter háta mögé került, így végre enyhült a forróság. Figyelte a fáradt lábaikon hazafelé vánszorgó munkásokat. Leadták szerszámaikat, majd egyesével ellenőrizték őket a kapunál, ahova öt sorban, soronként kétszázan érkeztek.

A faluban csatlakoztak a bent maradt kétszázhoz. A villákban, barakkokban kigyúltak az első fények. A háromszög távoli csücskében pedig fehér fényárban úszott a szerb rezidenciája.

Bezárták a hangárt a reptéren dolgozó szerelők is, és mopedjeiken a kifutópálya távoli végében lévő villáikba hajtottak. Miután minden kapu bezárult, kiengedték a dobermannokat. A világ búcsút mondott szeptember hatodikának, a Bosszúálló pedig felkészült rá, hogy leereszkedjen a hegyoldalra.

HUSZONNYOLCADIK FEJEZET

A látogató

A Bosszúálló a megfigyeléssel töltött egy nap alatt két dolgot is észrevett, amit a fényképeken nem látott. Egyrészt azt, hogy nem végig meredek a lejtő. Az utolsó harminc métert leszámítva jól mászható, arra viszont bőven futja a jó erős hegymászókötel, amit magával hozott.

A másik dolog, amire felfigyelt, az volt, hogy nem a természet, hanem az ember keze nyomát viseli magán a csupasz hegyoldal. Aki a védelmi rendszert megtervezte, kötélre szerelt kosarakban küldött fel embereket, és minden egyes fácskát, cserjét tövestől kihúzatott a lejtő mélyedéseiből.

Nem minden fácaska volt azonban eléggé csenevész ahhoz, hogy csak úgy kiránthassa őket egy kötélen lógó ember. Az ellenállóbbakat jó rövidre lefűrészelték – de mégsem elég rövidre. Csonkjaik egy hegymászonak száz meg száz kis fogódzót kínáltak.

Nappali fényben azonnal szemet szúrt volna, ha valaki mászik lefelé a hegyoldalra, sötétben azonban észrevétlen maradhatott.

Este tíz órára feljött a hold. A kis sarló éppen csak annyi fényt adott, ami a Bosszúállónak elég volt, őt nem láthatták a palás agyag előterében. Csak óvatosan kellett haladnia, nehogy lerúgjon egy követ. Dexter csonkról csonkra haladt a reptér felé.

Amikor pedig túl meredek lett a lejtő a mászáshoz, a vállára tekercselt kötélen ereszkedve tette meg a táv végét.

Három órát töltött a reptéren. Még évekkel azelőtt a New York-i „Sírban” vendégeskedő egyik „ügyfele” megtanította a zárfeltörés úri sportjának fortélyaira. A magával hozott szerszámok igazi mester keze alól kerültek ki. A hangár ajtaján lévő lakatot békén hagyta. A dupla ajtó ugyanis nagy robajjal gördült volna végig a menetén. Volt viszont egy kisebb oldalajtó, egyetlen Yale típusú zárral, azzal harminc másodperc alatt végzett.

A helikopterjavításhoz igen jó szerelőre van szükség, de olyan szabotázsakcióhoz, amely után ez a jó szerelő nem találja a hibát, sőt, észre sem veszi, hogy valaki megbabrálna a gépet, még jobbra.

A szerb jó szerelőt alkalmazott helikoptere karbantartására, de Dexter még jobb volt. Közelről felismerte, hogy a gépmadár EC 120-as Eurocopter, ikerpárjának, az EC 135-ösnek egymotoros változata. Elöl a pilótafülke nagy plexiüveg védőburka minden irányban kitűnő kilátást biztosít a pilóta és a mellette ülő utas számára, mögöttük pedig még hármán elférnek.

Dexter nem a fő légcsavarra, hanem a kisebb farlégcsavarra összpontosított. Ha ugyanis az meghibásodik, a „szecska” egyszerűen repülésre alkalmatlanná válik. Miután Dexter kezelésbe vette, biztosra vehette, hogy működésképtelen lesz, és igen nehéz lesz megjavítani.

A Hawker 1000-es ajtaja nyitva volt, így szemügyre vehette a repülőgép belsejét, és meggyőződhetett róla, hogy nem esett át komoly átalakításon.

Bezárta a főhangárt, majd betört a szerelők raktárába is, elvette, ami kellett neki, de nyomot nem hagyott maga után. Végül köny-nyed iramban elkocogott a kifutópálya távolabbi végéig, a villák hátához, és itt is eltöltött egy órát. Reggel az egyik szerelő bosszúsán tapasztalja majd, hogy valaki kölcsönvette a biciklijét a hátsó kerítéstől, ahova este letámasztotta.

Miután mindennel végzett, a lelógó kötélen visszamászott a vaskos csonkig, amelyhez kikötötte. Innentől pedig gyökérről gyökerre haladt felfelé, egészen a „sasfészkéig”. Ruháiból csavarni lehetett

volna a vizet, de azzal vigasztalta magát, hogy a testszag a világnak azon a táján senkinek sem tűnik fel. A folyadékvesztesség pótlására fél liter vizet engedélyezett magának, majd miután megnézte, mennyi maradt, nyugovóra tért. Karórája parányi ébresztőszerkezete hatkor riasztotta, közvetlenül azelőtt, hogy a távolban megkonduult volna a felfüggesztett sındarab.

A Camino Real hotelben megszállt McBride-ot pedig Devereaux ébresztette hét órakor.

- Van valami újság? - kérdezte Washingtonból a felettese.

- Nincs - felelte McBride. - Biztosnak látszik, hogy Henry Nash angol üdülőhely-fejlesztőnek adta ki magát, amikor visszajött. Utána viszont felszívódott. Az autóját azonosították, Suriname-ban bérelt Ford Compact. Moreno éppen tűvé teszi az egész országot minden egyes Ford után. Gondolom, még ma hoz valami hírt.

A terrorelhárítás főnöke még nem indult el Langleybe, háziköntösben reggelizett alexandriai otthonában. Hosszú szünet után szólalt csak meg.

- Ez kevés - mondta végül. - Figyelmeztetnem kell a barátunkat. Nem lesz könnyű beszélgetés. Tízíg várok. Ha addig hírt kapsz róla, hogy elfogták, vagy közel járnak hozzá, azonnal hívj.

- Meglesz - felelte McBride.

De nem kapott semmilyen hírt, úgyhogy Devereaux tízkor telefonált. Tíz percre tartott, mire a szerbet előkerítették az úszómedencéből, és odaért a pincében berendezett rádiós kuckóba. A kis helyiség, hagyományos elnevezése dacára, egyáltalán nem keltette „kuckó” benyomását: hipermodern, lehallgathatatlan hírközlési berendezéseknek adott otthont.

Fél tizenegykor a Bosszúálló komoly nyüzsgést tapasztalt a birtokon. A rezidenciától nagy porfelhőt kavarva terepjárók robogtak elő, alatta pedig az EC 120-ast gurítottak ki a hangárból, a főpropeller lapátjai kihajtogatva, repülési üzemmódban rögzítve.

- Valaki alighanem riadót fújt - somolygott.

A helikopter legénysége is megérkezett két robogón a kifutópályára végében lévő otthonukból. Perceken belül a műszerfalnál ültek, a hatalmas propeller lassan forogni kezdett. Életre kelt a motor is, a lapátok forgása pedig lassan felvette a melegítési sebességet.

Zümmögve pörgött a farpropeller is, amely megakadályozza, hogy a gép körbe-körbe forogjon. Aztán mintha elakadt volna valami a csapágyaiban. Fájdalmasan recsegett-ropogott a fém, a forgató kerékagya megsemmisítette önmagát. Az egyik szerelő kétségbeesetten integetett a pilótafülkében ülő két férfinak, és elhúzta a nyaka előtt a kezét.

A pilóta és a navigátor a műszerfalról is leolvashatta, hogy hátul súlyos csapágyhiba adódott. Leállították a motort. Lassan leállt a főpropeller is, ők pedig kimásztak. Csoportosulás alakult ki a gép fara körül, mindenki a lerobbant propellert bámulta.

A munkások üresen álló táborába beözönlöltek az egyenruhás örök, és átkutatták a barakkokat, a raktárakat, még a templomot is. A másik csapat pedig motoron porzott el a birtok másik felébe, hogy figyelmeztessék a munkavezetőket, tartsák nyitva a szemüket, nem jutott-e be illetéktelen személy. Ilyesminek azonban nyoma sem volt. A nyolc órával korábban keletkezett nyomokat igen gondosan eltüntették.

Dexter nagyjából százra becsülte az egyenruhás örök létszámát. Ezenkívül úgy tucatnyi ember dolgozott a reptéren, és volt még ezerkétszáz kényszermunkás. Úgy gondolta, biztos nem mindenkit látott a biztonsági szolgálatból, ezenkívül bekalkulálta még a rezidencián és környékén házi, kerti munkát végzőket meg a generátorház és a raktárak húsz főre saccolt műszaki személyzetét is. Így nagyjából tudta, mekkora ellenséges haderővel számoljon. Persze, magát a rezidenciát és minden bizonnyal igen komplex védelmi rendszerét még nem látta. Paul Devereaux pár perccel tizenkettő előtt hívta az események sűrűjébe küldött emberét.

- Kevin, meg kell látogatnod a barátunkat! Beszéltem vele, igencsak fel van dűlve. Nem tudom eléggé hangsúlyozni, milyen életbevágó, hogy ez a nyomorult eljuttassa a ráosztott szerepet a Vándorsólyom-projekten. Nem táncolhat vissza éppen most. Egyszer majd elmondom neked, miért. Egyelőre viszont legyél mellette, amíg elfogják és semlegesítik a betolakodót! Azt mondja, rendetlenkedik a helikoptere. Kérj az ezredestől egy dzsipet, és menj oda! Ha megérkeztél, hívj fel!

Dexter délben arra lett figyelmes, hogy a part mentén kis teherhajó közeledik a sziklafalhoz. Közvetlenül előtte megállt, és a daruk a fenti beton rakodóplaccon várakozó kis teherautókra helyezték a fedélzetről és a hajófenékről felhúzott ládákat. Nyilván olyan „luxuscikkek”, amit helyben nem tudtak előállítani. Az utolsó darab ezergallonos üzemanyagtartály volt, akkora, mint egy tankhajó. Helyette leengedtek egy üresét a fedélzetére, és a hajó hamarosan ismét teljes gőzzel szelte az óceánt.

Nem sokkal egy óra után pedig Dexter leshelye alatt, kissé jobbra, terepjáró

pöfögött-köhögött végig a falu felé vezető földúton. A hágón lévő őrbódé személyzete ezek szerint átengedte. A San Martin-i rendőrség gépkocsija volt, a sofőr mellett ült egy utas is.

A kék Land Rover átlós irányban átszelte a tábort, majd a drótkerítés előtt megállt. A rendőrségi sofőr kiszállt, és megmutatta igazolványát az öröknek. Azok pedig telefonáltak, bizonyára a rezidenciára, hogy mi a teendő. Amíg várakoztak, az anyósülésről is kimászott a másik férfi, és érdeklődve körülnézett. Megszemlélte a sierrát is, amelyen keresztül bejutottak. A magasból távcső állapotodott meg az arcán.

Kevin McBride-ra, ahogy a hegygerincről figyelő láthatatlan férfira is, nagy hatással voltak a látottak. Már két éve dolgozott Paul Devereaux mellett a Vándorsólyom-projekten, már akkor is ott volt, amikor először kapcsolatba léptek a szerbbel, mégsem találkoztak még soha. Devereaux ezt a kétes élvezetet mindig megtartotta magának.

A kék csíkos rendőrségi dzsip most a rezidencia előtt húzódó magas védőfal felé tartott.

A hatalmas kapuban kisajtó nyílt, és kilépett rajta egy bő nadrá-gos, hosszú, selymes pamutszálakból készült inget viselő, tagbaszakadt férfi. Inge a derékszíjára hullt, és nem véletlenül: 9 mm-es Glock pisztolyt takart.

McBride az aktából ráismert: Zilics állandó személyi testőre, Kulacs volt az, az egyetlen ember, akit a szerb gengszter magával hozott Belgrádból.

Kulacs az utasülés felőli ajtóhoz lépett, és intett a kezével, hogy kiszállás.

Két teljes évet töltött már a hazájától távol, de még mindig nem tudott megmukkanni a szerbhorváton kívül semmilyen nyelven.

- Muchas gracias. Adios - köszönt el udvariasan McBride a sofőrtől. A férfi biccentett, szemmel láthatóan alig várta, hogy visszaérjen a fővárosba.

Az óriási kapu akkora fagerendákból készült, mint a vasúti talpfák, és gépi úton lehetett nyitni-csukni. A belső oldalán felállított asztalnál McBride-ot szakavatott mozdulatokkal megmotozták, majd az asztalon átkutatták a kézitáskáját is. Aztán ropogásra keményített egyenruhás komornyik jött le a fenti teraszból, és várta, hogy végezzenek az óvintézkedésekkel.

Végül Kulacs morranása jelezte, hogy minden rendben, és a kézitáskát vivő komornyikkal az élen mindhárman felvonultak a lépcsőn. McBride most először tudta igazán szemügyre venni a házat.

Háromszintes épület, körötte gondosan nyírt pázsit. A távolban két fehér tunikás „peón” kertészkedett szorgosan. A rezidencia mutatott némi hasonlóságot a francia, olasz vagy éppen a horvát Riviéra luxusvilláival. A fenti szobáknak mind volt erkélye, de a hőség miatt acélredőnnel látták el őket.

A kövezett belső udvar, amelyen álltak, talán egy méterrel is magasabban volt, mint a nagykapu alja, a védőfal azonban így is fölé nőtt. A hegyláncot jól lehetett látni a fal fölött, orvlövész viszont nem lőhetett be ide a falon kívülről.

Az udvar belsejében úszómedence kék vize csillant, mellette kő-

I ,1

lábakon álló, ezüsttel, kristállyal megterített fehér carrarai márvány asztal várta, hogy felszolgálják rajta az ebédet.

Oldalt könnyű székek vettek körül egy kisebb asztalt, amelyen jegesvödörben egy üveg Dom Perignon pezsgő állt. A komornyik kézmozdulata jelezte McBride-nak, hogy foglaljon helyet. A testőr állva maradt, és éberén figyelt. Az árnyas villából kilépett egy férfi, ruházata bő, fehér nadrág, krémszínű selyem szafariing.

McBride alig ismerte fel az egykori Zorán Zilicset, a Belgrád Zemun kerületéből származó „végrehajtott”, tucatnyi sötét németországi és svédországi alvilági ügylet résztvevőjét, a boszniai háborúban garázdálkodó gyilkost, prostituáltak futtatóját, drog- és fegyverkereskedőt, a jugoszláv államkincstár dézsmálóját, aki végül menekülni kényszerült a törvény elől.

Új arca ugyanis nem sok hasonlóságot mutatott a CIA-dosz-sziében őrzött fényképpel. A svájci plasztikai sebészek jó munkát végeztek a tavasszal. A korábbi „munkahelyét”, a Balti-tenger feléket idéző sápadtságát a trópusokra jellemző napbarnított arcból váltotta fel, csak a műtét során ejtett vágások finom, fehér vonalai nem lettek sötétebbek.

McBride azonban hallotta valahol, hogy a fül, akár az ujjlenyomat, minden embernél egyedi, és csak sebészi beavatkozással változtatható meg. Zilics füle, ahogy az ujjlenyomata is, a régi volt, és amikor kezét fogtak, McBride

felfigyelt a gesztenyebarna, vadállati szempárra is. Zilics leült a márványasztalhoz, és a másik teríték felé intett a fejével. McBride leült. Zilics gyorsan váltott pár szót a testőrével szerbhörvátul, és az izmos gyilkológép elballagott. Ő valahol máshol fog ebédelni. Kék cselédegyenruhás, nagyon fiatal, nagyon csinos helybeli lány töltött tele a pezsgőspoharukat. Zilics nem mondott tósztot: vizs-gálgatta kicsit a sárga folyadékot, majd egy hajtásra kiitta. Aztán szinte tökéletes angol kiejtéssel megszólalt:

- Ki ez az ember?
- Nem tudjuk pontosan. Egyénileg vállal megbízásokat. Nagyon titokzatos. Csak a fedőnevén ismerik.
- Es mi az?
- Bosszúálló.

A szerb ezen elgondolkodott egy kicsit, aztán vállat vont. Két másik lány felszolgált az ételt: fogolytojásos tortácskákat és spárgát olvasztott vajban.

- Itt helyben főznek mindent? - érdeklődött McBride. Zilics bólintott.

-Kenyér, saláta, tojás, tej, olívaolaj, szőlő... láttam mindent a kocsiból. Újabb bólintás.

- És miért üldöz a fickó? - kérdezte aztán a szerb.

McBride elgondolkodott. Ha elárulja az igazi okot, Zilics úgy dönthet, semmi értelme együttműködni az amerikaiakkal, hiszen úgysem bocsátják meg, amit tett. Ő viszont azt az utasítást kapta Devereaux-tól, hogy ezt a visszataszító alakot mindenképpen a „Vándorsólyom-csapatban” kell tartania.

- Nem tudjuk - felelte. - Valaki felbérelte. Talán a maga egyik régi ellensége Jugoszláviából.

Zilics ezt átgondolta, majd megcsóválta a fejét.

- Miért vártak ilyen sokáig, Mr. McBride?
- Amíg nem szólt arról a repülőgépről, amelyikről lefényképezték a birtokát, semmit sem tudtunk erről az emberről. Felírták a gép rendszámát. Rendszerben. Aztán embereket küldött Guyanába, hogy avatkozzanak közbe. Mr. Devereaux úgy gondolta, megtaláljuk, azonosítjuk és leállítjuk. De átsiklott a hálónkon. Hidegen tálalták a homárt, szintén helyben előállított majonézzel. A végén pedig muskotályszőlőt, őszibarackot és jó erős feketekávét hoztak. A komornyik Cohiba szivarral kínálta őket, és mielőtt távozott volna, megvárta, hogy mindkettőjüké jól szeleljen. A szerb mintha gondolkodott volna valamin.

A három csinos pincérlány a falnál sorakozott fel. Zilics feléjük fordította a székét, és ujjával pattintva rámutatott az egyikre. A lány elsápadt, de engedelmesen sarkon fordult, és belépett a házba, alighanem azért, hogy felkészüljön ura és parancsolója látogatására.

- Ilyenkor sziesztázom - mondta Zilics. - Helyi szokás, és igen jól ki van találva. De mielőtt visszavonulok, hadd mondjak valamit. Van Rensberg őrnaggyal, akivel találkozni fog, együtt terveztük meg ezt az erődöt. Azt hiszem, ez alighanem a földkerekség legbiztonságosabb helye. Nem hinném, hogy az a zsoldos egyáltalán bejuthatna ide. Ha pedig mégis, nem távozhat élve. Leteszteltük a biztonsági rendszert. Lehet, hogy az Önök markából kicsúszott ez az ember, de az én közelemben nem juthat. Amíg pihenőmet töltöm, van Rensberg majd körbevezeti. Akkor majd jelentheti Mr. Devereaux-nak, hogy a krízishelyzet megszűnt. Később még találkozunk.

Azzal felállt, és távozott az asztaltól. McBride még maradt. A terasz alatt nyílt a főkapu kis ajtaja, és egy férfi indult el felfelé a lépcsőn. McBride a CIA aktáiból már ismerte, de úgy tett, mintha most látná először. Adriaan van Rensbergnek is megvolt a maga története. Abban az időben, amikor Dél-Afrikára a Nemzeti Párt apartheid politikája nyomta rá a bélyegét, örömmel lépett az állambiztonsági hivatal, a rettegett BOSS (Bureau of State Security) soraiba, és a titkosrendőrség túlkapásaiban való lelkes részvételének köszönhetően szépen emelkedett is a ranglétrán.

Amikor Nelson Mandela lett az elnök, a Eugene Terre-Blanche által vezetett szélsőjobboldali párt, az AWB tagja lett, annak széthullása után pedig úgy döntött, bölcs dolog eltűnni az országból. Pár évig különböző európai fasiszta pártcskák gazdasági és biztonsági főnökeként kereste kenyerét, majd szemet vetett rá Zorán Zilics, és igazi zsíros állást kínált neki: irányíthatta az El Punto-i erődített hacienda megtervezését és felépítését, majd ő lehetett az elkészült „mű” biztonsági főnöke.

A dél-afrikai, Moreno ezredestől eltérően, nem kövérségének, hanem

izomkötegeinek köszönhette testméreteit. Csak a széles bőrövén átbucskázó hasa árulta el, hogy kedveli a sört, különösen, ha jó sok van belőle.

McBride azt is megfigyelte, hogy van Rensberg szerepéhez illő egyenruhát is tervezett magának: harctéri bakancsot, őserdei álcaruhát, leopárdbőr karimájú búrkalapot viselt, hajtókéjét pedig még fegyvernemi jel is díszítette.

- Ön Mr. McBride? Az amerikai úriember?

- Az vagyok, cimbora.

- Van Rensberg őrnagy, biztonsági főnök. Azt az utasítást kaptam, hogy vezesse körbe a birtokon. Holnap reggel megfelel? Mondjuk, fél kilenckor?

Közben La Bahia üdülőhely parkolójában az egyik titkosrendőr rábukkant a Fordra. Helyi rendszám volt rajta, de hamis, valahol külföldön készítették. A kesztyűtartóban pedig holland nyelvű volt a használati utasítás, mint Suriname-ban.

Jóval később az is eszébe jutott valakinek, hogy látott valakit hatalmas, terepszínű Bergen katonai hátizsákkal, gyalog távozni az üdülőhelyről. Kelet felé tartott az illető. Moreno ezredes összes titkosrendőret és a katonaságot is visszarendelte a laktanyákba. Azt a parancsot kapták, hogy reggel a szárazföld felől másszák meg az El Punto-i hegyláncot, és fésüljék át a lábánál futó úttól egészen a gerincig.

HUSZONKILENCEEDIK FEJEZET

Az idegenvezetés

Dexter a második, egyben utolsó naplementéjét nézte végig a sier-ra csúcsán lévő láthatatlan fekhelyéről.

Mozdulatlanul figyelte, ahogy a félszigeten az utolsó ablakokban is kialszik a fény, majd felkészült rejteke elhagyására. A táborban korán keltek, és korán is feküdtek. Ő pedig ismét vajmi keveset fog aludni.

Belakmározott utolsó harctéri élelmiszeradagjából, két napra elegendő vitamint, ásványi anyagot, rostot és cukrot fogyasztott el. Vizét is kiitta az utolsó cseppig, ezzel a következő huszonnégy órára ellátta a szervezetét.

Nyugodtan megválhatott a nagy hátizsáktól, az álcahalótól és az esőköpenytől is. Amire szüksége volt, az elfért egy kisebb hátizsákban, az otthonról hozott és az előző éjszaka ellopott holmik is. A vállára csévélte kötélt lesz az egyetlen nagyobb darab, azt kell majd biztonságos helyen elrejteni.

Éjfél után lehetőség szerint nyomtalanul eltüntette táborhelye maradványait, és elindult.

Lassan haladt jobbra, amíg a munkások tábora fölé nem ért. Lábnymait egy faággal sepregette el maga után. Egy teljes óra alatt tette meg a félmérföldes utat. De jól időzített, mert közben felkelt a sarló alakú hold. Ruháját megint kezdte átítatni az izzadság.

Lassan, óvatosan araszolt lefelé a hegyoldalban, csonkról csonkra, gyökérről gyökérre. A kötelet most kétrét kellett hajtania.

A hurkpt egy sima gyökéren fektette át, hogy ne törjön le semmit, ha majd letről meghúzza.

Nem az atletikus nagy ugrásokkal ereszkedett lefelé a kötélen, nehogy kirúgjon a helyéről egy kavicsot, hanem apránként lépegetett hátrafelé, míg le nem ért a sziklák és a templom háta közötti hegyhasadékba. Remélte, hogy a pap jó alvó, hiszen csak pár méterre volt a házától.

Finoman megrángatta a dupla kötélt egyik szálát, mire a másik odafent lecsúszott a facsonkról, és lepottyant mellé, a földre. A vállára tekerte, és távozott a templom árnyékából.

Közös latrina volt, csak férfiaknak. Nők nem voltak a munkatáborban. Fentről már kifigyelte az illemhelyet: deszkával fedett hosszú árok volt. A deszkák valamelyest mérsékelték az óhatatlan bűzt, a beléjük vágott kör alakú lyukakon keresztül végezhatték dolgukat a táborlakók. A szégyenlősökre nem voltak tekintettel. Dexter nagy levegőt vett, majd felemelte az egyik fedelét, és a koromfekete lyukba ejtette az összetekert kötelet. Némi szerencsével örökre eltűnik odalent, még ha keresik sem találják meg. Márpedig ugyan miért keresnék? A kényszermunkások kis kocka alakú házikói alig voltak nagyobbak egy rendőrségi fogda cellájánál, viszont mindenki külön, egyedül lakott. Két, egymással szemben álló ötvenes sorból álló utcák ágaztak ki a telep főútjából: ez volt a munkatábor.

A főút vonal a térre vezetett, annak két oldalán pedig a mosoda, a konyha és a pálmalevéllal fedett ebédlő helyezkedett el. Dexter a holdfényben úszó teret kikerülve, az épületek árnyékában tért visz-sza a templomhoz. A bejárat ajtót

záró lakat csak pár percre hátráltatta.

Nem volt valami nagy eresztes a templom, de bölcsen tették a tábor üzemeltetői, hogy ebben a mélyen katolikus országban gondoskodtak erről a „biztonsági szelepről”. Dexter eltűnődött, vajon a tábor papja hogyan békíti össze feladatát a hitével.

Hátul, az oltár mögött és oldalt, a sekrestyében találta meg, amit keresett. A bejárati ajtót nem zárta kulcsra, úgy ment vissza a barakkok közé, ahol a kényszermunkások hortyogva aludtak az igazak álmát.

Fentről pontosan megjegyezte, hol van a barakk, amit keres. Láta a reggelizni igyekvő lakóját is. Ötödik ház balra, a tér utáni harmadik utcában.

Nem volt az ajtón lakat, csak egyszerű faretesz. Dexter belépett, és mozdulatlanra dermedt, amíg a szeme a kinti halovány holdfény után megszokja a csaknem teljes sötétséget.

A priccsen összekuporodva alvó alak tovább horkolt. Három perc múlva Dexter szeme már alkalmazkodott a benti fényviszonyokhoz, és jól látta a kipúposodó, durva pokrócot. Leguggolt, kivett valamit a hátizsákjából, majd az ágy felé indult. A kezében szorongatott nedves vattacsomóból a kloroform édes illata áradt.

A „peón” egyszer felnyögött, pár másodpercig forgolódott, aztán még mélyebb álomba zuhant. Dexter még egy darabig rászorította a vattacsomót, hogy több óráig öntudatlan állapotban maradjon. Végül tűzoltó módjára vállára vetette az alvó férfit, és úgy, ahogy jött, csendben visszaosont a templomhoz.

A korallmészkő épület ajtajában megállt, és hallgatózott, nem vert-e fel valakit, de a tábor mélyen aludt. A sekrestyében széles szigetelőszalaggal betekerte a kényszermunkás lábait, és a száját is leragasztotta, de az orrán lélegezhetett.

Visszazárta a bejárati ajtót, és elégedetten vette észre a hirdetőtáblán a feljegyzést, amely kis „pluszt” jelentett a tervéhez képest. Az üres házikóban kis elemlámpával átvizsgálta a munkás evilági vagyonát. Nem volt neki valami sok. Az egyik falon a Szűz képe lógott, keretébe mosolygó fiatal nő fényképét tűzték. A menyasszonya lehet, a húga, vagy a lánya? Távcsővel nézve a férfi körülbelül Dexterrel egykorúnak tűnt, de fiatalabb is lehetett, hiszen Moreno ezredes büntetőtáborában és El Puntóban bizonyára gyorsan öregsznek az emberek. De az biztos, hogy egyforma magasak és hasonló testalkatúak voltak, ezért esett éppen rá a Bosszúálló választása.

A falat nem díszítette semmi más, csak a kiálló peckeken lógott két rend egyforma munkaruha: durva pamutszövet nadrág és ugyanilyen anyagból készült ing. A szerelést a padlón lévő pecsétes, viseltes, de szívós, megbízható spárgatálpú szandál és a fonott szal-masombrero tette teljessé. Volt még egy húzózzsinóros vitorlavászon szütyő is, ebben vitték a rabok ebédjüket az ültetvényre. Dexter lekapcsolta a zseblámpáját, és az órájára pillantott. Öt perccel múlt négy. Bokszeralsóra vetkőzött, összeválogatta, mit akar magával vinni, izzadt pólójába bugyolálta a holmiját, és az egészet belerakta az ételhordó zsákba. A többitől meg kellett szabadulnia. Hátizsákjába pakolta tehát a felesleget, és újból felkereste az illemhelyet, Ezután pedig várta, hogy megkondítsák a vasrúddal a sındarabot.

Fél hétkor ez meg is történt, ahogy mindig. Sötét volt még, de kelet felől jött egy kis halovány rózsaszín fény. A mezőgazdasági területre vezető dróthálós kapu mögött álló ügyeletes őr lámpája volt az. Kezdett életre kelni a falu.

A latrinát meg a vályúban való mosdást kihagyta, remélte, hogy senkinek sem tűnik fel. Húsz perc múlva az ajtó deszkái között kikukucskálva azt látta, hogy az utcája kiürült. Leszegett fejfel, somb-reróját előredöntve osont ki a vécére. Egy volt az ezernyi egyforma szandálos, nadrágos, inges alak közül.

Az egyik lyuk fölött kuporgott, míg a többiek reggeliztek. Csak akkor állt be a sorba, amikor a harmadik gongütés a kapuhoz szólította a munkásokat.

Az öt ór az asztalnál ülve ellenőrizte a dögcédulákat, a munkabeosztást, bevitte a számítógépbe, ki melyik munkacsoportba van beosztva, majd intett, hogy mehet. Ezután a munkahelyi vezetők elvezették csapatukat, hogy felvesyék a szerszámokat, és nekilássanak a kijelölt feladatoknak.

Dexter is eljutott az ő sora előtt álló asztalig. Odanyújtotta hüvelyk- és mutatóujja között tartott dögcéduláját, mint a többiek, majd előrehajolt és köhögni kezdett.

Az őr elkapta a fejét, bepötyögte a dögcédula számát, és intett, hogy menjen. Más sem hiányzott neki, mint egy kényszermunkás chiliszagú lehelete. Az újonc

elcsoszogott kapáért. Ugyanis az avo-kádóliget kapálására osztották be. Fél nyolckor Kevin McBride egyedül reggelizett a teraszon. A felszolgált grapefruit, tojás, piritós és szilvalekvár miatt egy ötcsillagos hotelnek sem kellett volna szégyenkeznie. Negyed kilenckor csatlakozott hozzá Zilics is.

- Azt hiszem, bölcsen tenné, ha összezsomagolna - mondta a szerb. - Ha van Rensberg őrnagy mindent megmutat, szerintem egyetért majd velem, hogy ennek a zsoldosnak egy százalék esélye van, hogy bejusson, annál is kevesebb, hogy a közelembbe jöjjön, arra pedig semmi, hogy ki is jusson. Úgyhogy nincs értelme maradnia. Megmondhatja Mr. Devereaux-nak, hogy amit vállaltam, a hónap végén teljesítem, ahogy megegyeztünk.

Fél kilenckor McBride a dél-afrikai nyitott dzsipjének hátsó ülésére dobta táskáját, és bemászott az őrnagy mellé.

- Szóval, mit akar látni? - kérdezte a biztonsági főnök.

- Amint hallottam, gyakorlatilag elképzelhetetlen, hogy egy nem kívánt vendég ide egyáltalán bejusson. Elmondaná, miért?

- Nézze, Mr. McBride, én két dolgot hoztam itt létre. Egyrészt teljesen önellátó gazdaságot. Megterem itt minden. Másrészt erődítményt, menedékhelyet, ami szinte minden külső támadás ellen védelmet nyújt. Teljes körű katonai hadművelettel, ejtőernyősökkel, páncélosokkal természetesen bevehető. De hogy egyetlen magányos zsoldos bejusson? Soha!

- Mi a helyzet, ha a tenger felől próbálkozik?

- Megmutatom.

Azzal van Rensberg kiengedte a kuplungot, és nagy porfelhőt kavarva elindultak. A dél-afrikai a sziklaszirt közelében állt meg.

- Innen jól láthatja - mondta, miután kiszálltak. - Tenger veszi körül az egész birtokot, a sziklafal minden pontja legalább hét méter magas, a legtöbb helyen tizenöt méter is megvan. A parabola-antennának álcázott tengerfigyelő radar pedig mindig figyelmeztet minket, ha valami vízi jármű közeledik.

- És hogy állják útját a támadóknak?

- Két gyors őrhajóval rendelkezünk, valamelyik mindig vízen van. A félsziget körüli egymérföldes körzet tiltott zóna, csak a nekünk fuvarozó teherhajókat engedjük be.

- És a víz alatt? Ha a különleges erők kétéltű egységei próbálkoznak?

Van Rensberg megvetően horkantott.

- Egyszemélyes különítmény? Hadd mutassam meg, mi történne vele.

Azzal fogta az adóvevőjét, hívta a rádiós pincét, onnan pedig kapcsolták neki a vágóhidat.

A daruk közelében találkoztak a vödörnyi belsőséget hozó emberekkel. McBride érdeklődéssel figyelte, ahogy a vödör tartalma vé-gigszánkázik a csúszdán, majd kilenc méteres légi utat követően a vízbe csobban.

Pár másodpercig semmi reakció nem volt, aztán feltűnt az első handzsár alakú hátuszony. Egy percen belül pedig teljes gőzzel folyt a „nagy zabálás”. Van Rensberg felnevetett.

- Jól tartanak itt minket. Sok marhahúst eszünk. A munkaadóm ugyan nem, de az örök annál inkább. Sokan az óhazából jöttek, mint én, és nem vetik meg a jó öreg „braai”-t.

-És?

- Amikor hetente egyszer levágnak egy állatot, birkát, kecskét, disznót, bikát, a friss belsőségeket az óceánba dobják, és beöntik a vért is. Ilyenkor életre kel a tenger, nyüzsögnek a cápák. Feketeuszonyos, fehéruszonyos, tigriscápa, óriás pörölycápa, ott vannak mind. A múlt hónapban az egyik emberem kiesett a hajóból. Azonnal visszafordultak érte, fél percen belül ott voltak. De elkéstek.

- Nem tudták kihúzni?

- De, a nagy részét igen. A két lába viszont ottmaradt. Két nap múlva meg is halt.

- Temetés?

- Kint.

- Tehát végül a maradékot is megkapták a cápák?

- Itt nem hibázhat senki. Amíg Adriaan van Rensberg a főnök, addig nem.

- És a sierra felől, ahogy én jöttem tegnap?

Van Rensberg válaszul átnyújtotta McBride-nak katonai távcsövét.

-Nézze csak meg. Megkerülni nem lehet a hegyet, a tengerig tart. Ha pedig nappal lejön valaki a hegyoldalon, azt pillanatokon belül észreveszik.

- És éjszaka?

- Akkor leér a hegy aljába. Ott áll a szögesdrót előtt, több mint kétmérföldnyire a rezidenciától, amelytől még a fal is elválasztja. Nem munkás, nem is ő. Hamar kiszűrik és... gondjaikba veszik.

- És a patak, amit láttam? Abba nem ugorhat bele?

- Jó elgondolás, Mr. McBride. Hadd mutassam meg a patakot!

Van Rensberg a reptérre hajtott, csipogójával kinyitotta a drótkerítés kapuját, majd ott, ahol a patak beért a kifutópálya alá, megálltak. A kifutópálya és a kerítés között elég hosszan futott a patak szabad ég alatt. Tiszta vize puhán siklott tova a meder alján növényfüven, gyomokon.

- Lát valamit? - kérdezte van Rensberg, miután kiszálltak. - Nem.

- A hűvösön vannak, az árnyékban, a kifutópálya alatt.

A dél-afrikainak szemmel láthatóan ez volt a kedvenc magánszáma, amivel előszeretettel szórakoztatja vendégeit. Tartott a dzsipben egy adag nyers marhahúst. Bedobott egy darabot, mire valósággal forni kezdett a víz. A piranhák, mint a nyíl, kirontottak az árnyékból, és a cigarettásdoboz méretű húsdarabot ezernyi tűhegyes fog szaggatta szét.

- Elég? Akkor megmutatom azt is, hogy irányítjuk a vízellátást maximális biztonsággal. Jöjjön.

A mezőgazdasági területre érve van Rensberg továbbra is a kanyargó patak mentén haladt. Tucatnyi helyen a különböző növények öntözésére szolgáló vagy mesterséges víztározó tavacskákat tápláló kisebb vezetékek ágaztak le róla, de ezek a vezetékek mind zsákutcák voltak.

A patak ide-oda kanyargó fősodra végül a kifutópálya közelében, de a drótkerítés mögött visszaért a sziklafalhoz. Itt felgyorsult, és a szikláról a tengerbe zúdult.

- A zuhatag közelében hegyes karókat helyeztettem el a meder alján - mondta van Rensberg. - Aki tehát így akar bejutni, azt az áramlat sima betonfalak között sodorja a tenger felé. Csúnyán vé-rezni fog, mire odaér, hiszen ott vannak a karók. És aztán? Aztán jönnek a cápák.

- És éjszaka?

- Ja, a kutyákat még nem látta? Tizenkét tagú falka. Vérszomjas dobermannok. Úgy vannak kiképezve, hogy az öröket egyenruhában ne bántsák, a tucatnyi vezető beosztású személyt pedig civil ruhában sem. Szagról ismerik fel az embereket. Napnyugtakor elengedik őket. Ezután minden peónnak és idegennek a drót mögött kell maradnia, különben nem marad életben pár percnél tovább. Esélytelen. Szóval ez a maga zsoldosa. O mit fog csinálni?

- Halvány gőzöm sincs. Ha van egy csepp esze, szerintem már rég nincs itt.

Van Rensberg újból elnevette magát.

- Az bizony bölcs dolog. Tudja, az óhazában, fent a Caprivi kőbányában, volt egy büntetőtáborunk. Olyan embereket őriztünk ott, akik sok bajt kevertek a városainkban. Én voltam a táborparancsnok. És tudja mit, Mr. CIA? Soha egyetlen zulukaffert sem vesztettem el. Egyet sem. Úgy értem, egy sem szökött meg. Soha.

- Az bizony szép eredmény.

- És tudja, hogy értem el? Taposóaknákkal? Nem. Reflektorokkal? Nem, nem. Két koncentrikus körben egy méter nyolcvan mélyre beásott drótkerítés volt, a tetején szögesdrót, a két gyűrű között pedig vadállatok. A kis mesterséges tavakban krokodilok, a füves terepen oroszlánok. Egyetlen fedett alagúton lehetett ki-be járni. Imádom a természetet. Van Rensberg most órájára pillantott.

- Tizenegy van. Felviszem a hágón az őrbódéig. A San Martin-i rendőrség odaküld magáért egy dzsipet, az majd visszaviszi a szállodájába.

A táborba és a földúthoz vezető kapu felé autóztak, amikor recsegni kezdett az őrnagy adóvevője. Van Rensberg elégedetten hallgatta az ügyeletes rádiós és telefonkezelő üzenetét a rezidencia mögötti pincéből. Utána kikapcsolta adóvevőjét, és a hegygerincre mutatott.

- Moreno ezredes emberei ma reggel az úttól egészen a gerincig átfésülték az őserdőt. Megtalálták az amerikai elhagyott táborhelyét. Igaza lehet. Szerintem is eleget látott, és inába szállt a bátorsága.

McBride a távolban, a nagykapun túl megpillantotta a munkások falujában fehérülő barakkokat.

- Meséljen nekem a munkásokról is, őrnagy úr.

- Mire kíváncsi?

- Hányan vannak? És honnan hozzák őket?

- Körülbelül ezerkétszázán. Valamennyien törvényt sértettek, és San Martin valamelyik büntetés-végrehajtási intézményéből kerültek át ide. Ne legyen képmutató, Mr. McBride, Önöknek is vannak rabgazdaságaik. Rabgazdaság ez is. Mindent összevéve egész jó dolguk van itt.

- És mikor telik le a büntetésük? - érdeklődött McBride.

- Nem telik le - hangzott a válasz.

Tehát Moreno ezredes és van Rensberg őrnagy ajándéka nem retúrjegy volt, gondolta az amerikai. Életfogytiglan. És vajon mit követtek el? Szabálytalanul keltek át az úttesten? Szemeteltek? Morenónak nyilván biztosítania kell a létszámot, a birtok igényei szerint.

- És az örök meg a rezidencián dolgozók?

- Az más. Mi alkalmazottak vagyunk. Akire a rezidencia falai között szükség van, az mind itt lakik helyben. És amikor a munkaadónk itt van, mindenki a táborban marad. Csak az egyenruhás örök és néhány vezető beosztású alkalmazott, mint én, léphet a falon belülre. A peónok soha. A medencetisztítók, a kertészek, a pincérek, a cseléd lányok mind-mind a falon belül laknak, a birtokon dolgozó peónok pedig a maguk falujában. Egyedülállóak mind.

- Tehát asszonyok és gyerekek nincsenek?

- Nincsenek. Nem azért vannak itt, hogy szaporodjanak. De templom van. A pap mindig ugyanarról prédikál: a feltétel nélküli engedelmességről.

Azt nem említette meg az őrnagy, hogy az engedetlenség megtorlására ott van a rinocéroszbőr korbácsa, mint a régi szép időkben.

- És úgy nem juthat be egy idegen, hogy munkásnak adja ki magát?

- Nem. A másnapi munkaerőt minden este a jószágigazgató válogatja ki a faluban. Akit kijelöltek, az napkeltekor, reggeli után a főkapunál jelentkezik. Egyesével engedik be őket. Annyit, amennyi kell. Egyetleneggyel sem többet.

- Hányan mennek ki naponta?

- Körülbelül ezren. Kétszáz szakképzett munkás kell a szerelőműhelyekbe, a malomba, a pékségbe, a vágóhidra, a traktorszínbe, nyolcszáz szakképzetlen pedig kapálásra, gyomirtásra. Úgy kétszáz ember marad bent: az igazán betegek, a szemetesek, a szakácsok.

- Azt hiszem, hiszek magának - mondta McBride. - Ennek a magányos harcosnak nemigen van esélye, ugye?

- Mondtam már, Mr. CIA. Megfutamodott.

Alig fejezte be a mondatot, máris recsegní kezdett az adóvevője. Most összevont szemöldökkel hallgatta a jelentést.

- Miféle zűr? Mondd meg neki, hogy higgadjon le. Öt percen belül ott leszek.

- Vicente atya, a papunk - mondta McBride-nak, miután befejezte a beszélgetést. - Pánikroham, a hegyek felé menet meg kell állnunk a templomnál. Ez pár perc késedelemmel jár.

Elhaladtak egy sor kapa, ásókapa fölé görnyedő, fájós hátú kényszermunkás mellett. Itt-ott fejek emelkedtek fel egy pillanatra, nézték az elhaladó járművet, benne azt az embert, aki élet-halál ura a táborban. Komor, borostás volt az arcuk, a szalmakalapok alól kávébarna szemek villantak ki. Meg egy kék szempár.

HARMINCADIK FEJEZET

A blöff

Az alacsony, kövér, disznószemű emberke a templomlépcső tetején, a nyitott ajtó mellett ugrabugrált nem túl tiszta fehér reverendájában. Ő volt Vicente atya, a nyomorult kényszermunkások lelkipásztora.

Van Rensberg spanyoltudása csak pár szóra terjedt ki, rendszerint kurta parancsokat osztogatott ezen a nyelven. A pap sem boldogult sokkal jobban az angollal.

- Jönni gyorsan, ezredes úr! - kiáltotta, és már el is tűnt az ajtó mögött. A két férfi kiszállt a kocsiból, felszaladt a lépcsőn, és követte őt.

A piszkos reverenda végigsuhant a padok közti folyosón, majd az oltár mellett elhaladva a sekrestye felé tartott. A parányi helyiség fő berendezési tárgya a kezdetlegesen összetákoltszerű faliszekrény volt, ahol a pap a miseruháit tartotta. Teátrális gesztussal feltépte az ajtót, és azt kiáltotta: - Ecco!

Odanéztek. A kényszermunkás pontosan ugyanabban a pózban gubbasztott a szekrényben, ahogy Vicente atya rátalált. Semmi nyoma nem volt, hogy kísérletet tett volna a kiszabadítására. A csuklóját szorosan összekötözték, ahogy a bokáját is. A szájára tapasztott széles szigetelőszalag mögül pedig panaszos, fojtott hangok hallatszottak.

A szeme elárulta, hogy páni félelem lett úrrá rajta van Rensberg láttán.
A dél-afrikai előrehajolt, és nemes egyszerűséggel letépte róla a száj tapaszt.
- Ez meg mi a francot keres itt?
A munkás a félelemtől remegő hangon kezdett magyarázkodni, a lelkipásztor pedig sokatmondóan vállat vont.
- Azt mondja, nem tud. Azt mondja, lefekszik tegnap, és ébred itt. Feje fáj, nem emlékszik többet.
A férfin csak egy szál alsónadrág volt, így a dél-afrikai csak a felkarját tudta megragadni, annál fogva állította talpra.
- Mondja meg neki, hogy jobban jár, ha eszébe jut még valami -kiáltotta, a pap pedig fordított.
- Őrnagy úr - szólt közbe csendesen McBride -, haladjunk szép sorjában. Hogy hívják például?
Vicente atya ezt megértette.
- Ramón a neve - mondta.
- Milyen Ramón?
A pap erre csak a vállát vonogatta. Hiszen ezernél is több embert számlál a gyülekezete, talán mindegyiknek tudnia kellene a teljes nevét?
- Melyik barakkban lakik? - kérdezte most az amerikai.
Újabb gyors eszmecsere következett a helyi spanyol dialektusban. McBride az írott spanyolt úgy-ahogy meg tudta fejteni, a San Martin-i nyelvjárás azonban igencsak messze állt a kasztíliaitól.
- Innen háromszáz méterre - tolmácsolt Vicente atya.
- Megnézzük? - javasolta McBride. Bicskát vett elő, és elvágta Ramon kötelékeit.
A riadt peón a téren és a főutcán át elvezette őt és az őrnagyot a barakkjához. Az ajtajára mutatott, majd hátralepett.
Van Rensberg ment előre, McBride követte. Odabent nem volt semmi, csak egyetlen apróságot fedezett fel az amerikai az ágy alatt: egy összenyomott vattacsomót. Megszaglászta, majd átadta az őrnagynak, aki ugyanígy tett.
- Kloroform - jelentette ki McBride. - Álmában ütötték ki.
Aligha érzett bármit is. Aztán arra ébredt, hogy egy szekrényben csücsül, keze-lába összekötve. Nem hazudik, csak nem ért semmit és meg van rémülve.
- És mi a francot jelent ez az egész?
- Mintha említette volna, hogy dögcédula alapján ellenőrzik őket a kapunál?
- Igen, miért?
- Ramónon nincs dögcédula. És a padlón sem látom. Azt hiszem, potyautas van a birtokon.
Most már van Rensbergnek is leesett a tantusz. Nagy léptekkel a téren hagyott Land Roverhez sietett, és kivette a walkie-talkie-t.
- Vészhelyzet van - mondta a bejelentkező rádiósnak. - Kapcsolja be a „szökött fegyenc” jelzőszirénát. Adjon utasítást, hogy a rezidencia kapuján senki nem léphet be, csak én. Aztán mondja be a hangosba, hogy minden ór, akár szolgálatban van, akár nem, jelentkezzen nálam a főkapunál.
Pár másodperc elteltével be is töltötte a félszigetet az elnyújtott, vijjogó hang. Hallották a földeken, az istállókban, műhelyben, gyümölcsösben, konyhakertben, disznóólban.
Mindenki felnézett munkájából, és a főkapu felé fordította fejét. Amikor úgy érezte, osztatlan a figyelem, megszólalt a hangosbeszélőn a rádiós:
- Minden ór a főkapuhoz! Ismétlem, minden ór a főkapuhoz! Futólépésben!
Hatvan-valahányan voltak nappali váltásban, a többiek a barakkban heverésztek. A legtávolabbi szántóföldekről motorral, a főkaputól négyszáz méterre lévő barakkjaikból gyalog, kocogva indultak el a riasztásra.
Van Rensberg áthajtott a terepjáróval a kapu túloldalára, és ott várta őket a motorháztetőn állva, kezében szócsővel.
- Nem szökésről van szó - szólt az egybegyűltekhez. - Éppen ellenkezőleg, betolakodóval van dolgunk. Munkásnak álcázza magát, ugyanolyan ruha, szandál, sombrero van rajta, mint a többieken.
Még egy dögcédulát is ellopott. Nappali műszak: minden egyes munkást felkutatni, behozni! Kivétel nélkül! Pihenő váltás: átkutatni minden istállót, karámot, műhelyt, aztán mindent lezárni, öröket állítani! Adóvevőn tartsák a kapcsolatot az osztagparancsnokokkal, az osztagparancsnokok pedig velem! Végrehajtani! Ha valaki rabruhában futni kezd, azonnal lelőni! Indulás!
A száz katona szétszóródott a birtokon. A középső részét kellett átfésülniük, a repteret a farmtól elválasztó drótkerítéstől a rezidencia védőfaláig. Nagy

terület, még száz embernek is. Órákig eltart, mire végeznek. Van Rensberg el is felejtette, hogy McBride már menni készült. Nem foglalkozott az amerikaival, teljesen lekötötte a haditervkészítés. McBride csak ült értetlenül.

A templomajtó mellett látott egy kis hirdetőtáblát. Ez állt rajta: „Obsequias por nuestro hermano Pedro Hernandez. Once de la mañana.”

Ezt még az ő kezdetleges spanyoltudásával is meg lehetett fejteni: „Pedro Hernandez testvérünk temetése délelőtt tizenegykor.”

A fejvadász talán nem látta? Vagy nem értette? Hiszen logikus volt a gondolat, hogy a pap vasárnapig nem megy be a sekrestyébe. Ma azonban más a helyzet. Pontosan tíz perccel tizenegy előtt kinyitotta a szekrényt, és felfedezte az oda bezárt rabot.

Miért nem máshol rejtette el? Hiszen odakötözhetne volna a saját priccséhez is, ahol napnyugtig biztosan nem találják meg, vagy talán még akkor se!

Az őrnagy most a reptéri szerelőkhöz szólt.

–Mi a baj vele? Francba a farpropellerrel! Repülnie kell. Siessenek!

Azzal kikapcsolta az adóvevőt, és meghallgatta McBride-ot. Felderült az arca. – A honfitársa hibázott, ennyi az egész. Sokba fog neki kerülni. Az életével fizet érte.

Eltelt egy óra. McBride távcső nélkül is látta, ahogy a kényszermunkások első csoportjait a táborukhoz vezető kapu felé terelik.

A sorok mellett haladó egyenruhás örök ordítózza ösztökélték őket gyorsabb mozgásra. A déli hőség olyan volt, mintha kalapáccsal verték volna az ember tarkóját.

A kapuk előtti sor tovább duzzadt. A rádió egy pillanatra sem hallgatott el. Egyik szektort a másik után ürítették ki, az épületeket átkutatták, lezárták, és mindegyikben öröket hagytak.

Fél kettőkor kezdődött a számok egyeztetése. Van Rensberg ragaszkodott hozzá, hogy az öt szátleolvasó ór üljön vissza az asztalokhoz, és egyesével, kétszázas oszlopokban engedjék át a kényszermunkásokat.

Ez rendszerint hűvösebb időben, kora reggel és este történt meg. Most, a déli kánikulában viszont szinte elevenen sülték meg az emberek. Két-három peón el is ájult, barátaiknak kellett áttámogatniuk őket az ellenőrzésen. Mindegyik dögcédulaszámnak egyeznie kellett valamelyik aznap reggel bevitt számmal. Amikor az utolsó fehéringes alak is elbotorkált az enyhet adó tábor felé, a fő szátleolvasó bólintott.

– Egy hiányzik! – kiáltotta. Van Rensberg odasétált, és a válla fölött a képernyőre pillantott.

– Az öt-harmincegy-nulla-nyolcas – jelentette az ór.

– Neve?

– Ramón Gutierrez.

– Engedjék el a kutyákat.

Van Rensberg most McBride-hoz lépett.

– Most már minden munkást elzártan őrzünk. Az én embereimet pedig nem bántják a kutyák, mint mondtam. Felismerik az egyenruhát. Marad egy ember: fehér pamutnadrágos, lógó inges idegen. A szaga pedig a dobermannoknak olyan, mintha ebédelni hívnák őket. Felmászik egy fára, beugrik valamelyik tóba? Akkor is megtalálják. Körülveszik, és addig csaholnak, amíg oda nem érnek a kiképzőik. Félórát adok ennek a zsoldosnak, azalatt vagy megadja magát egy fa tetején, vagy meghal.

A férfi, aki után a hajtóvadászat indult, könnyedén kocogott a birtok középső részén, a nála magasabb kukoricásban. A nap állása és a sierra hegygerincei alapján tájékozódott.

Reggel két óra kitartó futás után jutott el kijelölt munkahelyéről a rezidencia védfalának tövébe. Nem mintha a távolság gondot okozott volna a félmaratonhoz szokott férfinak, de a többi munkacsapatot és az öröket kerülgetnie kellett. Őket kerülgette még mindig.

A kukoricaföldön keresztbevezető földúthoz érve hasra vágta magát, és kikukucskaált. Két ór porzott el motorján a főkapu felé. Megvárta, amíg eltűnnek egy kanyar mögött, majd átsprintelt a földúton, és bevette magát a barackosba. Még amikor a levegőből tanulmányozta a birtok elrendezését, talált egy útvonalat, amelyen a rezidencia fala mellől úgy jut el a céljáig, hogy közben egyszer sem kell térdig érő táblában kúsznia.

Amit reggel az „ételhordó” zsákban és a bokszeralsó alá felvett szoros

alsónadrágba rejtve behozott, már majdnem mind felhasználta. A sokat kibíró búváróra újra a csuklóján volt, az öv a derekán, kése pedig hátul a nadrágjába dugva, hogy ne legyen útban, de könnyen hozzáférhessen. A géz, a ragtapasz meg a többi pedig az övtáskájában lapult.

Ismét vetett egy pillantást a hegycsúcsokra, néhány fokkal megváltoztatta a haladási irányt, majd fejét oldalra billentve megállt. Amikor meghallotta a vízcsobogást, hátrált tizenöt métert, és levetkőzött. Csak az öve, a kése és az alsónadrágja maradt rajta.

A bágyasztó, rekkenő hőségben hallotta a földeken át felé közeledő kutyák csaholását. A tenger felől alig észrevehetően lengedező szellő pár percen belül elviszi hozzájuk a szagát.

Körültekintően, de gyorsan dolgozott, majd amikor végzett, be-csusszant a patak hűvös vizébe, és hagyta, hogy az ár a reptér és a sziklafal felé sodorja.

Közben van Rensberg, bár azt állította, soha nem bántanák a vérebe, felhúzott ablakkal haladt végig a kaputól induló egyik főúton.

Mögötte a kutyakiképző parancsnokhelyettes ült egy acélsodronnyal tökéletesen lezárt rakterű teherautó volánjánál, az utasülésen helyet foglaló főnöke pedig az ablakon kihajolva kémlelte a tájat. Ő figyelt fel rá, hogy a kutyák mély torokhangját izgatottabb, magasabb hangfekvésű csaholás váltotta fel.

- Találtak valamit! - kiáltotta.

- Hol, ember, hol? - kérdezte vigyorogva van Rensberg.

- Arra!

Közben a hátul kuporgó McBride nem győzte áldani a Land Rover Defender masszív falát és zárt ablakait. Neki tizenkét vad kutya pontosan egy tucattal volt több a kellenél.

Valóban találtak valamit a vérebe, de inkább a fájdalomtól ugattak másképp, mintsem az izgalomtól. A dél-afrikai egy barackosba kanyarodva talált rá az egész falkára. A földút közepén nyüzsögtek, figyelmüket egy véres ruhakupac kötötte le.

- Beterelni őket a kocsiba! - üvöltött van Rensberg. A fő kutyakiképző ki is szállt, és odafütytyentette őket. Be is ugráltak szép sorban a kutyaszállító jármű platójára. Miután bezárták őket, van Rensberg és McBride is előmerészkedett.

- Tehát itt kapták el - szólalt meg az őrnagy.

A falka viselkedésétől még mindig döbbenten álló kutyakiképző felmarkolta és orra elé tartotta a vérfoltos inget, de azonnal félre is kapta a fejét.

- A rohadék! - ordított fel. - Chilipor, finomra őrlött zöld chilipaprika. Szinte megáll ez a rongy egy helyben, annyit szórt rá. Persze, hogy vonyítanak szegény ördögök. Nem az izgalomtól, hanem a fájdalomtól.

- Mikor lesz megint használható az orruk?

- Hát, ma már nem, főnök, talán még holnap sem. Megtalálták a chilipaprikával szintén átítatott nadrágot is, meg a szalmakalapot és a spárgatalpú szandált. De holttestet vagy csontokat nem, csak a vérfoltokat a ruhán.

- Mit művelt ez itt? - kérdezte a kutyakiképzőtől van Rensberg.

- Megvágta magát a disznó. Késsel megvágta magát, összevérez' te az ingét. Tudta, hogy az megőrjíti a kutyákat. Az embervér szaga mindig megvadítja őket, ha vadásznak valakire. Marcangolni kezdték az inget, és belélegezték a chiliport. Holnapig nincsenek nyomkereső kutyáink.

Van Rensberg számba vette a levetett ruhadarabokat.

- Nem maradt rajta semmi - jelentette ki. - Egy anyaszült meztelen embert keresünk.

- Talán mégsem - szólt közbe McBride.

A dél-afrikai szabályos csatarendben küldte ki csapatát. Egyforma egyenruhát viseltek mind: ponyvavászon bakancsot és bele-gyön khaki színű gyakorlónadrágot. Széles, bőr derékszíjuk is volt, övcsattal.

Derék fölött pedig az afrikai bozótban használatos világos színű, „leopárd” néven ismert terepszínű inget hordták. Az ingujjat az alkar közepénél levágták, bicepszig feltekerték és laposra vasalták.

Az ingujjra varrt egy csík tisztesi, kettő őrmesteri rendfokozatot jelzett, a négy tiszt pedig szövetcsillagot viselt.

McBride ingujjról letépett, csillag nélküli váll-lapot vett észre egy tövisen, közvetlenül az út mellett, ahol a dulakodásra nyilván sor került.

- Nem hiszem, hogy az emberünk meztelen lenne - mondta az amerikai. - Szerintem

terepszínű ing van rajta, amelyről az egyik váll-lap hiányzik, meg khaki gyakorló és bakancs. Nem is beszélve a magáéhoz hasonló búrkalapról, őrnagy. Van Rensberg arca a terrakotta színében játszott, de a szemmel látható jelekből összeállt a történet. Az áldozat két sarka által húzott csíkok jelezték, merre vonszolták a magas fűben az ártalmatlanná tett őrt. A patakhöz vezettek a nyomok.

- Ha oda bedobnak egy hullát - morogta az őrnagy -, annak már a sziklafalnál kell lennie.

Azt pedig mindannyian tudjuk, milyen jól bánik kis kedvenceivel, a cápákkal, gondolta McBride, de nem mondott semmit.

Van Rensberg most fogta csak fel a helyzete súlyosságát. Valahol a kétezer-öttszáz hektáros birtok területén ott grasszál egy profi gyilkos, akit - ő legalábbis így gondolta - arra szerződtettek, hogy szétlője a munkaadója fejét. És ez az ember fegyverhez, motorhoz juthat, arcát pedig széles karimájú búrkalap rejti el. Mondott valamit búr anyanyelvén, valami nem túl szépet. Aztán elővette az adóvevőjét.

- Húsz friss őrt kérek a rezidenciához! Rajtuk kívül csak én léphetek oda be. Teljes fegyverzetben jöjjenek, és azonnal szóródjanak szét a ház körül.

Végrehajtani, most!

Azzal árkon-bokron át a fallal körülvett épülethez hajtottak.

Háromnegyed négy volt.

HARMINCEGYEDIK FEJEZET

A nagy balhé

A csupasz bőrét perzselő napsütés után balzsamként hatott a patak hús vize. De ennek is megvolt a maga veszélye, hiszen szép lassan növekvő sebességgel futott betonmedrében a tenger felé.

Ahol Dexter beugrott, ott még ki is mászhatott volna a túloldalon. De még túl messze volt úti céljától, és hallotta a távolban a kutyák csaholását is.

Azonkívül a hegytetőről látta a fát, sőt korábban, a légi felvételeken is.

A magával hozott felszerelésből már csak egy kis összehajtható kapócsáklyát és egy hatméteres feszítőzsineget nem használt fel. Most, a kanyargó betontechnőben sodródva, kihajtogatta és rögzítette a csáklya három kampóját, a zsineg hurkát pedig a jobb csuklójára csúsztatta.

Egy kanyar után pillantotta meg a fát. A reptér felőli parton nőtt, két ága a patak fölé hajolt. Dexter felült a vízben, és erőteljes karlendítéssel a magasba dobta a csáklyát.

Hallotta a reccsenést, ahogy a fém a fa lehajló, zegzugos ágai közé csapódik, majd fájdalmat érzett a jobb hónaljában, amikor beakadtak a kampók, és egyszeriben véget ért a száguldás.

A zsineg segítségével fel tudta húzni felsőtestét a betonra. így már csökkent a víz sodrása, hiszen csak a lába volt benne. Szabad kezével a füves talajt kaparva végül azt is biztos talajra vonszolta.

A csáklya elveszett az ágrengetegben. Dexter egyszerűen felnyúlt jó magasra, elnyisszantotta késével a zsineget, és hagyta, hadd le-

begyen a víz felett. Tudta, hogy alig száz méter választja el attól a ponttól, ahol negyven órával azelőtt elvágta a reptér drótkerítését. Csak kúszva közelítheti meg. Úgy saccolta, a kutyák még legalább egymérföldnyire vannak, a patak túloldalán. Előbb-utóbb megtalálják a hidakat, de az még odébb van.

Amikor két nappal azelőtt, éjszakai portyája során a reptér drótkerítésének tövében feküdt, ejtett rajta egy vízszintes és egy függőleges vágást, de harmadikat nem, hogy ne rogyjon meg a kerítés. A csapszegvágót viszont ott találta, ahol hagyta: a hosszú fűben, a drót alatt.

Az elvágott kerítésdarabot vékony, műanyag bevonatú zöld kertészzsinórral erősítette meg, ezt egy percig sem tartott elvágni. Miután tompa pengessel a feszítődrót is megadta magát, bekúszott alatta. Ezután, még mindig hason fekve, visszafordult és felkötözte a kerítést. Már tíz méterről sem látszott, mi történt.

A kifutópálya farm felőli oldalán kaszálták a munkások a takarmánynak való szénát, de a pálya két szélén harminc centisre is megnőtt a fű. Dexter itt találta meg a biciklit meg a többi ellopott holmit, felöltözött, hogy ne égesse a nap, és mozdulatlanul fekve várt. Közben hallotta, hogy onnan egy mérföldre, a dróton túl, a kutyák megtalálják a véres ruhákat.

Mire van Rensberg a Land Roveren a rezidencia kapujához ért, a friss örök már ott voltak. Aliig felfegyverezve, kezükben M-16-os rohamkarabéllyal ugráltak le

a kapu előtt.

A fiatal tiszt oszlopban felsorakoztatta őket, majd kinyílt a hatalmas tölgyfa kapu, ők pedig bekocogtak, és gyorsan szétszóródtak a parkban. Követte őket van Rensberg is, majd újra becsukódott a kapu.

Az uszoda teraszára vezető lépcsősor állt előttük, de van Rensberg a teraszt megkerülve, jobbra indult el. McBride ajtókat látott az alsó szinten, és három föld alatti garázs elektronikusan nyitható-zárható kapuját.

Már várt rá a komornyik. Követték a folyosón, a garázsokba nyíló ajtók mellett, majd fel egy lépcsősoron, és már ott is voltak Zilics nappalijában.

A szerb a könyvtárszobai asztalnál időzött, előtte egy csésze feketekávé. Bár már alábbhagyott a forróság, ő nem hősködött, megfontoltan bent maradt, balzsamos késő délutáni levegő ide vagy oda. Intett két vendégének, hogy foglaljanak helyet. Kulacs, a testőr, éber tekintettel, hátát az olvasatlan első kiadásoktól roskadozó könyvespolcnak támasztva tornyosult a háttérben.

-Jelentsen - tért rögtön a tárgyra Zilics. Van Rensberg pedig kénytelen volt előadni megalázó vallomását: az erődítménybe behatolt egy magányos harcos, aki magát San Martin-i kényszermunkásnak kiadva még a földekre is bejutott, és hogy a kutyaikat is ki-játssza, megölt egy őrt, felvette az egyenruháját és a gyors folyású patakba dobta a holttestét.

- És most hol van?

- A védőfal és a tábort meg a repteret körülvevő drótkerítés között, uram.

- És maga mit szándékozik tenni?

- Minden egyes embert, aki a parancsnokságom alatt áll, és ilyen egyenruhát visel, felhívunk rádión, és ellenőrizzük.

- Quis custodiet ipsos custodes? - kérdezte McBride. A másik kettő azonban üres tekintettel nézett rá. - Elnézést - váltott angolra. - Ki őrzi az öröket? Ki ellenőrzi az ellenőröket? Honnan tudja, hogy akivel rádión beszél, igazat mond? Néma csend volt a válasz.

- Rendben - döntött végül van Rensberg. - Vissza kell hívni őket a barakkokba, hogy az osztagparancsnokok személyesen ellenőrizhessenek mindenkit. Elmehetnek a rádiós kuckóba kiadni az utasítást?

Zilics fejbőlintással bocsátotta útjára.

Égy óráig tartott. A hegyláncon túl lenyugodott a nap, villámgyorsan kezdett sötétségbe burkolózni a táj. Van Rensberg visszajött.

- A barakkoknál mindenki stimmel. Mind a nyolcvan embert igazolták a tisztek. És az illető még mindig a birtokon mászkál valahol.

- Vagy a falon belül - vetette fel McBride. - Hiszen a rezidenciát az ötödik osztag őrzi.

Zilics biztonsági főnökéhez fordult.

- Maga anélkül engedte be ide őket, hogy ellenőrizték volna a kilétüket? - kérdezte fagyosan.

- Természetesen nem, uram. Éz Jannie Duplessis elit osztaga. Ha egyetlen idegen arcot is lát köztük, azonnal kiszúrja.

- Rendelje ide! - parancsolta a szerb.

Az ifjú dél-afrikai pár perc múlva ott is állt feszes vigyázzban a könyvtárszoba ajtajában.

- Duplessis hadnagy, ön a parancsomra két órával ezelőtt kiválogatott önmagát is beleszámítva húsz főt, és teherautóval idehozta őket?

- Igen, uram.

- És mindegyiket ismeri arcról?

- Igen, uram.

- Már megbocsásson, de amikor befutottak a kapun, milyen alakzatot vettek fel? - szólt közbe McBride.

- Én haladtam az élen, mögöttem Gray őrmester. Aztán három hatos oszlopban az embereim, összesen tizennyolcan.

- Tizenkilencen - helyesbített McBride. - A sereghajtóról megfélemedkezett.

A kandallópárkányon álló óra ketyegése fülsiketítő zajnak hatott a beállt síri csendben.

- Miféle sereghajtóról? - suttogta aztán van Rensberg.

- Ne értsenek félre, fiúk. Lehet, hogy tévedek. De úgy láttam, hogy a teherautó mögül előbukkan egy tizenkilencedik ember, és bekocog a sor végén. Nem gondoltam, hogy létszámon felüli.

Abban a pillanatban hatot ütött az óra, és felrobbant az első bomba.

Golflabda nagyságú, teljesen ártalmatlan robbanószerkezetek voltak, inkább madarak elijesztésére valók, mintsem hadviselésre. Nyolc órára volt beállítva az időzítő szerkezetük, a Bosszúálló délelőtt tízkor dobta át a falon mind a tízet. A légi felvételekről pontosan tudta, hol a legsűrűbb a bozót a házat körülvevő parkban, és tizenévesen egészen jó dobójátékos volt a baseballban. A „pukkancsok” hangja pedig megtévesztően hasonlított a fegyverdurrogásra. A könyvtárban el is kiáltotta magát valaki, hogy „Fedezékbe!”, és az öt veterán a padlóra vetette magát. Kulacs egy tigrisbukfenc után felpattant, és fegyvert rántva testével védte gazdáját. Aztán eldördült odakint az első igazi lövés: az egyik őt azt hitte, látta a merényletet, és tüzet nyitott. Ezután újabb két apró bomba detonált, és felerősödött a fegyverropogás. Az egyik ablak betört, Kulacs pedig kilőtt rajta a vaksötétbe. Zilicsnek ez már sok volt. Lehajolva kiszaladt a könyvtárszoba hátsó ajtaján, végig a folyosón, le a pincébe. Követte példáját McBride is, Kulacs pedig hátramenetben, fejét ide-oda kapkodva zárta a sort. A rádiós kuckó a lenti folyosóról nyílt. A neonfényben fehéren világított az ügyeletes rádiós arca. Amikor munkaadója berontott, a férfi éppen az örök adóvevőin hallható kaotikus üvöltözést próbálta követni.

- Beszélő, azonosítsa magát! Hol van? Mi folyik ott? - kiabálta. Senki sem figyelt rá, a sötétben fokozódott a fegyverropogás. Zilics azonban elfordított egy kapcsolót a rádiószekrényen, mire csend lett.
- Riassza a repteret! - adta ki a parancsot. - Az összes pilótát, a teljes földi személyzetet. A helikopteremet akarom, mégpedig azonnal.
- Repülésre alkalmatlan, uram. Holnapra lesz kész. Két napja dolgoznak rajta.
- Akkor a Hawkert. Készítsék elő felszálláshoz!
- Most azonnal, uram?
- Most. Nem holnap, nem egy óra múlva, most!

A magas fűben lapuló férfi a távoli lövések zajára feltérdelt. Ilyenkor, a teljes sötétség előtti utolsó óra félhomályában könnyen megtréfálhatja az embert a szeme, ilyenkor ijedünk meg a saját árnyékunktól. Felállította a biciklit, az elől lévő kosárba tette a szerszámos dobozt, átpedálozott a kifutópálya hegyoldal felőli szélére, majd a másfél mérföldre lévő hangárok felé vette az irányt. A szerelőnek a Zeta Corporation „Z” betűjével ellátott kezeslábas a félhomályban észrevétlen maradt, és a kitörő pánikban a következő félórán sem valószínű, hogy bárkinek is feltűnne.

Zilics most McBride-hoz fordult.

- Ezen a ponton búcsút veszünk egymástól, Mr. McBride. Attól tartok, önállóan kell visszajutnia Washingtonba. Ezt a problémát rendezni fogom, és új biztonsági főnököt veszek fel. Mr. Devereaux-nak megmondhatja, hogy nem rúgom fel a megállapodásunkat, de a hátralévő napokban inkább az Emirátusokban élvezném ottani barátaim vendégszeretetét.

A garázs a pincefolyosó végén volt, ott állt a páncélozott Mercedes. Kulacs vezetett, gazdája a hátsó ülésen ült. McBride tanácstalanul ácsorgott, míg a limuzin kihajtott a garázból, végighaladt a kocsibehajtó murváján, majd kiviharzott a védfal még nem teljesen szétnyílt kapuján. Fényárban úszott a hangár, mire eléggördült a Mercedes. A kis traktort is odakapcsolták már a Hawker 1000-es orra alatti futószerkezethez, hogy kivontassa a hangár elé.

A szerelők az utolsó nyílásfedeleket is lezárták a motorokon, majd a traktorhoz trappoltak, és lehúzták a repülőgépet a vázról. A megvilágított pilótafülkében Sztepanovics kapitány és ifjú francia másodpilótája a tartalék hajtómű erejét olvasta le a műszerekről.

Zilics és Kulacs a biztonságos Mercedesből figyelt. Amikor aztán a Hawkert kivontatták a hangárelőtérbe, nyílt az ajtaja, sziszegő hangot adva leereszkedett a lépcső”, és az ajtónyílásban megjelent a másodpilóta.

Kulacs kiszállt az autóból, pár métert kocogott a betonon, majd futólépésben vette a luxuskabinba vezető lépcsőfokokat. Először balra, a pilótafülke zárt ajtaja felé pillantott, majd két nagy lépéssel a kabin végében lévő végénél termett. Feltépte az ajtaját. Senki. Ekkor visszament a lépcsőhöz, és intett gazdájának, hogy jöhet. Zilics kiszállt az autóból, szedte a lábát ő is. Aztán becsukódott mögötte az ajtó, kényelemben, biztonságban érezhette végre magát. Odakint két férfi fülvédőt vett fel. Az egyik bedugta az aku-mulátort, mire Sztepanovics kapitány beindította a motorokat. A két Pratt & Whitney 305-ös

forogni kezdett, aztán visitott, végül a visitás fülsiketítő robajjá erősödött. A másik fülvédős ember jóval távolabb állt, hogy a pilóta lássa, és mindkét kezében neonfényű rudat tartott. Ezekkel irányította a Hawkert a hangárelőtér széléig.

Sztepanovics kapitány itt még egyszer, utoljára kipróbálta a fékeket, majd kiengedte őket, és teljes gázt adott.

Egyre gyorsabban gurult a Hawker. Pár mérfölddel arrébb kihunytak a rezidencia körüli reflektorok, tovább növelve ezzel a káoszt. A tenger felé, északnak tartó gép orra emelkedni kezdett. A gép bal oldalán a meredek hegyoldal suhant tova. Aztán a kerekek elváltak a kifutópályától, abbamaradt a halk zörgés. A Hawker maga mögött hagyta a sziklaszírtén álló villákat, és már kint is volt a holdfényes tenger fölött.

Sztepanovics kapitány behúzta a futóművet, átadta a gép irányítását a franciának, és megkezdte az Azori-szigeteken esedékes első üzemanyag-felvételhez szükséges repülési terv és nyomvonal kidolgozását. Az Arab Emírségekbe repült máskor is, de akkor nem félórával előtte tudta meg. A Hawker jobbra dőlt, északkelet felé kanyarodott. Tízezer láb magasan repültek.

A legtöbb magánrepülőgéphez hasonlóan a Hawker 1000-es hátsó fertályában is van egy kicsi, de luxuskivitelű mellékhelyiség.

A géptörzs teljes szélességét elfoglalja. A végé hátsó, elhúzható válaszfala mögött pedig van egy még kisebb fülke, ahol csomagokat lehet elhelyezni. Kulacs felszállás előtt csak a vévét nézte meg, a csomagteret nem.

Ot perce voltak a levegőben, amikor a kis fülkében guggoló, a szerelők kezeléását viselő férfi elhúzza a válaszfalat, és belépett a mosdóba. Elővette a szerszámos dobozból Sig Sauer 9 mm-es automata pisztolyát, még egyszer ellenőrizte, majd levette róla a biztosítóreteszt, és besétált vele az utastérbe. Az egymással szemben elhelyezett két nyersbőr klubfotelből döbbsent csendben bámult rá a két szerb.

- Úgyse meri használni - szólalt meg Zilics. - Ha belelő a géptörzsbe, lezuhanunk.

- Meg van buherálva a lövedék - felelte egyenletes hangon a Bosszúálló. - A normál méret negyede. Magát kilyukasztja, és maga bele is hal, de nem jön ki a túloldalon. Mondja meg a srácnak, hogy hüvelyk- és mutatóujja közé fogva helyezze a mordályát a szőnyegre.

Rövid szerbhorvát nyelvű eszmecsere után a testőr a dühtől elsötétült arccal kivette a Glockot a hevederből, a bal hóna alól, és a szőnyegre ejtette.

- Most rúgja ide - rendelkezett Dexter. Zilics szót fogadott.

- A bokájáról is.

Kulacsnak ugyanis a bal zoknija alatt is volt egy ragasztószalaggal rögzített tartalék fegyvere. Ezt is odarúgták Dexter elé. A Bosszúálló most bilincset vett elő, és a szőnyegre dobta.

- A barátja bal bokájára. Csinálja maga! Úgy, hogy jól lássam, különben annyi az egyik térdkalácsának. Igen, ennyire jól célzok.

- Egymillió dollár - mondta Zilics.

- Folytassa - utasította Dexter.

- Kézpénzben, abban a bankban veheti fel, amelyikben akarja.

- Fogytán a türelmem. Kattant a bilincs.

- Szorosabban!

Kulacs felszisszent. Húsába vágott a fém.

- Most a bal csuklóját. Bilincselje az ülésdúchoz!

- Tízmillió. Bolond lenne ennyi pénzt elutasítani. Válaszul újabb bilincs landolt a szőnyegen...

- Tegye a bal csuklójára, dugja át a barátja keze alatt, aztán jöhet a jobb csuklója. Dőljön hátra! Ha nem látom jól, búcsút mondhat a térdkalácsának. Ott kuporgott a két szerb a padlón, egymáshoz és az ülést a padlóhoz rögzítő dúchoz kipányvázva. Dexter remélte, hogy a dúc erősebb a szekrény méretű testőrnél is.

Nagy ívben kikerülte őket, és a pilótafülke ajtajához lépett. A kapitány biztosra vette, hogy gazdája jött érdeklődni, hogy haladnak. De pisztolycső nyomódott a halántékához.

- Sztepanovics kapitány, ugye? - szólalt meg egy hang. Washington Lee árulta el a pilóta nevét Dexternek, amikor lefűlelte a Wichitába menő e-mailt.

- Magának nem akarok semmi rosszat - mondta a gépeltérítő. -Maga meg a barátja profik, ahogy én is. Maradjunk is azok. A profik nem csinálnak ostobaságot, ha

nem muszáj. Egyetért velem?

A kapitány bólintott, és közben próbált hátranézni az utastérbe.

- A gazdáját meg a testőrét lefegyvereztem, és az ülésdúchoz láncoltam.

Segítségére nem számíthat. Tegye, amit mondok.

- És mit akar?

- Változtassa meg az útirányt. - A Bosszúálló most a motor fölötti elektronikus műszerekre pillantott. - Azt hiszem, a rádióiránytű szerint háromszáztizenöt fok megfelel. Kuba keleti csücskét kerülje ki, mert nincs repülési tervünk.

- És az úticél? -Key West, Florida.

- Az Egyesült Allamok?

- Apáim földje - felelte a pisztolyos ember.

HARMINCKETEDIK FEJEZET

A „visszaszármaztatás"

Dexter kívülről megtanulta a San Martinból Key Westbe vezető utat, de erre nem is lett volna szükség. A Hawker elektronikájának kristálykijelzője ugyanis olyan tisztán mutatta a tervezett útvonalat és a tényleges nyomvonalat, hogy egy laikus is játszani könnyedséggel követhette.

Negyven perce hagyták el San Martin partjait, amikor a gép jobb szárnya alatt Grenada fényei kezdtek pislákolni. Ezután kétórás óceán fölötti szakasz következett, hogy aztán a Dominikai Köztársaság déli partvidékénél érjenek ismét földközelségbe.

Újabb két óta elteltével már a kubai partok és a Bahama-szigetcsoport legnagyobb tagja, Andros között jártak. Ekkor a Bosszúálló előrehajolt, és a másodpilóta füléhez nyomta a pisztolyát.

- Most pedig kapcsolja ki a válaszoló adóvevőt.

A francia Sztepanovicsra pillantott, aki vállat vont és bólintott. A másodpilóta tette, amit mondtak neki. Ha az azonosító szignált egyfolytában ismételtető adóvevőt kikapcsolják, a gép csak parányi légy-piszok a radarképernyőn, és csak annak a képernyőjén, aki nagyon figyel. Aki kevésbé figyel, annak számára megszűnik létezni. Ezzel viszont mindjárt gyanússá is válik, hogy esetleg illegális behatolóról van szó.

Floridától délre messze a tenger fölé nyúlik a Légi Védelmi Azonosító Zóna, amely az USA délkeleti részét hivatott megvédeni a kábítószercsempészek folyamatos ostromától. Aki ebbe a zónába

repülési terv nélkül belép, az igen komoly csúcstechnikával játszik bújócskát.

- Ereszkedjen négyszáz lábra a tenger fölé - utasította a kapitányt Dexter. - A navigációs jelzőfényeket és a pilótafülke világítását kapcsolja ki.

- Nagyon alacsonyan fogunk repülni - jegyezte meg a pilóta, miközben harmincezer láb alá ment a gép orra. Elsötétült a repülőgép.

- Gondolja azt, hogy az Adriai-tengeren van! Csinált már maga ilyet.

Így is volt. Sztepanovics ezredes a jugoszláv légierő vadászpilótájaként jóval négyszáz láb alatt is hajtott végre elterelő támadásokat a horvát tengerpart ellen. Mégis jogos volt az aggodalma.

A holdfényes tenger ugyanis szabályosan megbabonázhathatja a pilótát. Addig csábíthatja, hogy ereszkedjen egyre lejjebb és lejjebb, amíg egyszer csak egy magasabb hullámon felbukfencezik és szörnyethal. A magasságmérőnek ötszáz láb alatt hajszálpontosan kell működnie, és folyamatosan figyelni kell.

Islamoradától kilencven mérföldre délkeletre a Hawker beállt négyszáz lábra, és a Santaren-csatorna fölött a floridai szigetek felé száguldott. Ilyen alacsonyan repülve az utolsó kilencven mérföldön majdnem sikerült becsapni a radart.

-Key West Repülőtér, kettő-hetes kifutópálya - rendelkezett Dexter. Előzetesen gondosan tanulmányozta a kiválasztott leszállóhelyet. A Key West Repülőtér kelet-nyugati irányú, egyetlen kifutópályája ezen a tengelyen helyezkedik el. Az utasokat kiszolgáló épületek és a műveleti épületek mind a keleti végén vannak. Ha orral nyugat felé landolnak, a Hawker a kifutópálya teljes hosszával előnyben lesz a nyomába eredő járművekkel szemben. A „kettő-hetes kifutópálya" azt jelenti, hogy az iránytű 270 fokot, azaz nyugati irányt mutat.

Ötven mérfölddel a leszállás előtt vették észre őket. Key Westtől húsz mérföldre nyugatra van Cudjoe Key, ahol kábelhez erősített hatalmas léggömb őrködik húszezer láb magasan. A legtöbb parti radar felfelé néz, a cudjoe-i „égi szem" azonban lefelé. Radarjai a „háló alatt" besurranni próbáló gépeket is észlelik.

Még az ilyen léggömbök is igényelnek azonban karbantartást, a cudjoe-it is lehozzák szabálytalan időközökben, előre be nem jelentett időpontokban. Aznap

este véletlenül éppen egy ilyen karbantartás után kúszott vissza a helyére. Tízezer lábnál meglátta a lekapcsolt adóvevővel, repülési terv nélkül lapos kúszásban közeledő Hawkert. A Pensacola Légibázis két riadókészültségben lévő F-16-osa másodperceken belül a kifutópályán döngetett, és felszállás után mindjárt utánégetésre állt át.

A két „Vadászsólyom” lassan a hangsebesség fölé kúszva, alakzatban haladt déli irányban az utolsó sziget, Key West felé. Sztepanovics kapitány harminc mérfölddel a cél előtt már csak kétszáz csomóval repült, és irányba igazította a gépet leszálláshoz. Jobb kéz felől már villogtak Cudjoe Key és Sugarloaf Key fényei. A vadászgép lefelé néző radarjai megtalálták a betolakodót, a pilóták valamiképp módosították a repülési irányt, hogy üldözőbe tudják venni. Ők több mint ezer csomóval haladtak.

Aznap este történetesen George Tanner volt Key Westben az ügyeletes légiirányító, és a riasztás pillanatában már csak percek választották el attól, hogy bezárja a repteret. A behatoló helyzete arra utalt, hogy landolni készül, és ez okos dolog is volt. Az ország területére elsötétítve behatolni próbáló gépeket ugyanis, ha a vadászgépek lefülelik őket, egyszer figyelmeztetik, hogy tegyék, amit mondanak nekik, és ott szálljanak le ott, ahol mondják. Második figyelmeztetés nincs: a drogcsempészek elleni harc nem játék.

A landolásra azonban meg kell adni az esélyt, hiszen előfordulhat, hogy egy gép meghibásodás miatt sötétül el, vész helyzetben van. A reptér világítását ezért bekapcsolva hagyták. A céltól húsz mérföldre már a Hawker legénysége is látta a kifutópálya fényeit. Fölöttük-mögöttük az F-16-osok is ereszkedni kezdtek, és zuhanófékkel lassítottak. Nekik a kétszáz csomó majdhogynem a leszállási sebességük.

A leszállóhelytől tíz mérföldre a két Falcon-pilóta észrevette az elsötétített Hawker farkának két oldalán a sugárhajtómű kipufogógázának piros fényét. Mire Sztepanovicsék felocsúdtak volna, a két félelmetes vadászgép tökéletes alakzatban, a két szárny vonalában körbevette a Hawkert.

- Azonosítatlan kétmotoros, nézzen előre és szálljon le! Ismétlem, nézzen előre és szálljon le - hallotta fülhallgatóján Sztepanovics.

Leengedte a futóművet, és kiengedte a fékszárny harmadrészét. A Hawker felvette a landoló pozíciót. Jobb kéz felől elsuhant mellettük a Chica Key Haditengerészeti Légi bázis. A főfutómű kerekei betont értek, és a gép máris amerikai területen volt.

Az utolsó egy órában Dexter fején a tartalék fejhallgatóval, kezében mikrofonnal állt a pilótafülkében. Abban a pillanatban, amikor a kerekek a kifutópályát érték, megnyomta az „adás” gombot.

- Azonosítatlan Hawker a Key West-i toronynak, van vétel? Tisztán hallotta George Tanner hangját.

- Jó a vétel.

-Torony, ezen a gépen egy tömeggyilkos van, aki a Balkánon megölt egy amerikai állampolgárt is. Az üléséhez van bilincselve. Kérem, értesítse a rendőrfőnököt, hogy hajtsa végre a szigorított őrizetbe vételt, és várja a szövetségiakat. Mielőtt Tanner válaszolhatott volna, Dexter bontotta a kapcsolatot, és Sztepanovics kapitányhoz fordult.

- Guruljon el egészen a kifutópálya túlsó végéig, ott álljon meg, és én magukra hagyom Önöket. - Azzal a gépeltérítő felállt, és zsebre vágta pisztolyát. Az épületek felől közben már elindultak a mentőosztag és a tűzoltók járművei.

- Nyissa ki az ajtót, kérem - rendelkezett Dexter.

Kilépett a pilótafülkéből, és visszasétált az utastér túlsó végébe. Közben ismét működésbe lépett a világítás, a két fogoly sűrűn hunyorgott a hirtelen támadt fényárban. Dexter a nyitott ajtón keresztül látta a feléjük rohanó tűzoltó- és mentőkocsikat, a villódzó

piros-kék tetőlámpák pedig rendőrkocsikat jeleztek. Még halkan, de egyre közelebből vijjogtak a szirénák.

- Hol vagyunk? - kiáltotta Zorán Zilics.

- Key Westben - felelte Dexter.

- Miért?

- Emlékszik egy boszniai rétre, kilencvenöt tavaszán? Ahol egy amerikai fiú könyörgött az életéért? Nos, haver, ez az egész - intett széles karmozdulattal az ajtón kívülre - a fiú nagypapájának ajándéka.

Azzal leballagott a lépcsőn, és az orrkerékhez lépett. Két golyóval kilyukasztotta az abroncsokat. Alig húsz méterre volt a kerítés. A gépeltérítő

sötétkék kezeslábasa hamarosan eltűnt az éjszakában: átugrotta a drótkerítést, és elsétált a mangrovefák között.

A háta mögött már halványulni kezdtek a reptér fényei, viszont már kivehető volt a mocsáron túli autópályán száguldó autók lámpafénye. Mobiltelefont vett elő, és a parányi képernyő fényénél tárcsázta a számot. A messzi Windsorban vették fel.

- Mr. Edmond?

- Én vagyok.

- A belgrádi csomag, amit rendelt, most szállt le Floridában, a Key West-i reptéren.

Nem mondott többet, és olyan gyorsan letette, hogy a a vonal másik végén felhangzó kiáltásból is alig hallott valamit. Biztos, ami biztos, a telefon néhány pördülés után a mocsár édesvízzel keveredő tengervizében landolt, és mindörökre nyomtalanul eltűnt.

Tíz perccel később egy washingtoni szenátort vacsora közben zavartak meg, egy órán belül pedig már útban volt dél felé az őrizete-seket kezelő szövetségi hivatal, a Federal Marshalls Service miami irodájának két munkatársa.

Még mielőtt elérték volna Islamoradát, egy észak felé tartó teherautósofőr Key West külterületén magányos alakot pillantott meg az 1-es autópálya mellett. A kezeslábas miatt azt gondolta, „hajótörést” szenvedett kollégával van dolga, ezért megállt.

- Marathonig megyek - mondta. - Segít valamit?

- Tökéletes - felelte a férfi. Mindez húsz perccel éjjél előtt történt.

Kevin McBride-nak szeptember kilencedikén az egész napja ráment, hogy hazavergődjön. Van Rensberg őrnagy, aki a cselszövőt ugyan továbbra sem találta, de azzal vigasztalta magát, hogy a főnök legalább biztonságban van, egészen a fővárosig elfuvaroztatta. Moreno ezredes repülőn eljuttatta Paramaribóig, onnan pedig egy KLM-járat átvitte Curacaóra. A szigetről volt csatlakozás Miami nemzetközi repterére, onnan pedig Washingtonba. Nagyon későn, nagyon fáradtan ért haza. Hétfőn reggel a hivatalos munkakezdésnél korábban lépett be Paul Devereaux irodájába, de a főnökét már ott találta.

Devereaux arca hamuszürke volt. Mintha éveket öregedett volna. Intett McBride-nak, hogy üljön le, és megfáradt mozdulattal eléltolt egy papírlapot.

A jó újságíró mindent elkövet, hogy baráti kapcsolatokat ápoljon a környék rendőri erőivel. Bolond lenne, ha nem ezt tenné. Nem volt ez alól kivétel a Miami Herald Key West-i tudósítója sem. A szombat esti eseményeket így vasárnap délre ki is szívárogtatták neki a Key West-i rendőrségen dolgozó barátai, és tudósítása még bőven befért a hétfői számba. Devereaux-t pedig már az asztalán várta a cikk rövid kivonata.

Az első oldal harmadik vezető anyaga volt a tömeggyilkossággal gyanúsított szerb hadúr története, akit saját magánrepülőgépén vettek őrizetbe Key West nemzetközi repülőterén, miután kényszerleszállást hajtott végre.

- Te jószágos ég! - suttogetta McBride. - Azt hittük, elmenekült.

- Hát nem. A jelek szerint eltérítették a gépét - mondta Devereaux. - Tudod, mit jelent ez, Kevin? Persze, persze, honnan is tudnád. Az én hibám. El kellett volna mondanom. A Vándorsólyomprojekt halott. Lehúzhatjuk a vécén két év munkáját. Nélküle nem léphetünk előre.

És a tudós titkosügynök töviről hegyire elmagyarázta, milyen konspirációt eszelt ki, hogy végrehajtsa az évszázad legnagyobb terrorelhárító tettét.

- Mikor repült volna Karacsiba, majd Pesavarba?

- Huszadikán. Már csak tíz napot kellett volna kihúznunk. Devereaux most felállt, az ablakhoz lépett, és McBride-nak háttal állva bámulta egy kicsit a fákat.

- Hajnal óta bent vagyok, telefonon ébresztettek a hírrel. Azóta egyfolytában azt kérdezem magamtól: hogy csinálta ez az átkozott Bosszúálló?

McBride csendben együttérzett vele.

- Nem buta ember ez, Kevin. Azt nem is tudnám elviselni, ha egy buta ember győz le. Okosabb, mint gondoltam volna. Mindig egy apró lépéssel előttem járt...

Tudnia kellett, hogy ellenem játszik. És csak egyvalaki árulhatta el neki.

Tudod, ki volt az, Kevin?

- Fogalmam sincs, Paul.

- Az a Colin Fleming nevű szenteskedő szemétláda az FBI-tól. De még ha le is adták neki a drótot, hogy játszott ki? Bizonyára számolt vele, hogy a suriname-i nagykövetség segítségét kérjük. Kitalálta hát Medvers Watson professzort, a csodabogár lepkevadászt. Egy fiktív személyt, elterelő hadműveletként. Rá

kellett volna jönnöm, Kevin. A nem létező professzor arra volt kitalálva, hogy leleplezzék. Tegnapelőtt hírt kaptam a suriname-i embereinktől. Tudod, mit mondtak?

- Nem tudom, Paul.

- Azt, hogy az „igazi” fedőnevén mint Henry Nash angol állampolgár, Amszterdamban kapta a vízumát. Okos a rohadék, nagyon okos. Medvers Watson tehát áttörte a határsorompót, és a dzsungelben lelte halálát. Pontosan a terv szerint. A fickó hat napot nyert, mire rájöttünk, hogy csak trükk. Addigra ő már a hegytetőről figyelt. Aztán odamentél te.

- Én is elhibáztam, Paul.

- De csak azért, mert az az idióta dél-afrikai nem hallgatott rád.

Hát persze, hogy pont tizenegy előtt kellett felfedezniük a kloroformmal elkábított rabot. Hát persze, hogy riadót kellett fújniuk. Hogy jöjjenek a kutya, és jöhessen a harmadik nagy átverés. Hogy azt higgyék, megölt egy őrt, és felvette az egyenruháját.

- De én is hibáztam, Paul. Tényleg úgy tűnt nekem a szürkületben, mintha eggyel több ór trappolt volna be a rezidencia kapuján. Ezek szerint tévedtem. Hajnalra elszámoltak minden emberrel.

- De már késő volt. Addigra a fickó eltérítette a gépet. Devereaux most a helyetteséhez lépett, és a kezét nyújtotta neki.

- Kevin, bakot lőttünk mindannyian. Ő nyert, én vesztettem. De nagyra értékelem mindazt, amit tettél, és amit még tenni próbáltál. Ami azt a moralizáló seggfej Colin Fleminget illeti, aki leadta neki a drótot, majd a maga idejében számolok vele. Most azonban előlről kell kezdenünk mindent. UBL még mindig szabadon kószál. Terveket sző, konspirál. Holnap reggel nyolckor várom az egész csapatot kávéra és croissant-ra. Megnézzük a CNN-en a híreket, aztán nagy értekezletet tartunk. Először hullaboncolás, aztán jöhet a „hogyan tovább”. McBride megfordult, és kifelé indult.

- Tudod - szólt utána Devereaux, amikor az ajtóhoz ért -, ha van valami, amit az ügynökségnél töltött harminc év alatt megtanultam, az az, hogy a lojalitásnak vannak olyan fokozatai, amelyeknek parancsa a kötelességtudatnál is erősebb.

EPILÓGUS

A lojalitás

Kevin McBride belépett a folyosóról a mosdóba. Úgy érezte, teljesen „lemerült”: a többnapos utazgatás, izgalom, alváshiány megtette hatását.

Elnézte a mosdókagylók fölötti tükörben fáradt arcát, és közben Devereaux slusszpoénjára gondolt, amely olyan talányos volt, mint a delphoi jósda jövődölései. Vajon működött volna a Vándorsólyom-projekt nagy terve? Lépre ment volna a szaúdi terroristavezér? Elküldte volna hű embereit tíz nap múlva Pesavarba, és azok telefonáltak volna neki, hogy az NSA lehallgathassa?

Már késő. Zilics soha többé nem utazik sehova, csak egy amerikai tárgyalóterembe, onnan meg egy maximális biztonsági fokozatú börtönbe. Ami történt, megtörtént.

Vagy tucatszor megmosta az arcát, aztán a tükörből visszanező férfit vizsgálgatta. Hamarosan betölti az ötvenhetet. Harminc évet húzott le, december végén nyugdíjba vonulhat.

Tavasszal majd megtehetik, amit régóta ígéret Mollynak. A fiuk és a lányuk már elvégezte az egyetemet, karrierjüket építgetik. Szerette volna, ha a lánya meg a férje megajándékoznák egy unokával, akit majd halálra kényeztethet. Addig is, amíg erre vár, megvehetik a nagy lakóautót, ahogy ígérte, és megnézhetik a Sziklás-hegységet. Azt is tudta, hogy Montanában óriási pisztrángok várnak rá. Az egyik fülkéből most kilépett egy nála jóval fiatalabb ügynök, és kettővel arrébb mosni kezdte a kezét. A csapat egyik tagja. Mosolyogva odabiccantettek egymásnak. Aztán McBride papírtörölközővel itatni kezdte arcáról a vizet.

- Kevin - szólította meg az ifjú titán.

- Igen?

- Kérdezhetek valamit?

- Ki vele.

- Kissé személyes jellegű.

- Akkor legfeljebb nem válaszolok rá.

- Az a tetoválás a bal karján. A letolt gatyával vigyorgó patkány. Mit jelent?

McBride még mindig a tükörbe nézett, de most már két fiatal katonát látott maga előtt, akik a sok bortól meg sörtől részegen vihorásznak a meleg saigoni

éjszakában. Közben fehéren ég a petróleumlámpa, és dolgozik rajtuk a kínai. Két fiatal amerikait látott, akiknek ugyan elválnak útjaik, mégis olyan kötelék fűzi majd össze őket, amelyet soha, semmi nem szakíthat el. Pár héttel azelőtt meglátott egy aktát, amelyben említést tettek a bal alkarra tetovált vigyorgó patkányról. Hallotta a parancsot is, hogy az illetőt meg kell keresni, és el kell tetetni láb alól.

Visszacsúsztatva csuklójára karóráját, lehajtotta az ingujját. Megnézte az órán a kis dátumablakot. 2001. szeptember tizedikét mutatott.

- Nem mindennapos történet, fiam - mondta a Borz. - Nagyon régen történt, és valahol nagyon messze.

Nyomta és kötötte az Alföldi Nyomda Rt., Debrecen

Felelős vezető György Géza vezérigazgató

Megjelent 22,08 (A/5) ív terjedelemben

ISBN 963 368 952 X